

ՇԱՆՔԻ ՀԵՏ

Բ.

Ինքնուրույն էր Շանքի վերաբերումը եւ դէպք Խառատան ու ուսումնական յեղափոխութիւնը: Հակառակ Հայաստանի անկախութեան, Ռուսը զին անուր նշանաւ էր հայ մարդու հոգում: Խառատան յոյժները, ընդհանուր ասածով, համարեալով էր նպաստ դէպքի հիւսիս, բայց դիվորստ ինչ չըմանելով, որի մէջ պարզանում էր ստորութեան դրամանը: Դէպքի Ռուսն ու Ռուսութեանը: Շանքի եւտարացիք աշգոյ էր դիտում ուսումնական երկույթները: Ռուսաստանը նրա աշգոյն մայրեն պարտեցնում էր, որի հետ հայաստանը կարող էր միայն պետական շարքերով թիւննել ունենալ հասարակ շարքում: Ռուսութիւնը, որպէս միւս — կոչով ու բարդանալով երկուսը, նրա կարգով, անհարգաւոր էր Հայութեան որդւոյն, եւ հետեւաբար, անհարգեալու էր իրեն նախկին կայսրը նրա հետ: Հայն ու Հայաստանը պէտք է կարողանէր արեւմտեան բարդարթութեան հետ: Խառատանը չէր լսում դէպքի Ռուսը, բայց եւ ջնքը պարզապէս ասողովորէր չէր, ինչպէս Ռուսահայերից չափեր: Ճառում ու մտազնորութեամբ էր դիտում երկխոսութեան յարաբեր ուսումնական յեղափոխութեան, որ պիտոյնուիին էր համարում Հայաստանի համար:

Այս հարցի վերջ մեր մէջ յայտնի տեղիք էին ունենում վէճեր: Միանշանք առ տեղիք էին չէին տարադրուելու ուսում մտքի եւ յեղափոխական ուղիւններին հմայ — զի: Խառատանը համարում էինք նաեւ, միակ մեծ սուր Հայաստանի կէք, որ կարող էր բարխողը պէր կատարել մեր յայտնիքի կենսուն: Շանքի լսում էր մեր վէճերը ու աշարքութեամբ, բայց մաքարով իսկ չէր փոխում էր համարում, որ շատ հետու էր մեր մտքերից ու աշարքներէր: Իրան հետու լինի Ռուսը մեղանք, այնքան լա — այդպէս կարելի էր ձեւակերպել նրա տեսկոյնը:

Իր այս կերպովից պատճառով դիտարարեալ, որ նա չնայուողէ Հայաստանի Գաղութարկութեան նախագահ ըստ — նախկին համար խորհրդային էլիտան — թեան հետ Մոսկուայում: Շանքի աշարքութեամբ ինչ Հայաստանի հանրային — տոյթներն պատմութեան համար կարեւոր մէջ դրուանք է կարգում, որ շուրջ կան թէր ու թէր կարծիքներ ու որը, գրգռութեամբ, արտաբար շարժող շարժարարուն: Եւ մէկը տակն անդունդն թաւ — խանձել են Շանքին, որ զրէր առնէ այդ օրերի էր յուշեր: Վերջին անգամ, Սան Ֆրանսիսկոյում, նա մի անգամ եւ իրաւունք պրկել, բայց կեանքի առար — եան, երեւի, զրկեց նրան այդ հարաւորութիւնը:

Մոսկուայի Շանքի վերադարձաւ ա-

ւելի եւս ամբարկուում էր համարումներին մէջ Ռուսական հարցում, այժմ նրա աշգոյն Խառատանը ոչ միայն որդաւոր, այլեւ, թշնամի ում էր: Անուշտ, Մոսկուայում աստղած տարաբարկին — ներքեւ հանր կերպով աղայ էին նրա մտքի վրայ: Վերջին անգամ, Սան Ֆրանսիսկոյում մեր ունեցան խառատութիւններին միջոցին աղայ էինք մտքին, նա, կարծես, մեղանքից էր, բայց հիմախանում մտանք էր միեւնում համարում. որդան հետեւ Ռուսից — ամէկն տեսակ Ռուսից — այնքան լա:

Երեւանում մեկ թեւում էր, որ Շանքի արտոնաշուկա կրանում էր պետական կենտրոն ու գրախոսութեամբ չէր դրաւում: Գրաւոր երկտարաբարկներն առ — խառատ էր բուշել նրան գրախոս տարաբարկ, հարկաւոր էր գրախոս հաւաքովի ներքի, աշխատում էր նրա անուշից օրտոտկ — աստաւորակ Շանքի խառատ — փում էր նման գործերից եւ ցոյցերից եւ քիչ էր երեւում գրախոս շրջանակներում: Մոսկուայի էր գրեթէ չէր կախառնուցում: Ճառ անդունդն եւ խնդրել են նրանից: Ճառաւորի համար երեւի, բայց նա միշտ կիս-կառում, կիս-լսում խառատով էր ասանախանում — խառատ, որ հասարակ էր մերմում: Միմ գրաւոր — թեւում էր կարողացալ նրանից էր կտոր աստաղ ըստնիք օրտալ թերթիկ հա — մար: Յետոյ, սակայն, երեւում էր նա չէր լսել գրախոսութիւնը, այլ ապաւ մտաւ — թեան, անպատկ, շարքանում էր գրախոս աշխատանք: Բանալի օրտալ թերթիկն տանում ներքի էր հաստում էր ճերգրաւորում: Թաւորութիւնից, որի մէջ խառնում վրայ աշխատելու եւ եղել այդ օրերին:

Մոսկուայի վերադարձին Շանքին եւ շատ փոխում տեսալ: Ընկնում էր: Պատկերաւոր գրաւոր էր նախկին աշխատք եւ անայալով շարքանում էր հասարակական փոխական գործերով: Գրաւորներին ներկայ էր լինում սովորական ճշգրտագրութեամբ: Բայց կարծես մէջ էր քան կարգութիւն: Գրաւոր էր քիմաժամ, տակն խառնում: Եւսիք լսում էր, զի խառատ: Եւ երբ վերջի տար ընդթէ էին աստանում, նա զրուիք կար, հայեացք էր կէտ խառում: Մտում էր խառում: Երբեմն թեւում էր նախկին, թէ խառում էր մարդիկ:

Խառատագլու ծանր աղայեցին նրա վրայ հայ — թրքական պատերազմը եւ Սոս — կուայի ներկայացուցիչ: Երկրորդ խառում — Եւ այսպէս մեղան, խորհրդարանցում նախկին խառատութիւնն ու կտորի շեքերանց նրա մէջ: Կրկնում են ընկնում չէր, ոչ էլ խառում, բայց, այդ, մի քան չիտանում էր մէջը...

Հայաստանի խորհրդարանցումն թեւում էր համարեւ սովի շունչանց նրա հետ մտքորդէն խառնել եւ բաքի օրտալանի արտաշարքութիւններէն: Եւ որ նա իսկողողող պարտաւոր էր անկախութեան եւ հակառակորդ էր թուլեկիներին, չեն

կարող տակ, թէ կ'էն տարւումներն ունէր: Ճառարում էր, անշուշտ, ինչպէս ասաւորում էին ամէկը, բայց մէկ որ նրա դիվորստի շարքի խառատութեան կամ գրգռանքի խառում: Արտաշարանկ միշտ անշուշտ էր, չափի ու կտի մարդ պարտաւոր ու անկում: Եւսր կ'էն կոր: Ինչ փոխութիւնից վրդովում էին նրա հոյս: Եւ անդարդութիւնը — մի կարող էր տակ: Եւսր ներքին աշարքի փակ էր գրախոսներին տակ:

Հայաստանի խորհրդարանցումով լիտայ, եւ թեւաւ խառում էր թաւորանքում: Ճառ քիչ էր դրաւ գրախոս աստիկնի զրգրելու համար: Ընկերներն ու թաւոր — կանները տակն ինչ էին աղայեւում: Գրաւորութեամբ: Ճառ օճանանքներն եւ ընկերներին ձերբարկութեան օրերին, մի աստաւոր, Շանքի եկաւ, ծառաւ Հայր Բաճաւի հետ: Վերջին յարաւում էր խառում էր վրդովում: Վրտք է մի քան պէտք: Վրտք է թուրքէլ... պէտք է...

Ըստ ընկերներին, Շանքի հետ ունեցած դրախ խառնութեան շարքանութիւնն էր: Շանքի լսում լսում էր Հայր Արաւ — համի շարքէն: Մէկ էլ ընդհանուց: — Ա՛, Հայր Արաւան, մի թէր թուրքէլ, որա՛ թուրքէլ... Ճառալցից քուշիք է շարքանից է մտանք... գրեթէ լիտ է անդը նաեւ հանդիպում...

Հայր Արաւանով ցատումով հայտնից թուլեկիներն եւ պարզեց ձեռքի գրաւոր:

Եւ, լիտուր, ասը դատելով, մեղք էր կարող էին տակ, ոչ միայն զա — դրաք, խառնում էր չէր մտանք մեր մեղանք: Բայց Հայր Արաւանում — չէր յայտնաբերում — չէր ասում հայտնի աղ գրախոսան հետ: Եւ դեռ երկար թաւոր էր կ'էր ցատում: Գրաւորներին վրկին...

Յանդը օրը լուր րեւելի, որ Շանքի գրեւոր անդուն է մտանք, ինչ որ ասաւ — նաեւ ու ունեցել, թուլեկ եւ կանդէլ, եւ թուլեկ պարտաւոր է մի քանի որ պատկան մայր...

(Տար. — 2)

Ս. ՎՐԱՅՆԱԷ

ԱՍՏԱՆԱՐ

ԿՐՈՏ, հեղինակ՝ Արամ Հալիպ, հրատարակութիւն՝ Մշակ մտանաշար, Պէյրութ 1971:

X

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Փ (Հայտնի) հեղինակ ծաղ Ս. Յակոբեան, հրատարակութիւն Սիւրի հրատարակչութիւն, Պէյրութ 1970:

ԳՈՒՆԵՐ ԵՆ ԳՈՒՆԻՐՈՒՄԻՆԻՆԵՐ

ԴՈՒՐԵՆ

— Ըստ հոյեան, որ ասաններն զեն անհմարն է աստիկն: Անուանանշուլի, որ արած անկողնարարն եւ ու դատապարտելն: Դու պետական մարդ եւ եւ պէտք է խմանում, որ նման փորձանքով տակ ասաւ անուն օրերին ու իրաւունքն եւ անդարմար գրութիւն տակ — ծառ հասարակական հիմախոսութիւնն — զի պիտոյնուիին համար: Ինչն էր խառնարում քիչ դալ ընդարմարութիւն եւ այդ մասին խառն Մոսկուանի (բաղաւորակ) կամ ինձ հետ, այսինքն ցանկանցից դրուլ ընդել օրերական եւ ոչ արգիւրին ձեւապարհում:

— Այդ համարումն եւ, բայց դիտում եւ աս, որ քո զրոյ տուած անդարմարութիւնը լուսնում պիտի տեսիք շարքի — անք, զրգէլ աստիկն, եւ այդ մտանաւում զլիտում, թէ զալի երկխոսութիւն պիտի անհամարին: Դանաւ պարզանքներն հարցապիտանները չեն, որ պիտի քրապեցին ինձ. բաւական է, որ եւ իմ արած իմ անհամարութիւնը դիտանցում են եւ դու էլ ինձ հետ համարանք եւս, ինչ-

պիս որ պիտի համարանքի ամէն էր հայ մարդ: Մայապոյ, այսինքն՝ ձեւախոսութիւնը կարեւոր է եւս սեկեց, դուք շարքանիցէք եւ այդ՝ լուսնարական կերպով, քանի փորձանքը չեն լսուել որ — րեւում:

Երբ եւ թուլեկ Լուսնարական հախորարութիւնն եւ անպայ քարալցիք ինքնապարտութիւն, Շանքի հետ իմ յարաբերութիւններն եւ հանդիպումներն դրեմ կապալարութեամբ խառնա կարեւորէն: Բայց դրոշմեան եւ շատ էին օրերիկ նրանք, ուստի յայտնի գիտում էր նրա մտ երկրիսան՝ նախալիս հեղափոխով՝ ըստալովով՝ ասան էր լինելու թէ ոչ: Թուրքին հետ ունեցած իմ վերջին եւս, աստալցիքներէ մի երկուս որ անց, եւս, լուսնարարութիւն, զանալ Արամ ծառ: Անկանց էր եւ Թուրքին՝ իմ նախաձեւ — ղուլթեւոր խառն քուշուցի նաեւ: Դրա եւ լուլթի եւ այդ սովիւն էր ունեցած խառնուցութեան մասին: Միմ նորից աստալցիքներ մեր տեսակներին: Հնարարութեամբ էր, որ Թուրքի մէջ այդ Արամն ոչինչ չէր տակ: Արամն ուսուցում, — թեւում լսել իմ աստիկն, այդ եւ իմ դրուլութիւններն նրա փորձանքներին համար: — Կան զկպեղ, երբ օրերին ու իրաւունքը դրձարարութիւն՝ մեղք յայտնար — ներ ու շարքարձերն էր դատանք, — աստղ իմ Արամ, — մտանաւոր աղայեւ պարտաւորներն՝ ծանր ու անընդուն

մտանախնդրում, երբ զկպեղներ տակն եւ ունեցում գրաւորով արտալութեամբ եւ անդունդում են կայտնութիւններ, որոնք րեւոր չէր կարող նախախնդր: Յիշեց Յատուկ Կոմիտէի շրջանը եւ արեւմտեան մեղան կառաւարարութեան թիւթիլից երեւում դալը եւ Հայաստանի խորհրդարանի կառաւար: Ինչպէս էին ասում. նախ օրէնք էինք հրատարակում ու ասալ՝ դրաւ կառաւար ճառաւորն այդ օրերէն: Գիտեմ, որ ոչ: Գիտեմ, որ կենսալք մեղ հարկաւորում էր նախ դրաւ անինչ, ասալ՝ երկրիսանք մեր նիտարում վախճանցի, օրտալանանցիկ մեր առաւել: Եւ եւս այժմ, գործերի յաղաղու — թեան տեսակներէ, կարմի իմ աստիկ այն օրերին: Ճառ յայտնա Նորհուրդը էր ձգարմանով, թէկ օրերական, կալ — կանդում ու խառնարում է մեղ, որ ասալարարներ ենք, եւ քանից քորն է նախաձեւ: Եւ փոքն էր եկել մի աստիկ, եւ թէ մեղք թուրք պարզապէս ասում — Նորհուրդներ օրերով, արտալեկն օրտալանք մարմին խառնել: Գաղատում են զկպեղներ, երբ հարցեր չեն ասում զընդարման, անպայ կառաւարութեան նիտալ, այլ լսում են մեղք եւ տակը իմ պատախախտութեանը, թէկ, այս իրաւունքը չունեն: Թուրքի երեսակն եւ եղել փորձանքի մէջ:

Թերեւս տակն էլ արտալ նորից վերալիչ Գ. Պետրոսեանի կարծիքը Արամի

ԴԱՅՅՈՒ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ ՆՈՒԱԳՄԱՆԱԴԻՐ

Հ. Բ. Ը. Միտեան միտիկներն յանձնարարութիւն՝ կայտնում արտաւաւ — գրեթէ եւ արտաւաւներին, երես — նախաւում էր գործանկարներն, երես — խառնարակ կալ: Խառնարակներն էր զարգալցիքի երեւել, Նոյնիքեր 17, Այլ Պայ:

Երաժշտութիւն հասարակութիւնը, որ լիցուցում էր օրտալ, սակիմ ունեցաւ, ունեցելուր: Թուրքի Պետրոսեանի նաւալը, այնքան յաղաղ էր թեւեթիլով եւ մեկնարարական խառն:

Մարգարէի Մանիք մտաւոր կալ հետաւոր ու հաւատարակութեան: Իրան — կառարք զրկեցորէն մեկնարակներ զրդի — ինքնալիքներուն փոխանցելով կրթական իրաւալուր կարող, որ էր յայտնական յարաւոր հնչանալ խառնել:

Պէթիվալիի Ֆիդիկներն անունով անշուշտ անմարմ, որ ներշնչում է ձէր փոփոխի խառնութեան թաւորանքին, Թուրքի որ նիտակն տուած է կրթական ու ունեցում էր, անպայ անկողնարարներ երկրորդ շրջանի յայտնական գործն է:

Թաւիքի Պետրոսեանի հարաւոր մեկնարանութեամբ էր պարզեց խառնակ զրաւորներու փոխարկալուր պարք, որ առաւել շարքիս խառնարան տուալեց եւս կարաւարակն հոյսի էր ներքին թրքաւորութիւն՝ վերադառնալ շունչ:

Շուիքի վեց երկրաներ, որոնք երգահանիք լուսնային գործերն աստիկն էր դատելն, զրգանում են կրթական խառնութիւնը գրաւորութիւններ յայտնալ: Գաղատում, որ կարելի, յայտնարար զանալը եւս, միեւնում մտանքին, պարզեց իրաւունք չէրինք ներքին միտարարութիւն: Խառնարանի մեղան խառն, զորպէս են — թիւթիլն ընդել, վերջինքն (թիւ 10) խառնալուր արտաւաւութիւնը, որ հարաւոր Խառնարար էր կ'էր աստիկ միեւնում:

Շուալեի Ֆիդիկներն կրթական անկնէն վիպական խառն եւ զրգանում աստիկ գործերին է, թէկ, ոչ ամէկն հաւատար: Խառնարան եւ քիչ միայն ալ աստալանալ զիմպիլն էր ունի աս:

Դաւանալարար լուսնային մեկնարանութիւն էր աստալանալ, աստիկ իրաւունք — ինչ պարեն ներքին խառնարանէն հա — մտապատասխան խառն:

Յայտնարար աստալեկն եւս ներխանութեանը ընդարմարելով Բ. Պետրոսեանի նաւալը եւս: Խառնարանի Բաճաւի եւ Տարիքի մէկ օրեր:

Նուաւորանշուրք Թուրքիկ հայ մաւ — կուլթային վերածուտի մէկ խառն եւս — կունեկն կալ:

Ժ.

Թաւիքի նրա մայրիկ խառն: Այդ ծոր — հայի կրաւարար, որ իր Արաւարտաւորութեան խառնարար աշխատում էր Գա — րաւորում, գրաւորում եւ էր թաւալանակ հայեանցներով յայտնաւում էր, շատ քաղքը կարծիք էր Արամի մասին: Դանաւ ասալ պատանաւ, որ նա արհամարում էր եւ ուղիք տակ էր ասում օրերներէ, երբ այդ պատանաւ էր մարդկով շարք: — Սովորական մարդիկ — ասում էր Պետրոսեան, — կարող են հաւանել, որ երբեմն օրերին ու մարդկով շարք հաւանում են իրաւ բայց համարեալ չեն լսուել են ունեցում դալ օրերիկ զէմ: Այդ կարող էր անկ միայն մեծ մար — դիկ, որոնք մարդկանց էլ խառն է հա — մարում օրերից: Այգպիտներին էր Արամ:

Այգպիտներին էր Լ. Թուրքի:

X

Արամ փոխանակել 1919 թ. Յուն — ուսրի 29ին: Աեկն մեծ կրաւար նորաւորում Հայաստանի եւ հայ մարդկանց այդ օրերին չէր կարող ունենալ: Այդ օրերին էին թուրքը, իսկ Հայաստանի մարդալուրքը հաստատում էր ընդհանուր սուլուլ:

Ա. ԱՍՏԱՆԱՐԱՆԻ

(5 — Տար.)

—○—

ԵԱՆՈՒ ՀԵՏ

Գ.

Այնուհետև սկսեց զորքացալուհի տակառի կհանդը զարդարարական զվե — առաջադրալից տակ: Յեղիզիկ սիրելիստուհիներով՝ հին ճարտարապետներին, հարկեր է առել, նմանեց փողոց՝ ան — պաշտան և ապրուստով վերջնական զուրկ: Ով մի քան ունե՞ր՝ ուսում էր յնմալուրդար: Ոմանք ծախում էին իրենց հա — րաւանները, կարասիները, զրբերը մի կտոր հաց ձարելու համար: Եւտալով այդ էլ սպառուեց: Յայլոյն երեսուսուր և զրբանց զործի: Տեղիւն Յովհաննիստեանը համոզել էր կողմուսի քարտուղար Անտոն Յովհաննիստեանին մատուցարկութիւնը ստեղծել էր յանձնարարութիւնը երեսու — զրբանցի քարտուղար կարգելու համար: Այդ նպատակով քաղ էր Յեղիզիան մի գործար: Չեմ յիշում ով և ովնչու էր բնորոշ յանձնարարական անդամներին: Եւ էլ կայք մէջ, Ծանրին էլ, Նեկոյ Աղբա — րանն էլ: Փողոցներին ներկայ էին լի — քան Մանուկ Արեւիկան, Սերգան Տեղ — րանեանը, Արշաւ Մոնղոկեանը, Դեր — նիկ Դերեւեանը, Յակոբ Մանուկեանը և ուրիշներ: — Ժամ 15 Տոբի: ՎԱՅԻՐԻՆ — Իսկ յանձնարարութիւնը ստանձն էր Ծանրին: Մի քանի նիստ ունեցաւ այդ յանձնա — րանը, որի անդամները, քարտուղարի աւելի, հետաքրքրուած էին այն շարքով, թէ որտեղեցի էին միմեք կարելի է հա — ւան: Սակե՛ն լուրջ վերաբերուած էր ցոյց տալու զգույն քաղաքապետներին: Մի Ա — րեւեանը: Իսկ Ծանրին համար անվերջ արտափոխութիւններ և կատարել նիւթ էր յանձնարարելով զորքը: Այդպեղ չէր առ — ճել քաղցեց էր մը Ծանր — կանաւը սղարեցութիւնը արհամարհող ու երկի — քող փխրեալուսն:

Նոյն փողոց էր շանձնարարութիւն էր Ն. Աղբարեանն էր կարելի — զուտ անկա — րական նպատակով: Ինձ այցելութե՛ս հա — ւան, զպարտաւոր էր ապրուստով զր — քաւորութիւններէն և իրեն. նախկին Վիգորայեանական նախարարէջ խոր — հուրը էր Նազարեան: Ի՞նչ անել: Մի քան Ծանրին ներկայութեանը, Նեկոյը նա — րեկ նոյն խաղը քաղցեց, Ծանրին կատա — րակ տալով, թէ՛:

— Մարդ Անտոյն, Նեկոյը զուտ, բնոր — կանախը զուտ ևս, ինչո՞ւ ևս այս քան քրտն — ան ձգեցից կախիլ...:

Ծանրին գրասենյակ օրերին Աղբարեա — նին պաշտան էր որտե՛կ Ծանրին լեւալ զգեղերի գոյրը պրտակոսանցնէ: Եւ շատ արտաքրծութեանը հաւանց էր թըր — քալուն զգեղերի բրնձը. այդ պատճա — րով էլ քրքրել կամխաւք տեղատեղն էր արքանանցնէ:

Եւ ահա մի քո Նեկոյից հՀաղարծինի կոմսարկէ չնմարելու փողովն հարկ:

քառանկ էր ստանում քրքրել կոմսարկ ստորադրութեանը: Փողովը Նեկոյի տանն էր: Երբ ներս մտաւ, թէյյանեանին բռնե՛ր ծառան էին ինքը Նեկոյը, Ծանրին, Բ. Աղբարե Ղազարեանը և Դերեւեկի Դեմիր — ճանը, անհնդը ուրիս քաղաքապետական մէջ: Յրապաշտել Յուսեփեանին հանկէ էր ներսի չեմ միջնորդ ևս տաք թէյը՝ անուշով: Թէյն էմբոյն, ամրոյժ մ — անախ, Ծանրին դուստր կատարուած էր: Վերջը հանդիպարութիւն յայտարարեց:

— Իրեն. Հաղարծինի կոմսարկը ռա — յալաւս, յայտարարուած մի փողովը քա — ռան և խաղը տալու մի բրնձի կոմ — ար և Լուսաւորութեան նախկին նա — խարար Ն. Աղբարեանին:

Նեկոյը, լուրջ զգեմով, սեղանի վրա — լեց առաւ թէյիցէր էր արցան, հաղաց ու սկսեց կարգով: Հիմաուրից կոմ — արի կանանդիկ նախարկին էր: Մեկը, կոմսարկէ չնմարելուհան, Հաղարծին լեւալ զանգեւ, որ կատարութիւնը պիտի արտադրէր մէջ, պնդեց է հա — տանե՛ր համալսական անհետեւութիւն խորհրդանիք արտէ՛կ սղարեւածով: Պիտի ունենալայից քանձարանց, հաւաքուած — թիւն և խաղարկութեան: Նեկոյը մտն — արանան հաւան էր, թէ՛ արտին այս — քան խոյր էր Նաւի մար, այնքան հա — ճի՛ր, որքց այնքան գումար պիտի տա — յայնցէր և կոմսարկ իւրաքանչէր ան — դրանքն այնքան քանին պիտի հաւան: Սակե՛ն քան թէյից վաղ նախառնուած ու հաւան էր: Արտին ևս երանելի կհանց պիտի արտէր կոմսարկն ու — դաներին առջէն: Չէր մտապաշտ և մաշուկայնից մարը. կոմսարկն պիտի դառար քաղաքապետական կենտրոն, որի տեսակ սխաբօրէ՛կ մարտահոխութիւն:

Երբ Նեկոյը վերջնապէս ընթերցումը, Ծանրին անհանդիս լիւթեմարը հարցը զրք բնուեցան: Երան քարդեմակը հար — ցուեցան: — Իրտեղեցի սակե՛ց զքանա — րուցը, ի՞նչ պաշտանութիւն, թէ կա — րտարութիւնը պիտի արտադրէ՞ հողը, ինչու՞ք նորոգել կիսարեկ փանցը, Դե — րեկե՛ց հարկը անհրաժեշտ միմեք էր: Նե — կոյը և Բ. Ղազարեանը բոլոր հարցերին շատ գործնական պատասխաններ տալին էր: Ծանրին յայտարարեց կոմսարկն չնմ — արուած: Սակե՛րց ցոյց էին տալու, թէ զորքը անպատ գեմարտական զուրկ էր քան: Կանախուս ու Նեկոյանի էր միայն Դերեւեկեանի վերաբերումը: Երան տակի հետաքրքրում էր անուշով թէյը, քան թէ Հաղարծինի կոմսարկն:

Ծանրին Յեղիզիկ՝ Երեսուկի միջնորդ — ար շուտով այնչեւ մանրացաւ, որ ոչ միայն կոմսարկի մասին կարելի էր մի — քանակ, այլեւ քաղ տեսնելու գնաւ — րացաւ: Ծանրին փողոցից էր սենկանից և այլեւ զուրդը էր բնուած: Ի՞նչ էր ստուն ևս մնան, Ի՞նչ էր մտածում: Յետապիւն յմտցաւ, որ այդ օրերին էր արտաքրկ Շեղիզիկուսածը:

Ու մի քո էլ, Փողոցարը 10ի ստուսա — րան, ինձ լուր քերին, թէ զիւրբը երկու:

Հարցը մարդ Ձեկու է տարուած, արոցը թիւում և Ծանրին ու Աղբարեանը: Ծանրին քանտարկութեւն մնաց մինչեւ Փողոցար 18:

Փողոցարեանի ինքուրդութեւնը Հաղար — ար քանտարկութեանը հետ փրկել և Ծանրին կհանդը ստույգ մանչէ: Ձեկու և քանտարկութեանը իտարալից քրն — ցել էին նրա հողին: Սակե՛ն օրերը ուղ — արի չաւան էր ան, թէս արտաքրկուս — ցոյց էր տալու: Յաւանք լիւթում էր ինձ մտ, Հաղարծինը Փրկութեան կոմսարկի գրասենկից և յարուած հետաքրքրու — քան հետեւում էր կոմսարկի ընկնց — քին: Շատ չաւանց թէ՛ն ինչեղները գա — ւ. նորից նախկին հաւաքարկութեւն Ծանրին դարձաւ, քայց նորից փակուեց ինքն էր մէջ և հրապարակուած քիւ էր երեսու:

Երբ հիւսիսից Յեղիզիկն օգնութեան հասան ուսանակի քրքրելը և այլեւն պարզ դարձաւ, որ Հայտարարան նորից պիտի նուսնայի ուսանակն ստիւններով, մեկը մատարկութեանմէսն մէկ մասին ճանապարհ գրե՛ր զգույն Բաւ գրանի զիւրը՝ այնտեղից Պարտիստական ուղար — կելու համար: Ծանրին էլ նրանց մէջ էր: Բաւ գրանից, Սերգան Տեղրանեանի, Եր. Ջաղթիկեանի, Բաշեկ Միստանի, Լ. Մալիսեանի հետ, Կարցը Նորի և Ջաղթե — րարի փրայով, Ծանրին սնցաւ Թաթիկ: Հաղարծինը թիւղող ստարկութեանը ստա — ճի խորան էր նա:

Փարսիսեանի զգեղերի մէջ Ծանրին դարձան զիւր շխարհար: Մի քանի ան — քան ինչեղից, որ իրեն էլ ուղարկուած ուղարկելու հարց Աղբարեան կամ Հա — Ռանդանիան պէս, քայց ևս միշտ, զա — նապազ պատարկութեանը, յետ կեղերի խորն այդ մտեցել: Այդ զիւրի համար յար — մար մտաւր էր և աննեկից պիտի լի — քել, ձեռնուղից ցրտին, չընթանիցը հա — նին: Ինքն էլ, պէտք է սակե՛, շատ էր պնդուած, սակե՛ն քարտուղարն պարտաք — անութիւն էր ուղարմ կարծեւ կատարած լիւթ:

Ծանրին Յովհ. Թումանեանի մտերմ — նեղել էր: Երբ այս վերջինը, ընթերկիւն մէկ յանձնարարութեանը Երեսուն կես, մեկ քուլեկներին հետ հաւանցեան ու յար — ան, սակե՛ն իսկ օր ևս Ծանրին էլ յանձնարելի տեսնուել նրա հետ: Նա զկոմսարկութեանը լսեց թէ՛ ստանալու և պատասխանեց մերժեմով: Չեմ յի — շում՝ այդուհետև տեսնուել: Չեմ յի — շում, օրինակ, Քաղաքապետին օրերով Թումանեանի հետ անցնալուց ևս ամէն տեսակութիւնից յնայոյ բերում էր մեկ էր սպաւորութեանը, Ծանրին էլ մէկ խաղը լսեցի: Թումանեանի մասին: Թումանեանի Թումանից կողմից էր գա — ւել, Ծանրին համար անտեսելի էր իր մտերմի ընթերկը այդ յարը: Մարդկայն վերաբերմունք, սահմանարկ, հանդուր — փող էր նա, քայց պատահապատիւութիւն, մանաւանդ կեղքը էր կարգապետու տա — նին: Եւ Թումանեանի վարժարանը, այդ

ՓԱՐԻԶԻ ՕՓԵՐԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԷՐ

Ա.

1805ին էլ մեր դարձութեան շունչ Ոմե — րային Փարսիսը, ևս սակե՛ն տակն քան մէկուհիս դար է կը շարունակէր սկիսա իրեկալ:

Ընդանա՛ւ ներ այլեւս Օփերա տնակը և ոչ ոքի մտքին կ'անցանք քակ, մեկ զիւրի, սերկիւն, քիւրի հետ երաւաւ: Թեան Արեւիկեան Արեւիկեան Բ. Քաղաքի ներկայացումներու պաշտօնական անունը էր տակաւ:

Վերջնականութեւն հաստատուելով ստալ կուսե՛նք պատարմ փիլ. դարը, Օփերան շատ յանաւի անուն փրկել է 12 անգամ ալ արաւ:

Օփերան վարժարանն այն Քաղաքին է, որուն կենտրոն ամէնէն քարտե՛ր եղած է: Արքայ Փեդրին ևս երգանան Քաղաքը 1698ին հիմնեցին երաւապետական և Պա — րկ Արքայական Արեւիկեան, որ ամէնէն ստալ հաստատուեցաւ Բ. Եւ քան որ յաւ Պալէսթ արար, որ նախապէս Փոքր արքն էր փողոցին: Բայց շուտով երեսու — րեկներուն տեղը գրանց Քաղաքարկն մէկ քարակաւ, Ժան Պալէսթ Լիւի, որ թէ՛ն շատ նախանձ մէկն էր տակն քաղաքապետարկը երաւապետ էր: Անոր տակնին զորքը եղաւ Օփերային տեղը փոխել և տանիլ Վիստա փողոցը:

օրերին, պատահապատիւութիւն էլ ժամ էր քան էր երեսու՛ շառերին:

Եւ չորեմով մտերմ, քաղաքից ըն — կանելու քան ունե՛ր Ծանրին Հայտարա — նում: Նրա հողու խորը, առհասարակ, դուստր էր թիւղանալի: Մէկը քար, սա — կուն, որից անդամուն էր նա — նիկ Աղբարեանը հարմարեալ էր այդ զգույն մտերմութեանը: Թումանեանի և խառնուածքով քաղաքին հաճախուս թեւեղել էին նրանք — ևս երկու տարրի բնուեցան, քայց ի՞նչ վերաճութեւն կար նրանց յարաբերութիւնները մէջ, ի՞նչ անկեղծ ընկերակցութեան ընթերկը էր ևս մտերմ էր, քայց չեմ յիշում մի զգույն անհամաձայնութեան կամ զիսէ՛ն մնալ է, տեղի տալու միշտ Աղբարեան էր լիւթում, քայց Ծանրին բնաւեցից երբեք չեմ լսել էր դառն խաղը Նեկոյին ուղ — դուած: Արքայապետին կապով բնուե՛րց միջոցից էր այդ երկու տարրերի անհամաձայնութիւնները, Երբեւ. Նեկոյա — նական տարրերնով էր ստեղծուած:

Ս. ԿՐԻՍՏԵՆԸ

(Տար. — 3)

ՅՈՒՆԵՐ ԵՆ ՏՊԱՌՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՌՈՒԲԷՆ

Բնական է, որ Արամի մահը մանրաքանկ աղղըլ էր ևս Ռուբինի փրայ: Չեմ յիշում, թէ Արամի մահից որքան ժամանակ էր անցել, երբ փողոցում տալին անդալ պատահեցին Ռուբինին, որի վերաբեր — անեւն ինձ ոչ միայն տառիկ դարձաւ — ցրեց, այլեւ մեծ ցաւ պատճառեց:

— Պիտի ունե՛ր, որ չերեսուս աւելի, — Եր տալին խաղերն էին:

Թէ՛ խաղը չեւար ևս թէ՛ զգեմի արտա — քայտութեանը վրայում էին, որ քանսի կատակ էր Պարսիսը սակեցել: Մի — քան անսխեղիկ էր պատահում:

— Ի՞նչ է պատահել, — չաւանց հար — ցրի ևս:

— Կը հաւանա՛ս ինչ կ'ըսեմ, չեմ ու — զեր տեսնել քեզ:

Շեղար էր ինչ որ քան կար, որ ան — կարող էր հաւանալ: Վնասարկան փա — րան էր պատահեցել, անպաշտօնով: Արա — մանական վերլուծելի մտեղքը անցնա — դարձաւ: Երբ կար էր տեղի կողմ նրա քաղաքից: Իրայց ունե՛ր չէի արած մի քան յարաբերութիւնները արելու: Մտքով:

Ընդհանրապէս, միշտ էլ տեսնել էր իր քաղաքակալով զգայմունքը, անպաշտ իրեն հիւստիական: Այլաւ, արեւմտ, ի՞նչ կա — րող էր պատահած լինել: Ինչ որ ներքին զգայմութիւն կիսու փրայ:

— Վերաւան, վարտուել տա ինչ զըր — քանակն մե՛ն է, — վշտացած ձայնիչ ու քաղաքայն:

Ռուբինի այդ տարրերնով վարժուածը ճանաչալիս աղղըլ վրաս: Անպարտին օրեւէ զուտ պատահած պիտի լինէր, որ այդ տարրանի նրապաշտել էր նրան: Սա — կուն, որ նա խաղարկ էր մարդաբար ևս — քաղաքապետութեան արհամարէ ևս լսել ինձ և ոչ թէ այդպիսի դու՛նկորեն վարտուել վշտացնել...:

Նորից չեղե՛ր իմ. Տէր-Միկայէլեանի հետ պատահածը ևս հանդարտաց, եւս թիւղողից էր, որ անմի կարող էր քան կա — րող էր պատահած լինել, ևս Ռուբինը էր մտքից թափել էր իմ զիւրին, Երբեւ. ինչ — անպարտութեան ներկայացուցչի: Եւ ցաւ պայքի, որ անկարող էրայ ինձ պահել Օմիկ պէս:

Մի ան ժամանակ անց, Պարսիսեանի չեղե՛ր մտեղի տաւէ զիւր ան զգեմ եւանք: Իրենից խոր տալու քարտուս նիւստ — ւով, կոմսարկեց:

— Մի վշտանալ: Գո ներկայութիւն ինձ չեղեւանք է Արամին, որի մահը մանրաքանկ աղղըլ է վրաս: Այդ է պա —

տահ, որ չեմ ունե՛ր տեսնել քեզ: Հա — րալի էր ու մի՛ ներդարաւ:

Այլաւ անպա. ու քայց: Քարացալ տա — րան: Քաւ. նման քան չէի կարող պա — րակ: Ունե՛ր զայով ու անդալապաշտուել Ռուբինի խաղերին, յուրապէս: Յաւանք լինելով Ռուբինի և Արամի հետ, սակե՛ն ինչ էր ունեցել պիտակ, որ նրանց յա — րաբերութիւնները ստիւթարկել էին, այլ նրանք մտերմութեան կապով կապուած շատ սոս ընկերակ էին:

Սակե՛ն, Ռուբինի զգույն Արամը ունե — ցած զգայմունքներին մասին և լրել. այլ արարար կայեցին, երբ մտածալայց նրա Վիշալութեանը հետ: Այդ յուրեղից ևս աշխատ արեւ, որ Արամը մեակ մարդի էր եղել, որի հետ Ռուբինը կապուած էր արտաքրկը զգայմունքներով: — Վրաց — մտածեցին, որոյց անհամաձայններ շատ տակն լսել էր, քան երեսուստեմ է ստիւթարկն ընկերակները:

Ռուբինի արարք ներադարձի տեղ ըն — կերելու քան և ունեցել, սակե՛ն նրանից և ոչ՝ մեկի մասին չէ խառնել այնչեւ, որի մտեղից ևս այնչեւս անեւ. մինչեւ վերջ: Սակե՛ն անպաշտ, երբ խառնել է Արա — մի մասին, այդ խաղը յատակ չեւա ու լիւթում է ստանում, որով Արամը քար — քանուած էր ըրէպապաշտ, անհամաձայն էր դառնում: Ինձ այնչեւ և թիւում, որ Ռուբինի աշխուս Արամը հայ հաւարա —

կական — քաղաքական — պիտական զորք չի քաղաքից յատակութիւնները միմեք — րացաւուն էր: Կարճ՝ Ռուբինը համար Թա — րան ինձապատկան հայ զորքից էր: Այդ եղալակութեան հետ կիսայ, ինչու՞ք մեկ — քան չէ, յնտարալուս, մանաւանդ թաւ — րին յուրեղի հետ: Բայց այն ժամանակ երեսուստեմ և միայն զգույն էի դառար — քանից չնման էր պրայ — նրանց յա — րաբերութիւններին արտաքրկը շառիկի ու չե՛ն չէր տալու: Իմ քանակին Արամը էր: Եւ այնչեւ էր ընտալայցի նրան, որ ոչ միայն հաղապատ էր նրա զգեմի քա — ռապաշտութիւնները, այլ ինչ շատ քան թէ՛ն ստանձ նաւ նրա քարտուղար: Եւ ահա, երբ Ռուբինը և Արամը միտերն էին լիւթում երկերկուս, ևս տեսնուել Ռուբինը, զգույն էր, որ նրա հողին թըր — շում է զգույն Թուման:

Ռուբինին քաւ չէի հանաւան, քայց կապուած չունե՛ր, որ Արամի զգայմունք — ները միմեքարտուս էին նրա կողմից:

Ռուբինի տարրերնով վերաբերութեանը և զգույն չէի հաղապատ, որ Արամի էր — զգույն չէի հաղապատ: Ինչ էր քայց այդ նրա քաղաք արտաքրկի վերջ էր քայց մէկ ևս ան — քան ինչ, զիւրուս էր այդ զիւրի ու անտեսելի ցաւ պատճառեց:

Ա. ՆԱՏՈՒՆԱՆՍԻՆԸ

(6 — Տար.)

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

ՄԱՐՍԻՅԷ.— Տէր եւ Տիկին Փոյ Գառ-
պարեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին
Իվ Գառապարեան եւ զաւակները, Տէր եւ
Տիկին Արման Զարգարեան եւ զաւակները
կը ծանուցանեն թէ Հոգեհոգեւորական
պաշտօնի կը կատարուի իրենց ձոր եւ մեծ-
մօր։

ԲԱՆԳՈՒՀԻ ԳԱՊԱՐԱՐԵԱՆԻ
մահաւան զատուածքին առթիւ, այս Կի-
րակոյ առաւօտ, Պոստի Բ. Գրիգոր Լու-
սաւորէշ կնիկեցին։

Ի գիտութիւն սիրողեան յիշատակը
յարգողներուն։

ՅԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԻՅԷ.— Վաղ. Հայր. Մկրտիկեան
կեղ. վարդապետը կը վերջի եւ Տէր-
նի մասնաճիւղովը ցատկահարկէն կը
յայտնէ Տէր եւ Տիկին Յակոբ Միքա-
եան, Տէր եւ Տիկին Վահիկ Մկրտչեան,
Տէր եւ Տիկին Գարգիւլ Գառնաւանի եւ
ընտանեկան պարզականին իրենց ձոր
եւ խնամիքն, այդ Տիկին Արմենիի Մի-
քայեանի մահաւան առթիւ։

ՍԱՄՈՒԷԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐՄԱՐԱՆ

26, Rue Troyon — 92-SEVRES — 027-18-28

ՏՕՆԱԾԱՌԻ ՀԱՇ-ՀԱՆԴԷՍ

Կիրակի, 12 Դեկտ. ժամը 16.30ին

Կազմակերպւած վարժարանի ծնողաց Միութեան կողմէ
ԵՐԳ — ՊԱՐ — ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ — ԱՆԱԿՆԿԱՆԵՐ

Մասնակցութեամբ

Դասաւարդ պարախումբին — Ժիրայր Մելեմանի — Պետիկ Պետիկեանի
եւ վարժարանի աշակերտներուն

Ընտանեկան զուարթ միջավայր

Հօր վիճակահանութիւն

Դերակա բոլոր մանուկները խաղալիքներ կրկնի ստանան Կազմող Պաշտպանի անվճար

ՄՈՒՏԲԸ ԱԶԱՍ Է

PARKING ASSURE

ՇՆՈՐՀԱԿԱՆԻՔ

Լիմոն Է. Յ. Գ. Եւ Սերուշի Սիւ-
մանթոս խումբը կը շնորհակալութիւն
կը յայտնէ այդ Տիկին Արգանիին 50
Քրանշ տուէրին համար Գեղաց Կիրակոս-
եանի մահաւան առթիւ։

ԿԸ ՓՆՏՈՒԻ

Տիկին Վերթիկա Բալոյեան (ձեռնալ
Շաշման) ընկի խելիկէջիցք, կը փոստ
կը ժայր՝ Մարտին Շաշման եւ Կը-
րաշը՝ Լեւոն Շաշման, զորս կորստու-
ցած է 1922ին Աֆրոն Գառնիայի մօ-
տերը, կըր կողարէր երկու տարեկան էր։
Կը կարծուի թէ Բառաւոս եւ։ Լուր ու-
նեցողներին կը խնդրուի տեղեկացնել՝
Madame Paloyan

45, Rue de la Défense

92 - Issy-les-Moulineaux
FRANCE

X

Յովաննիստան Ռոմանովս Լեւոնի,
հիւան Գարգիւլ (Լեւնիկանի ջրան) հօր
հօր անունը՝ Լեւոն, մօրը՝ Վարդանիկ,
կողարը՝ Ժորա Դնան է 1922ին։ Լուր
ունեցողներին կրկն մօրը՝ Բառանիս,
Բեյրիկի 54 տուն, Երեւան։

ՍԱՄՈՒԷԼ - ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐՄԱՐԱՆ

Մարտ 12ին

ԲԱՏԵՐԱՎԱՆ ԴԵՐԱՎԱՆՈՒՄ

LA SECTION CULTURELLE DU

CLUB des JEUNES de l'U.G.A.B.

présente

L'ARMÉNIE

Ce film sonore et en couleur a été tourné en Arménie au mois de Septembre
dernier lors du voyage organisé par le Club des Jeunes de l'U.G.A.B.

La projection aura lieu le

VENDREDI 3 DECEMBRE à 20 h. 45 précises

à la Maison des CENTRANX. 8 Rue Jean Goujon — PARIS (8e)

(Métro Alma Marceau ou Rond Point des Champs Elysées)

ENTREE GRATUITE

Հ. Յ. Գ.

ՄԱՐՍԻՅԷ.— Հ. Յ. Գ. Շըշ. Կոմիտէ
Ժողովը կը ջրահի կը ջրահի խումբերն
ու հետազոտողները, իրենց սովորական
հասարակական ժողովները, հետեւելու իրա-
կաններով։

Համապատասխան Շարաք 4 Դեկտեմ-
բեր ժամը 21ին։

Վարժարան խումբը կիրակի 5 Դեկտեմ-
բեր ժամը 21ին։

Անկումի խումբը Երկուշաբթի 6 Դեկ-
տեմբեր ժամը 21ին։

ՓԱՐՄԻՉ.— Հ. Յ. Գ. Փարմիչեան շը-
շանի ղեկավարողական Ժողովը այս
Շարաք 4 Դեկտեմբեր կը խորհարար
ճիշտ Մշակույթի ճան մէջ։ Կը խնդրուի
հետապնդել ԸՄԱԿ։

Լիմոն Է. Յ. Գառնիկեանի վա-
րժարանի կոմիտէ ղեկավարան ընդհ.-
Ժողովը կը ջրահի իր Լիմոն եւ Ս. Ս. Ս. Ս.
Կրկն յարգող ղեկավարան անխորհրդ Դեկտեմ-
բ. 8, Զորքը ղեկավարան խումբը 20.30ին
սովորական հասարակական։ Կարեւոր օ-
րակարգ։ Բոլոր ղեկավարան ղեկավար -
թիւնը պարտաւոր է։

ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉ

Տիկին Ժ. Վ. Մարտիկեան կը խորհի
200 ֆր. ի նպատակ կարմիր խաչի օգնա-
խումբեան կապանի կառուարան, իր ոչ-
բացեալ ամուսնովը՝ Վարդապետ Միւ-
րաշեանի մահաւան 19րդ տարեկանի առ-
թիւ։ Պր. Որեշ Հիւսիսեանի կը խորհի
25 ֆր. նոյն նպատակին համար։

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ՀԱՄԱԿԱՐԵՐԻՍԻՅԱՆ Միութեան
Մարտին ժամանակի ընդհ. անդամ ա-
կան Ժողովը 4 Դեկտեմբերին, Շարաք Խ-
րեկայ ժամը 9ին սովորական հասարակ -
ական։ Օրակարգ՝ անդուր վրայ։

X

ԿԱՊՈՑՏ ԽԱՉԻ Փարմիչ մասնակցի
ընդհ. Ժողովը տեղի կ'ունենայ Շարաք
11 Դեկտեմբեր ժամը 15ին Մշակույթի ճան
մէջ, 17 ուր Պր. Կարեւոր օրակարգ։

ԳՈՐԾԸ ԴԱՐԻՏՆԵԼԷ ԱՌԱՋ

MANOUKIAN

61, RUE NATIONALE, 61
13 - MARSEILLE

SOLDES

DRAPERIES FRANÇAISES ET ANGLAISES

Cessation Commerce

Tél. : 20-50-84

REGION PARISIENNE
DE BASKET-BALL
CHAMPIONNAT

de Promotion d'Excellence Régionale
L'U. G. ARMENIENNE

Vous invite Dimanche à 16 h. 45

12 Décembre : U.G.A. - A.S. Pierrefitte

9 Janvier : U.G.A. - Paray Vieille Poste

6 Février : U.G.A. - U.S. Champagne

13 Février : U.G.A. - F. Gonessé

5 Mars : U.G.A. - U.S. Charonne

19 Mars : U.G.A. - C.S. Montereau

SALLE VALEYRE (entrée libre)

24, Rue Rochecourant, Paris (9e)

Métro : CADET

Renseignement et inscriptions sur place

pour les jeunes gens et jeunes filles

à partir de 12 ans.

PLEYEL — SAMEDI 4 DECEMBRE à 17 h. 45 252 Fbg. St. Honoré, Métro Ternes

Adiss Harmandyan

et son excellent Orchestre au Grand Complet dirigé par JASQUES KODJIAN

Au programme 21 de ses succès, dont plusieurs nouvelles chansons composant sont

déme disque

Akhatar, 2750 Darguan, Dzirighner, Yes tche kideh, Djerian bess, Akh gorod,

Noune

ADIS HARMANDYAN dédicacera ses disques dans le grand hall, durant les

10 à 15 minutes d'Entracte.

En début de spectacle, audition en première mondiale de l'enregistrement d'un

indicatif musical d'ARMENIA MONDIA, interprété par l'ensemble folklorique

d'Arménie, dirigé par TATOUL ALTOUNIAN

Chaque programme - tombola donnera droit à une pochette surprise à retirer à

nos expositions (§), et pourra gagner le gros lot (Tapis d'Arménie) dont le tirage

et sa remise, se feront à la fin du spectacle.

Jusqu'au 1er Décembre réservation aux adresses suivantes :

Pâtisserie Markarian, 32 Rue de Trévise, Paris (9e) — SOS Camping, 38 Rue de

Chalon, de 10 à 18 h. sauf dimanche et lundi (Métro : Gare de Lyon) — Café

Time, 20 bis, Rue de la Défense, Issy — Sikar, 83 Ave. Jean-Jaurès, Arnouville,

Tél. : 985-10-68

et tous les jours à la Salle Pleyel — Samedi ouverture à 17 h.

(§ Semaine Arménienne au Centre Commercial du Parking Foch - Etoile du 17 au

29 Décembre 1971 de 11 h. à 21 h.

Այբի Տիկին Տիւրքաց Մեծաւորեան,
Տէր և Տիկին Էստուր Մեծաւորեան,
Տէր և Տիկին Ժորժ Անգո, Պր. Այիս Մե-
ծաւորեան, այբի Տիկին Անիս Ութեան
և զաւակները (Անիսիկա), այբի Տիկին
Վերլին Տէր-Ապրեան և զաւակները,
Պր. Բիւզանդ Քոթաճեանեան և զաւակ-
ները և Էպիփան, Պապէկեան, Ներսի-
զանեան, Մանեան, Պարեան, Փրփրեան,
Յակոբեան, Սարգիսեան և Տաթև. Լը-
մէն ընտանիքները զուով կը մասնացան
իրենց առուստին, չոր, կար, ժողո-
րդ և աղաղակներն

ՅԱՎՈՐ ՄԵՆՈՍՈՒԹԵԱՆ
(80 տարեկան, Եմիքցի)
ժա՛ն, որ պատահեաւ Գեղա. 1ին:
Յուզարեանութիւնը կը կատարուի
Շաբաթի Ս. Գր. Լուսաւորէ եկեղեցին,
երկուշաբթի, 6 Դեկտեմբեր ժամը 11.15-
ին (Իկոն աշ Բաուա Շանթիէ): Բազումը
Շաբաթի դերձակաւաւորներ ընտանեկան
զավարեանին մէջ:

Այս տխուր առիթի Կապույտ Խաչի Շա-
բաթի մասնաճիւղի ընկերակիցները զա-
ւակներովն կը յայտնեն ընկերուէի Տիւ-
րքաց Մեծաւորեանի և իր ընտանեկան
պարագաներուն:

ՇԱՐՈՂԱԿԱՆԻՔ

Վիճէ. — Այբի Տիկին Զ. Թարսեան և
զաւակը, Տէր և Տիկին Ս. Թարսեան,
Տէր և Տիկին Կ. Գալաթեան և զաւակ-
ը, Տէր և Տիկին Ս. Թարսեան և զա-
ւակները (Թաւուր) և բոլոր պարագա-
ները իրենց բոլորի շնորհակալութիւնները
կը յայտնեն չալ կաթմարութեանը,
և բոլոր անոնց, որոնք ծաղկապստով,
հեղափոխ, փոխան ծաղկապստի շուէր-
ներով և անմամբ աշխուհի մասնակից
կարն իրենց վախի, իրենց առուստին,
չոր, ժեմ-չոր և աղաղակները որդացաւ
ՀԱՐԱՅԻ ԹՈՐՈՍԵԱՆԻ
կեփաթի մասնուն առիթ:

ՆՈՒՐ

Այբի Տիկին Երանիկ Պարսեան (Պե-
տաղաւոր) 100 ֆր. կը նուիրէ իր ա-
մուսնին Երանիկ Պարսեանին ժա՛ն -
ուան երկրորդ տարեկիցին առիթ, Յա-
նաճի բարեգումաման համար:

ԻՍԻԻ ՄԵՆՈՍՈՒԹԻ ՏՆԱ

12Գ. 8ԱՄԿ

Այբի Տիկին Ե. Առանայեան 500, Տէր
և Տիկին Ս. Կիրիսեան, Տէր և Տիկին
Ե. Առանայեան, Տէր և Տիկին Գր. Չալ-
եան, Պր. Յ. Խորիկեան, Տէր և Տիկին
Ս. Շիրաճեան, Տէր և Տիկին Ս. Առ-
անայեան 200ական, Տէր և Տիկին Ա. Յա-
կոբեան, այբի Տիկին Ս. Պապուսեան, այ-
բի Տիկին Ս. Առանայեան 100ական,
այբի Տիկին Բալուսեան, Տէր և Տիկին Տ.
Խաղաղեան 50, այբի Տիկին Ս. Լը-
պատեան 100 ֆր.:

Նախորդ ցանկի մէջ կարգաւ Տոնիկ
Թեղեան — Դերմանեան և Տէր և Տիկին
Կարապետեան և Պ. Նուպար Կիլիսեան-
եան (Քիմաւա):

ՓԱՐՈՂԱԶԱՅ ՏՈՒՐԱՆԻ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ՈՐԲԵՐՈՒ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՍԸ

Շաբաթ, Դեկտեմբեր 4, ժամը 22:00 մինչեւ առաւօտ

HOTEL GEORGE V

Սիրայոծար մասնաճիւղի տնի ՌԵՍԻԿԱՆԵ

Նուագախումբը ՎԱՐԴՊԱՆԵԱՆ

ՆԱԽԱՍԱՐԿ պարտամբը

Մուտք 20 ֆր. — ռուսացներու կէս գին

Աղանդիկ սեղանները հեռաձայնելով 924-38-54

ՓՈՒԱՆ ԾԱՆԿԵՊԱԿԻ

Տիկին Արշալույս Յակոբեան (Մարսել)
կը նուիրէ 50 ֆր. ի նպաստ չալ Կարմիր
Խաչի օգնականութեան կայանի կառու-
ման, փոխան ծաղկապստի, որդացաւ
Միսաք Գապույեանի մասնուն առիթ:

ՇԱՐՈՂԱԿԱՆԻՔ

Մամուլէ Մուշեղեան Վարդանի
Տեղափոխը շնորհակալութեամբ ստա-
ցած է, փոխան ծաղկապստի 150 ֆր.
Մակեդանեան և Տէրիկեան ընտանիքնե-
րին, Մարսել և Փարիզ, իրենց ծաղկա-
պստի վաճաճ Քարապետեանի մասնուն
տխուր առիթով: Պր. Արսէ Տէրիկեան
50 ֆր. Կարապետ Կառանի մասնուն
առիթով: Յակոբ Միլաքեան 100 ֆր. ժո-
րը մասնուն տխուր առիթով:

ՇԱԽԻԼԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱՒԱՌՈՐԻԶ

Այս կերպի առաւօտ, պատարագ կը
մատուցուի:

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ՀԱՄԱՐԱՐԵՐԻ ԳՐԱԿԱՆ Միտեան
Մարսելի մասնաճիւղին ընդ. անդամա-
կան ժողովը 4 Դեկտեմբերին, Շաբաթ և
երկու ժամը 3ին սովորական հաւաքա-
տեղին: Օրակարգը՝ սուղույն վրայ:

ՎԿՈՑՏ ԽԱՅԻ Փարիզի մասնաճիւղի
ընդ. ժողովը սուղի կ'անհնայ Շաբաթ,
11 Դեկտեմբեր ժամը 15ին Մշակույթի Տան
մէջ, 17 ուր Պէժ. Կարեւոր օրակարգ:

ՍԱՄՈՒԷԼ - ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Մարտ 12ին

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՏՈՒՄ

ԼԻՈՒՆԻ ՀԱՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Խոյնաւորութեամբ ստի

ԼԻՈՒՆԻ ԿՈՄԻՏԵԱՆ ԵՐԿԱՅԱՆՈՒՄԻ ԿԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐԳԻ

ԻՐ ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՍԸ

Շաբաթ 4 Դեկտեմբեր ժամը 21.30էն մինչեւ լոյս

A la Salle du GRAND CERCLE

AU CASINO DE CHARBONNIERES

ՆՈՒՐԱՄԱՆՈՒՄԻ ԿԱՐԻ ՊԵՂԵՐԱՆ

Գեղարուեստական նոյն բաժին — Պիտի

ԿԸ ՓՆՏՈՒԻԻ

Շահապահան Յարութի Մարտիրոսի,
ծնած 1905ին Վանի Ախթար գիւղը: Կոր-
ուսած է 1942ին, պատերազմի տակ:

Գրել՝

DERDERIAN Y.

25, Rue Joseph Desbas

69 - Meyzieu

FRANCE

X

Տիկին Վերթիկա Բալուսեան (Տնտա
Շաճեան) ընկի Եկեղեցիները, կը փնտէ
իր մայրը՝ Մարգարէ Շաճեան և Էպ-
իսթիք՝ Լուսին Շաճեան, որոն կարճացա-
ցած է 1922ին Ախթարի Գարաճիարի մո-
տերը, կը կարգաւ կ'ընդ տարեկան էր:
Կը կարծուի թէ Գարաճիար և Լուսին ու-
նեղեցիներն կը խնայուի սուղիկացի:

Madame Paloyan

45, Rue de la Defense

92 - Issy-les-Moulineaux

FRANCE

PLEYEL — SAMEDI 4 DECEMBRE à 17 h. 45 252 Fbg. St. Honoré, Métro Ternes

Adiss Harmandyan

et son excellent Orchestre au Grand Complet dirigé par JASQUES KODJIAN

Au programme 21 de ses succès, dont plusieurs nouvelles chansons composant sont

4ème disque

Akhatar, 2750 Darguan, Dzarighner, Yes tche kidem, Djerani bess, Akh garod,

Noune

ADIS HARMANDYAN dédicacera ses disques dans le grand hall, durant les

10 à 15 minutes d'Entracte.

En début de spectacle, audition en première mondiale de l'enregistrement d'un

indicatif musical d'ARMENIA MONDIA, interprété par l'ensemble folklorique

d'Arménie, dirigé par TATOUL ALTOUNIAN

Chaque programme - tombola donnera droit à une pochette surprise à retirer à

nos expositions (§), et pourra gagner le gros lot (Tapis d'Arménie) dont le tirage

et sa remise, se feront à la fin du spectacle.

RESERVATION

tous les jours à la Salle Pleyel — Samedi ouverture à 17 h.

(§ Semaine Arménienne au Centre Commercial du Parking Foch - Etoile du 17 au

29 Décembre 1971 de 11 h. à 21 h.

Հ. Յ. Գ.

ՄԱՐԱՅԵԼ. — Հ. Յ. Գ. Տեղ. Կամեան
ժողովի կը հրապարակէ իր շրջանի խորհուրդ
ու ենթախորհուրդները, իրենց սովորական
հաւաքատեղիին մէջ, հետեւեալ թուա-
կաններով:

Համապատասխան Շաբաթ 4 Դեկտեմ-
բեր ժամը 21ին:

Վարդապետ խորհուրդի 5 Դեկտեմ-
բեր ժամը 21ին:

Անունի խորհուրդի երկուշաբթի 6 Դեկ-
տեմբեր ժամը 21ին:

ՓԱՐԻԶ. — Հ. Յ. Գ. Փարիզեան շը-
ջանի ներկայացուցչական ժողովը այս
Շաբաթ (4 Դեկտ.) կ'հարկէ եւս ժամը
6ին Մշակույթի Տան մէջ: Կը խնայուի
հնչապատասխան:

ԼԻՈՒՆ. — Հ. Յ. Գ. Դաշնակցութեան վա-
րձապահան կամեան ընկերական ընդ.
ժողովի կը հրապարակէ իր Լիւնի և Ս. Մո-
րիսի բոլոր ընկերները անխորհրդ Դեկտ.
8, 2 Զորքաւոր Ներկայեան ժամը 20.30ին
սովորական հաւաքատեղին: Կարեւոր օ-
րակարգ: Բոլոր ընկերներու ներկայու-
թիւնը պարտաւոր է:

ԹԵՏԱՍԵԼԱՆ

ՄԱՐԱՅԵԼԻ ՍԵՋ

ՄԱՐԱՅԵԼԻ ՀԱՅ ԱՐԵՆՈՑԵՆԵՐՈՒ

ԹԵՏԱՍԵԼԱՆԸ

Դեկտեմբեր 5ին Կերպիւր օր ժամը

17ին

HOTEL SPLENDIDE

Գեղարուեստական խմբաձուլութեամբ բաժին

կը, պատասխանելու, հաշիւական

պարքեր և զանազան հաճելի տան -

կրթական:

Կը հրապարակէ Մարսելի բոլոր

Տաշիկեան կաթմարկուրդները,

Միտեան բարեկամները և համա-

կրթական:

ՄՈՒՐՏԲԸ ԱՅՍԻ Է

IMPRIMERIE SPÉCIALE

DU JOURNAL « HARATCHE »

32, Rue de Trévis — PARIS (9e)

ՀԱՅ

A votre service
tous les services de la

banque
nationale
de Paris

présente dans le monde entier

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԵՐԻՆԵՐ»

Սո՛ւ՛՛ գալ, սո՛ւ՛՛ գալ հայկական մաս-
մուրհին մէջ, դրսիստանի սով կալ:
Գրեթէ եր հրատարակին, նոր եւ փոր-
ժաւած հեղինակները եր դրսիստանիները
եր ծանօթացն, զգրգրաւան, գրաւե -
թիւն, րանտարկութիւն եւ դրստական ու
տեղադրանք յայտակալ հասարակ եր յոյս
եր անանկ, սակայն հայ ընթերցող հա-
սարակները անդիտակալ եր մայր:
Թերթեր, լրագրիներ, շարաթիտան, կի-
ստան, աստեղակալ պարբերակներն,
որը որին արթնցող գրաթիւթեր կ'անդի-
տան զգրգրաւ եր մուրհոյ, ոչ զկրտու-
թեան ներկայ կ'ըլլան, ոչ կ'ընթացող կամ
կ'ընթացող կ'ըլլան, ոչ անոնց անունները
եր գիտանա, եւ դիբր ու հեղինակ մասիներ
եր ձեռն, մասին մէջ եր մեկնել:

Ո՛վ որ ծանօթ է եւրպատեան արդի մա-
մուրհին, լաւ գիտէ թէ գրաթիւթ կամ
պարբերակներ ամուր, իրենց անկախան
անկեղծ ունին նոր գրեթէն ծանօթութեան
անմաթանցելոյ համար: Ճանաչողալ դը-
րցողներ ունին, որոնց պատշաճն է նոր
գրեթերու տարածումը դրսից, չին
նախկին ժամանակի զարգալեան գրտանու-
թիւն, այլ գրեթէ արթնցող եւ օգտակարու-
թեան հետաւորն են: Ընթին նաեւ հետա-
ստեղիկ յատուկ ժամեր գրեթեր յոյս -
կացաւոր, ո՛րքան հաճելի է լալ այլ
զիտանկաններ խորամուր որտակուն -
ըր: Մենք արտասահմանի մէջ հետաւոր
երկ րաւոր չունենք, Թերեւս շուրջս -
տանի մէջ կուտարեն, չեն դիտեր:

Կայ նաեւ ուրիշ մէջ օգտակար սովո-
րութիւն, զէթ րոտցող մէջ աղօղկն
է. տարբեր լաւ եղանակներն են
քաղաք հրատարակներու վրայ երկու
շարաթ գրեթ շուկայ եր րանայ, տեսակ
եր ցուցահանդէս, ուր պարբերակը,
զիտանկաններ իրեն արտադրութիւններ
եր ցուցադրեն. դիտեր րաւալանք ցամ
եր րանն. այդպիսին եր ծանօթութեան
տարեկան արտադրութեան հետ: Տող
էթ մէջ վաճառքն ըր ըլլալ, Յող փոր-
վաղը ծանօթանալ եւ հարաբ քաղայ ըր
ցեղեկ մատուր հանձնել: Բաւի՛ք! շա-
րք ծանօթ են այս յայտակալ Մարտի -
նկաղաթեան հասարակն որ լալ տեսու
մանեթի մարմանոյ. տարբ քիտանակ -
ներէ: Այս ուրիշ մէջ պատկանող գրեթ
մէջ: Հայաստանի ընթերցող, որ տարբ եր
տառալ լալ տեսու, դարձեալ Վիճակի
մէջ, 15-25օմ, 1010 էջերէ քաղաքան:
Հեղի տպագրութիւն, րաբարգրութիւն,
հարեւորաւոր լրատեսիկներով, ամեն
նաւաճող եր դրտաւոր քաղաքի ունի,
դիտակալ ամբարանց մը, րայց քանի՞
հոգի ծանօթ են, ո՛ւ՛՛ ունի եր տանը

մէջ, ո՛ւ՛՛ տառա, Թիքիտառա եւ րան է -
է Հայ ազգը ին մեկնոր - ես հայտալ եմ
Հայ ժողով րալ լալ տեսու:

Տարեկան որքան հոգեթիւ գրեթ կը
տպագրուի, գիտալ է րաբարգրութի թիւ
եր տար: Թերեւս մէջին հաշուով 1500
հատար գրեթեր լալ եր անանկ, 1000
հատար Թիքիթային Հայաստանի մէջ եւ
500 հատար արտասահմանի մէջ: Իտալիան,
րալ իրենց հայեկաններ, տարեկան 16
հատար գրեթ հարաբարակ կը հանէ, Թիւ-
ն եւ Ֆրանսան 20-000օմ հոգեթ: Մենք փորթ
արդ մէք ենք, անոնք հոգեթեր են, սա-
կայն մեր թիւին համեմատ տպագրանու-
թիւն է: Բայց ո՛րքան զէջ է գրեթ տար-
ւաւը մեր մէջ: Եւրոպայի մէջ գրեթն
ամէկ ընտանիք կը դրտադրանք ունի,
պատկա եր զայլ քան զայլ քան զայլ
իմ մատուր րանները, կարգալ, տար-
ուի անոնց զանգեղ, հարաբարակ յաւա-
նալէջ աղիք մը դաւանի ըլլալով: Իսկ
մեր տուններն մէջ Թիքիւն արթնան -
րան մէք ալ չկայ: Թիքիւն տար փառա-
թիկ պատկերներով պարբերակները
գիտանիկ նորաթի փնտաւոր, րաբարակներ
զիտարուի: Տամար: Ճշկեր ընտանիք -
ներու մալ դրտարան փնտաւոր, մեր
արտասահմանի մէջ հայ դրտանալան
կը չկայ: Փարիզը Հրադող Մասուկը մը ունի
հին յալաշարակն ին կանդուն: Ինչ ունի
հոգեթ Միացեալ Նահանգները, Բաւոն
հետ, Հարաբարակ Թիքիթայինը, Եւրոպո-
ստան, Գարեթիտան, Մարիան: Փառք,
պատկա! Հայաստանի, որ ծանօթութեան
տեսակ անկեղծ դրտանուիթ ունի, Թիքիւն
աղօղակալ մէջ մըցանիկ կը կտորէ ըն-
թերցողիկ տեսակեղով:

Խնձ հայ հեղինակներ, իսկ չեն հայ
հեղինակներ, կէթ թիւերն մը չունին,
իրենց երտգիտեր կը փաթեն, իրենց գրեթ-
երը կը զեղենան ներդրելու մէջ, եւ
տակալն զլաւք է հաւատալ մէջ ամեն հե-
ղինակ, զիտալ րանտանեղմ, գիտանու,
պատկանալ մէջ րանտանը միշտ արդի-
նարեր մալ են մեր մատուր անդա-
տանի մէջ:

Եթէ մեր արտասահմանը տարեկան 500
հատար գրեթ կ'արտադրուի, զէթ 20-000
հայ ընթերցողի պէտք է ունենալ, տանց
հաշուաւ: Եր Միլիտալ տաղայն օրերն
օրայինն ընթերցողներ չալ կան: Գրեթն
գրտա մոլ զին, Թիքիւն ամենի տպագրա-
նիկ տեսակետի մարդէ մարդ: այն մը
երկով կուտալ եւ անմահութիւն կը
գիտան:

Այդպէս Վիճակի մէջ տարբ մը տա-
ռալ լալ տեսու 1010 էջերց հայտակալ
գրեթ եր Հայաստանի ընթերցող տեսու -
ներէ, հեղինակն է Հ. Միլիտալ Յովհան-
նէսեան ին չորէ 25 տարբ տպագրան է
այլ կիթակալան գրեթեր արտադրութի հա-
նելոյ: Տամար: Այն մատուր տպագրաւ -
թիւներն են որ դրտադրանքներն ան-
կեղծ ին զեղեթի, ամեն պատմարան,
րանտան, աղանաղեղ, անդաղող եւ
անաստակի Հայութեանը դրտաղ մարդ
պէտք է այլ գրեթեր եր աշին առնի ու-

նենայ, ինչպէս Միտան, Միտակն, Ար-
արաւա կամ Հայաստան, որոնց մէջ
Այնան ամբողջ աղ մը գիտակն է իր
հոգեթով եւ մարմինով:

Հ. Միլիտալ Յովհաննէսեանի գրեթ
նոր դրտալ մը կը րանայ մեր արտասա-
կան աղօղակին մէջ: Երկը թիւն մա-
նաւոր է, տակայն կ'ընթերցող մարդ -
գրեթեր կը կենդան, կ'ընթեր եւ մահ -
ուան դրտարող քաղաքներն, ընտանիք
եւ ինչեղեղ պատշաճութիւններ, մեր
մարտական պատմութիւնը, ուր քաղաքի,
աղանաղներն ու երկրաբանի կը խալն
հայ մարտիկին քաղաքործութիւնը պատ-
մարու համար:

Հայաստան արշաւաններն, երկրի ե-
ղան է, հոգեթներն մէջ, ընտանի կա-
տարներն անդաղալ պատկերով ա-
ղօղակներ չեղան են: Խնձ նաւաճող,
դրտաւ, քաղաք կամ դիտալ պատշաճու-
թեան պէտք ունի: Հարեւարաւ ըր -
մը գրտալ քալ տունիկ կը կը րաբար-
նալին ընտանի, զաղանաղներն, պատ-
մարի կը րանուի, անոյ թիւանները
կըտարեր եւ կը գտանալին, երբեմն ըր-
գրեթ կը խորտակուի թաղերու զիտալ -
ներ թաղով, այս քանի մը տարի յո-
ւալ նորին յալութիւն տեսնել համար:

Ո՛վ որ աշխույն է Իտալիան, Ֆրանսան,
Անգլիան կամ Ֆերմանի, դիտալ թիւ հե-
տաւոր դարեկն տակալին կանդուն է
անթաթմիկ զգիտելին, ըրեթեր եւ ամ -
րացեթ, անոնք գիտակալ կամ ընտանի մէջ
կը ցրտանան Հեղինակի գիտեղիկեղով:
անոնք ին տեսան Աւարի, Թաթարի,
Գարեթիկ կամ Թաթար րաբարակ զիտ-
ներ, չալ հետալ կին Սերեկերն, չալ
րաւախտաւ կին գրտանալութիւնը յալ-
թաղանք կը ցեղայն: Կրտեղեղուն են
զէջ թիւ չալ իրտանալ եւ կըտարու -
թեան երկրէն մը կը տարածուիլ իրենց
գիտալ:

Միեւն այսոր ալ մեր րաւոր սեւ ե-
ղան է. չալ զէջ ըրեթեր, տակալին կի-
տակալներն, ընտան են իւր ու հոգեթ:

Մենք մար հասարակաւ քաղաք ձայն են,
աղաղակայն իրը պատմութիւն, եւ չա -
մեր, չալմեր, հարեւարաւ անուններ,
մայրեւն: հետ մայր կան են, հոգեթն
հետ հոլ դարձել են, կարծես թէ իրենց
հարաբ րանած ըլլալ թէ: Հոլ կին եւ ի
հոլ դարձել: Ժամանակն ու րաբարակ
ձեռեղք քաղաքի լիկ զուցեր տարեկ են:

Ինչ գիտեղիկ գաղաքի կրտի ըլլալին
Արաղալին կորտերն, Սիւնիէի որտալ -
քան ընտանիք, Սիւնիէի կամ Մասուկի
ընտանիքը վրայ, Արաղաւի օրտն մը
րայ, կէթ Միլիտալ անոյ մը, Բիւրի մը,
կամ հարթի մէջ Արաղաւի անոյ մը:
Միլիտալ հեղինակն Հայրեթը, կան-
դալն ըլլալին զիտաղաթեան տակալի պէ-
ղեւան, փառած մէ թէ կեղեթիկ նման
իւրն ունի կ'ընթերցող քաղաքն Հա -
րալներ: Տամար: Վիտարու Անի մը կայ
մեր աշխույն զիտաղ, Խուր պիտալ հոլ
նի, Թաթար հասարակ չունի, Հայն այլ -

կան արցունք չունի, Արաղալ զէջ Անի
քաղաք քալալ եւ մեր ընթերցող ըրեթ,
քաղաքներն քաղաք, արեւելք ըրեթ -
գրեթ, զէջ գրեթ է այս քաղաքից դու-
րանէ: Միացեալ Արաղալ տեսու պատ-
կանութեան արտադրանքի տակ:

Հ. Միլիտալ Յովհաննէսեան արտալ եւ
հասարակով մտաղեղ է մեր ամէկ մէկ
ըրեթին, շուրք րաւալ եւ ճշգրիտ ըլլալ,
օրքան կարեկին է: Դժուար ըլլալ,
պատմական տունները զէջ են, յալմե
պէտք է դուշանի: Ինչ ընթերցող պատ -
մեթներ, ընտանի արտադրանքները:
Ընթերցողի պիտալ տեսնի թէ կը տակն
հաղաք մատանալ ու զիտալ է, ոչ րանա -
տեղութիւն, հոն երեւակալութիւն չէ
աղանալ, այլ մեր եւ արտադրանք
թիւներ: Հայի կը ըրտարիկ իրադրալ
ըլլալ, պատմութեան հետ պատմի ըր-
լալ, արձանադրութիւններն հետ ճշ-
գրիտ զիտանալ: Ինչ ընթերցող ոչ կայ,
հոգեթն ու լալ նիտարակ անալան մէջ, զէջ
մը Հայոց օրտալ, եւ աղանալան հոգի,
այլ գիտեղիկներն զըրտեթն տաղաղակ
ուղալ թիւներն է:

Հեղինակն չէ րաւալանաղաք ըր -
գրեթ լիկ չոր նիտարալութեանը: Ին -
քալ, ըրեթ ու զիտակ, դրտաղաղաւ քա-
ղաքները արտան են, չարած են կանգ
ունեցան մը, անոնք չորիկ նաւաղա մը
կայան է, ուր կ'ունին եւ իրտանալ, նա-
խարալ եւ դիտարակներ, տեսակարան
եւ զիտեղիկ իրենց կանգը, քանան ու
հոգեթին կը պահեն: Ըրեթեր կայան են ու
հոգեթ րաւալմարի տնայնալը պատկերով
տեսան են, կեղալ պատմիկ նիտարալ
էր կը դարս ու պատմութիւնը, յալմե
կարծես թէ կ'ընտանի կայ ըրեթ ըրեթ:
Այն, պատմութեան կ'ընտանիքն է, միշտ
անունները, գրալ կը փոխուի պատա -
րուս եւ պատկերով նոյնն են: Ճշգր ըրեթ
մը որ քանի մը անգամներ պատկերով
տեսան ըլլալ, յալմամ կամ դրտալան
է, հեղինակն տարտալան չէ ամէկ մէկուն
դիտարակն ըրեթ:

Անչիտաղակ ժամանակներէ կեղծ տե-
ցանք մը եր երկրէն Գարեթիկ ու Բիւրեղ-
գիտեր, Արարն ու Սիւնիէ, ընթերցող
ըրեթ, Ըննի Թիւնիտ ու Թաթար: այս ա-
մէն զիտալ կը արշաւալ արտադրութիւն ու-
նի: Հ. Յովհաննէսեան, տարեկան աղ-
խաւաւաղով, մարմանան քանան է, հալք
թաղեր է, ըլլալ ճշգրիտ, մարմանալ
նոյնիկ ըրեթեր, կըտանիկ զիտեղիկ
զիտանալիկ չըլլալար: Անալ, որ
հաւախան լիկ անուր մնացան է, ոչ
քալ մը ոչ արձանադրութիւն կը ցոյց
կուտան թէ այլ լիտակ զաղաթիկ, կամ
հոգեթին մէջ մամանակին կեանք կը
հիտալ պատմութեան մէջ լիկ սեւ կէտ մը
ձայն են:

Բացի հայ հեղինակներն, որոնք զայ -
խաւոր տարեկները կը կարմեն զայ -
տան ըրեթեր: ժամանակին, հեղինակն,
օրքան հարաբարակ եր, օրտանալ է նաեւ
ըրեթաղաքի եւ արալ պատմիկներն:

ՅՈՒՆԵՐ ԵՒ ՏՊԱՌՈՒՐՈՒՄԻՆԵՐ

ՈՒՐԻԷՆ

Բոլորս ինչ կենք: Թուրքներ, ծալք տա-
նական յուրան, անցարալ եր անուր,
հախաւակ եր սովորութիւն: հետ զիտմ
էր, որ կամ մէք րան պէտք է անմէ
կ պատշաճութիւն ընթերցող եւ կամ պէտք
է հետաւոր, հետեւեղով Մասուկի օրէ -
նակին: Բայց Թուրքի արտադրակ յուր-
ուան զիտակ եր պատճառեղ տեսու
տնեղեղ: Եւրեթ չէ հետաւորան ընթերցող
եւ ինձ Թուրք եր որ աւ աւան ընթերցող
դպալիկ եւ ո՛ւ՛՛ գիտալ ինչ կարող էր դրտ-
անալ: Ինձ գրտանցիտմ էր նաեւ միտա-
նեթիկ լալութիւն:

Մանկան Թուրքի արշաւալ կըթի՛ չու-
նեցալ: Երբ հայկազաղաք եւ փառն ըր-
խալորալ, եւ թուրի կեսուն ու հետաղալ:
Արշաւահետ Մասուկի յաղաղուիլ էր
գրալեր, որ մարտադրածման մասին ոչ
եր չէր իմացիլ (խաղաք պատմապատմա-
մարթիկներէ մասին է) եւ ամէն ինչ տար-
ւալ եր Թուրքի կարողարարութեանը: Ես
թի՛ ներքին Գործալ նախարար էր եւ թէ
Բիւրեղի անցալ ու նրա կարողարար -
թիւները կ'ընտանի կ'ընտան Թի՛ պի-

տական մարտական եւ թէ կուտակական
զիտալ:

Երբ իտալիտալ Մեղրեմով, մտեր -
մալան իտալեղեթեան ժամանակ (այլ
մալմալ իտալ եր լիկի վարք), ինչեղեթ
Բիւրեղի ընտան եր փարմաթիկ մալմեթ,
պատմապատմ, որ կենդանալան Կո -
միտիկ արաւոր աղանաղութիւն էր եւ
տառալ եր կեն Հայաստանի շահերի թիւր
ընտանցող: Իսկ րանայ տառալ Գորի
Ջորի (Գարալաղալ) Թիքիթեղանի գիտ-
ուր, կեր տառալին անդալ հայեկանի
նրան, երտանեղի դրտալ զուրց լիտալ,
ողաղաղալուրեց լիտալ, ինտանց զիտ-
ուր:

Հայոց Խնձեղն էր արտադրակն
րալեթիկներէ ձեռեղեց, կէթ Միլիտալ ծորը
մարած ընթերցող Թուրքերից:

Ի Տարեթ, եր Թուրքի Միլիտալ ծորը
էր ալ թիւական ընտանեղան մարածմ
անմարտալան եւ թիւանի տարեկներ, չէր
նախաւաւաւան մեր աղաղակի զաղեր,
այլ ալք րանն անուր եր անուան ու ան-
անոյ մնացան հարաղալ տարբ՝ տա-
նական հարաղալու հայ գրալեկաններով
անկարգալուն: Տամար եւ լիտալ՝ Երկրի
արաղալուն: Տամար թիւանալոր արտա-
դրածով գրտեղեկներց:

Փառք է անցնելի տարեկին, արպեղի
ինձ պիտալ ժամանեղան հայտնալու, որ
Թուրքի ճնշալ այլ մարդաղաղաներով
ցոյց էր տալիս, որ պիտական մեծ մարդ

էր եւ ընթերցարական ժամանակներ
նման զիտեղեթում տեղ չունի:

Բալեիկեան Մայիտեան աղաղաղաւոր-
թիւնը յալանի է զաղեթալարէին: Երա
մալմե շալալ էր անոնք: Անթըղ հայ մա-
ղաղալոր արալեց կուտակական խաղա-
թեան դատաղարաղ աղալ հակադաւալ եւ
հալ, հակադալային դատաղարան շար-
մալմե: Եւ դիտարակեղ մարդիկը նը-
տան զիտարակեղով պէտք է րապաա-
րեղ այն, որ այլ քարծաւք ինչեղեթի
շալալ կարծ մամանալման: Արդ մամանակ
Թուրքի լեւեղեն Գործալ եւ Գաղաղալ-
մալան նախարար էր եւ կը պաշտան ըն-
տանով մեծ գրե կուտակեթ յալեկական
պատմապատմիկը ճշկելու դրածմ:

Հակադաւալան քարծաւն սղեթական
օրերին Թուրքի ինձ որ ժամաղաղաներով
իմանալմ է, որ Վահան Միլիտարեթով,
Գարալեկոյի եւ Հայ Միցիալան Յեղա-
փոխական կուտակական կեղեղեղեղան
Կոմիտիկն անցալ, նախալալ այլ շարմալմ
կըտակեղին է Վ. Միլիտարեթով րալե-
կիկներ իմանալ ժամանակներն: տալ -
մարք է ըրտմ կուտակական կեղեղեղեղ
հալմե Կոմիտիկն, սակայն Արշաւալ Խնձ
կարեկան, կուտակական կեղեղեղեղ -
տալմալան: Գիտեթ, կարականալեկ
ընտանով է այլ տաղալար:

Թուրքի, երեկ ինթարեղակով, որ Վ.

Միլիտարեթով, շարականալով կու -
տակալական ներալ ունեցալ իտալին -
րով, կարող է րեկն այլ քալլ իտալ եւ
նապաալ արտադրանք, կանդալ եւ
նրան եր մամ հետը խաղալ նապաալմ:

Հաղաղաղալ Վահանը ինձ այլ հիտ-
ակալութիւնը աղալալ էր պատմում թիւն:
Հեղանաղած մամին զիտալ մարդ:
Զիտեթի թէ ինձ, է կանդեկ: Մարմալ
ըրեթ: Մենեղիկ Թիւրաթեան Կոմիտիկն
թիւն էր ձայն, մամ լիկ եր ինչը քալ-
մալմալ ծիտալ եր, Թանձը քալմալմ ար-
մալեթով ըրեթից: Խաղալին հաղաղեթ
հաղաղալ, որ արտադրանքի խաղաղ
էր, ինձ որ հայտնալով համարեթ, ա-
լք տառալ տնայնալով կըրտմ անգամներ
կարողութիւն: Բարեկեթի եւ տեղ րանեթի
պատկերով կը խաղալին:

Հետալ եւ կոմալման, Թիք հայեղալը
մի պալ միտալ պալեկալ լիտալ, հաղաթեթ
կարծեթ րալեկական արտադրանքական
մալմե: Երեղալալ նաեւ եւ Ինձ համար
քաղաղալ էր, որ Թուրքի գիտալ ամեն
անմեր: Տաղալերի տեսու ու ամէն քան
պատմեթի, պարթեթով թէ տեսակեղանի,
հետալ եւ զիտարակեղ քարմալմ հա-
ղալմալմալմ ժամանակ: Խաղալ, որ այլ
զիտարակ մարմալարալ րալեկիկներ

Ա. ԱՄՏՈՒՐԱՆՔԻՆԸ

2. Ե. Գ.

ՏՈՒՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Իսիկ Հայ Մշակույթի Տան յանձնա-
խումբը, Կապույտ Ուայի Իսիկ ժամանա-
հանգրվանը, Չապանի կոմիտեի և Մարտի
Ուսումնասիրող զբոսաշրջության կը
յայտանեն Տէր և Տիկին Արեւիկայի Եւր-
ոպէական և Տէր և Տիկին Մարգարիտ
Եւրոպական և ընտանեկան պարագա-
յանը, իրենց ընտանիք և զարմիկի մաս-
նան առթիւ:

ԵՆՈՐՀԱՎԱՍԻՐ

Տիկին — Կապույտ Ուայի վարչութիւնը
չորհապարհեաւոր ստացած է ի նպաստ
զբոսայցի, Պր. Եղիա Պատմաճանաչ 100
Փրանք, Տէր և Տիկին Վրէժ Գրիգորեանի
սրբաշուն միջոցութեան առթիւ, Կնքաւայ
Պր. Եւան Երկրորդականի 50 Փր., Տիկին
Մարիամ Պերպերեանի մասնաւոր առթիւ
Պր. Մանուկ Պերպերեանի 30, Տիկին Վ.
Յովհաննէսեանի յաղարկագրութեան
առթիւ Պր. Եւրոպական Յովհաննէսեանի
20 Փր.:

ՆՈՒԵՐՆԵՐ

Վիկն — Այլ Տիկին Հեղինէ Քարոս —
Լան և զաւակները իրենց սիրելեալ սո-
մաւանի և Տօր Համոց Քարոսեանի
կոնքաւոր մասնաւոր տնային առթիւ Տե-
սեանայ իւրեքները կ'ընեն Վիկնի Աղղ.
Միութեան միջոցով —
Վիկնի Կապույտ Ուայի զբոսայցի 100 Փր.,
Վիկնի Անի Կոմիտեի 100, Վիկնի Նոր
Սերունդի Սեան իւրեքներ 100, Վիկնի
Հայ Աղղ. Միութեան 200, Ճեմատէ՛ օրա-
թիւրքեր 50 Փր.:

×

Նոյն առթիւ, Տէր և Տիկին ճիւղնաւա-
նի փոխան ճաղկապակի Կապույտ Ուայի
զբոսայցի 30 Փր., Ճեմատէ՛ օրաթիւրքեր
20 Փր.:

Սարգիս Քարոսեան (Շաւ) Կ. Ե. զբո-
սայցի 10, Վիկնի Հայ Աղղ. Միութեան
10 Փրանք:

ՏՈՒՆԱԿՑՈՒ ԶՆՆՆԵՐ

Դարգաստէր Տիկնայի փարթաւի տո-
նաւորի հանգիստ իրականութիւնը 19ին, Կի-
րակի կէտեր չեալ ժամը 4ին փարձա —
նոյնի մէջ:

Adiss Harmandyan

et son excellent Orchestre au Grand Complet dirigé par JASQUES KODJIAN
Au programme 21 de ses succès, dont plusieurs nouvelles chansons composant sont
4ème disque

Akhtamar, 2750 Dareguan, Dearighner, Yes tche kidem, Djerani bess, Akh garod,
Noune

ADIS HARMANDYAN dédicacera ses disques dans le grand hall, durant les
10 à 15 minutes d'Entracte.

En début de spectacle, audition en première mondiale de l'enregistrement d'un
indicatif musical d'ARMENIA MONDIA, interprété par l'ensemble folklorique
d'Arménie, dirigé par TATOUŁ ALTOUNIAN

Chaque programme - tombola donnera d'roit à une pochette surprise à retirer à
nos expositions (§), et pourra gagner le gros lot (Tapis d'Arménie) dont le tirage
et sa remise, se feront à la fin du spectacle.

MARSEILLE

Le samedi 11 Décembre à 20 h. 30, au Palais du Congrès, Parc Chanot, Foire de
Marseille, Marseille 8e (Parking).

VENTE DE BILLETS:

Restaurant « Jean-Jaurès », 26 Pl. Jea

Claryss'Bar, Mlle Arzoumanian, 1 Pl.

Buvette du Parc Chanot, M. Avakian,

point Prado, Marseille 8e

Epicierie Yervant Der Mesrobian, 18 A

Epicierie Mlle Tahmianian, Campagne P

Places 10, 15, 20, 25 et 30 Frs

n-Jaurès « La Plaine », Marseille 1er

des Capucins, Marseille 1er

Palais des Congrès, de 8 h. à 18 h. Rond

ver. Figonne - Beaumont, Marseille 12e

errie - Vallon des Tuves, Marseille 15e

ՆՈՒԵՐ

Կրքնայցի Պ. Վանդ Քարոսեան իր
չաւ սիրելի ընկերներու՝ նոյնս Գր-
չիկեանի, Երանդ Աստուածամայի և Նո-
րայ Նոյնայցեայ Հրամոց Քարոսեանի
(Վիկն) յիշատակի կը նուիրէ 50 Փր-
Իսիկ Հայ Մշակույթի Տան (ստանալ Ճե-
մատէ՛ն) և 50 Փր. Ճեմատէ՛ն:

ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹԻՒՆ

Ուրբաթ օր, Դեկտ. 10, ժամը 5ին Փա-
րիկի Արիական Ընկերութեան Հրաւերով
Փրանսերէն զատակասութիւն մը կուստայ
Տոքթ. Գուրգէն Կարապետեան, նիւթ
ունենալով:

Հայ բժշկութեան և դեղագիտութեան
պատմութիւնը ըստ իւրեքին ինն ձեռն-
գիրներու:

3, Ռի. Մադուրան (Մէքթօ Օսմէն),
Երկրորդ յարկ:

ԳՈՐԾԸ ԴԱԴԻՆՏԵՆԵԼ ԱՌԱՋ

MANOUKIAN

61, RUE NATIONALE, 61
13 - MARSEILLE

SOLDES

DRAPERIES FRANÇAISES ET ANGLAISES

Cessation Commerce

Tel.: 20-50-84

ՎԵ ՓՆՏՈՒԻ

Շաշնայցեան Եւրոպիան Մարտիրոսի,
ճեմա 1908ին Վանի Ակար դէուր, Կոր-
ուսած է 1942ին, պատեալով առնէ:

Գրքի՝

DERDERIAN Y.

25, Rue Joseph Desbas

69 - Meyzieu

FRANCE

×

Տիկնի Վիկնայի Բալայեան (ճեմա)
Շաշնայի իր Եւրոպիան Մարտիրոսի,
ճեմա 1908ին Վանի Ակար դէուր, Կոր-
ուսած է 1942ին, պատեալով առնէ:

Կը կարծիք թէ Գաւառեան Եւրոպիան
Մարտիրոսի իր ինքնուրուի տեղեկացելով

Madame Paloyan

45, Rue de la Défense

92 - Issy-les-Moulineaux

FRANCE

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԲՈՂՋ ՏԱՐԻՆ

1550 ՅՐԱՆԴԻՆ ՍԿՍԵԱԼ

ՆՈՐ ԿԱՐԳԱՐԻՈՒԹԻՒՆ — Դաւաղութիւն և յաւաճող երևանի այն պատկերին
մէջ, որ կը ճանաչատարեն ընտրուած կարգին: Կամ բարիքս կարգ, կամ
Ա. կարգ, ԱՌ կամ ԱՐՄԵՆԻԱ պատկերը, մէջ ըլլալով տեսարանի վաղեմու
այցելութիւններ և Մոսկուա ընկալութիւնը ըրթալու առնէ:

10, 15 և 20 օրաւ մամուրդութիւններ

ՅԱՄԱՐԻՎԱՅ ՄԵԿՆՈՒՄԵՆԵՐ —

22 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1971

15 Յունուար 1972

25 Մարտ 1972

Մարմանն զբոսի կընալ ստանալ մեղքէ:

Արձանագրութիւն

Renseignements et inscriptions:

ՓԱՐԻՉԻ ՄԷՋ

SONIA COUMRYANTZ

TRIM VOYAGE

1, Rue de Sèze — PARIS (9e)

Téléphone: 742-57-84 et 742-22-12

de 9 h. 30 à 18 h. — tous les jours

ԼՈՒՆԻ ՄԷՋ

Լիւնոնի միջնուր օդանավով

VOTRE AGENCE DE VOYAGES ARMENIENNE

agence de voyages SEVAN

50, Cours de la Liberté — LYON — Télérh. 60-13-66

de 10 h. à 19 h. — tous les jours

ՄԱՐՏԻՆԻ ՄԷՋ

JACQUES CHELEKIAN

VOYAGES WASTEELS

87, La Canchière, Marseille 1er — Téléphone: 62-03-44 et 64-09-44

de 15 h. à 19 h. — tous les jours

BNP

A votre service
tous les services de la

banque
nationale
de Paris

présente dans le monde entier

ՊԵՆԿԻԱ ՏԵՇ

ԿԱՄ ԱՇԽԱՏԱԴԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՐՆԵՐ

Արեւելեան Պենկիայ, կամ Պենկիա Տէշ, այսինքն՝ տառա Պենկիայ։ Այս է առնարկ տալ տալիս։ Երբեք, որ սխառ է թաւախախտի երկրագործիկ ծախ կրօնի երկրէն էր, որուն զէմ շարժապատեհութիւն է երկրիկն եւ երկրի ցառաւոր, մարդը եւ բնութեան դարձարէն։ Կարծիք տն զարձակ է քաւութեան նոսրաց մարդը բարձր մեղքերուն, շտապութիւններուն, ցոխութիւններուն եւ անարդարութիւններուն։

Տարի մը առաջ, բնութիւնը կը շարժապատեհի իր թաւուն ուղիքը, մարիկներ կը խառնախառն, ծովը կը բարձրանայ եւ հնչակ մարիկաբնութիւններ կ'աշխարհէ կ'անցնէին մարդուն այս միջոցը։ Հն - տեսե՛ք։ 500 հազար մեռեալ։ Չորս տասն հազ, կը սխրէ ուրիշ տղա մը։ Ուրմ - հետեւ, այս կ'աւանդարդ յաղագհով էին տառապանքին պահանջը, Փախարտի կեղծաբանիկ կատարողութիւնը անոնց զէմ էր զղկիւր արդիական զէմներով, հրատապելով ու օգտանալով իր բանաւոր։ Մեռաւորներ, բեր կ'անցնէր հաւոր հաւորարարներ, իսկ տառա բիւրեւ քաղաքիկաններ կ'անցնէին հնչակական քաճառքի՝ բիւրեւի համար իրենց տաղաւ իւններ։

Արեւելեան Պենկիայ՝ 143-900 քառա - կուտ բերածով, 75 միլիոն բնակիչ, 75 միլիոն անօթիներով եւ անհնձարներ։ Մարդ կանք ինչ կ'անէ իր շուտապատեհութիւնը, զարձակ է անակի էր զղկիւր մարդուն, անհնչուութիւն թեւ։ Երկիր կը, որ մարդիկ իրենց ընտանիքին խնամարար, իրենց ընտանիքի ծախներ, իրենց վերջին ուժը կը դարձանէին հետաւոր։ Համար պիտիկն եւ ուղիւղ թաւաւոր համար հաւորարար փոքր, կամ թաւաւոր համար աղաքարայրութիւն մէջ։

Այդպէս, այս դիտարկ իրապատեհ է Կալիֆորնիայի կուրիւրներուն եւ դրոշմներուն մէջ։ Աղաքարայր զարձակ եւ անօթիկ շուտապատեհ եւ, աղաքար կը պարզաբան անտանտեր զէմ, բաժնարար զէմի ինքեւ մը կամ թաւաւոր տնի մը ինքեւ։ Համար։ Կիբեր կը ծախան իրենց դաւաճանքուն գիտիները շարժակ։ Շարժունի կ'ախքներ տառն եւ դաւաճանքուն տնի եւ կը ծախան ծախ աշխարհ։ Կուրիւրի իր թաւաւոր իր ընտանիքի կը ծառայուն անողով ընտանիքներ։ Բարոտան կը շարժին փողոցներուն մէջ։ Դիտարկ կը շարժուն մարդիկ։ Ժրայ, կամ կը սպասուն երկրագործներուն միջեւ։

Մարդը կը փառան անկ կողմ, պարճանքուն պէս, հաղարարով, բիւրեւներով։ Միտարկ զարձակարար կորստակ է վաղաքէ։ Հնչակները հարձակ են համ -

բանքի նոր դրոշմիկն մը, լա՛հ կը հաւանիէ 100 հազար, բարձր՝ կը հաւանիէ 10 միլիոն։

Կալիֆորնիայի ունեցող է իր լաւ կողմերը։ Անձ զլուր կը բարձրէ 300 կրամ բրնձի, եւ կուրիկ զարձակութիւն է հնչակովի անտապարկական այն էակիկն, որ թիւիկն էր կուրիկն։

Հայրենիքին ներս կամ հայրենիքին դուրս նորին է թաւաւորութիւնը։ Իրենց երկրիկն եւ հնչակն բանտան մարդը համար կը մայայ մէկ էր միայն, անօթ - մայիկն աղաքարայրութեան ուղիքներ։ Բաւաւորութիւնը կըցած են խորհիմներ կատարողներ զարթոյն դուրս, դաւաճար մէջ կամ համարներ. երկրորդ։ Տեսակ համար շարժական համարներ, որ կը տնիք որոշ կարգ ու կանոն։ Մտանկիւրեն համար կան բացթողկ զարթոյններ։ Շարժարք անօթաւ մը ուստանալիկ կը բանտան ընտանիքներուն եւ անձ զլուր քանի էր Բարձր արժուարիկներով դրամ։ Եռօնիկի կ'աշխարհ են շարժական կուրիւրներ, որ կարելի է դունը սխրութիւն եւ քաղաքային պիտանի նիւթեր։

Այս տառա միլիոն զարթոյններով մարդուն կը մնին Հնչակաւորներ անտանիքներ ժրայ։ Անոնց համար տարիկն կը ծառայուի մօտ 700 միլիոն տալար, այսինքն՝ Հնչակաւորներ տարիկն պիտանի մէկ տասնեակներ։

Եւ տալար այս հաղարար պիտէ է հետաքրքրէ մը միայն Հնչակաւորներ, այլեւ անողով մարդիկ։ Ուրիւրգորիկներ կըցայ տառաւորի ուրիւր շրջաններու վերայ, եւ ո՛վ կ'ար, որ յոյժաւոր երկրիկ ներս որ մը պիտի չենթարկուին նոյն հնչակաւորիկն։

Հնչակաւոր, որ դարձիկ է փեր կ'աղարի թաւաւորութեան տառն, իր կարելիկն - բիւրեւներուն անտանիքն մէջ, զիտակ կատարել իր մարդարարկական տառարկութիւնը։ 800 հազիկ թիւիկներ կ'աւանտար արձանաւորներ են՝ ծառայուելու համար զարթոյնական համարներուն մէջ։ Ուրիւրգորիկն միայն անօթիկներ է, որ կը սպասան աղ խոնքներուն, այլ կան մարդայն. համաճարարներ, ծառայուել, որ, քրիւրան, մարդկանք եւ քաղաքային ուրիւր հնչակաւորներ։

Մէկ անօթաւորութիւն միայն, Հնչակաւորն չուրք որ տառարիկ միմիայն ըլլալ իր երեքիկ գործերուն։ Նոյնիկն մարդ թիւիկները չեն կըրար ծառայուել համարներուն մէջ։ Պէտք է քանի, որ տալար պատառար բաւական պարզ է։ Հնչակաւորն չուրք, որ իր թիւաւորներ Փախարտան եւ Քիտանան անօթիկ ըլլալ եւ երեքիկ կատարիկն, այսինքն՝ չիտանան, որ այլ համարներուն մէջ կը մարդու հնչակն սպաններ. դիտարարներ Պենկիա Տէշի արտադրական բանակով։

Դուրսի աշխարհին Հնչակաւոր կը ինքնը միայն զրամ, զիտարար, ինքնա - շարժան, անօթիկաններ, բրնձի եւ ուստանալիկ։ Բայց զրամաւորական եւ ընկերարարական երկրիկներ միայն համ -

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԻՆՉՊԵՍ ՈՐ ԳՏԱՅ

Բ.

ԱՆԻ ՊԱՆԴՈՒԿԻ

Յաճախ խոստում ու դրամով է Հայաստանի շինարարութեան, փաստարար տնայն արդարանքներուն, հարկային, մանուկական պարտքներուն ու աշխիւրներուն, դրոշմ շարժան, ցառապարկներուն, քանակի, զիւրիկ, ծառայողիկ զորմա - տաններու մասին։ Եւ դիտար խոստով ձեռք չիտանալիկ մասին։

Անի հնչակաւոր Սայաթ Նովա պորտ - տալիկն ժրայ 14 յարկային, ծառայողային 450 աննախկինով՝ արտաքին թէ ներքին տնայնով արդիական շէջ պտանով մըն է։ Փետարայարի եւ երկրորդ յարկը ընդարձակ հնչակարան ու հաւորան, 14րդ յարկը նմանապէս հաւորան, արձարան եւ պարտարան, վերջով, հետաւորիկ մարդարարի, հետաւոր, լուրարան, պարտարան, վերջի վար արժող պտանովի յաւանք ծածկանքի է մեկթիւր, անտան - ներս կ'աւանտարան են արդիական կա - թարիւրով, ծառանակ, հաղարար եւ ինքեւ, խորը արձարարարիկ մը, մահիկին կից սեղան մը եւ լաւք մը, արտաւաւոր - կան կաշակ ծածկով թիւիկներ, ու - թեւ, հետախոս, աննախկին ծիւղ մէջ -

աներ. մէջ կ'արձարան մարդկային հաւորարարիկներ եւ աղարար. եղարար - թիւր։ Կաւակի գտնիկ ժրայ անոնց պարտ կըցարով կը մայայ, ինչուկ կըրպարում կը մայն իրենց պարտակն զրամ - արկիւրներ։

23 հնչակներին, Փարկի մէջ, Մի - Նալպարիկն Դրամատար կը մը աղարար ըլլալ Պետութեաններուն, ուղիւրի իրենց օտարակալութիւնը բերեն Հնչակաւորներ, իրենց աղարիկ կ'աւանտարան ինքնա մը - Դիտ, արդար համաճարարութիւնը մը։ Դիտ պատասխան տալուց։ Բայց ցարկ կատարումը հնչակաւորութիւններին եւ Միտարիկ Սայաթ ըրած մտածանքուն - թիւրը զիտարարան մը 200 միլիոն տա - լուրք, այսինքն՝ պէտք կ'աւանտար Լեւ - լուրք։

Բաւաւորարարութեան աննչող մարդիկ չեն պիտիկ կատարիկ մէջ բերեալարար - Եւ ո՛վ է ինչ մէջ, Հայր Ակու - թիւիկ՝ խոսով մը մարդարարկական զլուրը անցած չափերիկ կը պարտարան ըրենմէ պարտաւ պարկիկն։ Ժրակի մէջ, Բ. Ժան Շէջ կը ծառայ զիւր օգտարար գտնիկ՝ զիտարար աղարարիկներ փոխարկել տալու համար։ Մարդարարիկն մնծ հաստատարիկները ջանք չեն խոսարկ զարմանիկ. համար մարդկային

տնայն դրամով մնծ անգան մը, ձեռքիկն ու պատմէ կ'աւանտար երկու թաւոր, ծառայարարիկ զորմիկ մը, մարդիկ թաւարիկ եւ զիտարիկ կ'աւանտար. հաղարար - պատ դարակ մը, լուրարար օտարուն է արդիական անհարմար խոստանալով, պարտաւորով, անէն տեսակ յարժաւորութիւնով, տար ու պաղ զլուր ունի յարկի ընդարձակ մտաղիկ. հնչակարան ինչ պատանակ մը արեւորիկ անէն կ'աւանտար։ Դորմիկ խոստանալիկ զորմիկ էր որ օտարեկն եւ հնչակիկ լուրիկ էր հաղարար, Գ. Գիբերի կը ինքնաղարար։

Փետարայարիկ ընդարձակ հնչակարան ու հաւորանն այլ նմանապէս կ'աւանտար - տան են կ'աշխիկ արդիական կարտիկներ։ Բաղարարան, թիւիկներ, անտան, անտաններ, վերջով, երկրորդը հնչակարան անտանիկները զարտանալուն համար նուազաւորում էր ընկերարարիկներ երկրիկ - եղարարիկ մը կը նուազեն ու կ'երկեն հնչակիկ, օտարեկն եւ Փախարտ - թիւ մարդարարիկն ու եղարարիկ երկու - ու պարտու. եղարարիկն։ ծառայարիկ խոստանալիկ կը պարտանալուն անէն վերջի եւ հաւանք յարմար խոստումը հա - չէր։

Առաւուս մը, դրամարարիկները շարժարան ընդ Սիւրիւրի Կոմիտի գրասեն - նակը։ Կալիֆորնիա Համարարարիկն խոս - թաւ. Հայաստանի եւ Սիւրիւրի ծախար - քանիկ կ'աղար օտարեկնութիւնները, օտարակարարութեան, անէն սեղան գործակ - ցութեան անհարմարութեան մասին, Ի - մէջ աղարար լուսաւ։ «Հաւոր թաւալ առաջ

այս աճաւոր աղարար։ Եւ ինչ որ միմիկա - րական է ան աղ ցեղապատարիկն ան - հնչակարարն է։

Պէտք, այ՛ն, արեւին, այ՛ն, լուսը՝ ոչ լուսաւ մը դիտարկ մարդիկ անէն հէլ։ Մարդարարիկները զարձակ է հաւան, այսինքն՝ վերանալիկ է պարտանալու - թեան եւ ոչ թէ քաճառքիկ։ Սիւրիկ կ'աւանտար անէն անոնց պէտք, քառակ է անէն մօտ քառակ զոր տալու։ Եւ քրի - տանտանները լաւ գիտն աղարար, լաւ գի - տան, որ մարդարարիկները կը ըրի ար - զարարարիկներին։

Բայց այս ըրարիկ ժրայ կը տառարիկ թաղարարիկն անտարարիկներ։ Ուրիւր - տեւ կարելի է հետաւորարկները զարմ - նիկ՝ անոնց մարդիկ չարկիկն արդիկ։

Միտարիկ Սայաթ կ'աւանտարարիկներ տնայնաւորումն է՝ զլուրարարիկն օտ - արիկն եւսեր։ Միմ Պետութեանները շու - ճի անէն պարտարարիկ։ Բայց ծառ - անալիկներ փոխում են եւ աշխարհ կ'աշխարհաւոր անտարարիկներ։

Եթէ զարդարիկներ ընկերարարիկներ կ'ընկայ հաղարիկ ինքնաղարարիկներ մը, այն տան միմիկաւոր Պենկիայիկներ Ի զոր մեռած պիտի ըլլան։

Դ. 2.

ԹՈՒՐԵՐ ԵՒ ՏԱՌԱՌՈՐՈՒՐՆԵՐ

ՌՈՒՐԻՆ

«Ընտանիքով մնծ համար նորութեան չեն, բայց կ'ուրեղն ընդիմ անտար լաւ։ Դէ հնչակ յիւր ինչ, — տալար, տնայն կը կենալով, շարժանք զէմի անտանիկ անտանիկ, առաւ անտանիկ կ'աւանտար ինծ անտանք փայլար ու զարմաւ կը։

— Քիտարի լուս, կը տնայն այս փա - րար. որ միայնով տնայն չեն եւ կը զարման, ԼԵՔ ԽԵՐԵՐ, դրոշմը։ Էտաւարն։ Գիտարի, որ կատակ չեմ անում... Կարող եւ հե - տանալ։

«Կարո՞ղ եւ երեսփոխով ինչուր։ Եթէ Ռուրիկն չհանալիկ, թիւրեւ տառնին արդէ չալար։ Բայց զիտարի, որ նա հաղարար էր փողոց մէջ, աստակ եւ աղարարիկ փողոցով միմիկաւոր։ Մտանքիկ, որ խն - թաւարիկ է հաւանակ խոսք անէր ու ռաւաղարիկ է հետաւոր, միմիկաւորի վեր - անա ընտանիկ կատարողիկն արտալայ - տալ, զիտարի ընդիմ զլուր ընկաւ կ'աւ - տան տնայն։ Կալիկ զարձակում ունեցող եւ փորձիկ մը կենալ, բայց չեն անտար երեսփոխովներ արեւորիկն եւ մայրիկ տնայն... Երեւի նկատեց անտար միմիկալ,

չուս կեալ, փայլար զիտարի իր տնայն ու զիտարի զիտարի իր արտանիկ։ Յնամ չեն - նալարարիկ, զիտարիկ տալում էր, որ տնայն ցեղաւորներ անտանիկ (»)...

Երբ զլուր եղար փողոց, խոստանակ փոր - ծածկել կատարուել զիտարի ունեցող։ Ռուրիկն անէն քան տնայնիկ էր։

— Զեր յեռալայ յարարարիկներին իրայ այդ զէմը ի՞նչ պարկիկն ուն - ինալ։ — հնչակարարիկն եւ։

— Բացարձակարար ոչ մի։ Եթէ Եր - րեւին չիտարի է կ'էրար այդ զէմը, աղ - ար անտար էինք կատարիկ, դրամարարան հա - տար, թէն երեսփոխով էլ լաւ զիտարի, որ արար արտար կատակ էր։

Պէտք է նկատու, որ Վ. Միտարի - անան այն մարդկանցիկ էր, որոնց Ռու - րիկն սխրում ու փառանալիկ էր։ Այս - տան, ինչուրդ անէն էր երկու նաւակ ռա - տանալու նիւթիկ, Բիւրաւորանքով, Բաւա - թաւ արարարիկ եւ փորձարարիկ։ Այդ նաւաւորարիկ երեսփոխ է, թէ արքան եւ ծառայարան Լաւանիկ միմիկաւոր։ Մի - նաւաւորիկ էր դրամ էր, որ Եթէ Լաւանիկ Բիւրաւորանքով զոր չուրիկ, անտարարիկ էր անտանիկ Միտարիկն Արեւելիկ, որ ար - ծար համար յարմար զորմ կը հաւորար։ Կարմ - արարիկ, հաղարի, ինչը՝ Ռուրիկն էր լու - ինալ։

Միտարիկանք աղ անէր փառանալում էր։ Ռուրիկն մտնին չուս մնծ համարում անէր։

×

Երեսփոխով Ռուրիկն վերջին անգամ տնայն այն օրերին, կըր արդէն արդարան էր երեւի իշխանութիւնը յանձնել լուրի - կիներին։ Բնական է, որ իրեն արար - մարդարիկները չէին ընտանալ եր. իսկ պա - տասխանաւոր. զորմիկները պատարար - տում էին ինչուիկ հաղարիկներ։

Գործով զուրիկ էր կատարարութեան տնայն ինչուրդարիկն։ Բնչուրդարիկն էր անտանիկ անտանիկ ընտան. Ռուրիկը համարողարկան պատարարութեանը, չար - ծառայարան՝ յոյժալիկ կ'աւանտար - րան տնայնարար։ Ռուրիկն ինծ չուսան։ Ծառայ յերաւ տնայն, ծառայով զորմ զիտարիկներով յոյժալիկ տնայնալ։ Սա - խարիկ, կըր զարդարարիկ ծառայ զլուր կենալ, Ռուրիկն տնայն էր, արդէն ան - ծառայարարիկ էր։ Յնայն ինչուրդ, որ ան - ցել էր Վալայ Չար (Դաւաղարար)։

Փետարարական պարտարարիկ յե - լուրդ (1921), Հայրենիկի Փիւրիկն Կոմիտիկ ունէր եւ հաղարարար մարդիկ թաւին երեսփոխ եւ Միլիկ ծարի զիտարի անտանիկ Վալայ Չար, ապա Զարդարիկ։

Վալայ Չարի կենդանարարիկ ինչ՝ Բէ - չիւրեւարարիկ էր Ռուրիկը։

Անտարի, որ քրիտարարարիկ յե - տալ, մարդարիկ ու յոյժալիկանական կ'ա - խաւար չար տնայն.

— Ի՞նչուրդ էր անտար, ԼԵՔ ՄԻԼԻԿ

ծար ծառայարանի մարդարարիկն լու - ինք Բուրբերիկ։

— Հայրենիկ Միլիկ ծար մարդարարիկ էր Լաւաւորանիկ մարդարարիկ ըր - րաց տնայն հաւորար — կատակով լու - տասխանալիկ եւ։

— Կատարիկն ուրիւք էր, — լու - տանալիկ, — լուսը չաւ կայաւ եւ մնջ հա - տար, տակ էր լուրարիկ համար։

Այնուհետեւ, Ռուրիկին յոյժալիկ միմիկ 1921 թիւի Զաւարիկ Սիւրիկ Նաւաւորարիկ էր Արեւիկի՝ Մեղրի զիտարի, իսկ եւ Զաւարիկ հաղարիկն է։

Այդ շրջանում ինծ յանձնարան զորմը վերաւորարկ լուսով, տնայնիկ զորմը։ Ինչուրդ մէկիկ հեռ ինչուր Մեղրի։ Ինչ - անալիկ զարմարան, կըր ժրայ չիտար, լու - տան, որ դիտ եւս աղարարիկն ու հա - տարիկ ընկալով մատարարարիկներ, արդէ, ինչուր տնայնարարիկ զորմիկներ, արդէ, ինչուր ինչուր մեռած պիտի ըլլան։

Պարկարարան, Ռուրիկ։

Ա. ԱՍՏՈՒՄԱՆՅԱՆԵՆ

(10 - Տարբ.)

(*) Վ. Միտարիկանք մի տնայն զոր - արիկ էր տնայնարարան, իսկ վարար - տնայն էր լաւ վիմանալ չէր։ Երբ յար - արդէն էր լաւ վիմանալ չէր, արդէն անտար - տան էր, այն առաջ տնայն անտարարիկ էր ընկալուիկին, արձակ անտարարիկ լուսով միայն նա կարող էր ծախ։ Ի. Ա.

ՀՂԳԵԱՆԱԳԻՍՏ

Տէր և Տիկին Նշան և Նուշիկի Գոր – Քոչեան և զուտակները, Տէր և Տիկին Մկրտում Զորեղեան, Տէր և Տիկին Եր – ոստը Աղբորձանեան, Նուշեան զուտակն պատշաճ հարաբեր հասան Պատմիկ Ս. Գրիգոր Լուսաւորեալ Կիւղեղեան, յառաջ – ինչ Կիրակի Գիւտ. 12ին իրենց մար – և մեծ-մօր

ՄԱՆԻՆԻ ԳՈՐԹՈՇԵԱՆԻ
մասնուն զատուտներն առին:
Առ ի դիտութիւն յիշատակ յար – զպիշներուն:

ՅԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Համախորհրդակցական Միութեան Զոր – քանակի շրջանի Կեդր. վարչութիւնը իր խորին ջանակցութիւնները կը յայտնէ Տէր և Տիկին Պողոս Անարտեանի, Մա – նուկեան, Պարսեան, Հարսեան ընտանիք – ներուն և իրենց ընտանեկան պարագա – ներուն իրենց եղբոր և աղականին՝

Կարապետ Ասարանեանի (Մարտի) մասնուն առին:

ԵՆՈՐԶԱԿԱԼԻԷ

Կապույտ Խաչի Պալատի. Օտտոյի մասնա – ճիւղը Զորահարկներու աստուգի է այրի Տիկին Շուշան Անարտեանի թառու – ստներն առին, Տէր և Տիկին Սարգիս Գալստիսեան 50 Քր., Տէր և Տիկին Ա. Մկրտեան 20, Տէր և Տիկին Աշոտ Յա – րսեան իրենց եղբոր որդեան թառու – ստներն առին 20 Քր., այրի Տիկին Փե – րուզ Բեյաթեանի մասնուն առին Տէր և Տիկին Քիչեղեան 25, այրի Տիկին Ա. Բեյաթեան 15 Քր.: Այրի Բ. Բեյաթե – անի թառատուներն առին. Քիչեղեան ընտանիք 50, Տէր և Տիկին Տ. Սուրբա – ան 10 Քր.:

Chorale Arménienne de Paris

Direction A. BARTEVIAN

(Siège: 14, Rue Petit Paris (19e) — Téléph. : 208-99-22

ՓԱՐԻԶԱՆՑ ԵՐԿՍԵՆԻ ԵՐԶԱՆԻՈՒՐԻ

Ուսուցում կա ժողովրդական և ինքնուր երգերու և պարատարութիւն համերգի երեւոյս երեսասարգութիւնը կը հրաւիրէ մասնակցի այս աղջուգում գեղարուեստական միութեան, ուր պիտի զանի նաեւ ընկերական և Քրթ մթնոլորտ

Ներկայանալ Ուրբաթ իրիկունները ժամը 19-21
32, Rue de Trévisse Ազգ. Տան Ա. յարկը

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ԿԼՊՈՑ ՍԵՐՁ Գորիկի մասնաճիւղի ընդհ. ժողովը տեղի կ'ունենայ Շաբաթ, 11 Գիւղեաների ժամը 15ին Մշակույթի Տան մէջ, 17 ուր Պէշ: Կարծող օրակարգ:

ԿԼՊՈՑ ՍԵՐՁ Կայանի մասնաճիւղի վարչութիւնը ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ իր բոլոր անդամութիւններ Շաբաթ կէ – օթը ետք ժամը 3ին Անարտեանի սպարը (Ուր. Պոֆֆիէ): Պարտաւոր է բոլոր ընկերութիւններուն ներկայութիւնը: Օրա – կարգ — 1) Պատգամաւորութիւն գեղու – ցում, 2) Վարչական ընտրութիւն:

ՆԱԿՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՏՅԱՆԻ — Կապույտ Խաչի մասնաճիւղը ընտանեկան Օրը կը տան Եւտուար 16, Կիրակի կէտերը ընտել ժամը 15ին, Տիկին Թադատեանի շնորհ զարմին մէջ: Գեղարուեստական թառմի, զարդի ու աշակերտներու. Կողմէ: Խմբեր, կըր, պար, արտաստուարութիւն և մանկական զանգւոյ մը մէջ ուրար:

Հայ Արքեմիտ տարեկան ցերեկայորը Կիրակի 5 Մարտ, կէտեր վերջ ժամը 2,30ին, Սալ տը լա Շիմի:

Հայ Կարմիր Խաչի տարեկան ցերեկայորը – պարահանգը Կիրակի, 19 Մարտ 1972:

Կապույտ Խաչի Իսկի մասնաճիւղի երե – ւոյթը Փետրուար 19ին, Շաբաթ իրիկուն:

« ՅԱՆՈՒԱՆ »

ԲԱՐԳԱՅԻՄԱՆ ՆԱԽԻՐ

Մոնթրալի հանգստեան տան պա – րտադրութիւններն Միջպէրեան Թադոր 20 Քրանի կը հրաւիրէ զատուտի յարգա – ւանման:

ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹԻՒՆ

Ուրբաթ օր, Գիւղ. 10, ժամը 5ին Փա – րիկի Անարտեան Ընկերութեան հրաւիրով Քրտեաներն զատուտութիւն մը կուտայ Պէշ. Գուրգէն Կարապետեան, Նիւի լունեանով:

Հայ բժշկութեան և դեղագիտութեան պատմութիւնը ըստ եպիսկոպի ինի մնա – ցիւններու:

3, Ռե. Մալաթի (Միւթթո Օսկան), երկրորդ յարկ:

Programme culturel pour la saison 1971-72

des CLUBS des JEUNES de L'UGAB

SECTION MARSEILLE:

Cours de Langue et Civilisation arméniennes donnés par Monsieur DER MERGUERIAN, professeur d'Arménien à la faculté de Lettres d'Aix en Provence:

Tous les lundis de 20 h. 30 à 22 heures dans ses locaux
7, rue Papère, MARSEILLE 1er.

SECTION PARIS:

11, Square Alboni, PARIS 16e métro Passy, Tél. 870-03-18
— Tous les lundis de 19 h. 30 à 21 h. 30
— Cours de Langue Arménienne: Première—Seconde et Troisième année.
— Cours de Civilisation Arménienne
— Les Samedis une fois par mois de 15 h. à 17 heures:
— Cours de littérature et poésie arméniennes.

CES COURS SONT GRATUITS
ET OUVERTS A TOUS LES JEUNES ARMÉNIENS

ԼՈՍՏ ՏԵՍԱԻ

ՆԻԿՈԼՈՍ ՍԱՐԱՅԵԱՆ ՄԻԶԵՐԿԻՐԱԿԱՆ

(Գերբուսման)

Մտածողութիւն
Պէշթր 1971

Գիւղի՝ ընտանիքի
Գիւղ 5 ՁԻ.

ՏՈՒՍԱՍՈՒ ՆԱԽԻՐ

Գարշապետ Տիկեան վարժարանի ուս – անական հանգիստ Դեկտեմբեր 19ին, Կի – րակի կէտեր յետոյ ժամը 4ին վարժար – անին մէջ:

Հ. Յ. Գ.

Միւսին — Հ. Յ. Գարշապետեան վա – րանցեան կտակին ընկերական ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ իր կնիք և Ս. Մա – րիկ բոլոր ընկերներն անկողնի ինչու. 8, 20րէշթրի երկրորդ ժամը 20, 30ին սովորական հաւաքուիլներ: Կարեւոր օ – րակարգ: Բոլոր ընկերներն ներկայու – թիւնը պարտաւոր է:

ԿԸ ՓԱՏՈՒՈՒ

Տիկին Վերթիկ Բաղդասար (ձեռնոյ Շաշման) իրիկ երեւոյթներ, կը փնտի – իր ժայրը՝ Մարտի 5 Շաշման և կը – րաշը՝ Լուսին Շաշման, զորս կործակու – ցան է 1922ին Աֆրիկի Փարսիսթի մա – տերը, կըր եղբայրը Երկոյ տարեկան էր: Կը կարծուի թէ խնամաւ են: Լուս ու – նեղցողներն կը ինքնուր տեղեկացնէին՝
Madame Paloyan
45, Rue de la Défense
92 - Issy-les-Moulineaux
FRANCE

ՍԱՄՈՒԷԼ - ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐՄԱՆ

Մարտ 12ին
ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐՈՒՅԱՑՈՒՄ

ԻՍԻ ԼԷ ՄՈՒՐԱՆՈՅԻ
ՀԱՅ ՄԵԿՈՑԻԹԻ ՏՈՒՐ

Կ Ո Չ

Միւրիկ հայրենակցներ,
Մեր տաղմի շնորհ յայտնում էմք, որ յանձնարարութեամբ խաղաղութեան կեդրոնական մէջ Բաղդասարի մէջ զատի – իր Հայ Մշակույթի Տան համար յարժար էմք մը:

Այժմ ուրբան ենք յայտնելու, որ շաբ – օր մեր հայրենակցներն առատամեան նուիրատուութեան, արդէն իսկ գնան ենք իրենց չեղեր և սեփականութեան օր – նական գործողութիւնները լրացուցած նորարար միջոցաւ:

Սակայն այդ չին չեղը կը կարծուի կա – րեւոր նորոգութեանց և արեւարդութիւն, որոնց համար անհրաժեշտ արտադրել – փերերն ստացած էր պատկան իշխա – նութիւններէն: Հայ ճարտարագիտ միջ – օր անմեղաբար պարտաւոր է յա – տակալելու և պիտի հսկէ նորոգութեան աշխատանքներուն:

Հորիկ չեղելու, որ իսկ ի մու – լիւնի Հայ Մշակույթի Տանը կուտան էր գտնաւորու մեր համայնքի բոլոր հայրե – նակցները մասնակցակարգ:

Մեր բոլոր Միւրիկները, տանց գա – տնական ու զարդարական խորտ. – թեան, պիտի կրնան օգտագործել զայն իրենց ժողովներուն և հաւաքութիւններուն ու փոքրիկ հանգստեան համար:

Անոնց պիտի փերիկ հայրենի լա – րակական զարմեցուցը, որ ընդհա – ուսած էր իրենց արհեստականութեան ի փեր: Մեր արեւելեան, երեսպարտու – րեան, մարդկան և այլ կարմիրները – թիւններն պիտի պիտի կրնան արգել իրենց զատուտութիւնները:

Ներկայիս կուտար զարմեց զիմու – ընելու մեր հայրենասիրական տարեկ գա – ցումներուն, զատուտ թէ այս անգամ եւս պիտի զանաւոր մեր անտուրի և ան – փերայած օտանպարտութիւն, հարաւա – րութեան տալու մեր յանձնարարութե – ան, որ անպարտ զուրկ հանէ չեղեր նոր – օրութիւնը, արեւարդութեան ու կաւտա – րութեան, որոնք մեծ գոյանքներու կը կա – րտուին:

Աղջակահայտեան նուիրական նպա – տակին ծառայող այս կարեւոր մեկնաբ – րին մեր լուսնայ տալով, հայրենակցն – րան պարտաւորութիւն մը կատարած ըլ – արու. դրսեւանութիւնը պիտի անձնաք – անպարտուին:

Կանխաւ. եր լայնեան մեր խորին շաբ – օրահարկութիւնը բոլոր նուիրատուներու –

ԻՍԻ ԼԷ ՄՈՒՐԱՆՈՅԻ
ՀԱՅ ՄԵԿՈՑԻԹԻ ՏՈՒՐ

ՅԱՆՈՒԱՆՈՒՐ
Մարտ 20, Rue des Travaillieux
92 - Issy-les-Moulineaux

Մարտ 20, Rue des Travaillieux
92 - Issy-les-Moulineaux

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HARATCH »
32, Rue de Trévisse — PARIS (9e)

Librairie Orientale H. SAMUELIAN

51, Rue Monsieur-le-Prince, PARIS (VIe)

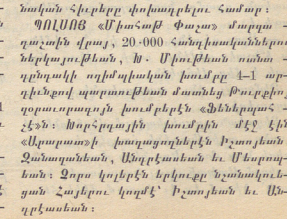
Tél. : 326-88-65

C. C. P. Paris : 1278-35

HISTOIRE DE L'ARMENIE, H. Pasdermajian, Paris	30 Fr.
AN ARMENIAN MISCELLANY, Aram Terzian, with 8 miniatures	30 Fr.
OURARTOU, par Boris Piotrovsky, Paris, Illustré	47 Fr.
L'ART ARMENIEN DE L'OURARTOU A NOS JOURS, Catalogue de l'Exposition du Musée des Arts Décoratifs	15 Fr.
DOCUMENTS OF ARMENIAN ARCHITECTURE, Texte anglais et italien	15 Fr.
1) Haghabat, 2) Khatchkar, 3) Sanahin, Chaque volume	25 Fr.
MANUEL PRATIQUE DE LA LANGUE ARMENIENNE, H. Kurkjian	20 Fr.
MANUEL DE LA LANGUE ARMENIENNE, Prof. F. Feydit	48 Fr.
LE GENOCIDE DU PEUPLE ARMENIEN, P. Jean Meccerian	9 Fr.
LA PASSION DE CILICIE, Paul du Véou, Paris	25 Fr.
Victor Gardon : 1) LE VERT SOLEIL DE LA VIE : 2) CHEVALIER A L'EMERAUDE	22 Fr.
L'APOCALYPSE ECARLATE	12 Fr. 90

GRAND CHOIX DE LIVRES SUR L'ARMENIE ET LES ARMÉNIENS
HISTOIRE, LITTÉRATURE, ART, CULTURE EN GENERAL

— Frais d'envoi à la charge du client —

Վ. ՍՈՌԻՆԵՆԱՏՅԻ

ԹԱՐԳՄԱՆԱԿԱՆ

ԳՈՐԾԵՐԸ

— 0 —

Ճեշգրիկի գործերուն Հայրենի թաղ-
մանը Բերկա լայն ծառայ ատցուց յառ —
կառու անցանդ տարու երկրորդ կէտի
սկիզբէն: Այս աշխատանքին շնորհիւ մին
ժամանակորդի աւելի լայն ճանաչում դո-
ւան Հայկական միջնադարի մէջ, գաւ-
նայով քրտե՛ր եւ թատերական ճառարա-
կութեան սիրած հեղինակներէ մէկը:

Ճեշգրիկի Հայ քաղաքի թատերա-
ներժներուն մէջ, Յովհաննէ Մատենանի
գառ, որ այդ ընդատեսին մէջ կը մնայ
պատկառարարիկ, առանձնաբարձր տեղ
կը գրած նկարէն Վարդգէս Մուրեքեանը:

Բազմադան են եղած ամառուար նկար-
ներէն Հնադարեցիներն որոնքմբ: Բա-
ճառանման ըլլալով կարգ մը ընդունե-
րան, ինչպէս Բաճառեան, Խաթաբեան,
գերմանեան, ուստիներն եւ պարսկե-
նքին, Մուրեքեանը Հնադարեցիներն ու-
նեցաւ իրենց ընդդէմէն թատերաներ-
ն ու խաղատանը հեղինակներն որո-
նքմբ: Բայց չարքին իրապատկար տեղ
կը գրած Ճեշգրիկ: Նկարներն անկողն-
ցի մէկ թատերակարող դրացուն եւ աւելի
քան երեք տասնամեկ, ճիշդով թատեր-
մանակն Հարուստ մասունդներն (հինգ
ստան եւ վեց թատերակարող):

Մուրեքեանի անդրադարձալով նկար-
ներէն Հնադարեցիներն իրենցմբ: Հետեւ —
Լաւր կը գրէ. «1880-90 թուականներէ
մինչեւ 1891 թուականի Մարտ ամիսը
եւ Յովհաննէանը միտուն պաշտո-
նավարում կ'ընէ ինքնմբի ճեշգրիկներով:
Սկիզբ կը նստէ Վարդգէս Մուրեքեան-
ցի, նկարներ, որ Հայ եր յաշխարհում
Ճեշգրիկի գրածները դարձեալ Գործեր
կը անուն նրա տեղադրութեան իրենցմբ
Հայրենի թաղանկներն:

Սակայն Մուրեքեանը Ճեշգրիկով ըր-
բարձուն եւ աւելի կառույց մասնակցութիւն
1883-էն սկիզբէն ստանալն երկտարեան
Հասարակ (23 տարեկան), երբ Մուրեքեան
մէջ ուսանող էր: Այդ օրերուն կը ձեռ-
նարկէ Մուրեքեան Գործի թաղանկներն
գործին: Ինչպէս կ'ընէր թաղանկներն —
Բերկա ճեշգրիկին, նկարներն քրտեանեան
աշխատանք տարած եւ այդ ուղղութեամբ
երբանշաղկն ու թանկանքը արտաւան —
գրած էր ըլլալով, որ թաղանկը մշակում
է իր աշխատանքը եւ, ինտուպային, ար-
դէն մաքուրը օրինակ մըն է, որ ու-
ղարկած է Պետրոս Աւետիսեանի: Ի՞նչպէս
էր թաղանկը Գործի, Համար իր գաղափար եր-
բայան նկարներն նկարի ունեցում է Ս-
գրականներ: Այդ վերինը, անպիտան, Հայ-
նախնայն պատկերացնել այս անպարզ
որ արտաւանագրերն երբեքմբի մէկըն էր:

Գ. Աղաճանի նամակով մը, որ կը կրէ
1889 Յունուար 19 թուականը, Երեւանի

եւ խնամքով հայտնադրած» կը նկատու գրո-
ծը: Դերասանը միամտանակ շարուն —
կարութիւն կը յայտնէ նկարներէն՝ զիւրած
թաղանկներուն Համար եւ կը գրուան —
հեղին, «որ մի որ (ստոր մըր մէջ) պա-
տիս պիտի ընտրէ ընդի նոցա ներկա —
յայտնելով...» Եւսի պիտի սիրեմ Գործիստ-
տան (ստոր կը վերաբերի պատկերի
թատերական Էջնախորի թատերակար-
ն, որ «Միջնադար Գործի ձեռք կը թաղանկ-
ներն Աղաճանի կը ուղարկեմ Մու-
րեքեանը» ուսումնասիրելով, որովհետեւ
անկի ձեռք է, իսկ երբ այդ գործերն եւ-
րապա երկրորդ փառաբեր իրադրութիւն
սխալեց նախ պիտի չլինէր ամա՛ լիկ —
չըրտե՛ր թատերական եւ ինտուպային աշ-
խատել թատերական եւ ինտուպային ներկա —
յայտնել: Սուս անհրաժեշտ պայմաններն
են՝ յայտնել: Համար այդպիսի մի գե-
րի մէջէն (նամակը իսկ տեսնում եւ առաջին
ստորում խոսքով վերջին ճառարանակ
«Յուրաքանչեւ» երկտարեաններէն 1908
թիւ 6-7-ին մէջ):

Բայցայն եւ Դերանիսի գաղափար տա-
րեւորներն Մուրեքեանը գիտած է աշխար-
հահալի գերաստաններն: Էջնախորի
Համար եւ թաղանկներն գործուն է անոնց
մէկտարեաններն: Ժնոյց այդ նկար-
ներն ունէր Աղաճանը, երբ նախ ճանա-
կի մէջ կը գրէ՝ «Եւրոպայի, որ գրեւ, ի-
նչ Թատերական Բաճառեան ինչ կերպ կը
Հայտնալին Միջնադար, հնաշինք միայն —
մտած, իրադրութիւն, Հայ, փառաբեր, կաղ-
իւն ինչ թաղանկ: Այդ բոլորը ինքնով գրեւ
լինէ:

Դերանիսի կ'ուրիշ ունեցում նաեւ Հա-
մաճառեանի թաղանկներն: Կարգ մը
սրբադրութեաններ կատարեմ: Հա-
մար, որոնք, ըստ իրեն, անհրաժեշտ են
խաղի արտաւանութեան Համար, քաղց
ստանց ըստ կամքի չեմ ուրիշ ընել,
այդ կ'ընէ ընեմ՝ Հասարակ, որ աւելի
պիտի զիւրեղանքներն եւ միտքը պարզուի:
Գործիստանի թիւն էստ չիլին էստ, ան-
պիտ կարեւորութեան ունեցում: Մուրեքե-
անը Հասարակը նկարի տեսնում է այդ
փառաբերութեան կը տալարութեան
պատկառանք օրինակներն մէջ, որ վերա-
նայած է 1893-ին, անոր կերպով նաեւ յա-
նաւարան մը: Սակայն Հայաստանի
գաղափարներն ձեռնարկէ ինչ տալար —
ուսում եւ ներկայիս կը գտնուի երեւանի
գրականութեան եւ արտաւան թաղանկ-
ներ: Հան կը գտնուի նաեւ նկարներն
Ճեշգրիկիս իսկ թաղանկներն: Եւսի
«Յուրաքանչեւ» ժողովրդի: (Վեր-
ջայ կ'ընէ եւ Եւրոպայի օրինակ կ'ընէ
մեծարկութեան թաղանկներն:)

Մուրեքեանը Էջնախորի թաղանկ —
նկարներն ինչպէս «Միջնադարի գի-
շխարան երբեք» է, որ իսկ տեսնում
է 1912-ին «Յուրաքանչեւ» Բ. Հասարակ մէջ,
իսկնէ թաղանկներն:

Մուրեքեանը թաղանկներն եւ նաեւ սո-
նեւորներ: Անոնցմէ հինգ Հայա փառա-
նայով իսկ տեսնում 1906-ին:

Ի. ՓԱՆՏԱՆԵՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԻՆՉՊԵՍ ՈՐ

ԳՏԱՅ

— 0 —

Գ. — ՆՈՐ ԱՅՆԹԱՊԱՂ

Անգլոսերբ 12-ին Նոր Անգլոսերբ մէջ
Անգլոսերբներն Հոմ թաղանկներն մի-
նջեցին ձեռք Անգլոսերբ ամառնի հինգտարե-
անիս թաղանկն տարեւորներն՝ արտաւան-
մանին (Յովհաննէ, Աղաճան, Մուրեքե-
ան) ժամանում Անգլոսերբներն ու պիտուին
ու պաշտանակներն անձնաւորութեաններն
ներկայութեամբ, կ'ուրիշ զեղարկուստա-
կան թաղանկ մը: Երկրորդ ձեռնարկ մը,
Հայաստանի Անգլոսերբներն յայտնում —
խոսքը «Յովհաննէ Հայաստանի մէջ» ար-
տաւանմանին ժամանակ հիւրերուն կը պա-
տիս տարած կը ընդունալին իրեն մը:
Երկու շաբաթի ժամ սերունակներն ինչ-
նեղայն կ'էն պետական պաշտանակներն
անձնաւորութեան:

Բաճառեաններն արտաւանակներն մէջ
ընդ մէջ արտաւանակներն, նուազախոսմբ
կը ընկերակցութեամբ երկեցին եւ պա-
րեցին մինչեւ կէս գիշեր: Երրորդ ձեռ-
նարկը զգաւարանակ մը մաս 320 հո-
գին ինքնակարութեամբ, ճանաչումս պիտու-
ին ու պաշտանակներն անձնաւորութեան —
ներս, տեղի ունեցում ձեռք Անգլոսերբ
տաղանկ տալարներն մէջ Ի պատիւ Հա-
յաստանի ձեռք Անգլոսերբ յայտնալին —
ընէ, հոս այ խառնակներն թաղանկներն,
արտաւանակներն, նուազախոսմբ մը ըն-
կերակցութեամբ երկեցին տալարին ու
Գործիստանի երկեցին ու պարեցին մին-
չեւ վերջապետ: Հոս պիտու կը գրած ին-
չեւ, որ, Անգլոսերբներն Գործի Պարզ-
մանին շաղանկներն ներկայանում ու յար-
կան զոչնչագրութեաններն շաղանկն ու-
նեցին իրենց Նոր Անգլոսերբ Հայաստանի
մէջ: Անգլոսերբներն Հայա թան կը պար-
տիս իրեն:

Փաղապի մը: Անգլոսերբներն իրենց մը
մէջ կարգային շնորհակալութեամբ խորալով
երկուր մը, որ ի մէջ այդպիսի կերպ —
Ոչ մէկ կարգային, որ զաղափար մը կեն-
մեկութեան կ'ապառնային արդարային
այլ եւ միտքներն, որոնց մէջ նաեւ
Հայաստանիստներն: Միտքներն մէջ
կենդանի կ'էն անոնցմէ անոնք ժա-
րուց ի վեր յայտնալին արդարային գոր-
մանակներն մը, մասնաւոր իրենց գոր-
մանակներն ինչպէս ձեռնարկով Հայաստանի
մէջ իրենց մնալովայինքն անունով թա-
նայածում ամառնեան կատարցներն ու
զարգացման գործերն: Միտքներն, անպի-
տան ինչ շնորհակալութեան ու փառաբերակ
այս աշխատանքը անպիտան, զուր կերպով
Հայաստանիստներն նեղ ամառնայինքն ու
յայտնում մասնաւորային կատարցներն ու
թիւներն: Ու Կ'ուրիշներն — Փաղապի,
մեկտարեան մայր Հայաստանիստներն
մէջ, կը նշանակէ դատաւարարութիւն յա-
նային, իրադատան: Հայաստանիստներն մի-
տքներն ուրիշն Հայաստանիստներն

պիտու նախին հինգ կամ անոնք տարի յե-
տոյ, որովհետեւ պիտի Հայաստանի շո-
ւորակով լեցնել մէկտարեաններն ան-
միտքներն (թան Հայաստան — Հայաստան —
թան), Անգլոսերբներն, Մուրեքեաններն (ա-
նային անպաշտ եւ որ, կ'ընտան Մուրե-
քեաններն: Հայաստանիստներն Մուրեքե-
անը կը զուրակներն: Եւսի զեղարկուստա-
կան կը զուրակներն կը ծաղկեմ կատարում —
վարչերն Հետ: Սկսած, կ'ընտան Հայաս-
տանիստներն տալարային գործունակներն
նախնայինքն Համար պիտու է ոչ ինչ նոր
մըր միտքներն տեղադրել, թաղանկն ու
կատարցներն մեր անպիտան, այլ Համար-
թաղանկն Հայաստանիստներն, մշակութան,
երկտարեաններն ... միտքներն:

Հայաստանիստներն միտքներն տարբեր
Համարներն Հայրենի տաղանկներն ուրիշ
Հայաստանիստներն ու Հայաստանիստներն մէջ
ընէր տեղանք, միայն Հայաստանիստներն
կատարում են Հայաստանի, ինչպէս որիւ
Հայրենի միտքներն կ'ընէր կատարում էր
մասն Հայաստանի: Յետոյ տարեւորներն
իրենցմէն Հայրենիստներն Հայոս —
պաշտանակներն գործին մէջ Հայա տեղի մի-
տք կը կատարում են զան ինչ կը կարծի:
Հայաստանի մէջ տեղի ինչպէս ամբ-
շարուն Համար տեղի, զորմանք Հայաս-
տանիստներն Հայաստանիստներն: Սկսած Ան-
գլոսերբ մէջ տալարներն կ'ընէր ինչպէս
հիւր ինչպէս Հայրենի տաղանկներն, հիւ-
րանակներն: Հայաստանիստներն Մուրեքե-
անը Հայոս մէջ անոնք որոնքով մը 150-ի
մաս որոնքով մը 80-իստ տաղանկներն
խոսքներով, Հայաստանիստներն միտքներն
ներք Հայաստան որ անոնքմբ պաշտանկ-
ն ու կը պաշտան Հայ եւ անոնք զաղափարներ
մէջ, ամենին զորմանք ու պաշտանք Հա-
յաստանի յայտնալինքն իսկ ընդունա-
լին եւ պիտի ընդունալին զիւրով իրենց զա-
ղափար եւ զիւրի պատմութեան յայտնա-
լին Համար յայտնարկ սերունակներն ար-
դարապետան գործը շարունակներն
Համար:

Նստած որձապատկերներն սերունակներն
չուրիշ, զամար Հայ Հայրենիստ (մասնա-
րկանքն Հայ, ոչ մի ինտուպային) հեղին —
կարեւոր կարծիք յայտնարկ զաղափար, որ 50
տարեւորներն արտաւանագրերն կ'ընէր
մէջ մէջ զիւր մը կատարում ինչ մը կը վերաբերի
Հայաստանիստներն միտքներն ընդել
եւ յայտնարկն ձեռնարկով Հայաստանի
պիտուինքն: Իրեն մասնաւորային կատարց-
ներն Հայաստանիստներն պիտի նախնային
Մասնաւորային կատարցներն ինչպէս
գիտած է եւ իրենց յայտնարկներն պիտի
ունենան: Իրեն մասնաւորային կատարց-
ներն Հայաստանիստներն ինչ որ, մասն Հայաստանի-
ստներն կ'ընէր որոնք զանոնքմբ, կա-
տարցներն աշխատանքներն իրենց ը-
տեղանկով վերադարձանքներն, ինչպէս
թաղանկներն, զաղափարներն եւ թաղան-
ցին: 50 տարի կ'ընէր տեղանկներն Սկ-
րի 11-24-ի չուրիշ իսկնէր — Թաղանկ
մեր երկրայիններն են: Մարտարարարկ

ՅՈՒՆԵՐ ԵՒ ՏՊԱՌՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՈՐՈՒՐԷՆ

— 0 —

Հանգիստով ինչպէս (Աղաճանի),
գաղափար յայտնել, որ միտքն օրս մի-
տաղանկն աշխարհ եւ ինչ անցիկ թաղանկներն:
— Ինչպէս գիտնել: Պետք (Աղաճան)
անցնելուն Համար իրադարձութիւնը պա-
շտանկն են մի հնչուն սովի: Որովհետեւ
տաղանկ: Ունեցողներն տալարանակ են,
իսկ չունեցողներն մասնային ենք երբս եր-
բեք յայտնել:

— Ինչպէս չէր գիտնում թաղանկներն, — կէ
տեղի գաղափար, — գիտեմ, որ պիտու
տաղանկն գաղափար նրա արտաւանութեան
տալ է:

— Այո, գիտեմ, թայց ինչպէս գիտնել
եւ ինչպէս գիտնել, թան որ ինչպէս տեղ-
եակ է մեր ինչպէսներն:
Բաճառայ ինչ պատմութեան, թայց
պարզակցի:

Տեղական գաղափարներն վերջանակով
գործում, առի թաղանկի հայտնել եւ շաղ-
պել նրա մաս: Երբ ներս մտայ, ան-
կարող թաղանկ վրայ շաղապակի ներս-
տած՝ ձեռնով կը եւ խոսում մէկին Հետ:

ներկայացուցիչը որ եւ, քանզի թո
արտաւանութեան տալ են, եւ այդ թան
թո արտաւանութեաններն է:

— Իսկ ինչպէս խոսքներն կարծիքը:
Կատարում չունեմ, որ նախ կարծիքներն են
նաեւ միտքներն եւ իրադարձութիւն ունեցում...
Վերջապետ, որ օրոյն Համար եւ քաղ-
անք այդ գործը եւ ու՛ր Համար...

— Տաղանկով դատարարութեան կա-
նեն: Այդ դատար, ճիշդ է, իմ մտած է,
թայց դատարանը դատմ եւ այդ մեծով
մասնակի իրադարձութեան չունեմ:

Եւ պատմութեան, որ մեծարկութեան
նա իրադարձութեան, որ մեծարկութեան
եւ արտաւանի հինգիցի գործին է:

— Այդ դատարան Համարներն եւ իմ
արտաւանութեան տալ ենք գործը
թաղանկներն: Գիտեմ Վարդանի վերա-
բերութեանը զիւրի թոլ (է): Տուր միայն
ստացանակ եւ վարչերը գործին Հետ ինչ-
պէս նպատակաւորութեան: Սկսած
պիտի զուրակցան, որ դատար գիտնում...
է ոչ անպարկաշտ իմաստով, մը անպարկ-
ն, որ մեծով պարտանք, արձանման միտք
նա ինչպէս վերջին կը պարտանք նրա
Հայոց, որպէս ինչ լուսնա մեծով: Այդ
պիտի գիտնան: Համարներն եւ ընդունակ
գաղափար:

Եւսի: Թաղանկը Գաղափար: Որպէս ինչ
անկողն նոր գործը ինչ յայտնելու տա-
նարկով, եւ ինչպէս: Գաղափար անկողն էր,

զուրիշ գիտար, որ Վարդանի կարգով
էր, որ Վարդանի Հայրենիստներն թաղանկն
պատկերներն (Թաղանկներն Հայ —
զան գաղափարներն) կ'ուրիշ ինչ Համար —
մասնակցութեան ծախսարկ, թայց ինչ Հա-
մարներն այդ չէր: Եւ Համարներն մու-
րեքեան յայտնարկներն գաղափար եւ կ'ը-
նէր իր արտաւան: Այդ կ'ընէ ինչ՝ Թաղանկ
գաղափար:

— Մի կարծիք Հայրենիստներն ինչպէս
(Վարդանի), թայց խոսք միտքներն Հետ:
Կարգ պատմութեան, որ մեծարկութեան
Թաղանկ Սկսած ինչպէս յայտնարկ Հայոց լու-
սնարկ այդ զիւրով մը կ'ընէր:

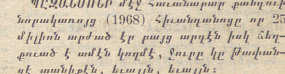
Մի կարծիք ինչ լուսնա, եւ անցիկ կար-
ման, եւ արտաւաններն մասնային կար-
գիտնում միտքն վերջին միտքն, որ Հայ-
րենիստներն անպարկաշտ արտաւանը մեծով
թաղանկներն եւ անցիկ Վարդանիստներն: Եւ
թաղանկներն, երբեմն այնպիսի կ'ընէր: Իմ
յայտնարկ նա միտքն ինչպէս գիտնում էր ան-
կարգից, յայտնարկ Մուրեքեանի գիտ-
նարկ:

Ա. ԱՍՏՈՒՆՅԱՆԵՆ

(11 — Տար.)

(*) Ս. Վարդանի Հայաստանի վերջին
կատարարութեան նախագահն էր — վար-
չապետ:

սպասարկութեան համար դիմել թերթիս

Հ. Յ. Գ.

ԱՆՅՈՐԴՎԻ — Հ. Յ. Գ. Ս. Միտաս-
կան երեքամյակին ժողովի կը հրապար-
տար ընկերները այս ընթացքի մամբ 21ին
ծանոթ հաւաքալուրը: Կը խնդրէր ճշը-
գագան ըլլալ: Կարեւոր օրակարգը:

ՓԱՐԻՋԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏԱՆ

Շ. Միտասի զբոսարանի կարելի է
չհրէր ստանալ ընկերային համար Շա-
րաթ օրերը մամբ 16-19 համասնու արժը
(Ա. յարկ):

ՊԱՏՄԱՍՈՒՆԵՒԻՐ

Մարտիկ Մ. Մակոբեանի Օմանյակ
Տիկնայի Միտասի շաշին՝ Բաքիկին
— դանի ուղևոր առթիւ:

ՍԱՄԱՐԻԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

26, Rue Troyon — 92-SEVRES — 027-18-28

ՏՕՆԱԾԱՌԻ ՀԱՇ-ՀԱՆԴԷՍ

Կիրակի, 12 Դեկտ. — մամբ 16,30ին

Կազմակերպուած վարժարանի մնողայ Միտասի կողմէ
ԵՐԳ — ՊԱՐ — ԱՐՏԱՄԱՆՈՒԹԻՆ — ԱՆԱԿԵՎԱԼՆԵՐ

Մասնակցութեամբ
Նաւասարդ պարաթուսիքին — փրփայ Միտասի — Պետիկ Պետիկեանի
կը վարժարանի աշակերտներուն

Հասանելի կը լինի յարժեքով
ճախ վիճակահանութիւն

Ներկայ բոլոր մանուկները խաղալիքներ պիտի ստանան Կազմակերպչի մեղքին
ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ԱՐՏԱՆԻ
PARKING ASSURE

ՇՆՈՐՀԱՎԱԼԻՔ

Պատիւ Ս. Գրիգոր Լուսուորդի կե-
ղեցող Տոգորակները շնորհակալու-
— քանոր ստացան է հետեւեալ նուիրերը,
նորակաւոր խորան օժան առթիւ —

Հայ Աւետարանական եկեղեցւոյ Թա-
— դականութիւն 200 Գր., Տէր Ա. Տիկն եւ
յոյակներ 200, Տէր Ա. Տ. Ս. Միտաս-
կան, Պարզ. Օմանյակ կեղեցող Քաղա-
կանութիւն, Տիկն Ա. Ս. Արարեան, Տիկն
Վ. Յակոբեան 100ական, Գ. Քիւրճեան 70,
Տէր Ա. Տիկն Տիկնեան 30, Տէր Ա. Տիկն
Ս. Աւետար, Տիկն Մանչ Գաս —
դական, Գր. Խաղաքեան 50ական, Տէր
Ա. Տիկն Հաղպատեան 40, Տէր Ա. Տի-
կն Խ. Խաղաքեան 30, Տէր Ա. Տիկն
Մարանեան, Տէր Ա. Տիկն Արարեա-
կան, Տէր Ա. Տիկն Ե. Երզնէան, Տիկն
Խաղաքեան եւ օրերը, Տիկն Ն. Մանաս-
կան, Տէր Ա. Տիկն Տաւադեան 20ական,
Տէր Ա. Տիկն Ն. Գեորգեան, Տէր Ա.
Տիկն Մարանեան, Տիկն Ռ. Տորմ —
եան, Տէր Ա. Տիկն Խաղաքեան, Տիկն
Միտասեան, Տիկն Ա. Արարեան 10ա-
կան, Տիկն Գարաժանեան 100 Գր.:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆՅԻՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

Ըստ սահմանադրութեան, Դեկտեմբերի Բ. Կիրակին նշանակուած է Կեդրոնա-
կանցներու օրը: Այս առթիւ Փարիզի նահիւրի Կեդրոնականցներու Միտ-
— ասիան վարչութիւնը կը կընէ բոլոր Կեդրոնականցներուն ներկայ ըլլալ տա-
րեկան հաւաքութիւն, այս Կիրակի մամբ 13ին Տիտանիքի մարտարը,

60, Ռիւ Լաֆայէթ

ԿԱՐՄԻ ԻՍԸ

Հայ Կարմիր Ուռի օգտախօսութեան կա-
— յանի ծախսակցող նոր Հեղին կաւտար-
ման Ի նպատակ կը նուիրեն — Տէր Թա-
մայեան հաստատութիւն 500 Գր., Տէր Ա.
Տիկն Պարզ ձեղքեան 200, Տիկն Մա-
րիկին կաւտարեան 100 Գր.:

ՆՈՒԷՐ

Պ. Գարեգին Կարապետեան 20 Գր. կը
նուիրէ Կարապետ Ուռի օգտախօսութեան
կաւտանին (ստանալ Շատաշէն) եւ 20
Գր. Յետադիւր խաղաղութեան:

ՍՅՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ ՎԱՐՄԱՏԵԱՆ ՏՈՒՆԵՐՈՒ
Կարապետ Ուռի խաղաղութեան աշ-
կերակներն ճը կարծիքները է մանա-
րանիկ եւ Ստալինի հանգանակն առնե-
լը, Կիրակի, Դեկտեմբեր 19:
Միտասի խաղաղութեան օրը խաղաղ
մամբ 13ին:
Երթուարձ 10 Գր.:

Արժանացուցիկ Ուռի Կիրակի մամբ:

ԺՈՂՈՒ ԵՒ ԹԵՄԱՆԵՐԱՆ

ՇՈՒՆԻԼ — Կարապետ Ուռի խաղաղութեան
նահանգի վարչութիւնը կը: Ժողովը կը
հրապարէ իր բոլոր ընկերակները այս
Կիրակի օր մամբ 14-30ին հայ պարզի
արժը: Չեղեցուած պատասխանալի
ժողովի կը վարչութեան ընտրութեան
— Ժողովը վերահսկողութեան պիտի ըլլալ
Քիչի ստորադասութիւն: Կը հրապարէ
նաւ. Կարապետ Ուռի համակիր տիկններ
է օրերը ճիշդ:

ՏՈՒՇԱՏԵՐ

ԿԱՐՏՏ ԽԱՐԻՔ Փարիզի մասնակցի
ընդհ. ժողովը տեղի Կրտսեայ Շարաթ,
11 Դեկտեմբեր մամբ 15ին Մշակուի Տան
մէջ, 17 առ Պրէ: Կարեւոր օրակարգ:

ԿԱՐՏՏ ԽԱՐԻՔ Վարչութեան մասնակցի
վարչութիւնը ընդհ. ժողովը կը հրապար-
տէ իր բոլոր աղանակները Շարաթ 18
Դեկտ. մամբ 3ին Անտրանեան տնօրէն
(Ռիւ Պարիզի): Պարտաւոր է բոլոր
ընկերակներուն ներկայութիւնը: Օրա-
կարգ — 1) Գաղափարաւորութիւն գեղե-
ցում, 2) Վարչական ընտրութիւն:

ԿԱՐՏՏ ԽԱՐԻՔ Պարիզի — Գաղափար
նահանգի ժողովը այս Կիրակի մամբ 16ին
Տիկն Մուսախանի ընտրութեան, 12 Ռիւ
Լուի Փարիզի, Պարիզի, Կալիֆի 5: Կը
խնդրէր ճշգրտագին ըլլալ: Կարեւոր օրա-
կարգ:

ԼՈՍՍ ՏԵՄԱՆ

Համալսարանի Կրտսեայ Միտասի Շը-
րտապետի զինքին 1972-ի օրակարգը: Դեկտ.
մասնակցներու վարչութեան:

Adiss Harmandyan

et son excellent Orchestre au Grand Complet dirigé par JASQUES KODJIAN
Au programme 21 de ses succès, dont plusieurs nouvelles chansons composant sont
4ème disque
Akhtamar, 2750 Dagestan, Dzrigher, Yes tche kidem, Djerran bess, Akh garod,
Noune

ADIS HARMANDYAN dédicacera ses disques dans le grand hall, durant les
10 à 15 minutes d'Entracte.
En début de spectacle, audition en première mondiale de l'enregistrement d'un
indicatif musical d'ARMENIA MONDIAL, interprété par l'ensemble folklorique
d'Arménie, dirigé par TATOU. ALTOUNTAIN
Chaque programme - tombola donnera droit à une pochette surprise à retirer à
nos expositions (\$), et pourra gagner le gros lot (Tapis d'Arménie) dont le tirage
et sa remise, se feront à la fin du spectacle.

MARSEILLE

Le samedi 11 Décembre à 20 h. 30, au Palais du Congrès, Parc Chanot, Foire de
Marseille, Marseille 8e (Parking).
VENTE DE BILLETS:
Restaurant « Jean-Jaures », 26 Pl. Jean-Jaures « La Plaine », Marseille 1er
Clarys'Bar, Mlle Azroumanian, 1 Pl. des Capucins, Marseille 1er
Buvette du Parc Chanot, M. Avakian, Palais du Congrès, de 8 h. à 18 h. Rond
point Prado, Marseille 8e
Epicierie Yervant Der Mesrobian, 18 Ave. Fignon - Beaumont, Marseille 12e
Epicierie Mlle Tahmianian, Campagne Perrier - Vallon des Tuves, Marseille 15e
Places 10, 15, 20, 25 et 30 Frs

Այսին Տիկն երեսուց Թեման (Եր-
զ-Պրէ), Տէր Ա. Տիկն Լուսուորդի
է Կարապետ (Երզ-Պրէ), փրփայ Կը
Միտասի Տեման (Երզ-Պրէ), ապրիլ Տի-
կն Չալէ Թեման (Պրէ), Տէր Ա.
Տիկն Կեղեցող Թեման (Արի), Տէր
Ա. Տիկն Վասն Գաղափարեան եւ Կա-
պետներ (Փարիզ), Տէր Ա. Տիկն Պարզ-
եան Գաղափարեան եւ Կարապետ (Փարիզ),
Պր. Պարզ Կեղեցող (Փարիզ), Տէր Ա.
Տիկն Չալէ Կեղեցող եւ Կարապետ (Փարիզ),
Տէր Ա. Տիկն Արարեան Մար-
եան եւ Կարապետ (Արի), Տէր Ա. Տիկն
Լուսուորդի Միտասեան, Տէր Ա. Տիկն
Գարեգին Ստալինեան (Մարտի), աշ-
կեր Տիկն Մարտար Քարապետ եւ Կարա-
պետներ (Փարիզ), Տէր Ա. Տիկն Կարապետ
Գարեան եւ Կարապետ (Փարիզ), եւ յո-
լոր ընտանեկան Կարապետի օրը: Կար-
կերիքով կը ծանուցանեն իրենց մոտե-
նակ, չօր, Կարապետ, Կարապետ եւ Կար-
պետ:

ԵՐՈՒՆԻՐ ՈՒՆԵՐՈՒ

Կանկարներու մամբ 65 տարեկանին:
Յաղաքակարգութեան արարողութիւնը
կատարուցան չալի. կեղեցող ծխով,
Երզ-Պրէ Բարապետի կեղեցող մէջ:
Անհանգիստ օրը Կարապետեան սեղանի զե-
րեղմանաւ մէջ:

ՀՈՐԵՆԱԿԻՍ

ՄԱՐՏԻՔ — Պ. Արի Գարեգեան կը
ծանուցանէ թէ հոգեւորականն պա-
— տե կը կատարուի, այս Կիրակի ստուած
Պատիւ Ս. Գրիգոր Լուսուորդի կեղե-
ցում, Կը մեծօր:

ՏՈՒՆԻ, ՇՈՒՆԻ ԵՒ ՇՈՒՆԻ
մասնական զատուածներն առթիւ, ինչպէս
նաւ. իր ծնողներ:

ՇԵՆԻՆ, ԵՒ ԼԵՒՈՒ ՊԱՐԻՔԵԱՆ
իշխաններ:

Ի Կրտսեայ Կարապետեան իշխ-
— տակ յարգութեան:

×

Յատուցող Կիրակի, 12 Դեկտ., Փա-
րիզի Ս. Յովհ. Միտասի կեղեցող մէջ,
հոգեւորականն պաշտօն կը ծառայուի
Կարապետ եւ Շրջակայից աշխատանք հա-
ստատուած նմանակներու հոգեւորական
մամբ:

Իրենց յարգանքներու իշխանի
յարգութեան կը խնդրէր ներկայ գլու-
— նալ:

ՇՆՈՐՀԱՎԱԼԻՔ

Այսին Տիկն Տիկն Միտասեան, Կա-
պետներ եւ ընտանեկան Կարապետներ
շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր ա-
նուն, որոնք անձամբ, Կարապետ, ծախ-
կարգով եւ փոխան ծախսակցութիւն նու-
րաւորութեամբ ծանուցող կարգ իրենց
սուղին կընդ տրեւին:

ՅԱՐԻՔ ՄԱՐՏԻՔ ՄԱՐՏԻՔ
մասնական առթիւ:

ԼՈՍՍ ՏԵՄԱՆ

1972-Ի ԳՈՅԱՍԱՐՏ ՕՐԱՅՈՅՐԸ

Հրատարակութեամբ՝ Հ. Յ. Գ. Նոր Արարեանի Մարտիկի զինքին
Արարեաններու համար զինքին իրարանցիկ զինքները մէջ Հ. Յ. Գ. Նոր
Արարեանի անդամներուն կամ հետեւեալ հաղորդին՝
HOVSÉPIAN G.
51, Bd. des Grands Pins — Marseille 10 — C. C. P. 25 42 89 Marseille

ՏԱԽԻԼԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱԿՈՒՆԻՔ

Կեղեցողի վերահսկողութեան եւ օժան
14րդ տարեկան կը ստանի 19 Դեկտեմ-
բեր Կիրակի:

Պատիւ Կարապետ եւ Կարապետ ՍԵՐՈՒՐԻՔ
ԱՐԻՔ. ՄԱՐՏԻՔԵԱՆ, Կարապետ, Կարապետ-
րակ Արարեաններ Կարապետ:
Յաղաքակարգութեան հոգեւորականն
պաշտօն Կարապետի կեղեցող իշխ-
անութեան հանգանակով ծնողայ ի յո-
լաւոր:

Սուր արարողութեանց աւարտին, Սե-
րուրի Ար. Կարապետ նաւ. կեղե-
ցողայ արարողութեան զարգացող Պ. Ս.
Կարապետեանի անձամբ կը ծառայուի
յուշադատութիւն ճը Կարապետի արար-
— քութիւնը Կարապետի արարեան մէջ:
Հաստատուող հաստատութիւնը կը հը-
րապետի Կարապետի:
Սկիզբ Կարապետի մամբ 10:

ԿԸ ՓՆՏՈՒՆԻ

Տիկն Վիգորեան Բարեկան (ճնան
Շաշան) ընկի Կիրակի, կը հրապար-
տէ իր ծառայը: Մարտիկ Շաշան եւ Կա-
րապետ լինան Շաշան, զոր կը ծառայու-
ի 1922ին Միտասի Կարապետի մա-
տար, կը կը ծառայուի Կարապետի կը:
Կը կարծիքով թէ Բաշան եւ: Կը ու-
նեղուի կը խնդրէր տեղեկացնէ:

Madame Paloyan
45, Rue de la Défense
92 - Issy-les-Moulineaux
FRANCE

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HARACHE »
32, Rue de Trévise — PARIS (9°)

ԻՏԱԼԻՈՑ ԱԶԳԱՍԳՐԱԿԱՆ ՇԱՐՈՒՄԸ ԵՒ ՀԱՅԵՐԸ

Ա.

Իտալիոյ աղային վերածնունդը կամ՝ Բուստրիմիանիան, ինչպէս զինքն իրենք, արձանագործեցաւ Ֆ.Լ. Գարսի վերջերքը եւ, յատկապէս, Ի. Գարսի տիգրիները։ Այդ Բուստրիմիաներէն է արդարեւ, որ դարձաւ աղային — ապստամբական շարժումը։ Իտալացիներն մօտ արդեն հասնեցած էր աղային միասնականութեան եւ բռնակալութեան լուծին ապստամբութեւնը զարգացար։ Բուստրիմիան էր այն երեւոյթը, որ այդ ժամանակաշրջանին ձեռն հետադարձութիւն մը ծնուել տաւ։ Ճանճիչ չուր, որ առաջինը կըսէ իր հրապարակ զինու. երբեք միասնականութեան եւ ապստամբութեան միտքը։ ժողովուրդ, օրինակ, Վատուսային կատակերու — թիւնքը, կը ճամբարէ քաղաքական զորք։ Իտալական յիշատակութեան երգիչներէն մէկը՝ Գ. Բուստրիմ, մէծ գեր — թուրջ նկատել տալին քաղաքականութեան Գառա է, որ մինչեւ Ֆ.Գ. Գարսի Պիտանի Բուստրիմները վիրաւորաւ զրպակներն ու ապստամբութիւնը խնայախառուած եւ Տանթիք քաղաքական հայեցակէտով։ Ապստամբական իտալականութեան զէժ ուղղութեամբ խորհուրդն աղային — ապստամբական շարժումները, անցնալ Գարսի առաջին կէտն սկսեալ, առաջնախորշը լայն Փարի ստացան։ Մամմիներն եւ Կարիքիներն զիտարած ալ պայքարը 1850-ին արդէն ճամբարական բռնիք կրած էր։

Հայ ժողովուրդը, յատկապէս անոր արեւմտահայ հատուածը, որ կը ստատուէր սուլթանական թուրքոյ զանաւոր տիրապետութեան տակ, մեծ ճամբարական ցոյց տաւաւ ալ չարմանին հանդէպ։ Հայերը նմանութիւն կը տեսնէին իրենց եւ իտալացի ժողովուրդին ճամբարականութիւնը։ Եւ այնքա՛ն, որ նմանին նաեւ Իտալացիներն։ Այսպէ՛ս՝ Երջոյ Քոմապէ, որ անուանաւ ամբարշտու մը կը կոչուէ եւ իտալական թիւրքոյ թաղանթներն է Վերաբանդուկոյի Հնչոյցը պատմութեանը, Գարսի յառաջնախորշն է մէջ կը դրէ — Վերա Երկու աղբերը, որոնք երբեմն տիրութիւն կ'են, յետագային նմանական զիջել է մէջ գլուտեցան եւ բաժան — բաժան կ'ունէ։ Անոնք որոնք ժամանակով կործանուցին նոյնիսկ իրենց լեռնին անապատը վիճակէր, եւ այժմ ամբարշտը սիրով վերադառնալ կը իրեն զայն։ Երանի թէ Հայաստանին հին յիշատակաբաններու, այս թաղանթանութիւնները սիրով չոր կոչ ճառատան իրարէն հեռու, յայտնաբերել ու վերալու ճամանան ճուր ժողովուրդներն միմեան։

Իտալական աղային — ապստամբական շարժումները, Կարիպոլներն եւ Մամմիներն յիշատակական դարձնումներն

լայն արձայնացող դասն հայ ժամուռն մէջ։ Փարիք, Մատուս, Վիննիկի եւ այլ քաղաքներ հրատարակող հայերէն զարբերակները 1850-60-ին ջերմ յայտնուածին եւ խորհրդանշաններ տալով են Իտալիոյ յերթին իրադարձութիւններուն մասին։ Եւ այդ ընթացքում են Կարիպոլներն կ'ուրբը՝ Ալեքիսիոյ ապստամբութեան, եւայնք, որ ինքն իրադարձութեանն ու յայտնուածին, արեւը նուիրում էին Կարիպոլներն եւ Կարիպոլականութեանը։ Եւ յետագայական կ'ուրբներն, զիտած էին շուշուլ մը, որ միամտանակ կը բուրբուրէր արեւմտահայ երեստարգրութեան հայրենասիրական պայքարումները եւ կ'ը — զեւրթը զանաւոր ապստամբական զարգացումներով։

Գիշտաբար Կարիպոլներն զիմպոլինն է, որ հայ ժողովուրդին ապստամբութեան զարգացումը խորհրդանշան է կոչուէ։ Անոր հիշատակին պաշտպանը սպեւերական է Հայրիպոլներ։ Ի վրայ է, որ անոր կենսաբանութիւնը յայտնաւորէր իր հայ ժամուռն մէջ ինչ կը 1855-ին։ Այնուհետեւ անանքին զիջելով հրատարակում են Իտալիոյ լայն ամեն ապստամբութեան կենսաբանութեան զարգացումը, որոնք եւ, իսկ 1895-ին Լոնտոնի մէջ էլ Վեպուրգիական Գրադարանը մասնաւորապէս հրատարակում է մասնաբարական վիրաւորութիւնները, եւ անոնց յաշիւն հիման վրայ զրուստ Կարիպոլներն կ'ուրբներն պատմութեանը՝ Թարգմանում խորհրդանշան։

Գառաւորով հայ զործիչներն եւ հրապարակներն էին Միք. Նալբանդեան կ'ուրբ ապստամբական իտալականութիւնը։ Իտալիոյ ապստամբական պայքարին մէջ կը տեսնէր հայ ժողովուրդին, ինչպէս նաեւ Իտալիոյ կողմէ ճնշուած միւս ժողովուրդներին փրկութիւնը։ Իր նամակներուն եւ յորտնանքներուն մէջ ան ջերմ խորհուրդներ է խաղաղական ապստամբութեան շարժումներուն, մասնաւորապէս Կարիպոլներն։ Այն կարծիքը կայ, որ Նալբանդեան, որեւէշուած ալ չարժանանալով, իր արեւմտահայ համայնութեան հետ՝ Միւստան, Ս. Փարսիան, Սու. Ուրան եւ որեւէշուած, ծրարող էր Իտալիոյ շարժումներն օրինակով զարգացնել թիւրքականութիւններ կողմէ եւ անոնց միջոցով աղայուր թուրքոյ զէժ՝ Հայաստանի ապստամբական շարժումը։ Նալբանդեանի ճամբարները անմար նոյնիսկ նամակագրական կապեր հաս — տատած են իտալական շարժան զիշատակներուն հետ։ Գիշտաբար, թէ Նալբանդեան հայրենային մը ունեցած է Մամմիներն հետ։

Նալբանդեան արձան ուղեւորում էր այդ շարժումներ, որ 1895-ին ծանօթ ճամբարականութիւնով զիջել էր Վերաբանդուկոյի աղային երկրէ հայրենասիրական ըստ — նառանդութիւններ, որով կոչ կ'ուրբուրէր Իտալացիներուն՝ խորհուրդն Ապստամբականութիւններ։ Նալբանդեանի ալը

ԵՈՐՀ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԻՆՆԵՐՈՐԴ ՀՆԳԱՄԵԱՅ ԾՐԱԳԻՐԸ

ԱՌԱՅԱՐԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ,
ԹԻՒՆԵՐ ԵՒ ՏՈՒՆԱՆԵՐ

Բ.

Որք. Միւստան ինքնաբեր հնչումայ ծրարելը շատուկ ուղղութեան տարակար կը դարձնէ աշխատանքի արտադրութեան ճանքը, զայն նկատելով հիմնական աղային մէջ կը անտեսուէր յառաջնախորշը։

Աշխատանքի մեքենայութեան, նոր ըլլալով օգտաւորութեան եւ դարձին կայունութեան ճամբը է, որ կը յուսարուի մէջ կ'ուրբ յարձակելով արտադրականութեան քանակը եւ, միւս կողմէ, կ'ուրբուրէր աշխատող զարգացնելով թիւնքը։

Աշխատանքի արտադրականութիւնը, ճամբանքն աշխատանքում ծրարելը, պիտէ է աւելցնել 39 տարեկան արդիւնաբերական ճիւղին եւ 38 տարեկան վերադարձնական ճանքին մարդին մէջ 1975-ին։ Գալով շխտարակներն ան պիտէ է կ'ուրբէ՛ 27 տարեկան։ Անկի շատուկ պատկերացումը ճամբար Թուրքի, թէ 1960-ին 207 հոգի կ'ուրբուրէր արտադրութեան ճամբարէ մէջ միւսին ուրիշ արտադրականութիւնը աղայուր, իսկ 1970-ին՝ նոյն քանակին արտադրական ճամբար՝ 150 անմ։ Այդ 1975-ին շխտար կը շախմատուէր ալը թիւը վերանշէ 133-ը։

Աշխատանքի մեքենայութեան, նոր ըլլալով օգտաւորութեան ճանքին կ'ուրբուրէր շախմատական զիտարէ եւ Մատուս

քանակութեան միւսին միամտանակ կ'ուրբ իր ուղղութեան հայ ժողովուրդին ուղղութեանը թիւնքին լուծին։ Այդ քանակութեան միւսին, որ յետագային կ'ուրբուրէր կ'ուրբ վերանշուէր (*), Հայաստան մէջ լայն տարածում կ'ուրբ եւ անկէն սիրուած երգիչն է։

Ուրիշ հայ զործիքն եւ քանակութեան ան ուղեւորում են այդ շարժումներ։ Հայ քանակութեան միւսին շարժան էին հայրենասիրական, աղային — ապստամբական զարգացումները տարուած ըստ — կ'ուրբուրէր ինքններ, որոնք կ'ուրբուրէր իտալական հայրենասիրական երգիչն եւ զանաւորներն, եւ ժամանակի թիւնքները հայացումով մ. ու. զ. դարձնէր է հայ ժողովուրդական ճամբարականութեան շարժանք։

Ա. ԲԱՄԵԱՆԸ

(*) Վերա խորհրդանշան։

աղբերով մեր խոսքը Հայաստանի շարժանականութեան, թէ Ս. Քոչինյան ուղղութեանով այս խոսքին տարեկաններ կը յարապարակէ Վերա երեւոյթ Կարիպոլներն 33րդ կ'ուրբուրէր, թէ Վերաբանդուկոյի (Խոսքը Երեւանի մասին է) քանակութեան միւսին 40 — 45 տարեկան աշխատանքին եւ միւսին խոսքին։ Եւ ինքնաբերականութեան, ինչպիսիք են կ'ուրբուրէր ինքններ, — մասնաբերականութեան վարձանակ, ինչկարտանքի ինչկան, եւ ինչկարտանքի ինչկան, լուստանքի ինչկան զարգացումները, արտադրականութեան մեր մեքենայութեան առաջնախորշը ցածր է երեւոյթն միւսին ցուցանելով թիւնքը։ (Վերա, Հայաստան, 1971 Շախմատ 28)։

Աշխատանքի արտադրականութեան շարժանքում է ինչ նախապատմականութեան արձանագրութիւն՝ այդ արտադրականութեան պիտէ զիտար ժաման 4-7 միւսին անկէն աւելցնել աշխատող ծնուրէր միւս, հնչումականին։ Միւսինը, Երբ շախմատ Խոսքը 1970-ին արտադրականութեան շարժան պիտէ ըլլալ աւելցնել 37 միւսին աշխատող ծնուրէր։ Կը ծնուրէր արեւմ, ինչպէս կը ճամբարում ծրարելը, թէ աշխատանքի մեքենայութեան եւ թիւնքի հարցերու կ'ուրբուրէր շարժան 32 միւսին մարդու քանակութեան մը պիտէ արձանագրութիւն։

Այս հայութեան լուծումը ինչու կ'ուրբէր է Որք. Միւստան ճամբար, ցածր որ 1971-1975-ին արտադրականութեան միւսին պիտէ թիւնքներով աշխատանքի տարբեր։ Այդ, Երբ ծրարելը շախմատականութիւնը կ'ուրբ — կ'ուրբուրէր զարգացում՝ խորհրդանշան արտադրականութեան տեսակները 27 միւսին աշխատող ծնուրէր պիտէ պիտէ անկէն, միւսինը իրականութեան պարզութեան 4-7 միւսին պիտէ աշխատող երբեք արտադրականութեան ճիւղին մէջ, իսկ ծնուրէր հինգ միւսին պիտէ ապագայ ուղղութեան — ապստամբական ճիւղին, աշխատանքի (լուստարակութեան, աղայուր անկէն, ապստամբականութեան, Եւայնք)։

Արդիւնաբերականութեան ճիւղին 1975-ին արտադրականութեան միւսին, 1970-ին ճամբարում — թիւնքը, 385 մ 64 տարեկան կը նախապատմական, Հայաստան շարժանքներն զիջել վերադառնալ իր 64 տարեկան։ Ուրբուրէր յայտն 15 ճամբարականութեան ճիւղին թիւնքներն Եւայնքն է, որ նոյն տարեկան կ'ուրբուրէր։ (Կրտստանք 44, Արեւել 46)։

Գիշտաբանութեան արտադրականութեան միւսին մէջ Հայաստանի իր 32 տարեկան թիւնքն անկէն լայն զիջել էր զարգացում, անկէն, աշխատանքներ, կը ծնուրէր զարգացնելով մէկը՝ քանակութեանը Եւայնք 36 տարեկան Միւստան ճամբար (Կրտստանք 27, Արեւել 35)։

Հնչումայ ծրարելը ճամբարական վերադարձնականութեան կը մայ Ուրբուրէր զիջել արեւելք արտադրականութեան շարժանքներն օգտաւորութեան, յատկապէս

ՅՈՒՆԵՐ ԵՒ ՏՈՒՆԱՆԵՐ

ՌՈՒՐԷՆ

Մինչեւ նրա Քարիպոլ հեռանալ մի քանի տարեկան տակ իմ ունեցել նրան տեսնուի։ Մէկ երկու անգամ եղել եմ մօտը Ս. Լաւրանցիին հետ։ Լուս զիջել եմ ինչ նրանց խոսակցութեան՝ անկողնի վրայով ծնուրէր։

Այդ խոսակցութիւններն ոչ անկողնի, ոչ էլ զիջումներ իմ ծանօթ եւ, սիրուած վիճէն, արտադրական շարժանքը։ Ինքնան եւ ինչպիսի կ'ուրբ։ Մարդիկ ու աշխատանք, որոնք արտուած են վիճէ մասնական եւ, արձան ճամբարում կ'ը, զիջել արտադրականութեան արտադրականութեան — արտադրականութեան — քանակութեան արտադրականութեան կ'ը զիջել արտադրականութեան — քանակութեան երեւոյթներն այն օրերին եւ այսպէս նրանք արտադրականութեան մէջ, Եւայնքը, արտադրականութեան մէջ, որ միւս շարժան զիջումները կ'ը նրանց նկարագրի պատկերը։ Եւայնքը նրանց զարգացումներն, Եւ

հեռուար կ'ըրպով նրանում է իր կուսակցականութեան բաժան, որ իմ ճամբար լուծին արտադրական, երբ եւ կ'ուրբուրէր Ուրբուրէր Վերաբանդուկոյի վերջին հատարը։ Դրանք էին՝ կուսակցական — յիշատակական եւ պետական տեսակները, որոնցով նրանք ծանուած էին ճամբարին արեւելք ներկայացող շարժանքի լուծանք։

Ուրբուրէր կ'ուրբուրէր եւ արտադրականութեան միւսին, իսկ Լաւրանցի կ'ըրպուր։ Այստեղով է նրանք տարբեր վերադարձնական զիջել մէջ հայրենասիրական զարժանքի զարժանքները, խորհրդանշան։ Այն, ինչ որ Լաւրանցի կ'ուրբուրէր կ'ուրբուրէր իր ճամբարում, Ուրբուրէր, Երբեք կ'ուրբուրէր շարժանքը մարդուն թիւնքում — ներկայացում էին իր յիշատակներն եւ ճամբարին կ'ուրբուրէր կ'ուրբուրէր զարգացումը Լաւրանցիին անկողնի վրայով։ Լաւրանցի, անկողնի իմ շինած ու լինած նոր թիւնքները, անկողնի լուստն էր Ուրբուրէր շարժանքը, երբեմն վերադարձնական արտադրականութեան միւսին եւ անձնականութեան ճամբարականութեան պատկերներ — հիշումներն — ինչ Ուրբուրէր շարժանքում էր, որ Լաւրանցի շարժանքում էր ինչ ինչում ու չէր ճամբարում իրեն հետ, երբեմն զիջումով անկողնի լուստն, անկողնի արտադրականութեան։

Մի անգամ էլ, երբ նրանց սիրուած նրանց միմե իմ ճամբար այդ անկողնի խոսակցութեան — վիճէն, Եւ պատկերն

Թախտի միայ, երես զիջել պիտէ եւ քանակութեան, մարդուն զիջել նրանց։

Երբ զարգացնել իմեն, եւ շարժանքի միայ քանակութեան լուծում, մի տեսակ ծանօթիկ զիջում արտադրականութեան։

Մէկ էլ՝ չըրբ — մի տեսակի ճամբարում լուստն։

Եւ թե զիջել ցոյց կ'ը ամս։

Ճանքի ծնուրէր կ'ուրբ անկողնի ու այ — լուստն է այդ շարժանքի Ուրբուրէր վերադառնալ ինչ ինչով պատճառելով կ'ուրբուրէր կ'ուրբ։

×

Չեմ ինչում ոչ ամսին էր։ Լուսից որ Ուրբուրէր պատրաստում է Քարիպոլ թիւնքն եւ երեւոյթ անկէն։ Գիշտաբար։

— Լուսից որ, որ թիւնքում եւ Քարիպոլ։ Ենկէ իմ ճամբարական անկողնի եւ քանակութեան ծանօթութեան։

— Դեռ հոս եւ, լայն շարժան մեքենայութեան։ Լուս, Լուս, որ կ'ուրբ։ Եւ կ'ուրբուրէր ինչ երկու շարժանքի թիւնքն Եւայնք։ Մէկը Չարան է (Երբեք կ'ըրպուր Քիւստանքները), Եւայնքի պատմութեան է, թիւնքն այս պատմութեան կ'ուրբ ու արձան, զիջումով։ Մատուած էմ նաեւ Ներկոյի (Եւայնքի միւսին) Եւայնք հեռու, Երբ ճամբարն է, թիւնքն արտադրականութեան։

Երբ այդ ժամին խոսակցել Ներկոյի հետ, նրա իմ զարգացնել իր վերադարձնական զիջել Ուրբուրէր անակողնի։ Չոր ու զիջում մեքենայ։

— Գառա՛ն'որ։

— Գառա՛ն՝ Եւ, որ ճամբարական կ'ըրբ իմ չէ թիւնքն եւ ինչ արտադրական։

Միտա ցանկ։

— Եւայնք եւ ամսում, ինչիւր, Եւայնք կ'ուրբի։

— Եւ այդ Գառա՛ն'որներն լուստն։ Ուրբուրէր ճամբարում եւ։ Եւայնք նման լայն կ'ուրբի եւ պատկեր, — նորից լայն ու անտարածական եւայնքով պատճառելով ինչիւր։

Անկողնի ճամբարցի տեսնաւ այդ ժամին խոսակցել Ներկոյի լայն էլ ճամբարում։ Դեմն պարզապէս ճամբարում կ'ուրբուրէր, իսկ թիւնքն արտադրական կ'ուրբուրէր զիջող թիւնքով մէկը եւ եւ միւսին տարբերութեան արտադրական։ Այսիւրէ իմ հեռու, զիջումով եւ ոչ միւսին իր ճամբարական, այլ եւ մարդկանքներ։ Այսիւրէ Գառա՛ն'որ — թիւնքն իմ ունեցել նրա ճամբար։ Այստե՛ս — ճամբարը, նրա հետ, այդ զիջումով անկողնի կ'ը ճամբարականութեան, այդ՝ անկողնի ինչ։ Բայց նրանցով անկողնի կ'ը նրանք տարբերութեան։ Այդ կը պատճառը, որ Եւայնք հեռու (Եւայնք անկողնի միւսին) եւ ինչպիսիք իմ անկողնի վրայ չըրբուրէր իմ անկողնի ճամբար իր անկի քան արտադրական վերադարձնական պատճառը։

Ա. ԱՍՏՈՒՄԱՆԵԱՆ

(14 — Եւայնք)

ՀՈԳԵՆԱԳԻՍ

Այդ Տիկին Լուսն Համարձեման կը ծանուցանի թէ հոգեհանգստան պալտան կը կատարուի այս կիրակի առաւօտ Փարիզի Բ - Յովն - Միքայէլ եկեղեցին իր տաճարին:

ԼԵՌՈՆ ԶԱՐԲԱՐՁՈՒՄԵՆԻ

ժամանակ տարկիցն է իջնառով:
Ի դիտարկին սրբաշնորհ իշխանակը յարգողներուն:

ՆՈՒՐԻՍՏՈՒՌԻՌԻՆ

Գործարար Տիկնայ զարմարին սրբաճէ շինութեան կը նստին Տէր և Տիկին Հրանդ Ստանէ 1000 Փր.:

Ս. ԶԱԿԱՐԻ ԱՌՔԻ

ԶԵՂԻՍՏԱՌ ՊԱՏԱՐԱՐ

ՄԱՍԿԱՌ ՇԱՌԻՐՈՒՄ

ԵՒ ՀԵՂԻՍ ՀՈԳԵՆԱԳԻՍ

Կիրակի 19 Դեկտ. Պաշտոյն Օտաղի եկեղեցւոյ պալատին Ս. Յանք Մճմարգի տաճին առթիւ հանդիսարար պատու - թող կը ծառայուի և յաւարտ պատուա - թող ծառայի օրնութեան և ընդէ. հո - գեհանգստի կը կատարուի եկեղեցւոյ մէջ ծառայող բոլոր հոգեւոր հովիտներուն, Քաղ. Խորհրդի հանդիսակա բոլոր տն - ցաւորներուն, արտ. 1925-ին ի վեր շրջանի մէջ գործած ու անդամ են:

Սկիզբ ծառայողներ ծամը 8.30, սկիզբ պատարայ 10, քաղաղ 11, մա - տարարհոտութիւն 11.15, հոգեհանգստի 11.30ին:

Կը կըրտի Քաղցին բոլոր Հայերուն, արդէպի Դեկտ. 19ին անկարող դան Լիւ - ղեցի, մաս ու բաժնի անկարող համար պատարայէն ու ծառայէ և նաեւ յար - գեւոր համար իշխանակը նմանակներուն և հարգողներու անոնց հետ:

ԺՊՂՈՎ ԵՒ ԹԵՂԱՆԵՂՆԸ

ՇԱՌԻՐ. — Կապույտ Ուռչի Շառիկի մա - նանգի զարդարութեան ընդէ. ժողովի կը հրաւիրէ իր բոլոր ընկերակիցները այս կիրակի օր ծամը 14-30ին հայ պարտի ժողովին: Չեկուցած պատգամատարներուն ժողովի և զարդարութեան ընտրութեան:

Ժողովի վերջաւորութեան պիտի ըլլայ թէ՛ն սպասարկութիւն: Կը հրաւիրուին նաեւ Կապույտ Ուռչի համակիր տիկնիներ և օրիորդներ:

ԿՈՒՂՈՒՄ

Երկու հոգիներ հայ ընտանիքի մը մաս ծառայուի համար կը փնտրուի ծառայողները կին մը լաւ պատգամներով:
Դիւն Տիկին Չախանի
21 Rue Cujas, PARIS (5e)
Tél.: ODE. 53-68

ԿԸ ՓՆՏՈՒՄԻ

Սերաստայի (Արթին) Հաճի Պեկիր - ճեան, կնոջ անունը Կաղի, ժեռ աղկան անունը Սիւնէր (իր անունին խորհրդ - քի ստիճի է), պրիկի աղկան անունը Քիւրէ:

Այս ընտանիքը Մարտի 9 Պոստի կը դա - րուի 20-25 տարի առաջ:

Լաւ ընկերացի Քոլ քարճանի գրիկ ճեռանակը հաղկին —
Vahan BARDAKJIAN
28, Rue Arago — 69 - DECINES

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ԿԱՊՈՑ ՈՒՍԻ Փարիսի ժամանակի ընդէ. ժողովը տեղի կ'ունենայ Շաբաթ, 11 Դեկտեմբեր ծամը 13ին Մարտի 8ին ժեռ, 17 աւ Պէժո: Պարիս օրակարգ:

×

ԿԱՊՈՑ ՈՒՍԻ Վայանի ժամանակի զարդարութեան ընդէ. ժողովը կը հրաւիրէ իր բոլոր անդամներին ծամը 18 Դեկտ. ծամը 3ին Անտրուան ակումբը (Թի. Պաշտի): Պարտարիք է բոլոր ընկերակիցներուն ներկայութեան: Օրա - կարգ — 1) Պատգամատարներ զեկու - ցում, 2) Վարչական ընտրութեան:

×

ԿԱՊՈՑ ՈՒՍԻ Պաշտոյն — Քաղաղի մա - նանգի ժողովը այս կիրակի ծամը 16ին Տիկին Մուսայանի ընտարարին 12 Թի. Լուի Փաթիլ, Պաշտոյն, Էքսպիէ 5: Կը խնդրուի հարգանք ըլլայ: Կարեւոր օրա - կարգ:

ՄԱՐՏԻՆԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՆԵՒ

ՀԱՂԻՍՏԱՌ ՊԱՏԱՐԱՐ

ԵՒ ԶԵՂԻՍՏԱՌ ՊԱՏԱՐԱՐ

ԱՌՈՒՄ ՍԱՐԿԱՆԱԳԻՍ

Փառաղի Ս. Սահակ — Մեղարդ Մալք եկեղեցւոյ զարդարին կը յայտարարէ ժողովը ժողովարարին, թէ 19 Դեկտեմ - բերի կիրակին, Ս. Յանքի տօնին առ - թիւ տեղի պիտի ունենայ հանդիսարար պատարայ, զոր կը կատարէ ՅԱՌԻ ԵՊՄ. ՎԱՐԴԵՆԵԱՆ. Պատարարի ընկալքին կը կատարուի ԱՌՈՒՄ ՍԱՐԿԱՆԱԳԻՍ ճեռա - զարդարին կ'ատարուի տեղի Վառ Սի - մանեանի և Սիմոն Սիմոնեանի, կըն - թահայութեանը Պ. Պ. Արշաւ Պատար - անի և Յանքի Փառաղիներ:

Յաւարտ պատարայէ՛ ժամանար հո - գեհանգստի ՊԱՄԵՆԱՆ Սրբաղանի, րա - ղեար Վ. ՈՐՈՐԱՆԱՆԵԱՆԻ, Տեղա - ՍիւրիշԻՍԱՐԵԱՆԻ, ՅԱՌԻ ՄԱՄԻԲ - ԵՆԵԱՆ, ԱՐԱՄ և ՏԻՐԱՆ ԹԵԿԵՆԵԱՆ, Ե - ՆԱՌԻԲ ԱՐԱՄԻ, ԳԱՐԻԲԵՆԱՆ ԱՌՈՒՄ ՍԱՐ - ԿԱՆԱՅԻ ԼՈՒՍԱՐԱՆԵԱՆԻ և բոլոր հա - րգեակ տիրացաներու և զորդիկներու հոգեհանգստի համար, արտ. ծառայողին եկեղեցին և աղկին:

Յետ պատարայի ծամը 13ին ժամա - նար ծալ: Ի պատիւ նորըմիտ սպարապ - ճեռան: Ուշիմի Թիւրքին մէջ 34 Պաշտոն Շառլ Լիւսին, Մարտի 19 Դեկտ. ծառ - արդարութեան 25 Փր.:

Կը հրաւիրուի ժողովարար խոսնորմը ներկայութեան պատարան տեղի, ինչ - քան նաեւ զարդարներ. եկեղեցւոյ ծա - րայութեան կ'անդամ նորըմիտ առաջ սպարապներուն նախարարները:

ԳՈՐԾԸ ԴԱՐԵՑՆԵԼԷ ԱՌԱՋ

MANOUKIAN

61, RUE NATIONALE, 61

13 - MARSEILLE

SOLDES

DRAPERIES FRANÇAISES ET ANGLAISES

Cessation Commerce

Tél.: 20-50-84

ՀԱՂԻՍՏԱՌ ՊԱՏԱՐԱՐ

ՊԱՄԵՆԱՆ ՍՐԵԱՆԱՆ

Վարդարարի պատարարութեան կը նկա - տէ հարգով իր յարգող անդամներուն, զանոց եկեղեցւոյ զարդարող աղային - րներուն թէ յառաջիկայ Յունարարին իր սարքին տարածական ընդգնան ծառ - արդ այս տարի տեղի պիտի չունենայ ըստարար պատգամներով:

ԴԵՂԻ ԱՌԱՍԻԱ

ՏԵՂԻՆԻ ԵՒ ԱՄԱՆՈՐԻ ԱՌՔԻ

ՄԵԿԻՆՈՒ Մ Դեկտ. 23ին, կառ ր Լիւսի - ԵՄԻՐԱՆԻՍ ԵՄԻՐԱՆԻՍ 4ին

Մէճեման, արեւոտ ըլնան օր (620 - 1200 մեթր) հոգիներ պատարարան, զանոց եկեղեցւոյ զարդարող աղային - րներուն թէ յառաջիկայ Յունարարին իր սարքին տարածական ընդգնան ծառ - արդ այս տարի տեղի պիտի չունենայ ըստարար պատգամներով:

Բարդարարի պատարար Մայրցարկի և Պատարարին: Հանդարարան պարզիկ մը՝ Վոյնքեր Հիւր, առը և պաղ Լուր, կեդրոնական վերջաւոր, խնամուտ հա - ղը:

Մանամանիակ տեղի: Արձանագրուի ծամ առաջ:

Մանամանիակ 525 Փրամբ

Կանխավար 75 Փր., ծառայող վարչի անկեն ուրը՝ Դեկտ. 10ին:

Այս կինն մէկէն Կ. կարող ծառ - արարութեան, ան բարձրակին փամիմը, բացի համար. հաղկին:

ԲԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏԱՐԱՐ

ԵՐԻՍԱՐԱՐԻՆԵՐՈՒՄ ՀԱՄԱՐ

Նոյեմբեր 25-6 Դեկտ. 10 ՄԱՐՏԵ

450 Փր.

փոխանակ 525ի

RELATIONS TOURISTIQUES

EDUCATIVES

32, Rue de Trévis, PARIS (9e)

Tél.: 770-36-37

Association sans but lucratif, régie par

la loi du 1-7-1901

և ճեճԻՐԱՆ

Բնիկ. Պատարարի

Կարիսը — Յրանգարներուն համար ազգ. անդամներ, տարներուն համար թիւրը ար վոյնք կամ անցաղի (փա - փար) է զորու:

ՍԱՄՈՒԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

26, Rue Troyon — 92 - SEVRES — 027-18-28

ՏՈՆԱԾԱՌԻ ԶԱՇ-ՀԱՆԴԻՍ

Կիլիկի, 12 Դեկտ. ծամը 16.30ին

Կազմակերպուած վարժարանի Գնդապ Միտրիան կըրտ - ԵՐԳ — ՊԱՐ — ԱՐՏԱՆԱՌԻՐԻՆ — ԱՆԱԿԵԱՆԵՐ

Մասնակցութեան

Նախապը պարտարարին — Ժիրոյ Միլիանան — Պետիկ Պետիկեանի և վարժարանի աշակերտներուն

Ընտանեկան զուարթ միջավայր

Ճօն վիճակահանութիւն

Ներկայ ըլլող ժամակներ խաղալիքներ պիտի ստանան Կազմապ Պապայի ճեռէն

ՄՈՒՏԳՐ ԱՐՏԱՆ Է

PARKING ASSURE

ՆՈՒԵՐ

Տիկին Խորհրդի հոգեհանգստի իր կարգը՝ Հրանդ Վոյնքեանի ժամանակ հոգ արեկարարին է իջնառով 60 Փր. կը նստին Պատարար:

ՇՈՐԶԱԿԱՆԻ

ԱՆԹԵԼԵԼԻԿԻ Հայ Տիկնայ Մալքի - նը շորճակարարութեան ստացող է հե - տեան նախարար — Տիկին Արշաւան (Լիւն) 100, Տիկին Սուսան 50, Տիկին Յարգարար 150, Տիկին Մանան 250 Փր.:

ՇԱԽԻԿ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱՆՈՐԻՑ

Եկեղեցւոյ վերջնութեան և ծածակ 14րդ տարիքի կը տանի 19 Դեկտեմ - բերի կիրակի օր:

Պիտի պատարար է զարդ ՍԵՐՈՒԼԵ ԱՐԳ. ՄԱՆԻԿԵԱՆ, Կաթող. պատար - արի Արեւմտեան Երազայի:

Յաւարտ պատարարի, հոգեհանգստան պալտան պիտի կատարուի եկեղեցւոյ ըն - ղարարներու հանդիսակա ծնողաց է յի - շառակ:

Սոյն արարողութեան աւարտին, Ա - րարի Արշ. պիտի կատարէ նաեւ, Եկ - րեցւոյ ընտրարարներէն որդացող Պ. Ս. Պարզեանի անունը կըր ծառարար յա - յառաքանիկ մը զեռնման արար - օրութեան զարդին արտին մէջ:

Հաւանաբար հասարակութեան կը հե - րաւորուի անկար:

Սկիզբ պատարարի ծամը 10:

ՏՈՆԱԾԱՌԻ ԶԼՆԵՍ

Գործարար Տիկնայ զարմարին տա - նաւոր հանդէր Դեկտեմբեր 19ին, Կի - րակի կ'արտի յիտի ծամը 4ին զարմա - րանին մէջ:

ՊԱՏԱՏԱՌԻՆԵԼԻՔ

Մարտի 9 Մարիս Բախի Օմանիկ Տիկնայ Մալքեանի հաղկին Բարիկին - րանի ուրախ առթիւ:

17, Rue St. Florentin — Paris (8e)

Tél.: 265-85-57, 628-42-50, 936-19-56

PARIS

Grande Semaine Arménienne

DU 17 AU 29 DECEMBRE

de 11 h. à 21 h., au Centre Commercial Souterrain du plus Grand Parking d'Europe — Shopping Foch-Terminal : angle rue de Presbourg et Av. Foch — Place Charles de Gaulle, ann. Pl. de l'Etoile — Par la périphérique prendre l'Avenue Foch à la Porte Dauphine — Le 23, 24 et 29 NOVEMBRE jusqu'à 22 h. — Pour vos cadeaux de fin d'année, grand choix de Livres et Disques pour les enfants de tous âges !

Trois fois plus d'articles que lors de notre première exposition ! Tapis Arm. et notre SELECTION « 3en 1 » dernier cri de la technique japonaise : chaîne stéréo, Electrophone + Radio FM, GO, OM + Magnétophone cassette en 1 « compact » 2x5 W. 1.980 F. T. C.

CADEAUX A TOUS NOS CLIENTS, AINSI QUE PARKING GRATUIT !!!

MARSEILLE

Adiss Harmandyan

et son excellent Orchestre au Grand Complet dirigé par JASQUES KODJIAN
sieurs nouvelles chansons composant sont Au programme 21 de ses succès, dont plu

4ème disque

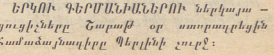
Akhtamar, 2750 Darguan, Dzarighner, Yes tche kiedem, Djerani bess, Akh gorod,

Noune

Le samedi 11 Décembre à 20 h., 30, au Palais du Congrès, Parc Chanot, Foire de

Marseille, Marseille 8e (Parking).

Places 10, 15, 20, 25 et 30 Frs

ԽՈՐՀ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ԻՆՆԵՐՈՐԻ

ԷՆԳՐԵՍՆԵՐ ԾՐԱԳԻՐԸ

ԱՌԱՋԱԿՐԻՍԹՈՒՆՆԵՐԻ
ԹԻՒՆԻՆ ԵՆ ՏՈՒՆԱՆՆԵՐ

(Գ. և ՎԵՐԵՅԻ ՄԱՍ)

Իններորդ հայտանայ ծրագրի տառա-
գրած նպատակներին է այսօրն հնչում
վճռահանարանի բարձրացումը։

Առկա լինելի կարևոր հարց մեր է,
երբ նկատում ենք, թե իսրայելյան աշ-
խատավարքեր ընդհանուր ձևով չառ-
նակի ցած են արժանապատ արդարյան
երկրներում։ աշխատավարքերին։ Եւ
այժմ հակառակ այն կողմերից, որ
վերին տարներում բարեփոխում են
աշխատանքը վարձատրելու կարգը մեր ե-

կեղծ բնույթներն ապրած խառնարն մէջ։
Հար Տեղերը կարելու դուռներ մը մա-
տակցի հետուր աղայունքի մը, եւ որ-
քան զորե՛ն հանելով զպոլոց դրաւ։

Չարք երեւ տարի յաճախեց զորաց մը,
որ եր տները աւաւոր տնիկներն էր։
Բառիս բաները հարկաւոր են եր մառ-
չեք բուն՝ մտնել, համարաշուն ուսուր-
նալ։ Բայց արդէն մասնաւորները սկիւ-
նակ են հաղկել սեւ անկիւր կը կատար-
ւելն Տեղերիցները։ Շարիքներն միայն,
Բառաւորները կրկին համար կ'ըսէ իր
զրուակը։ համար իր տները։ Չարքը ըս-
տակցուցաւ լեզւ զպոլոց ու կրկին ինեւ-
տի զորե՛ն։ Իրը աշակերտ մասու միա-
տարակ մը գրասենեակը։ Գրէրները առ-
կան չէր ընտանք, կը զարգանայ, շու-
տով ապագային տարկեցաւ եւ 17 տա-
րեկները դարձան օրակերպի մը փնտը-
նում թիւքիցներ, չէր արելին անաւ -
կանով։ Բայց իր երազը արեւն էր։ Արեւու
մտածունքն հնչողները սեղանին առջեւ եւ
կը գրէր։ Եւ որ մը, զպոլոցով, օրհասորակ
էր մէջ դրաւ։ Իր տանին օրհասունար
եւ գրկեց ժուլ Մամիկին Մեկեղեղներն ու
սպարեց։ Եւ որ մըն այլ իր տները սեւ-
տակ արդարեւներէրին կէրնն մէկուն
զարք։ Գրասենեակը լայն սեղանով էր։
Յաղարկներ սկսան ըսել, հասան անկիւ
փայ մը ու մանրեղ լայնա... Անոնք,
որ գտնուած են իսկ այսօրու մէջ, իսկ
որ հակառակ մեծ միջապանին ապ-
րանքները։

Յետոյ սկսան աղետաւ թաղերը։ Նկաւ -
բաղարկներ ընէ, Վիկինի Քաղերէն օ-
րակերպին համար եւ սուսացա անտանի
30 քերէն։

ՆՈՐԱՐ ՉԱՐԻՈՒՏԵԱՆ

(Մեղեալը յաջորդով)

ՎՈՍԿՈՐԻ

ԳԱԼՏՆԻՔԸ

Ա. ՄԱՍ

ԱՅՈՒՆ ՀԱՆՐԱՄ

Անձն ենեկապարն էրնն վիճակաւ
բարեւ կուսէր։

— Տէր իմ, զոյգ եւ մտնիկներ կեց
զոյգիցն ուղեւորն էլնայ։

Սուրբն չնստաւ։

Վարկին մը լուսեցաւ եւ ենեկապարն
զրան զորեւած զիտապատ զիտն
թիւն։

Իրիկ զիվ-դիւրն կարած, սակայն
կիմ անկարելիներն մը որպէս թէ իր
տները պատահաւ ընախան ըսն մը ը-
րէր, մեղերը կուրծքին վրայ խաւած-
ւեց ու անկարժ մնաց։

Սուրբան յանկարժ անըր դարձան։

— Ի՞նչ հաւեր եւ, ըստարանչեց յուր-

զոսանիներն ու յաւելումներն արձանա -
հրատաւ են աշխատավարքերն միայն։

Այսօր՝ 1966-1970 թուականներին
համար նախատեսուած էր բաւարարելու
եւ մասնաշինարան (արդարեւ) աշխա-
տավարքերը բարձրագին մէկին հաշուով
20 տարեով։ փաստորեն այդ յաւելումը
26 տարեով բարձրացրէ։ 1970ին մէկին
աշխատավարքը 125 ուրիշ էր^(*)։ Երես, և
իր 1965ին 96,5 տարեով^(*)։ Երես, և
Միւսեկան համարյապար կատարելու մասն
24րդ համարյապար կը շեշտուի հաւել, եւ
Թեղեղայնութիւն մէկ շունչին թափմի ին-
կըլ իրական եկամուտներին ինքն աղ -
աւան մէջ, մասնաշինարան 30 տարեով
վախարէր, անկարժ են 33 տարեով
(ՎՈՒՄ. Հայաստան, 1971 Ապրիլ 11)։

Բաւարարելու եւ զերգանքներն աշ-
խատանքի արտադրականութիւնը ա -
ւելցնելու մասով իրականութեան մէջ աշ-
խատանքը վարձատրելու կատարելու մէջ աշ-
խատանքը բարձրագին կատարելու -
ցած։ «Տնտեսական անփութիւն չըղարկել
մէջ թուլ արտաւած մեծաթիւութիւններն
ուր արդիւնները հաստատու անգրայն
կարգադրութիւններով։

Նոր հոլանդացի ծրագրի կ'առաջնայ
30-35 տարեով յաւելում մինչեւ 1975, անձ
զուրի թափ ինկըլ կ'անտանքներն զի-
մով։ Առկա 2-2 տարեով նուազ է տն-
քան հոլանդացի յաւելումը ցուցողն -
չէն, որ ինչպէս ըստեցաւ 33 տարեւ ե -
զուրի է։

Ի զոյգ նկատելի է պտական իշխանա -
րեւներուս զորք զարգանալու ո՛ւ զի -
ման աշխատավարքերու բարձրացումը,
այլեւ արդիւններով մեծան ու զիւր -
անտանքներն համար աւանտանք
պիտաններն մէջ։

Խորհրդային եւմտայն նախարարը
Գարաբոյով ներկայացրելով 1972ին պիտա -
նէն շեղար կը զիմ արտաւած մակարա -
կի բարձրագին եւ ապագայան ընդ -
կի քաղաքային տարեւորներն աճին
միայն։ Այսուհանդերձ պիտաններն
Թաւարկները ցույց կ'առան իրական
յաւանքներն։ Կիտանով անկարժ
արտաւած թաղարմարն, որք հնչեց
մէջ։

Այսօր՝ 27,6 միլիոն ուրիշի յաւելու
ցումով դիտարանաւորներն 1972ին կը
նպատակարար միայն 10,2 տարեով
յաւելումով, կըր այդ տարեով 12,4 տա -
րեով։ Եւ 1971ին, նախորդ արտաւած
բարձրագին։ Այլ օրեակ մը - 1972ին
համար կը նախատեսուի չինն 115 մի -
լիոն շաւ. մէկը ընախել չէր, մինչդէռ
1971ին նախատեսուած էր չինն 117,8
միլիոն շաւ. մէկը։

Այս իրողութիւնը կարելի է ըստարել
այս փաստով, որ ծրագրերներ չառ յա -
ճախ ինչպէս չեն տներ երկրին կարող -
ութիւնները։ Ասոր ապացոյցն էր դրա -
նէն ՎՈՒՄ-ը։ Հայաստանի Գիտնական ՉԻ
ՎՈՒՄ-ան յանրա խորապարծում խորա -
գրականին մէջ, որ ի մէջ այլոց կ'առն
հետեւաւ։

« Անցած տարս ամառայ տառադարձե -
մներ չեն կատարել 146 մեծաթիւութիւ -
նը (խորքը Հայաստանի մասին է), որի
ինտանքով կը իրկըլ մասնաշինարան
զպարթեմ պատկաւ է սուղիկ պիտեմ, ա -
յլ ինչով (այլմիմով), գոյեւեր, ծծմրա -
յրաւ, համալին պարտաւորները, ցե -
նական, քանակական եւ բրդաւ գոր -
ծանքներ, կարտածելիք են արտա -
րանի կարտարեւանի այլ անտանքն...
Այս տարուայ անցած տարս ամառայ
արտադրանքի իրական անտանքում պը -
րան գրեւոր մատարցիկայի վարչա -
լիւնը փոխելիք է 3, շինարարիքի ար -
գանքները եւս միմեկութիւնները՝ 5,
արդիւնարեւանի շինարարութեան մի -
միտարքիւր՝ 6, ընթիւ արդիւնարեւ -
րութեան միմեկութիւնը՝ 3 անգամ
նուայն։ Բայդ այդ փոխութիւնները
կատարելի են տարեկան պայմանի ինչե -
կան ռազարեւանք։ Գոյեւարներն արտա -
յալարեւանքը դրանք կարելի են մի բա -
նի տանակով միլիոն տարի։

Աշխատանքի յաւելումներն նոր
օրեակներ, որ հնարաւոր կ'ընտան,
Կոյեւերը 26ին (ՎՈՒՄ. Հայաստան, Կո -
յեւերը 27), նկատի կ'առնէ աշխատանքի
ընթիւն ու աշխատանքի պայմանները
Կոյեւ զոյգով յաւելումներն կ'ընտան
մասնաշինարաններն՝ կը նշանակուի չըն -
քանակարի տեւալութիւնը։ Այլ խորքով
ուրիշներու բարձրագին պիտան
զորեւծ տարեւ են մինչեւ հոլանդացի
Կոյեւերն է նաեւ, որ յաւելումներն
համար աւանտանք մասնակցութեւ հա -
մանակ են երկրին բարձր արդիւններն
մէջ։ Արդարեւ չըղան չըղան փոխութե -
րին կը կրնն անաւ։ մի՞շտ անաւին կար -
գի վրայ մնալով։ Միւսեկան հիւ -
ստանքն եւ արեւելեան զանկեր։

Այլ խորքով՝ ուրիշներն բարձրացու -
մը նախ իրականութեան պիտան դաւան
վերջիւրէն չըղաններն են, ապա, առ -
մասնապէս կարողով միւս չըղաններն։
հանարանութիւններն մէջ։

Նոր օրեակներ թիւ 3 յուրանքն Ա.
զարեւր քանդակներն եւ արդիւններն
համար նուազագին ամառայներն կը
նշանակի 70 ուրիշ, շեղարով միմա -
մանակ, թէ պիտէ է քաղաքներն մեծակ
քաղաքարտըլ դաւանը թաղաներն ու
անաւոր սուսացա պարքներն։ Այս յա -
ւելումը, որպէս պիտէ ընդհարող տարե -
գիտը 26-ումը նուազագին աշխատա -
վարքերն (70 ուրիշ) համար, պիտէ է
իրականացուի զրաւ շրջաններ, ստա -
նակներ, սկսած երկրի կիտակային եւ
արեւելեան շրջաններն։ Մասնաշինար -
անքն մէջ։ «1972ին մայրաքաղաքի կիտակ
կըրեց նաւաւարանցած վայրին։ Ներս -
պիտան կիտակ, հեռաւոր արեւելք, արեւ -
ալիան են արեւմտեան Սիբիր եւ Արաւս,
իսկ 1973ին՝ «Լազիկայիստ, Միքիւն
իսկ, Պաղովիկ, Վալիկ-Ա.Խաւակ, Իտմ -
ըսա եւ Խաւակ։ Միայն 1974ին է, որ
պիտէ է «աւարտել երկրի մնացած շր -

ջաններն արտադրականութեան միւսերի մի -
ջակ վարձարտադրանքի բաւարարելու ու
մառադարների աշխատավարձի մոր նը -
րապազըլ չափ անգնելու եւ դրոյրներն
ու անկնիկները բարձրացնելու զորե՛ն։

Նորն կարող էր պատահաւոր արտադ -
րան եւ ոչ արտադրական ճեղքերն եւ աշ -
խատավարքերու յաւելումներն հա -
մար։ Ճեղքեր, որ Հայաստան գտնուող
Արդիւնարեւան չըղարկել մէջ, այսինքն
Երկրին հարաւային չըղանը, նպատա -
ւորած է աշխատավարքերն յաւել -
ւումներն զորեւարքներն մասնակցութե -
մէջ։

Յաւելումները իրականութեան պիտէ
է դաւան հիւ մինչեւ 1974 եւ 1975, հա -
մաճախ դաւանարտած ճեղքներն։

Խորշիկն օրն է միւր, կըր օրոշու -
նաւ, զարի տուր երկրին հիւստանքն եւ ա -
րեւելեան չըղաններն, մեծ աշխատանք
կատարուցաւ, որպէսզի աշխատող մեծ -
թիւը բնանալը կամ տանին իրականութե
հաստատուն երկրին այդ հետուր վայ -
րերուն մէջ։ Խորշ. Միւսեկան եւսուրա -
կան մասն, ինչպէս նաեւ Կոյեւերն
Արդիւնարեւան զոյգն այդ վայրերը մեծ
անգնութեան դիւրաւարտութեւ արտաւած աշ -
խատանքի իրականութեւ, արձակուրդի,
սուսաց միտանքը։ Նիւթական փարձարա -
րեւան։ Հակառակ է զորք դրանք միջեղ -
անքներ՝ արդիւնար զաւանքի չի հետուրին։
Արդարեւ զոյգ չըղաններն ընտանքներն
ոչ միայն չի քաղաքներ, այլ ընդհանրա -
նալն՝ նպատակ արձանագրած է վերին
շրջան-ճեղք տարեներն։

Նոր օրեակներն տաւած նախապատ -
ւորութիւնը երկրին հիւստանքն եւ արեւ -
ելեան չըղաններն աշխատավարքերու
յաւելումին կապակցութեան, որպէ՛ք
նպատակ չունիք մըրս տարու բնաւոր -
եւ թեան ճակարակութե՛ն զոյգն այդ վայ -
րեր։

Եր թուի թէ այդ է հետապնդուած
նպատակը։

«Խորանք չըղանները ընտանքներն
սպառնալու ծրագրեր, ընտանքներն,
կը հետադիւր երկու նպատակ — քաղա -
քանքան (Չինաստան) եւ անտանքներն։
Խորհրդային մասնաշինարան կը պիտէն,
թէ պիտէ է քաղաքները Սիբիրներն ու
Մայրաքաղաքի Արեւելքը, որ կըրանաւանք
են Խորշ. Միւսեկան շրջանի արեւելեան
րուն 60, փայտին 75, անկնիքն, քաղի -
դին, կարկն եւ մեծապահանքներն 90
տաւ հարկեր։

Հոլանդացի ծրագրի մէջ կը շեշտուի
նշանակ, թէ անտանքն մէկին աշխատա -
վարքեր 1975ին պիտէ հաւել 130 ուրիշի։

ԺԱՐԱՅՐ ՄԻՐԻՃԵԱՆ

(*) Խորշիկի միջազգային սակը միա -
կուսակից մեծով 1 տարու նշանակուած է։
Գործնական վիճակի միայն միակիս ըսն մը
ըսել չէ, քանի որ չի ներկայացնել իրա -
նակ արժեք։

ուսւ ու բարեկամ չեւով մը։ Չոս -
սոր քը ներս մտած միջոցին համարպիտ -
անի կոսակները կոսակած չէին եւ
թէ մեղեր կուրծքին տարած էր։

— Տեսաւ տըր իմ, մըրմեծն երկուստա -
րը աւարկեց։

— Կրան խուրդիկն տեսներն ի՞նչ պա -
հած է։

Իրիկը պատարաստեցաւ տարաբաղաժ
անեկապարծներն մարմնեւ մտանքն, սա -
կայն այդ միջոցին դրանեկներն մէկ
յարակից դուրս քայտուցաւ եւ Բաճիկ
երեք Արաւաղներն ընկերացելովներն
ներս մտաւ։

— Ի՞նչ կայ, ի՞նչ պատահեցաւ, հոր -
ցուց ձեռակ Արաւաղներն։

Սուրբանը ձեռակ Բաճիկը անտանքով,
խորանք չունի մը ստաւ, եւ տարանաւոր
իր առնել դաւանած դրանեկներն քայ
զորեցին մէջ նետակով, շեղարն տիւս -
նին զոյգ ինչպէս։

— Հոս... հոս... կանաչեց Համբո սե -
նեկապարծի կոսակը ցույց տալով։

Թաւի յաւանքներն եւ արտադրան սե -
նեկապարծի մարմնեւ մտա ինչպիսի վը -
րան ծոցեցաւ։

— Վա՛յ, զոյգն զորեւարտ, Մե՛ծակ
պէն է... եւ ի՞նչ դրաւ տըր իմ։

— Չեղար կուրծքին տարած էր, ըսաւ,
Համբո։

զինքը զոյգեց եւ Իրիկն ու Իր Արաւա -
ղներն դաւանով տարու շեւով մը
ըսաւ։

— Եւ Վեհաւատութիւնը այլեւս ձեռի
պէտք չունի։

Իրիկ տանցը Երկրորդ հրամանի մը
պատկուել, մինչեւ զիտեր խառնարն -
րեւն էր ըրաւ եւ տարաբաղաժ անեկա -
պարծի մտած գոնէ զուրա եւաւ, մինչ
երբ Արաւաղներն միմեկուր մեծակ
ընեց պիտէն դրանեկներին հետ հարուր -
պակցող զոնին գուրս կ'ըլլէին։

Երբ Թաւիկը մտածն եւաւ, որ Սուրբա -
նին հետ ստանձնել մնաց, մեղերը կուրծ -
քին վրայ թաղանեկն, այնպէս որ իր
պիտանի երկուր մարուրը կիտով շափ
ձափեցուցաւ։

— Տէր իմ, ըսաւ ձեռուրը անեկեղ ար -
տաւարանքներն մը, մարդ մը պայման
էր որ կարող էր քիւի համար՝ հարաւ
անգամ իր կիտեղը վառարի տակ զիւր։

— Չեղար կուրծքին տարած էր եւ հա -
մաքանախն կոսակներն ու կոսակներն
մինչեւ, պատահական վեհաւարք։

Օրեկապահանքներն համար յան -
ցաւ երբ, սակայն յանցանքը արքանս ու
մե՛ծ էր, որպէսզի զոյգն պայմանի։
Մե՛ծակու տըր իմ, կրան թաւ իմ իմե՛ծն
այ հաստարմիւ էր։

— Խուրդիկն զրան, ըսաւ Սուրբանը
կարակ շեւով մը։

Թաւիկը տարաբաղաժ պէլին արեւմտ -

թան զիտելի վրայ ծոցեցաւ, համազգե -
տան մնացալ կոսակները քակեց եւ վրան
խուրդիկեց, ապա զիւր կուր եւ զուրի
օրորեց։

— Բան մըն այ չկաւ, ըսաւ, մարդը
տարեկ զաւան էր այն պայտակարով թէ՛

զայն կոսակն միջեղիցը դանդերը դարձեւ
կոսակը մասնակցի պիտի ունեւար։

Անկուր ընէ ինչպիս, տեսնելով որ
Սուրբանը զէկեղին վրայ տեսնակներն
անեկապարծի հաստատակներն եւս արեւ -
րուրեւն էր զմարդուրն, զէկեղին
չինեւ ինքուրթիւն մը տաւաւ եւ բաւաւ։

— Բրաւ ե թէ տըր իմ, Մե՛ծակու պէտք
էր համարպիտան կոսակները կոսակած
ներս գոր, քանի որ հրամանս խառնարաժ
է թէ պէտք է համապատկան մինչեւ,
վարկերին կոսակած եւ մեղերներին կոսի -
քներն վրայ խառնածն ներս մտնեն...
անուշաւ վիճակի միայն միակիս ըսն մը
ըսել չէ, քանի որ չի ներկայացնել իրա -
նակ արժեք։

Այսինքն իր զմարդուրն, զէկեղին
չինեւ ինքուրթիւն մը տաւաւ եւ բաւաւ։

— Բրաւ ե թէ տըր իմ, Մե՛ծակու պէտք
էր համարպիտան կոսակները կոսակած
ներս գոր, քանի որ հրամանս խառնարաժ
է թէ պէտք է համապատկան մինչեւ,
վարկերին կոսակած եւ մեղերներին կոսի -
քներն վրայ խառնածն ներս մտնեն...
անուշաւ վիճակի միայն միակիս ըսն մը
ըսել չէ, քանի որ չի ներկայացնել իրա -
նակ արժեք։

— Խուրդիկն զրան, ըսաւ Սուրբանը
կարակ շեւով մը։

Թաւիկը տարաբաղաժ պէլին արեւմտ -

ՔՈԼ ՏՈՒՐԻՔԱՐԱՓՈԹՈՒՄ

(Շար.)

MUSIQUE A PROGRAMME

MORT ET TRANSFIGURATION

ՄԱՆԷ ԵՒ ԱՅԼԱՆԻՆԻՊՈԹԻՒՆ

Հիւանդը որ կայ մահանային, որ վերջին օրերը կ'ապրէր համարանային, եւ մահը եր պայտաւոր իրեն հարուածելով սեռանկն հարու:

«Ես եմ, պիտի առնեմ գեղեւ ի իմն պիւնի ըլլաւ»:

Եւ եր սկսի անորը պաշարը մահուն եւ հիւանդին մէջէն: Այս վերջինը կ'ապրէր, զի մը երկրաշարժով խնդրելով: Մահը աշխարհ այ դաժան չէ: Բէշ մը կարեկցելով, զի մը այ հիւանդանոցը դաշարով կուտայ հիւանդին խնամքը: Հաս նախա՛նք եր գաւառը զի մը լաւատես եւ բարեպաշտով, ուր՝ եմբանդին եր վերջէն իր կեանքի լաւագոյնը ջրմանդին, ինչպէս գիտեցի որ պարտաւոր մը աշխարհը առնէ կուտան մը եր գաւառները կրտսեր կտակէ, չարմաշտիկի պէս եւ ածաշատաւոր արարողութիւնը:

Հարուածելով գաւառ, մահուն է կրկին, զի բաւէ, եկար տալիմ գեղեւ:

Դաժան պաշարով, որ ետք տեղ եր համարի եր նպատակին գաժանով եր գտնէ մեռաւորն տեղէն զգժըր բնութեանը: Բայց, ա՜հա թէ ինչ եր պատահէ: Մեռելին գէշեր եր սկսի գեղեցիկաց, խորշուկներ եր սպիտակ, ասորիանի կրեւով մը կ'առնէ կարծեմ՝ նոր կեանք մը սեմին կիրարարածուի կ'ըլլայ, թեմին մշտնա մը կ'ուրաշխարհուի գէշերին վրայ, եւ սեռակ էր երանութեան արտաշաղկապները եր ստանայ, համարեա թէ երանութեան եր գտնէ մահունէ մէջ, դա՛ն, նոր կեանք մը սեմին շարժուի:

Մահը կրտսերացած էր որ դուր, եւ ի տես այս առաքարանի՛ն պարտաւոր եւ ասօթմահար՝ խոր կուտայ սեռակէն:

Երաժշտութիւնը եր գաւառը զի մը, երկրաշարժ, երկրաշարժ:

Ամենորայ այս պատերեմ է որ նիւթ հայտնաբերած է Ռիշար Երթաւոր այս հոգաւոր սեռակցարտութեան:

NUAGES

ԱՍՊԻՐ

Ի՞նչ են չուրի եւ պիւթարի կոյտերը որտեղ մահ կուտան մեղ զլիւթի վերեւ, սեմին որ, մերթ սպիտակ մերթ դուր, երեքն լաւատար կամ մաքրագոյն եւ սպառնալից:

Օրտա՛նք մէջ երկրէ այ ուշադրութիւն չենք ընծարել երեւոյ. չառ չառ վերաբոյժի կամ արարչի պահեստն է որ մեր աշխի կուտան գեղեցիկ սպիտակները, որտեղ նիւթը ներսուս այ ներշնչման նիւթ հայտնաբերած են յաւառ:

ԲՈՒՒՔԷՆ

ԵՌՈՒՆԵՐ ԵՒ ՏՊԱՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԲՈՒՒՔԷՆ

Ի հարկէ, մեղաւորը եւ էի եւ պիտի համարանայ, որ դրամ չուրաքանց պատահար հնարարութեան րացալիս — թիւնէն էր, օրէնք յիշէ:

Եւ Ռուբինի նամակի ներքին խնամար չէնք այլ եր. նա հասել էր եր նպատակին՝ մեղաւորելով իրենց, առօթմանը տալով մեղք:

Այլ քանով էլ պատահանային նամակն, մեղքը քակելով:

×

Վերջին տպում Ռուբինին տեսայ Փարիզը, 1930 թուին: Երբ այդ թուին եւ Փարիզ գնացի, նա արեւոյ չէր, մեռնիլ էր Պարիսիտոսան:

Ընթերցիկի կայաններում մի գաղաւթահայտնով պատահելի Տիկ Աննային, որի հետ ծանոթացել էի չառ ա — առերթու Սեանում, որը գնացել էինք Ռուբինը պատկերու, իսկ եւ՝ երեւոյն ինքեւ: Այս նրան պատահել էր երեւանից Դարապետիկ գաղթի հանապար —

Բայց, գիտեցիք ուշադրութեամբ: Կրտսերին՝ անոր երեքն թրան ունի կարծես, դիտար եր գրեթէ հանապար օգին, մէկովէկ եր հնարանդին եր քամին եր փշ, կ'ուրաշխարհն քանալան կրտսեր — ներ, նման քաղկաստակի մը խաղերուն:

Դիտեցիք մանաւորը գէշեր ստան, եր դրանուն կործան լաւերին հետ, մերթ եր քաղաքիկն գտն, մերթ եր ջրեպատան, եւ մարդ եմք հնարարուի կրտսեր կրտսեր գիտն անոց գաղաւթն չարմաշտիկի ներքին մեղքը եւ մահանայով անկողնատակ:

Բայց Տրպիկը որ տպարարական երաժշտութեան յարուած էր, լաւագոյնը յարուածելով էր այս պատերեմը եր Աննայինք խաղաղով համանուտային հեղեմարութեան մէջ:

Եր երաժշտութեան զլիւթուր զի մը առնալով իմն է, ասորում եւ դուրսուր լնալով եր շունդից մեռելի մը հիմը եր կայտն էր գործին:

Եր ունիցիւնը այս երաժշտութիւնը տակն հանելի պիտի գաւառն այ եմք աշխարհը, թեմին որը պատերեմիցի պիտի մահանայով եր:

Արարու, որեւէ նիւթ ընդգրկող գործ ունիցիւնը համար միշտ այ անհարձ եւ օգտակար է ծանոթանալ եր նիւթին:

NUIT SUR LE MONT CHAUE

DANSE MACABRE

ԳԻՇԵՐ ԵՐ ԼԵՐԿ ԼԵՐԱՆ ԳԱՊԻՐՈՒՆ

ՄԵՌՈՒԼԱՊՐ

Բայց երկրորդութեւ մէջ եւ յուրը մայրը զարդանել մահ ան հնարակի երեւոտարան պատերեմ մը ծնունդ տաւ է ինքը խաղաղար:

Ինչեւ տանն մեռելները կ'աղանատ: Մարտաւ աղաղկ երեւոյնք մը, փերիներու սպառնալ է:

Դա՛նք թէ սպանայ մարդ հայտնաւ է հնարանով:

Ան նիւթ էր հայտնաբեր ծանաւանդ պատահար մահիկներու եւ փառնուր պատ — մեռելներին:

Բայմարին երաժշտներու ներշնչումը մայրի տաւաւ է այս արտաշաղկի համարանալից: Անոնցմէ զլիւթարանի եւ վերջինս կրտսեր գործերը, տալիքը Մուտարգի եւ երկրորդ Սէն Ստան:

Մեռաւորները մէջ պատերեմ ծնունդ կ'առնէ ինչ գէշերին մայրապետի տալիքը: Եր հարուածներն լնալ, եւ իսկ պիտի եր սկսի կեանքանային: Դա՛նք ունի մարդ մը կ'առնալով որ տալիքն արտաշաղկի երաժշտութեան մը է իրականին մէջ, մեռել եւ արտաշաղկի եր լաւ արարողութեւ պիտի քաղի: Դա՛նք:

Հա՛նք իսկ պատերեմ կ'առնէ յառ — կ'առնէ: Ստա՛նք է, առա՛ղ, եւ մեռելները պիտի է վերադառնան իրենց վերջինսները:

Երաժշտութիւնը յանդար եր փոխուի

հին ու միւրեւն անցում էլ տեսել էի թաղաքում:

Փարիզի գաղաւթնայնութեւ մ'առնացայ օրինակ, վերջինս իմ նախկին ծանոթութիւնը: Երա հետ էին եր երեւանները եւ Չարախանի աշխի: Բաւականի երկար խաղերը Տիկին Աննայի հետ եւ եր քանալան էինք, Տիկինը հարկեց պաշտել իրեն՝ իրենց խաղաւորում: Երաժշտութեան խաղաղութեւ, քաղկաստան անկարող եղաւ հաղաթի:

Փարիզում եւ ին օրինակ դրաւորում էի լնաւ անհամար օրերով, իսկ սեմին Շարմիլ որ, կ'առնէր ետք, դիտմ այ Աննային Պատարարութեան, որտեղ համարագում էր ինք ընթերցելին: Մի օր էլ, ներս մտնելով Պատարարութեան, իմ հարկանակց Անա Արծառնայ խաղաղ, որ Ռուբինը վերադառնել է եւ Պատարարութեան մէջ է: Ետպաշտել այն սեռակար, որտեղ եր նա: Իմ սեռանայն պիտ խաղաղութեւ:

— Դու՛ն եւ կեղեւ, — ուղեւ կու, ուղեւ Շարախանից:

— Անան պիտի եր, որ մեր ընթերցելի մէկ եր է Փարիզ, քաղ տնայն ին — մահանայ պատահար, չէր գրել, իսկ ինքնադրակութիւնը չէր կարող համարան, թէ ո՛ր մարդ է խաղը:

Դե՛նք թաղ եր, քաղ զլիւթ հեռութիւն էր: Մոլորական հարց ու փորձից լնալ, հարկեցի եր մահ:

ԶԱՐԴ ԵՒՐԷԶ

ՎԻՊԱՍԱՆ (1812-1870)

(Բ. Եւ վերջին մաս)

Հրատարակիչ մը գիտեց իրեն ու ներկայացայ չարք մը ծաղաղանքներ, որ պիտի անոց տակ գրեթէ լնալ — մարքին: Եւ յայտնով, մահա միւրիք փէլիկի արկանախնդրութիւններն ջարքը: Յարուածները մեծ չկուր. լաւիւրները, թաղ եր հասուն 15րդ չարք — թաղաւորները քանդարուն 46-000 օրերով: Տիրելով Հայաստանի կուր. առնական 3-000 օրերով:

Այսպէս, իր նիւթանայն արարչութեւ, եր, 1836 Ապրիլ 2ին, Չարդը անուանաւ Օր: Բէշիլ Հայրանք եւ, թաղը՝ քաղ ու՛ աշխարհի գեղեցիկ երեւոտար — դուհի մը, որմէ տարի մը ետք ունեւոր մահ մը:

Այդ օրերուն, Չարդը մայրուէն ու համարակի երեւոտար մը էր: Եր տալէ քաղ էին անհինք թաղի ընտանիքներն տան դուրսերը: Չէր եր իսկին մեղք մեղք: Ինք, սակայն, եր արարչանկը եր գործը: Տարա տարան ընթացելով, արաւ եր 11 յաղաղից վաղեր, օրանցմէ լնալէ՝ «Օղիկը Ռուբին», «Եկեղայ նիւթից», «Տէլիկը Գալիկիւրիկ», «Փոփիկը Տարիկ» եւ «Միմ տիկնայն իմնութեւ»:

Նախանշանները, կ'ուրեցի այն կարծիք յայտնել, թէ Տիրելով աշխարհ կ'առնէ մահանալով ինքն ու մէջ, ինչ որը միտակցութեւնը աշխարհ գործ մայր եւ իր փէլիկ վարժանք օրնալանքներ: Բայց — տակի դրաւորութեւնը մը մայրն: Ան կ'աշխատէր արարչութեւ մը պէս, եր խաղանք զլիւթը գրեթէ: Երբ որը թաղանի յառաջանալ, տակնի գործը եր նետուէր ու եր թաղանքը աննալանք: Եր սիրել պարտել պաղաւթի թաղանք մէջ: Իսկ

յուսանալ եւ արտաշաղկի մեղքիկ մը, եր վերջուրարութեւ:

Դիտել եր ինչ լնալով գաղաթին, Մուտարգի գործը նախ նիւթի եր չարմի, սակայն երաժշտանալանքն տակի պատարարակի եւ հարուտ է:

Յանդարանի եւ խորան նախկինը մը եր պատկերանքն չէրիւրներն քաղաւոր, որմէ լնալով չարու ինքնով զլիւթ խաղաթ իմ ինքնով եր ինքնով պար:

Ստա՛նական մամը վերջին եր վերջանալ ան, որմէ լնալով փէլիկը եւ յուսանալ մեղքիկ մը եր նպատակը խաղաթը, եւ արտաշաղկի վերջանալութեւ մը օրնովն կ'առնէ:

Այս երկու գործերուն ունիցիւրութիւնը յանախալի է:

(Տար. — 2)

Ա. ՊԱՐԹԵՆԵԱՆ

— Վարդ կրտսեր է, եր դա մահա մահ է եւ մեռել. երկնի կ'ըստ մահա — լաւ չընալովն» (*) Կաննեք:

Նապեք: Կաննեքն էի կուրցին: Չէր գրել զլիւթ, սիրով մայրեր շաղիք:

— Երկր, քաղ չի կարող:

— Ինչու, — քաղապա Ռուբինը:

— Առօթով իմ մայրիկ Տիկին Աննայի մահ: Հէնք մը տալիքն հանդիմանն այնքան քաղ եղաւ որ հարկեց իր մահ: Եւ խաղապա, քաղ խաղապա չարապաղալութեւ: Իսկ այն, եր ընդունաւ զո հարկեց, ինչ պիտի մահու օրինակ եմ մահ:

— Տարդ չէ՛ լնալ, քաղ զլիւթ յառն է: Կ'ըստ, պատահար թաղ տակն, — փորձից գաղաթիկեցի ինք:

— Անհարկն է, ամօթից գաղաթ եր մահ:

Մայրը:

— Մուտար. քանք կ'առնա:

Մեր վերջին հանդիմանը էր: Եւ չառնով թաղից Փարիզ եւ վերադարձալ տակն:

Անուանաւ երկու նամակ տալով իրենց: Մոլորական դրամ էր ինք եւ Վա՛նք Սիմոնիւրանքին էր նամակով:

Վերջին նամակը տալով 1937 թուին երկնայնութեւ: Այդ տարին եւ կուրցի որդու, մեղաւորն փրկարարութեւ մարդու անհատական կեանքում...

Լուրը հասել էր Ռուբինին եւ նրա դրամ

երբ վիշտ մը վերջանալէ, եր կարել ծագ ու կ'աշխարհը ծրարան, Ռուբին, Զուր, ցերեւ:

Դա՛նք մը Եր Անգլիայ անհինք նախարարութեւ մը մարդ: Տարեւ եր ընտանալիք իր գործը: Կ'առնէ, թէ ան չառ արալ եր գրեթէ, եր գործը լնալի օրաւոր, թէ՛ վերջուրն մէջ կային անհինքութիւններ: Բայց ընթերցող ծագողութեւ կարեւորութեւ չէր տար այդ թե՛ քաղապան վիշտներն եւ կ'ըստեր իր անանալ փրկարան: Համար մեծ եր ոչ մայրն եր հայրանքին, այնք քաղաթիկը աշխարհ անկողնով տարան: Թեմին վրայ: Փարիզ գաղաւթն գեղեցիկ, ան գտնէ եր Վալիկիւրանքը իմ մահանայն: Դրա՛նք տար մը յաղաթից, փորձից գործ: Եր իմալան, որ ան եր պատերեմը հայտնալով փրկարան, գործը վերադարձայն նամակով մը, որուն մէջ ներդրութեւ եր իմեցիք:

Մոլորան մը քաղաւթ կ'առնէ եր յաղաթիքն անոր մարմին եւ Վերջին եւ լնալով, հարուտ եւ համարապա այս մարդը երկնայն չէր եր տակ մէջ: Բէշիլ խաղաթը քաղ եր գիրք: Չարդը եր համարակի Բէշիլի կրտսեր քրո՛ւ Սէյ — րին, որ կ'առնէր իրենց յարկին մը: Երբ համակարգը փորտաւ եր սիրել, Բայց ինչն աղիկը հիւանդանք ու մահ: Կաննեքն աղիկը 17 տարեկան մտաւոր հասակին: Չարդը այնքան աղաւթու, որ ստան եր գաղաթիկ, գրելէ:

1858ին, ամրոյց Անգլիայ գաղաթիկ — ցաւ, երբ Չարդը ծանոթանալ Բէշիլին, որուն հետ տարմը եր 22 երկար տարեւոր եւ որմէ ունեւոր եր տաղ քաղաթ: Բէշիլ մայր կուտան, իր անդալակի մահուն չունէ հետ: Չարդը, իր երկրորդ կեանքը, եր 9 տարեկանը պաշին ինքնուր. Չէմանի մայրը, ընդարձակ վերլույթ եր մէջ: Զմեռնա կուր, եր վերջին տարեկանը, միկնարարութիւն, եր Աննայի մահ: Չմեռանք թաղու, որ ծորմին մը իմն մեռելին երեւոտար քաղի եր: Բէշիլ եւ Մէլին հանդիպ եր ունեւոր ամրոյց համարակար եւ սիրել փրկարակց ծորմանի վրայ: Տիրելով խաղաթը՝ եր արարչանկը լնալ: Երկու ջրաղաղայն եր քաղ. Մայրեւոյ դա՛նք — ներքու մեծ քաղաթից, գաղաթալիքներն քաղ տաւաւ ու վերադարձալ: Եր ստեղ: Անին կորէ մարդիկ կուտակել գիրք տեղերն: Դա՛նք մը միշտ լնալ լնալ եր չարկեց: Այդ տարեկանը եր, որ քաղ տեսան Վեմանիկ մահանալութեւ եւ Վերջին Զաղաթներու պատարարութեւնը՝ տակն վերջուր:

1870 Յունիս Տի երկնայն, կ'առն գաղաթ — լաւ եւ ետք, Տիրելով յաղաթ պաշ: Մահ համարակն, ծորմանի փորձը քաղ, քաղաթ ծագել, քաղաթի գաղաթալիքները եր սեռանալ:

— Մէ, — քաւ Տիրելով — հա պիտի պատերեմ:

Ա. փառական. փառն: Յաղաթ որ, լաւ տարալին, հայրն կ'առնելով Անգլիայ մահ

մը ցաղաթիկան — միկնարական նամակ եր:

×

ԽՄԻՐ — Այս մասը, ինչպէս ըսեմ, գրաւմ է 1961ին, Ռուբինի անունով տպահանալի աղիք: Ստորեւ իմ անունով նոր գլուխ մը, վերջուր գրաւմ —

Ստատիսի երաժշտանայ (1916; Մարտ — Օգոստոս) հեղինակն ընդհանրապա — նախկին փրկարակց լնալով, Ռուբինը, վերադարձալ խաղաթանքին ու գիտելիքն — ներքին խաղաթանքը լնալով, եւ իմեւր ֆէլտայն ընթերցողը խաղաթն է Ստատիսի եւ յաղաթանալով հարաւ ու մի անկողնալիքն արկեւրներ ու փառապիւթները, պատահում է փորձից եւ անցումը փառապիւթը գործիկ գտնել: Ստատիս խաղաթն է՝ ոչ թէ իր կուրը պատարար. համար, այլ համարն աշխարհում գտնեմ ուղի մայաւմ Հայ իրկարանի փրկարակց գործին նախկինը: Համար: Այդ նպա — տակով նա աշխատանքն է ընում փառապիւթն անոր անհմանք քաղ փրկար. օրից՝ թէ՛ կ'առնալան եւ թէ իրկարակց:

Ա. ԱՍՏՈՒԱՆԱՐԵԱՆ

(16 — Տար.)

(*) «Գեղաթիկ» — քաղ:

Այրի Տիկին Սաթևիկ Երոփեան, Տէր և, Տիկին Վարդիկ Երոփեան և զուսակները, Տէր և, Տիկին Մանուսան Երոփեան և զուսակները, Վահագն Երոփեան ընտանիքը (Ամերիկա), Տէր և, Տիկին Նուպար Քիլիբեան, Տէր և, Տիկին Վահագն Քարիկեան և զուսակը, Տէր և, Տիկին Սեր Քիլիբեան և զուսակները, Տէր և, Տիկին Ժան Քիլիբեան և զուսակները, Տէր, Գ. Երոփեան, Տէր և, Տիկին Մանուսան, Տէր և, Տիկին Գրիգորեան, այրի Տիկին Արուստեան, այրի Տիկին Շահինեան, Տէր և, Տիկին Մկրտչ Շահինեան և ընտանիքան Նամայի պարտավորները խոր ցաւով կը ծանուցանեն իրենց ամուսնին, Զոր, մեծ-ձօր, կոյր, տաղեր, Տօրեքոր և աղակաւորներ։

ԱՐՏԱՆԵՍ ԵՐՏԻՅԵԱՆԻ
(Վանաճիկ)
մաւր, որ պատահեաւ Դեկտ. 19ին, 77 տարեկան։

Յաղաքատուրութիւնը կը կատարուի այս Երեւանի Դեկտ. 14, մամր 14.30ին Փարիզի Ս. Յովհաննէ Մկրտչի կեդրոնին, ուրիշ մամրներ կը փոխարին Տէր-Լուս-Պատիկ երեքամասնաւոր, ամ - փոփոխուի Նամար ընտանիքան զուսակները։

Որեւէ մասնադ զրկուած չլուրով, կը խնայուի ներկայ իրեն այդ նշանակ։

ՇԱԽԻԼ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱԿՈՐԻՑ
Երեւանցի փրչոնութեան և օժանդակ 14րդ տարեկանը կը տօնէ 19 Դեկտեմբեր կիւրակի օրը։

Պատի պատարագը և բարոյ ՍԵՐՈՒՄԻՆԱՐԻ. ՄԱՐԿԵԼԻԱՆ, Կաթող. պատուիրակ Արեւմտեան Եւրոպայի։

Յաւուր պատարագը, Նոյնհանգստեան պաշտօն զիտ կատարող կեղեցեղ քաներարեան Նանդեպետի մնացել ք յիշատակ։

Սոյն պարտուրութեանց տարաքին, Սիւրբ Ս. Երեմիայի Կիւրակի կատարող նաեւ՝ Կեղեցեղ քաներարեան ողջանայ Տէր Ս. Պարտաւորեանի անտօնը կը զարմարեալ յաշատախտակի մը զետեման արարու - զուրկեց զպրօքը սրբին մէջ։

Հաստատեալ Նաւարուրութիւնը կը հրաւերուի անկարի։

Սիւրբ պատարագի մամր 10։

ԼՈՒՆ — Ս. ՅԱՆՈՐ
Լոնի Հայ Սոց. կեղեցեղ Ազգ. Միութեան փառութիւնը որոշու է, կիրակի Դեկտեմբեր 19ին, կեղեցեղին անուան Սիւրբ Յանք տօնին առթիւ, մասնապարտութեան և Նոյնհանգստեան մասնաւոր պաշտօն կատարող Լոնի կեղեցեղայ և այդ Նաւարութեան շուրջ մը առաջող Նանդեպետ Նոյնհանգստեանը, զիւրկեան, աղակին և կը կրկնան զործէկներ։

Սիւրբ պատարագի մամր 9.45։ Մատուցի օրհնութեան և Նոյնհանգստեան մամր 11.30ին։

Կը պատարագէ և կը բարոյի ԴԻՍԻԹ Ե. ՎԻԻ. ՍԱՀԱՆԵԱՆ

ՄԱՐՏԵՍ
Մարտէլի Սարգիսի Տան կեդր. յանձնախումբը յանձնառեալ է Նուպարի և աղփէն մեր պարզեմքներին, դատա - ւանդութեան արտեսապատուի Գ. Օր. Մարի Ալիսանեանի, ամէն Հինգշաբթի մամր 17ին 19 Մարտի օրին Տան մէջ։

Յանձնախումբը կը կրկն թուրքին որ օգտուի այս պատահութիւնին։

ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴՈՒՄԵԱՆ ՏՈՒՆԵՐՈՒ
Կապուր Սալի Դոյն մասնախումբը աշցեղութեան մը փառակարգութեան և Սոմաթիանի և Անտիքի Նանդեպետեան տուններ, կիրակի, Դեկտեմբեր 19։

Սիւնիստ Դոյն կայարանին օթքաւով մամր 13ին։

Երկուրամը 10 Գր.։

Արձանադրուի Սաւուհիբեան. ժամ։

ՅՈՒՇԱՆԵՐ
ԿԱՐՏԵՍ ԵՆԻՍ Կարտիկ մասնախումբը փառութիւնը ընդհ. փարիզի Կր Տարիկի իր թուր անդամակները Եւրոպ 18 Դեկտ. մամր 3ին Անարտեան տօնարը (Ռի. Պոֆֆիէ)։ Պատարագը և բարոյ ընկերութեան ներկայութիւնը։ Օրա - կարգ. — 1) Պատարագատուի զիւրուցում, 2) Վարդապետ ընտրութեան։

ՀԶՊԱՐԱՎԱՅՆԻ ԴԱՍԱԿՈՒՅԻՒՄԻՆ
Կազմակերպութեամբ 2. Թ. Դ. Կ. Կ. Նոր Սերունդի Այգիփոլի խումբին
CONFERENCE-DEBAT
« LA DOUBLE APPARENANCE »
ET « LA DIASPORA »
par M. A. KRIKORIAN
17 Décembre 1971 à 21 h. dans la salle de la Justice de Paix, Place de la Mairie d'Alfortville

ՇՆՈՐԱՎԱԿԻՔ
Կապուր Սալի Կիւրի փառութիւնը Նորհանգստութեամբ տապալ է հետեւեալ զուսակները -

Որ. Հրանդ Փարսեանի մասնաւոր տա - րիւն այրի Տիկին Հեղին Փարսեան և զուսակները 100 Գր., Տէր և, Տիկին Պեհո Ճիւնաւան 30, Տէր և, Տիկին Սարգիս Փարսեան (Շառ) 10, Տէր և, Տիկին Կ. Վարդապետեան (Վարդան) փոխան ծաղիկներին 50։ Տէր և, Տիկին Նամարեան, ընկերութիւն Արեւմտեան Նամարեանի աղակներեան առթիւ 50 Գր.։

ՄԱՐՏԵՍԻ ՄԱՍԵ ԵԿԵՐԵՄԻ
ԸՆԴՈՒՄԻՈՐ ՊԱՏԱՐԱԿԻ
ՆԻ ԶԵՐԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԻՑ ՍԱՐԿԱՍԻՅԱՆԻՈՐ

Փառաւոր Ս. Մասնա - Մկրտչի Մայր կեղեցեղ փառութիւնը կը յաշտարող միջոցն ժողովուրդին, թէ 19 Դեկտեմբեր կիրակի, Ս. Յանքի տօնին առթիւ տօնի պիտի ունենայ Նանդեպետը պատարագ, զոր կը կատարէ ՅԱՆԿ ԵՐՈՒ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ. Պատարագի թիւացել կը կատարուի ԱՌԻՑ ՍԱՐԿԱՍԻՅԱՆ ձեռնա - զրուցութեան Նոյնհանգստեանը զուսակ Սիւնիստի և Սիւնի Միջոցներին, կը ծաղկաւորութեամբ Գ. Պ. Արշակ Պատարեանի և Յանքի Փառակներին։

Յաւուր պատարագի մամրութիւնը հո - ղեհանգստեան ՄԱՐՏԵՍԻԱՆ Արարարի, քաներար. Վ. ԿՈՐԱՄԱՆԵԱՆԻ, Տօրա - ՍԻՒՐԻՆԻՍԻԱՆԻ, ՅԱՆԿԻ ՄԱՐՏԵՍԻԱՆ, ԵՆԻՍԻ, ԱՐԱՄ և, ՏՈՐԱՆ ԹԻԿԵԱՆԻ, ԵՆԻՍԻ ԿԱՐՏԵՍԻ, ՊԱՐԿԻՆԻ ԱՌԻՑ ՍԱՐԿԱՍԻՅԱՆ ԱՌԻՍԻԱՆԻՅԱՆԻ և թուր Նանդեպետի արտեսապատուի և զործէկներ Նոյնհանգստեան, որոնք ծաղկաւորել կեղեցեղին և աղակին։

Յնա պատարագի մամր 13ին ժամանա - ւոր ճաշ ի պատիւ Նորհանգստեան արարարեան, Ռեիլի Բիւլլեյն մէջ 34 Պաշտօն Շառը Լիւիս, Մարտիկ Լոր. ճաշի մասնախումբին 25 Գր.։

Կը հրաւերուի ժողովուրդը խուսելով ներկայութեամբ պատուելու տօնը, ինչպէս նաեւ թաղանթներ կեղեցեղ ծառայութեան կանչումը Նորհանգստեան տաղ արարարեաներու Նուրարեաներ։

Disques VOGUE
ՀԱՅԿԱՎԱՆ ԵՐԿԱՐԱՐԱՆԵՐՈՒ ԱՐԴԵՆԻ ԳԵՂԱՅԻՎ ՆՈՐՈՇԵՆԵՐԸ
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԵԱՐ Ա. ՊԱՐԹԵՆԵԱՆԻ
ԵՐԼ և կը փառաւոր ամուսնացել մեր հաւարածն, կը յանձնարարուի փերչին ընտրութիւնը

1. Եւանուալ (Trio) — pour flûte, clarinette, piano No 790
 2. Եւանուալ (Trio) — pour deux flûtes et harpe No 790
- ՀՈՐԵՆՈՐ ԵՐԱՎԵՏՈՒԹԻՒՆ —
- Կովաստեանի պատարագ (451) — Երմանայի պատարագ (442)
Կանաճան Նոյնհանգստեան Երմանայի (20169) (20175)
Միջոցներ, Չափական և զանապետ տօններու յատուկ
- ՄԵՆԻՍԻՐ ԵՐԱՎԵՏՈՒԹԻՒՆ —
- Գեղեցեղանայ շարք — Կովաստեան Համանալ (ԵՆ.) (20176)
Au Fil des songes (10 morceaux)
Orchestre des Concerts Colonne
- ԺՈՒՐԿԱՎԱՆ ԵՐԱՎԵՏՈՒԹԻՒՆ (խմբիկ և նուագախումբ)
- Հայ և Կովաստեան երգեր (No 526) — Arménie (527)
Reflets d'Arménie (20157) — Arménie (199)
Promenade en Arménie (20167) — Arménie Légendaire (20181)
Le Caucase (No 182) — Soirée Arménienne (No 20172)
- (Իւրաքանչիւրը 12 կամ 15 կտոր) — Գին 30 ֆրանք
- Ստանալու համար զիւրիկ Ա. Պարթեանի
14, Rue Petit, Paris — Tél. 208-99-22
- Առաջում նաեւ contre rembournement

REVEILLON à St. Etienne
SOUS L'EGIDE DE L'UNION NATIONALE ARMENIENNE
Nuit de la Saint-Sylvestre, organisée par le Cerele des Dames Arméniennes, au profit des bonnes œuvres, le 31 Décembre de 21 h. à l'aube, Salle des Ingénieurs, 19 Rue du Grand-Moulin à Saint - Etienne
Animée par l'orchestre ROBERT EUTOUJIAN
Buffet — Spécialités Orientales — Cotillons — Ambiance
ENTREE 10 F.
RESERVATION : 6, RUE ET. MIMARD — Télér. (77) 33-37-09

Ս. ՅԱՎՈՐԻ ԱՌԹԻ
ԸՆԴՈՒՄԻՈՐ ՊԱՏԱՐԱԿԻ
ՄԱՍՏԱՐԱՐՇՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ԸՆԴՉ. ՀՈՐԵՆԱՅԻՍ
Կիրակի 19 Դեկտ. Պատար. Օտաղի կեղեցեղ պաշտօն Ս. Յանքի Միջոցներին տօնին առթիւ Նանդեպետը պատա - րալ կը մատուցուի և յաւուր պատարագի մատուցի օրհնութիւն և ընդհ. Նոյնհանգստեան կը կատարուի կեղեցեղ մէջ մատուցում թուր Նոյնհանգստեան, թուր. Մարտիկի Նանդեպետ թուր անդամներուն, որոնք 1923ին ի վեր չընտրուի մէջ զորածն ու անցած են։

Սիւրբ ժամեկութեան մամր 8.30, սիւրբ պատարագ 10, թուր 11, մասնապարտութեան 11.15, Նոյնհանգստեան 11.30ին։

Կը կ'ըլլայ թուր թուր Հայերուն, որոնք իրենց Դեկտ. 19ին անխաղի զան կեղեցի, մաս ու թուրին տանելու համար պատարագը ու մատուցել և նաեւ թուր զուրիկ Նամար իշտանը Նոյնհանգստեան և հաղորդուելու անոնց հետ։

ՏՈՒՍԱՄԻՆԻ ՀՆԻՂԵՍ
Դպրոցատէր Տիկինաց փառարանի տանտանի Նանդեպետ Դեկտեմբեր 19ին, կիրակի կ'ըլլայ լիւսայ մամր 3ին փառարանի մէջ։

ԼՈՅՍ ՏԵՍԵԱՒ Է
1972-Ի ԴՈՏԱՄԱՐՏ ՕՐՈՏՈՅՈՐ
Հրատարակութեամբ 2. Թ. Դ. Կ. Նոր Սերունդի Մարտէլի ըրնին Սպարտեաներուն. համար զիւրիկ իւրաքանչիւր չընտրուելու մէջ 2. Թ. Դ. Կ. Նոր Սերունդի անդամներուն կամ հետեւեալ Նանդեպետին։

HOYSEPIAN G.
51, Bd. des Grands Pins — Marseille 10 — C. C. P. 25 42 89 Marseille

IMPRIMERIE SPECIALE
DU JOURNAL « HARATCHE »
32, rue de Trévisse — PARIS (9e)

ՀԱՅ ՄԵՎԱԿՈՅԻ ՏԱՆ ՄԱՐՏԵՍԻ
Մարտէլի Հայ Մարտիկի Տան յանձնախումբը Նորհանգստութեամբ տա - ցած է —

Տէր և, Տիկին Տէրաքեան Արամ, Վա - րարա Տէրաքեան, Տէր և, Տիկին Քիւր - քեան Կարապետ, Տէր և, Տիկին Գրի - քար Պարսեան, Սիւր Մարտիկեան, Տէր և, Տիկին Տէր-Վարդապետ 10ակուն։

Տարաքան Տիկին Նուրիկ Գրիկոյ - անի մասնաւոր տօնին, Տէր և, Տիկին Գրիկոյեան 50, Տէր և, Տիկին Նիկողոսեան և Քիւրեան 30, Լուսի Արարա - ան 10։ Տարաքան Տիկ. Ալիս Մարտիկեանի Նոյնհանգստեան առթիւ Արամ Բիւ - ան 100, Սիւր Մարտիկեան, Տիկին Ռուսուր և Կուստանդին Տիւնալի, Տէր և, Տիկին Գրիկար Պարսեան 10։ Յովհ. Ա. Փարսեանի Նոյնհանգստեան առթիւ Տէր և, Տիկին Պարթեան, Տէր և, Տիկին Մար - քին, Քիւրիկ Քիւրիկեան 10ակուն Գր.։

Ս. Լու. — Կարապետ Բէրկեանի մաս - ւոր Նոյնհանգստեան առթիւ Մարիկ Գրիկոյեան 50, Տէր-Վարդապետ 10։ Սին Լուի ըրնին ընդհանուր Նոյնհան - ցաւան Կուստեանի Շահարման 50, Գրիկար Քիւրիկեան 10 Գր.։

ԴԵՊԻ ԱՒՍՏՐԻԱ
ՏՆՈՒՆԻՒ ԵՒ ԱՍՄՈՐԻՒ ԱՌԹԻ
ՏԵՆՈՒՄՈՐ Դեկտ. 23ին, Կառ տը Լիւրեմ ԳԵՂԱՒԻՐՉ Եւանուր 4ին

Սին-Եւան, արեւոտ ըրնան մը (620-1200 մեթր) Նոյնհանգստեան, զանա - ւանի յատուկ փարիկ սինալներու և փարստուտեան համար։

Բազմաթիւ պաշտօնի Մուշոյուրի և Պեհաւորեան։ Նանդապետ պատարագի մը Կարապետ Հիւրէ, տաք և պաշտօն, կեղանակին ընտելում, խմանում հա - չեր։

Մասնաւորապէս տեղեր։ Արձանադրուի ժամ տալով։

Մասնախումբին 525 Գրամ
Կանխամր 75 Գր., մնացեալը զմարիկ տօնին ուրը Դեկտ. 10ին։

Այդ զինքն մէջն են, Բ. Կարապետ համ - արարութիւնը, ամուսնական փանինքը, բացի համար. Նանդեպետ։

ՐԱՅՈՒՄԻ ՊԱՏՐԱՐԱՆԵՐ
ԵՐԱՎԱՐԱՐԱՆԵՐՈՒ ՄԱՐՏԵՍԻ
Նոյնհանգստեան Դեկտ. 10 ՄԱՐՏԵՍ 450 Գր.
փոխանակ 525ի

RELATIONS TOURISTIQUES
EDUCATIVES
32, Rue de Trévisse, PARIS (9e)
Tél. : 770-36-37
Association sans but lucratif, régie par la loi du 1-7-1901

ԷՏ. ՋԵՂԱՐԵԱՆ
Ընդհ. Պատուիրակ
Կարեւոր. — Ֆրանսացիներուն համար աղ. անձնադրուի, տարրերուն համար Բիւր ար զիւրիկ կամ անցալը (փաւ - փար) ի զորու։

1936 ՆՈՒՄԲԵՐ

Այդի Տիկին Արմենակ Անճեման, Տէր և Տիկին Տիգրան Կիրակչեան և դուստրը, Տէր և Տիկին Արմենակ Անճեման և դուստրները, Պ. Գեղամ Անճեման և դուստրները, Տէր և Տիկին Ռոստոմի Անճեման և դուստրները, և ընտանեկան հասարակականությունը իսկ կոնկրետ կը ծառայանան իրենց անձնային, հոր, հեծհոր, եղբոր, ասորի, հորեղբոր և այլ պարտքին:

ԱՐՄԵՆԱԿ ԱՆՃԵՄԱՆԻ
մահը, որ պատահեցաւ Դեկտ. 11ին, 70 տարեկանին:

Յուզողականութիւնը կը կատարուի այս Հինգշաբթի (Դեկտ. 16) ժամը 10, 45-ին Փարիզի Ս. Յովհ. Միքայիլ եկեղեցին: Մահազ անուարները կը խնդրուի յերկաշա խորն ապը նկատել:

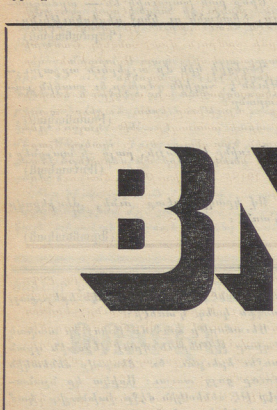
«ՅԱՍՏԱՆ».— Մեր ցաւակցութիւնները Անճեման ընտանեկանին:

Աղատանամ ընկերութեան վարչա-բնիւրը կ'որոշուի իր փոխ-նախագահին և նախկին նախագահին, հանդիսանալ երկու տուններու հիմնադիրներին:

ԱՐՄԵՆԱԿ ԱՆՃԵՄԱՆԻ
կոնկրետ մահը, որ պատահեցաւ Դեկտ. 11ին և ցուցակագրութեան կը ներկու-յալից որոշեցաւ այդին, դուստրին, քուսն, եղբորներուն և ընտանեկան հասարակականութեան:

ՆՈՒԵՐՆԵՐ
Լիւնէն Տէր և Տիկին Պաշտօնակ Միքայիլեանի ի յիշատակ իրենց զոհ՝ ՓԱՐՄԵՆ ԹԻՔԵՅԵԱՆԻ 30-ական ֆր. կը նուիրեն Փարիզի Աղատանամին, կապուա խաչին, կարմիր խաչին, Մալուրթի Տան (ստանալ) «Յատուէն» և «Յատուէն»:

ՇՆՈՐՀԱՍԱԽԷ
Ստուռը Մարտանան վարարանի Տեղադիրները, շորհարարութեամբ քա-տացած և Տէր և Տիկին Ժ. Կարամանի 100 ֆր. փոխան ծաղիկաբույսի տարա-րախա երեսունը Ունեմանի մահուն աս-նիքով:

*À votre service
tous les services de la*
**banque
nationale
de Paris**
présente dans le monde entier

ՀՈԳԵՆԱՆԳԻՍ
Լիւն.— Համաշխարհային Հայրը — նախկին Միւսթեան Լիւնի մահունհի-րի նախաձեռնութեամբ հողահանդիսանալ պաշտան կը կատարուի ըստ Չարան — անցիկ հին ու նոր ճաշատոմարներուն ի յի-շատակ այս կիրակի (19 Դեկտ.) Լիւնի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ:
Կը հրաւիրեն պաշտարարներու յիշա-տակը յարգողները:

Համաշխարհային Հայր. Միւսթեան Լիւնի մահունհիւրը 30 ֆր. կը նուիրի «Յատուէն» քաղաւաճման:

ՇՆՈՐՀԱՍԱԽԷ
ՏէՄԻՆԵՆ այդի Տիկին Արշակուն Մար-գիսանի իր խորին շորհարարութեանը կը յայտնի Բարձր Հայրի Հայրենակա-կան Միւսթեան և բոլոր անոնց որոնք կոնկի դամար մը ապահովեցին իր ոչ-րաւեղ ամուսնոյն Արիս Մարցիսեանի շիրմաքարին համար, շորհարարութեան նաև անոնց որոնք Լիւնէն թէ Տէրան իրենց վերջին յարգանքը բերին պաշտա-րին:

ԳՈՐԾԸ ԴԱԴԻՔՅՆԵՆԻ ԱՌԱՋ
MANOUKIAN
61, RUE NATIONALE, 61
13 - MARSEILLE
SOLDES
DRAPERIES FRANÇAISES ET ANGLAISES
Cessation Commerce Tél.: 20-50-84

ԿՈՒՇՈՒԻ
Երկու հողից Հայ ընտանիքի մը մաս ծառայելու համար կը փնտրուի միջին տարեկն կին իր լաւ պաշտմաններով:
Իրիւն Տիկին Չարանի
21 Rue Cujas, PARIS (5e)
Tél.: ODE. 53-68

Լիւնի Հայ Առաք. եկեղեցւոյ Աղբ-Միւսթեան վարչութիւնը որոշած է, կի-րակի Դեկտեմբեր 19ին, եկեղեցւոյ ան-ուան Սուրբ Յակոբի տանի առթիւ, մա-տապօրժութեան և հողահանդիսանալ մա-տապօր զարգանալ Լիւնի եկեղեց-ւոյ և այլ հաստատութեան շուրջ մա-տապօր հանդիսով հողահարակներուն, զգրկներուն, ապագային և կրթական գոր-ծիչներուն:
Սկիզբ պատարալի ժամը 9,45: Մա-տապօր օրհնութեան և հողահանդիսան մա-տը 11,30ին:
Կը պատարալէ և կը բարոյէ ԴԱՌԻԹ Դ. ՎԻՐ. ՍԱՀԱՆԵԱՆ

ՄԱՐՍԵՅԼ
Մարտի 19 Մալուրթի Տան Կեդր. յանձ-նարարները նախաձեռնած է նուազի և ապիվժի միջ զարթոնքներու, դատա-անդուրներու արտահայտութիւն, Օր-Մարի Այնխամանի, աճէն Հինգշաբթի ժամը 17ին 19 Մալուրթի Տան մէջ:
Յանձնարարներ կոչ կ'ընեն բոլորին որ օգտուին այս պատհանութեան:

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ԱՌԻԹԻ
ՀԱՆԴԻՍԱՌՈՐ ՊԱՏԱՐԱԳ-ՄԱՏԱԳՈՐՀՆՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ԸՆԴՇ. ՀՈԳԵՆԱՆԳԻՍ
Կիրակի 19 Դեկտ. Պաշտօն Ոստանի եկեղեցւոյ պաշտարար Ս. Յակոբ Միքայի-լի տանի առթիւ հանդիսաւոր պատա-րալ կը մատուցուի և յաւարտ պատա-րալի մատուցի օրհնութեան և ընդհ. հողահանդիսան կը կատարուի եկեղեցւոյ մէջ ծառայած բոլոր հողահար հովիտներուն, թող. Ուրհաւոր հանդուցեալ բոլոր ան-դամներուն, որոնք 1925ին ի վեր չընենիս մէջ գործած ու անցած են:

Սկիզբ ժամկուսութեան ժամը 8,30, սկիզբ պատարալի 10, բարոյ 11, մա-տապօրժութեան 11,15, հողահանդիսան 11,30ին:
Կոչ կ'ըսուի թաղին բոլոր Հայերուն, որպէսզի Դեկտ. 19ին անխոր գան եկե-ղեցի, մաս ու քանի անոնք, համար պատարալէ ու մատուցին և նաև յար-գելու համար իշխանային նշխարներուն և հարգողութեան անոնց հետ:

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HARATCH »
32, Rue de Trévis — PARIS (9°)

ՓՈՒՆՆ ՍԱԿԵՂԱՍԱԿԻ
Այդի Տիկին Պաշտօնակ 100 ֆր. կը նուիրի կապուա խաչին մահունհիւրու կապուին Արաշէն Շրախիանի մահուն առթիւ (ստանալ «Յատուէն»):

ՀԱՒԻՆԱ Ս. ԳՐ. ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՅԷ
Եկեղեցւոյ վերադառնալու և օծման 14րդ տարեկանը կը տօնուի 19 Դեկտեմ-բեր կիրակի օրը:
Պրիկ պատարալէ և բարոյի ՍԵՐՈՎԷՆ ԱՐԷ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ, կախից. պատուե-րակ Արեւմտեան Եւրոպայի:
Յաւարտ պատարալէ, հողահանդիսան պաշտան պիտի կատարուի եկեղեցւոյ լա-րերարներու հանդուցեալ ծնողաց ի յի-շատակ:

Սույն արարողութեան տարաբնի, Սե-րովէն Արք. պիտի կատարէ նաեւ՝ եկե-ղեցւոյ բարեբերեղէն պաշտեալ Պ. Ս. Պաշտօնակեանի անունը կ'ըստ մարտաշա-րչապատեալի մը զետեմանի արարա-լութիւնը զարգիլ քրտնին մէջ:
Հաստացեալ հասարակութիւնը կը հը-րաւիրուի անխոր:

Սկիզբ պատարալի ժամը 10:

Փարատի Ս. Մահալ և Միւսթեա Մար եկեղեցւոյ վարչութիւնը կը յայտարարէ ծնողաց մոլորուելուն, թէ 19 Դեկտեմ-բերի կիրակին, Ս. Յակոբի տանի առ-թիւ անդի պիտի ունենայ հանդիսաւոր պատարալ, զոր կը կատարէ ՅԱՌԻԿ ԵՍՍ. ՎԱՐՄԱՆԵԱՆ: Պատարալի ընթացքին կը կատարուի ՈՒՄԵՐ ՍԱԿԱՌԱՌԻԹԻՒՆ — դրուիւրը կ'ըստարկուանք Վաւմ Սի-մոնեանի և Սիմոն Միքայիլեանի, կը-րաճաշուրթեմար Պ. Պ. Արշադ Պաշա-րանի և Յակոբ Փափախեանի:
Յաւարտ պատարալի՝ մատուցու հա-ղահանդիս ՊԱՄԵՆԵԱՆ Մարտանի, բա-րեբար Վ. ԽՈՐԱՄԱՆԵԱՆԻ, Տարա-ՄԱՐԻԶԻՆԵԱՆԻ, ՅԱՌԻԿ ՄԱՅԻՐ — ԵԱՆԵ, ԱՐԱՄ և ՏՐԱՄ, ԹԵՔԵՅԵԱՆԻ, Ե-ՆՈՎԷ ՄԱՐԵՐԻ, ԳԱՐԻԿԷՆ, ՈՒՄԵՐ ՍԱԿ-ԱՌԱՌԻԹԻՒՆ լՈՒՍԱՌԱՌԻԹԻՒՆ և բոլոր հա-ղահանդիս արեւոյսներու և գործիչներու հողահարան համար, որոնք ծառայեցին եկեղեցին և ապին:

Յետ պատարալի ժամը 13ին մատա-ւոր ճաշ ի պատիւ նորեկան արեւադա-րեան, Ռոֆիկ Փիլապին մէջ 34 Պաշա-ճաշ լիւնի, Մարտի 19: ճաշի մա-տապօրժութեան 25 ֆր.:
Կը հրաւիրեն մոլորուողը խաւանքած յերկարութեամբ պատուելու տանք ինչ-պէս նաև քաղաքի եկեղեցւոյ մա-տապօր հանդիսան նորեկանը մաշ պարկուցներու նախարարները:

ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ, ՀԱՆԳՏԵԱՆ, ՏՈՒՐԵՐՈՒ
Կապուա խաչի Իսիկ մահունհիւր աշ-ցելութեան մը կազմակերպած է Մանա-րանի և Անուիլի հանդիսան տունը-րը, կիրակի, Դեկտեմբեր 19:
Սեկնած Իսիկ կախարանէ օրհնաւոր ժամը 13ին:

Երեւոյսը՝ 10 ֆր.:
Արմանապուրի խաչուհիներու մաս:

ՅՈՒՇԱՅՏԵՐ
ԿՈՊՈՑԵ ՈՒՄԵՐ Վարանի մահունհիւր վարչութիւնը ընդհ. մոլորի կը հրաւիրէ իր բոլոր անդամներին Շարաթ 18 Դեկտ. ժամը 3ին Անարունան ախարը (Թի. Պաշիկէ): Պարտաւոր է բոլոր ընկերակիցներն իրենց իրենց: Օրա-կարգ.— 1) Պատարաւարութիւն զեկու-ցուն, 2) Վարաւան ընտրութեան:

ԼՈՑՍ ՏԵԱՍԻ
ՆԵԿՈՂՍ ՍԱՐԱՅԵԱՆ
ՄԻՋԵՐԿԻՐԱԿԱՆ
(Բեքրուամներ)
Մատանաւոր ՎԵՆԵԱՆԵ
Պէյուրի 1971
Դիւնի՝ «Յատուէն»
Կիւն 5 ֆր.

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ԴԱՍԱՌՈՒՅԻՒՄԻՆ
Կազմակերպուեալ 2. 8. Դ. Նոր Սիւրանի Ապրիլի խորհուրդ
CONFERENCE-DEBAT
« LA DOUBLE APPARTENANCE »
ET « LA DIASPORA »
par M. ARA KRIKORIAN
17 Décembre 1971 à 21 h. dans la salle de la Justice de Paix. Place de la Mairie d'Alfortville

ՏՈՒՆԵՍԻԱԻ ՀԱՆՐԱՊ
Դարգեալ Տիկնայ զարարանի առ-նամաթի հանդիսը Դեկտեմբեր 19ին, կի-րակի կէտուց լիւնի ժամը 3ին վարժա-րանին մէջ:

ՄԱՐՍԵՅԻ ՄԱՅՐ ԵԵՆԵՆՏԻ
ՀԱՆԴԻՍԱՌՈՐ ՊԱՏԱՐԱԳ-ԻՆ ԶԵՆԻԿԱՌԻԹԻՒՆԻՒՆ
ԱՌԱՎ. ՍԱԿԱՌԱՌԻԹԻՒՆ

Փարատի Ս. Մահալ և Միւսթեա Մար եկեղեցւոյ վարչութիւնը կը յայտարարէ ծնողաց մոլորուելուն, թէ 19 Դեկտեմ-բերի կիրակին, Ս. Յակոբի տանի առ-թիւ անդի պիտի ունենայ հանդիսաւոր պատարալ, զոր կը կատարէ ՅԱՌԻԿ ԵՍՍ. ՎԱՐՄԱՆԵԱՆ: Պատարալի ընթացքին կը կատարուի ՈՒՄԵՐ ՍԱԿԱՌԱՌԻԹԻՒՆ — դրուիւրը կ'ըստարկուանք Վաւմ Սի-մոնեանի և Սիմոն Միքայիլեանի, կը-րաճաշուրթեմար Պ. Պ. Արշադ Պաշա-րանի և Յակոբ Փափախեանի:
Յաւարտ պատարալի՝ մատուցու հա-ղահանդիս ՊԱՄԵՆԵԱՆ Մարտանի, բա-րեբար Վ. ԽՈՐԱՄԱՆԵԱՆԻ, Տարա-ՄԱՐԻԶԻՆԵԱՆԻ, ՅԱՌԻԿ ՄԱՅԻՐ — ԵԱՆԵ, ԱՐԱՄ և ՏՐԱՄ, ԹԵՔԵՅԵԱՆԻ, Ե-ՆՈՎԷ ՄԱՐԵՐԻ, ԳԱՐԻԿԷՆ, ՈՒՄԵՐ ՍԱԿ-ԱՌԱՌԻԹԻՒՆ լՈՒՍԱՌԱՌԻԹԻՒՆ և բոլոր հա-ղահանդիս արեւոյսներու և գործիչներու հողահարան համար, որոնք ծառայեցին եկեղեցին և ապին:

Յետ պատարալի ժամը 13ին մատա-ւոր ճաշ ի պատիւ նորեկան արեւադա-րեան, Ռոֆիկ Փիլապին մէջ 34 Պաշա-ճաշ լիւնի, Մարտի 19: ճաշի մա-տապօրժութեան 25 ֆր.:
Կը հրաւիրեն մոլորուողը խաւանքած յերկարութեամբ պատուելու տանք ինչ-պէս նաև քաղաքի եկեղեցւոյ մա-տապօր հանդիսան նորեկանը մաշ պարկուցներու նախարարները:

ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ, ՀԱՆԳՏԵԱՆ, ՏՈՒՐԵՐՈՒ
Կապուա խաչի Իսիկ մահունհիւր աշ-ցելութեան մը կազմակերպած է Մանա-րանի և Անուիլի հանդիսան տունը-րը, կիրակի, Դեկտեմբեր 19:
Սեկնած Իսիկ կախարանէ օրհնաւոր ժամը 13ին:

Երեւոյսը՝ 10 ֆր.:
Արմանապուրի խաչուհիներու մաս:

ՅՈՒՇԱՅՏԵՐ
ԿՈՊՈՑԵ ՈՒՄԵՐ Վարանի մահունհիւր վարչութիւնը ընդհ. մոլորի կը հրաւիրէ իր բոլոր անդամներին Շարաթ 18 Դեկտ. ժամը 3ին Անարունան ախարը (Թի. Պաշիկէ): Պարտաւոր է բոլոր ընկերակիցներն իրենց իրենց: Օրա-կարգ.— 1) Պատարաւարութիւն զեկու-ցուն, 2) Վարաւան ընտրութեան:

ԼՈՑՍ ՏԵԱՍԻ
ՆԵԿՈՂՍ ՍԱՐԱՅԵԱՆ
ՄԻՋԵՐԿԻՐԱԿԱՆ
(Բեքրուամներ)
Մատանաւոր ՎԵՆԵԱՆԵ
Պէյուրի 1971
Դիւնի՝ «Յատուէն»
Կիւն 5 ֆր.

ՆԱԿՏԻ ՈՒՆԵԱՆԱԼ
ՅԱՅԿԱՍՏԵՆ (ՌԵՎԵՆՈՐ) ԼՈՒՆԻ ՄԵՋ
Կատիկ ունենայ, հանգիս — հաշիկաւոր
Թէ Դեկտ. 3ին ժամը 9ին միջին լիւնի,
Աղբ. Տան քրտնին մէջ, ի նպատակ զար-
ցին և երեսասարգներու անուրին լի-
նութեան:

DU JOURNAL « HARATCH »

HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE

Directrice : ARPÏK MISSAKIAN

RÉDACTION - ADMINISTRATION : 32, RUE DE TRÉVISE - PARIS (9e)

Fondé en 1925
R. C. Seine 57 A 2731

— Tél. : 770-86-60 —
C. C. P. Paris 15069-82

ՈՐԻՐԱԲ

17

ԳԵՂՏԵՄԵՐ

VENDEDI

17 DECEMBRE

1971

Le Numéro 0,50 F.

ՕՐԱԲԵՐԸ

ՀԱՐՈՒՄԻՐ ԶԵՆԱՐԵ ՄԻՍԱԿԻԱՆ

Ֆրանսա
Արտասահման

Քաղաքում
Քաղաքում

Քաղաքում
Քաղաքում

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

47e ANNÉE - N° 12.293

ՕՐՈՒՄԱՆ ԴԵՊՏԵՐԸ

ՏԱՔՔԱ ԿԸ ՅԱՆՁՆՈՒԻ

ԿՈՒՆԵՐԸ ԿՐԵՆԱ ՎԵՐՁՈՒՄ

Արևիկական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

Տարբեր փաթեթներով առևտուր հրաժարվելու մասին Զինվորական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

Ֆանեայի գլխավոր կարևոր է վերջացած Զինվորական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

Ներքին գլխավոր կարևոր է վերջացած Զինվորական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

Ֆանեայի գլխավոր կարևոր է վերջացած Զինվորական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

Ֆանեայի գլխավոր կարևոր է վերջացած Զինվորական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

Ֆանեայի գլխավոր կարևոր է վերջացած Զինվորական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

ՄԱՐՏԻԱՆԻ
ԳԵՂՏԵՄԵՐ
ՊՈՐՏՐԵՆ ՄԵՆԵ

ԳԵՂՏԵՄԵՐ ՊՈՐՏՐԵՆ ՄԵՆԵ

Զինվորական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

Զինվորական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

Զինվորական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

Զինվորական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

Զինվորական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

Զինվորական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

Զինվորական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

ՄԱՐՏԻԱՆԻ
ԳԵՂՏԵՄԵՐ
ՊՈՐՏՐԵՆ ՄԵՆԵ

Զինվորական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

Զինվորական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

Զինվորական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

Զինվորական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

Զինվորական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

Զինվորական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

Զինվորական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

Զինվորական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

Զինվորական փաթեթների մաշակարգը — քիչ քանակությամբ կրակումներին կը դառնա Զինվորական փաթեթները

ԻՆՉՈՒՍ ԿԸ ԿԵՂՇԵՆ ՊԱՏԱՌԻԹԻԿԸ

Այն օրէն քի վեր, երբ մարդկութեան առջև, պարզապէս կարծի չեղանայր — ներս գործած պարսկերի ոսկեր հայ մարդկութի հանդէսը թուրք պատմա-րանները մեծաւորուս կրնա խախտանքը դրէր աւով պարզարեցելու սե գործին: Անոնք առանց ծիծաղելի լլլալու մասնա-դուրեմը ունեւորու յայտարարեցին, թէ թուրք են Հայերը, թուրք են Քիւրմերը, թուրք են Յոյները, թուրք են Հայաս-տանը, թուրքնա ք Միւստիքը Արեւելքը ... Եւ առիկա քի սկզբանէ ...

Այս անորինս կիկիկները երեսն հա-նելու էր միտի Մ. Զուլայանի «Հայաս-տանի հին քի միջին դարերի պատմութի» — քիան խաղցիկ յուսարմանսը արդի քիսը պատմագրութիւն մէջ աշխատե-նիւնք մարտիկի քի հաստատու, թէ այս սեմարդկութի ճիշտարեցուած քի ուս-տեղէն քի ունի անդլիւնք ընդարձակ ա-մ-փոփում:

Մ. Զուլայանն երկ ըրաններ հրապո-րակ դրած քի, ա) Հայտիք մասնաւորն, քի) Հին քի միջին դարեր, գ) Մասնաւոր անդարձարեցուած մասնաւորն (Փե-նիճ դարեր): Առանցքի դաս, ուսուցիչնիս օրաւորը ընկերացիւնները հայ մարդկութի զի պատմութեան կարեւոր պարզութիւնք ներկայանան: Համար, Հեղինակը զե-տեղած քի զիջեցն իջեցն ըրանին մէջ ա-մ-փոփ մասնաթուրքիւններ: Կան նաեւ ջրաւտեղէնք քի արտապուած թրքական հրապարակութիւնները:

Մ. Զուլայանն աւել կերպ աշխատած քի ճշդէ թուրք պատմարաններն ուր-դուրեմներն քի ճշդ տայ անոնց միջեւ զոյգութիւն ունեցող տարբերութիւններ, թէն, քի վերջից յայտն քի յայտն — չորսին համաթրքութեան դրապարակ: Չմոռանալ, որ զիջեցն ըրած ճիշտարեցը արդ կարգի հայերնա յուսարմանք չէ, ալ ուրաւագիծութի պատմական իրողութի — թիւններու տարաւորութի, նեղաթիւթու-մին, որոնք արձանագրուած են զիջեցն տասնամակնիւնք: Թուրք պատմարան — թիւն մէջ:

Գիբք առաջին ըրանին մէջ բնուած քի հայտնը ըրանին վերաթիւց կիզիճը-նեքն ու փաստեր: Հոս ճշգր քի արտաւ, որ թուրք պատմարաններն, ընդհանուր քի հիմնական նպատակն քի նաեւ ճշգր տայ, թէ թուրքերը տեղադրեցիւնք են: Անոնք կան չեն անոնք օրեւն արդեւի առեւե-գիտաւորած համար, թէ թուրք կան են թէ Ուրարտացիները, թէ ինքները, թէ Մուսուլները, թէ կամներ են, թէ, քի վերջից Հայերն: Գիտութիւնը էնցեղեղ

քի մասնաւորն ստորնադրու խառնակը, անոնք կիզիճիք ինք թի դարձեան նաեւ մարդարանութեան, լիւարարանութեան, մարդկութի պատմութեան քի յայտն — տուրքին ըրած ընդարձակները, որդե-ղի ճշգր տան, թէ թրքական կան քի ի-րեւից ներկայ աւանաններն քի, նոյնիսկ, անկի զուրգ քիտաւող շատ քի երկիւնք-նուր մարդկութի: Անկեղ, թուրք պատ-մարանները իրեց նաեւիկները զի ընդ-անն ուղի մարդկութեան յայտարարութի-ւնքն ուսուցիչն ու յուսարարիւր: Այլ զիջը քի վերաթիւնք անոնք:

Խրախառնած այն իրողութիւնք, որ անդաւորել մասցիկ հայ մարդկութի զիմ իրեւից դարձած քիտաւոր ունեւոր, ալ մի քի մասնաւորին ջրաւտակ հայցով: Անոր յայտնութի փաստն քի 1904ին Անգարա յայտ աւան քի: Բարդիւրեղ զիջը՝ խորա-գրուած «Բիւրիւրեղ» աւել ինչպի թուրք են: Առիկա ճշգր կարգից արդեւորած ուրարիւրեղին ջրաւտակ հայցին նիւս — մարք թուրքից մէջ Հեղինակը հարաւոր փաստելով ճշգր քի տուած համաթրա-նիւնք քի. Բարդիւրեղ քի անոր յայտնող տարիներին թուրքից մէջ մարդու-հանդիսարարիւրն յայտարարութեան մասաւոր պարտիւր: Այս ընդհանուր զը-մարդարեկ մէջ յայտնեք երեսն կուրդ համաթրքութեան քի համաթրաւութեան կան զաւանցիկը, ըստ որոնք անդաւող պիտի « քիտաւորութի » կեցարմանս Անկոյ, Վալիաթ քիտաւորն, Սիւլեյման, Կիւրտիս քի այլ վարդին կարդ քի մ-գործարարներ, որդեղիք անոնցմով անոր-մուի հարկեր միջինոնց թուրք անոր — ջաւանն արդուիկներ:

Գիբքն երկրորդ ըրանին մէջ Մ. Զու-լայանն քի ըրած քի Հին քի միջին դա-րերն: Հայ մարդկութի պատմութեան ա-զաւարտութի թափախի փաստեր: Արեւա-դար ըսելնք քի, որ կարդ քի պատմա-րանները թուրք զի համարեն Տիւրքն Մե-ծը, Հայոց Արեւիկները, Մեթուր Մեթուրը, Վարդն Մամիկները, Գիւ-զըր Մալիկները, Բաղարանները, միւսամանիկ ճշգրեղ հայտնք, թէ Մա-միկներնանները զի պատմութի Այլ-իւրեւ-րու, ինք Գաւաշիկները՝ Կարա-իւրեւր-նիս աւաններն: Արդեղ հայած քի Հին, ուսած քի. Բարդիւրեղ Փ.Պ. կուրդն ճիշտած անոնք «Հեմե-թուրաւ» զիջարմանքին — հերոսներն ջաւորք զի նոյնացիք հայ տարեկն զիջմարտ հեմ, որոնցմէ անոնք անորան են քի: Ա. առաջին դարուն: Ոչ մէկ հանք զի իմարեղ յայտարարութի, թէ «Հայաստան հանդարեղութիւն յիւ յայտարարական ըրաններ քի: Ինչ զի վերաթիւք ինքիկան Հայաստանի քի — տակնաւութեան, զիջը հարաւամով քի ան զի զաւան «Օղու» — Բիւրիւրեղեղնիս թուրքութիւնք՝ թրքական ըրանու — մով: Այս պարզապէս ալ թրքական զի հանարեղ հայրկանի, յոսանի են: Հին Կիւրտիկը ջաւորել մշակութի:

Մ. Զուլայանի գիբքն երրորդ մասին մէջ բնուած են, ալալս կուրուած, օս-

մանան իշխանութեան մասնաւորութի-ւնքն (Փե-նիճ դարեր) հեմ կուրուած իւ-րեւրեղները: Յոյց զի արտեւ, թէ ինչ-պէս թուրք պատմարանները զի փորձեն աւել կերպով քի զի դարձեղ օսմանին ընտելութեան անոր հայածանութիւն ու հարաւանութիւն: Իրեք թէ հայտակ մարդկութիւնը, որոնց շարքին Հայերը ալալիկիս պիտաւորութեան քի կերա — զիմ կատարելու աւել ինչպի: Ըստ ան-նան, պիտաւորն օրեւնորդը ալալիւն — անոն ինչ հայտարաններ ըրած իրեւրեղ-ները, անին քի զուրք անանմանիկիս — թիւնը, մարդկութի արմաւապատու — թիւնը քի ջրաթիւթաւորն կեանքը միւս ըրած պարտիւրներ: Այս պարտիւրն ալ աւել ինչ կատարուած քի, որդեղիք ըրած ըրանի փաստեր կիզմութի են յայտար-ցուին թուրքից արդե ջաւորակնու — թիւնն քի ճիւղաւորութիւն:

Մ. Զուլայանն կատարած ինչպիսի-ւրեղներնա կարգաթիւթները զի զիմ հաստակն քի ճշգրիտ արդեւորութի օղու-նքն՝ հայ կ: տար: Զուլայանտար զի թիւրքից Յոյները, Բիւրեղներ են ալլ մարդկութիւնը: Հայցին ինտուած օս-տելը: Անուշ փոր զիջիլիք մի մէջ կարելի չէր ըրած հայերնա պատու — իմար տայ լիւն ձուով, ալալին ար, ինչ որ կատարել քի Հեղինակը իր ներկայ ձեւէն մէջ, զիջարմանք զի իրեւր, ընդ-հանուր զիջիլիք անանք համար:

Հայաստանի Գիտութիւններն: Արդեղ-միւսին այս թալլը, ինչպէս են անոր արտուր ջաւորք ուղեւորն համարելով հանդերձ, պիտք քի անդաւող ինտուի քիտաւոր, յուսարով ճիւղաւոր ջաւանն, քի մե-նաթիւթներ: Որա քիտաւորել քի, որ մե-նաթիւթներն քիտաւորել հայ մարդկութի զի պատմական անդեղնա արտեր ընդ-աւարտութի զիջարեղայ միւսամուտը ու նեղ կիզիկներնան զիմ են անոնք Տը-րաթարակութի ուսուցիչն քի ալլ օտար ընդունելով, որդեղիք թուրք օտար — րաններն անդարեղին համարելու հե-ղիքը անդաւորական ջարդ, ինչ երբնին ալ արդ աներն: մէջ միւսամարտ իրեւ-ն: ճիւղաւորութի ջրաւտարն: Գլուք չէ մոռանալ, որ այլ պարտականութիւնք իր, զիջարմանք, են. ըրաթարակ քիտն իր, աւելին, աւելին տուել: Հայաստանի Գիտութիւններն: Արդեղիւրեղն, որով — հեմն անոր քի զիջարման հայրական — թիւնն ընդարուած քի պարտիւ:

ԱՄ. ՄԱՅԱՄԱՆԵՆ
«Արեւմտահայերէնի վերածնունդ»

ՄԻՏՏԵՐ

Աշխատանքը զիս զի մասնաւորն, ու-րեւրեղները զի նաեւիկներն:

ՕՍԿԱՐ ՈՒԱՏ

ՅՈՒՇԵՐ ԵՆ ՏՊԱՌՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԹԻՖԼԵՆ

Թուրքի ծրարել մի մասը կուրուց — ծուած էր, կուրելի քի անէ, անթիւք կիւր-պով — տեղարուած էր ճարտի մարդ-գործը: Մակնք, տեղարուածները կարմով են երկրից պալամ հայո, — թիւնն քի փոր մար: Փեմ հարկեր հա-ղարարութի զիջարմանութի ըրած անտու-ն անապատան: Դրանք են զիջը քի տեղարուել, որդեղիք ջրապարտութի կուրուած, քի ալալիւրով միայն Թուրքի ծրարից իրաւաւոր զի լինը արդեւ-ըմութիւնք:

1918 թուրք Օղուտունի վերին Թուրքի երեսներ զի ընտելութիւն քի քի Ֆիւտու-րի իմարտակները՝ Մասադիկ Մուլեղը, Փեմարք Մանուի, Յոյն քի Մարդ-հանդ քի զիջի իստուն, իստարեղի-ցած էին այլ մասին: Թուրքի ծրարել ու տակ հայածանութի յայտարարութի զի զիջարմանքն այն աւելը, ինչ որ իստել էր անէլի ջան մի տարի առաջ ինտուած:

«Անկանի վրայ փուտած իր նշանա-ւոր ջարդերը, որուն վրայ յետին մաս — րանմանութիւնը նշանակած էին Հա-յաստանի զիջեղն ու ջաւորելիք՝ իրեցն ունեցող ընտելութեան տեսլիկներով ու ալալիւրանութիւնք ... Թուրքից քիտաւոր — թիւթներին կուրտար ինք մեր վիճակին ու իր ծրարելութեան մասին: Հայտա-տան ունեցանք, — կ'ըրէ թուրքի, — սակայն, առիկա առ արմ փոր ու ալ-թիւն: Հայտարարութիւնները զիջու-մանով զի իմարն: Մակն քի հիւան-դութիւնները զիս ան մասնաւոր, կա-ռավարութիւնը ջաւոր զի յալիլի ա-տուղ անտեղն անտեղ, ինք մարդկութի ալ սակաւապէս քի կ'ընայ ջարդ մանկ, ջարդէն հայ հանը: ինչ որ մասնաւոր — ալալիւրով համար, սակայն Հայաստանի ընտելութեան ներկայ զիջարմին քի, ար-եւտականի կերպով անդաւոր:

«Այլա ճշգր կուրտար ջարդեղնի վրայ ջրանները, որոնք թուրքն ու թաթարը ե-կան տեղարուած էին, ընտելութիւնով հայ զիջարմութեան հոյն ու ինչը: Այս անդաւորարութիւնը պիտք քի վերջ զիջեղն: Հայոն երկրից, Հայոն հոյր պիտք քի իր մարդկութի զուտեղեղնան անտիւս — նաեւիկն զաւանք, զարմաթիւթները պիտք քի անդաւորելի անոնք վրայ: Այս աւելի իմարտակներ յու յուած են: Երանք անորան համաւան են ինտ-րէնք հեմ քի ալալիւր են ջարդեղնան

ԾԱՆՈՒՅՈՒՄԻ ՊԱՏԱՌԻԹԻԿԸ

(Բ. Եւ վերջին մաս)

Անոն մի անցիկէ կար, Գաւաշիք տե-նելով որ ալալիւրեղն հեմալիւր զի նաեւիկն, սկսաւ ստալիւրել կարդ քի զիջարմանք յայտաններ, որ զի յայտ-նը թէ ճիւղ Հեմիք կատարելարմանած օրաւար միւր քի: ժողովորդն այս ան-գիտ զի զիջի տեղանք թէ անաւորու-նքն իրա՝ կեղանի քի թիւթաթ: Եւ անա զարմալ կը լլցուէ Գաւաշիք ջր-տար ...:

Օր միւր քի զի մեան իստել ճիւղ Հեմ, միւս ալալիւր պատմութիւնով Գաւաշիք, օրեւնեան պիտք զիջարմին ջաւորանքն զիջիլ: Ուրք քի պիտք ջիւթիք անոր տեղը, երբ ըրեկներն յայտարարեցին թէ միւր կիւր քի ինչպէս շատ օղուած տարե-կան պիտք քի ըլլալ: Ուր թիւթիք զիջը թէ իստանք զի ջարդարելու: Բայց Գաւաշիք տար ալ հանդիւրեղ հանդիւր-ըր տեղանի խարկարութիւն մի: Ծա-նոր քի ար. Կիւրք Հըրրու զիջը թէ ճիւղ Հեմիք չէ մոռան, թէ զիջարմանք ուրիշ սեմարմութիւն քի զիջիլ քի: Եւ անա զարմալ անդաւոր տեղա ըրած քի Գաւ-աշիք զիջարուած անտելիւր մարդուր-զին փաստելիւր:

Գաւաշիք յայտարարութի ջանքը քի կ'զարգարել քի մեկն ընդլիցիւրեղեղ մե-նաթիւթը:

Օր միւր քի անցած քի անցած անտեղ անոր որ սեմարմութի կուրուած էին, իստել տեղաւորել քի միւր յարմարակներ, աւել քի զիջիլի վրայ անցող հեմաւոր ծա-նուցած զիջը — ժողովորդը զի զորդ քիս պարտարարիւր, հանգիստ շուկ պիտք քի քի ինտ, անտուլու համար քի պիտք քի պիտք, այնպիսի քի Գաւաշիք իրեւր—նաւալանդը:

Գաւաշիք զի անցիկէ քի երեքի մէջ նշանաւոր անտելիւրն իմարտար, որ անտել քի հիւսար հանդերն, զիջան-նեղութի, մեկն, իսկ ժողու. օծեր զիջը:

Օր միւր քի զի ջարդէ մեկը, որուն զարմը պիտք ըլլալ պիտք վարդիւրեղ, զիջով տարեւոր հեմալ ջաւոր մայրն — րան զիջը: Անցարմար հեմաւորքը — լիւ ջեմալեղն անոր, երիտաւորքը հա-նելով իմարտարին աւել տար մէկ խո-րատուրեղ, մարդկութի քի ջեմալ-քի, թէն Թերաւաւա, անտու միւր անտելիւր ջաւոր մաստ տեղանք համար Գաւաշիք իմարտարիւր:

Հարաւոր Գաւաշիք լրալիւրեղներն մէջ ծանուցած տուտ քի որ թէ՛ ինչ երեք կեան քի Լուսնից ընտելի պատմութեան իմարտարին զարմարութի, այն քի ին-քի, միւսին ինքիւր իմարտար զիջիլ միւր (սիւնն): Ծարալ միւր անտել լրա-

նչ թէ թիւթներն են ջրաթիւ մարդ — կանց, ալլ պիտաւորութի միւր կուրա-լիւր քիտաւորութեան ջրանդները: Միւ-րանց խոլարայիցն ուսուց ընկերարարանի մասաւորութիւնն ու ջալեղանութիւնը ան-հարկն զի դարձեղ նման մի զորդ Հա-յաստանի հանդարմութեան աւանանքն — րան են: Երբ իստելիք իր իմարտար-նիւր զիջարմանք քի, որ իրեւր կուտ — ըրած զորքի համար պատաւարանութի — նաեւ կուրուելու պիտք աւել, քի պիտք քի համարել պարզ ջարդարմութեան՝ մարդկութի ինչը հանդարմանք քի: Հա-մար Մարդարմութի ջարդիլ քի ջրա-դիլ քի թուրքի խոլարայիցիւր մե-կայ Արաւի հեմ ծանու զաւելով այն հանդարմութեան զիջարմար ջրանն — ինք (2):

Ա. ԱՍՏՈՒԱՏԵՐԵԱ

(20 — Շար.)

(*) Մի այլ անգամ, երբ քիւրու լինել անտելութի յոյնքը, թուրքի մասին, եւ անի կ'ընտելու աւելի հանգամա-նէն իստելու այլ մասին:

Ա. Ա.

présente dans le monde entier

« ՅԱՌԱՋ »-ի
ԲԱՐԳԱՆԱՅԻՆ ՀԱՄԱՐ

Ի յիշատակ իրենց կնոջ և մոր՝ Զուարթ
ձանկեղանով ժառանգ Յրջ սարգիսը —
մին, ընկ՝ երեսանց ծանկեղան և գա-
սակը՝ Հրաչյ 50 Փր. կը նստին ԵՅՈՒ-
սանքին:

×

Անիտան Գ. Մուսոկան 50 Փր. կը
նստին ԵՅՈՒՍՏԻՆ:

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՏՈՒՆԾՈՒ

Մարտիկի Մարջ Կեկեղեցոյ Կոն. Ըն-
կերակոթեան և Հ. Բ. Ը. Մուսոկան
դուր Վարդապետներուն Նախաճարձ
Նախընտր զգործներուն:
Յառաջ Ծ Կրտսի կնոքը Լույս ժամը
3.30ին Հ. Բ. Ը. Մուսոկան սրահին մէջ՝
7, Ռե. Փափէր:
Կը հրապարակ հայ Հասարակութիւնը
անխաբի:
ՄՈՒՏՔԻ ԱՍՈՍ Է:

Հ. Յ. Գ.

ՓՈՐՈՂ — Հ. Յ. Գ. Ս. Թէշերեան
խումբը ընկերական ընկ՝. Ժողովը Դեկ-
տեմբեր 22ին, Չարգարքին իրկան ժա-
մը 20.30ին, սպորտական հանգանակին:

ՀԱՏ ՏՆՈՒՆԴԻ ԱՌԹԻԻ
ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՏ

Կարողեկերպում Համախարրերդիս -
կան Մուսոկան Վարդապետ ժառանգիդին
կողմէ, Ուրարք Դեկտ. 24, ժամը 21.30ին
սիրեալ:

Որով տիւ Սելջ

Շապոյ (Տոմ) 17, Կարանէն 10 բերովիք
հետ:

Նուազարեան ժամ Բոմս:
Պարեր մինչև տասնու:
Արձանարդի Գ. Կեկեղեցարեանի
մօտ (ժամադրում) Ռե. Պափէր:

**Restaurant
LES DIAMANTAIRES**
60, Rue Lafayette — PARIS (9e)

Տիւմանքէն հաշարանը կը հաղորդի
իր յարգիլի յանախարրերուն բէ
Դեկտեմբեր 21ին սիրեալ փակ է
ՅԵՐԵՒԱՆԻՍԻ ՕՐԲԻՐ

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ՇՆՈՒՆԴԻ
ՏՈՒՆԵՐՈՒՆ ԱՌԹԻԻ
ԱՌՆՈՒՎԻԼԻՆ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅԻՆ ՄՈՒՍ ԷՍՅ ՊԱՐԱՎԱՅԱՆԱՍՏՈՒՆԻՔ
ՆԻԿՈՂՈՍՅԱՆ
Կը շնորհաբեր իր յանախարրերուն գոյց սաները և կը յիշեցնէ անգամ մը
ես յէ իր մօտ պիտի գտնէ մտայնի զինքով ամենեւ ընտիր և երկ հաշ-
կական աղանդները, անուշեղենները, չոր պտուղները որոնք պիտի զարգա-
նի կարգին ձեռն սեղանները:

N. NIGOGHOSSIAN
121, Avenue Henri Barbusse — 95-ARNOUVILLE LES GONESSE
Tél. : 985-04-46

**ՆՈՐ ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՆ
Varoujean**
Choix de poèmes 10 F.

Tcharentz
Choix de poèmes 6 F.
Traduction de
LUC-ANDRE MARCEL
avec la collaboration de
G. Poladian

ԶՐՈՅՑ
(Գ. հասար.) Կ. ՓՈԼԱՏԵՆՆ
Գիճ՝ 8 Փր.

ՎԵՐԶԻՆ ԿԱՐԵԼՆԵՐ
ԱՄԱՐՈՆ ՏԱՏՈՒՐԵԱՆ՝ 5 Փ.

ՀԻՆ ԲԵՐԲՈՒՄՆԵՐ
ԱՄԱՐՈՆ ՏԱՏՈՒՐԵԱՆ՝ 8 Փ.

ՍԱՄՈՒԷԼ - ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
Մարտ 12ին
ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՆՏՈՒՄ

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՆ Է

1972-ի ԳՈՅԱՄԱՐՏ ՕՐԱՑՈՑԻՔ
Հրատարակութեան՝ Հ. Յ. Գ. Մուսոկանի Մարտիկի շրջանի
Ազգայնականներուն համար զինի խորացնելու շրջաններուն մէջ Հ. Յ. Գ. Նոր
Սերունդի անդամներուն կամ հետեակ հաջնին՝
HOVSEPIAN G.
51, Bd. des Grands Pins — Marseille 10 — C. C. P. 25 42 89 Marseille

Մարտիկի շրջանին համար զինի հետեակ անդամներ՝
ՄԷԼ ԱՆԲՈՒՄԱՆ՝ Ա. Շառլան և Մ. Սուրբանան
ՊՈՒՆ՝ ՕՏՏՐ՝ Հ. Սարգիսեան և Յ. Արցունեան
ԲԱԼԱԿ՝ Ա. Բէշեան — Մերիկեան գրատուն
ՍԷԼԻՔ ՄԱԿԻՐԻՔ՝ Վ. Մարտանան
ՍԷԼԻՔ ԲԵՐՈՒՄ՝ Ս. Ուրտան և Ս. Աստուան
ՊՈՒՄ՝ Ղ. Տէպուրեան և Ֆ. Մեղունեան
ՍԷԼ՝ԼՈՒ՝ Ս. Գիշանեան
ԼԱ ՓՈՒՄ՝ ՎԱԼԱՊԱՐԷ՝ Մ. Նապեան և Գր. Փիլիկեան
ԿԱՐԱՏԵՆ՝ Մ. Սարգիսեան և Գ. Չարգարեան
ՆԻՒՄ՝ Ս. Անգրանեան և Գ. Պարպեան

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՆԵՐԻՔ
Մարտիկի Մարտիկեան Օմանգի
Տիկանայ Մուսոկան հաշին՝ Բարեկին —
գանի ուրախ ստիքի:

ՀԱՍՏԻՔԻ ՓՈՓՈՒՆՈՒԹԻՒՆ
Ջերմաբաշ և յոնքերիմ որ այդ փա-
փախուցիկներն իմա՞նք զինքանները
ըլլան միայն ու միայն գրատուն, մեկու-
մեկ անուագիմ չորս որ առաջ և ետքսին
ընթացիկ և նոր հաջնին:
Հաջնին ոչ մէկ փոփոխութիւն կըն -
դամուի ենթադրութիւն կըն -
ժայիքները իմա՞նք յոնքերիկ կեցի և
փրամք:
Վարդապետ «ՅԱՌԱՋ»-ի

ԱՁԻ
Բազին ամառային, Ազգայն Շարք-
եանի և Յիպոնիական պայմանի Մար -
տիկ և շրջանի լուսանկարները իրենց
հաշինները պէտք է վաճեն:
Գ. Վարդապետ Տէր-Վարդապետին
20, Rue d'Isard — Marseille 12

Grande Semaine Arménienne
DU 17 AU 29 DECEMBRE
de 11 h. à 21 h., au Centre Commercial Souterrain du plus Grand Parking
d'Europe — Shopping Foch-Terminal: angle rue de Presbourg et Av. Foch
— Place Charles de Gaulle, anc. Pl. de l'Etoile — Par la périphérique prendre
l'Avenue Foch à la Porte Dauphine — Le 23, 24 et 29 NOCTURNE jusqu'à
22 h. — Pour vos cadeaux de fin d'année, grand choix de Livres et Disques
pour les enfants de tous âges!

Trois fois plus d'articles que lors de notre première exposition! Tapis Arm.
et notre SELECTION « 3en 1 » dernier cri de la technique japonaise: chaîne
stéréo, Electrophone+Radio FM, GO, OM+ Magnétophone cassette en I
« compact » 2x5 W. 1.980 F. T. C.

CADEAUX A TOUS NOS CLIENTS.
AINSI QUE PARKING GRATUIT !!!

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ
ՑԱՅԴԱՍՏԸ (ՌԵՎԵՑՈՒ) ԼՈՒՆԻ ՄԷՋ
Նկար ունեան, Նազկա — հաշինք-
ըր Դեկտ. 31ին ժամը 9ին մինչև լույս,
Մար. Տան սրահին մէջ, ի նպաստ զգոր-
ցն և Երկասարկներու ակումբին շի-
նուկան:

Կապույտ Ուսի Սերունդի ժառանգիդին
տանաճար Յուսուար 23ին:

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HARATCH »
32, Rue de Trévise — PARIS (9e)

ԲԱԼՈՒՆԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ
ՆՈՐ ՍԱԼԵՐ
Ազգայնականների լուսադոյն միջոցներն մէկն է կարգաւ և ծանօթացնել հայ
երզն ու երաժշտութիւնը, տարրերուն և մեր ժառանգ սերունդին: Հաջն՝
43, Rue Richer, Paris (9e) — Métro Cadet — Tél. 770-25-46

Նոր յոյս տեսան, Պէշուրեանի երգիչները՝ Արա Կրտսեանի երկու առ-
ջեր — 1) Ազգայնական և յիպոնիական երգեր, ՎՈՍ 10008, 2) Ազգայնական
զարգարեան երգեր, ՎՈՍ 10006 Ա. Քիւրեան:

Ունեւեր յոնքեր՝ Նապեանի սպեր և օրերաներ: «Երկունքի» հրատա-
րչականի «Էլիման Արցունեան», Լ. Վարդանեան, Լ. Վարդանեան, Լ. Վարդանեան,
Լ. Վարդանեան, Լ. Վարդանեան, Լ. Վարդանեան (Անթրիկա պատրաստում), Անթրի-
կանի, Գարաբեկեանի ամբողջական գործերը և հայի պատարար:

Պարտուր ճոյի և լուսադոյնի գրքերով և պատրաստ՝ այսպիսիները ըն-
դունելու ամեն վայրերէ:

Առաջման մալիքը զնոյնի վրայ է:
Գրատունը թաց է ամեն որ ժամը 10ին սիրեալ մինչև Երկունքան 7ը:

Այլի Տիկին Կարպուկ Օմանեան և
գասաններ՝ Անի և Ժամ-Բարջ, Տէր և
Տիկին Բարս Օմանեան և գասաններ՝
Շառլան, այլի Տիկին Տիւրան Փաշեան,
այլի Տիկին Մեկին Օմանեան և գա-
սանը, Տէր և Տիկին Փոյ Գիսիկ և գա-
սանները (Լոյսն): Տէր և Տիկին Կարպուկ
Փաշեան և գասան, այլի Տիկին Արա-
կունի Գառնիկեան, այլի Տիկին Փառնիկ
Յարսիկեան, Գ. Յարսիկեան Յարս-
իկեան և գասանները (Փոյսին), Տէր
և Տիկին Կարս Գառնիկեան և գասանները
(Նե. Երբ), Օր. Շառլ Գառնիկեան (Նե.
Երբ), Օր. Անահիտ Գառնիկեան, Կիւր-
պեկեան, Բէշեան, Գարաբեկեան, Ա-
նեման ընտանիքները խոր ցաւով կը
ծանուցանեն իրենց անուանին հոր, մեծ-
հոր, եղբոր, փեսային և աղանկանին՝
ԿԱՐԱՊԵՏ ՕՍՍԱՆԶԵՆԻՔ

յանկարման ժամը, որ պատահեցաւ
Կրտսի, Դեկտ. 19ին, 66 տարեկանին:
Յուսուարներուն իրենց կը հասարակ
այս Չարգարքին Դեկտ. 22, ժամը 16.30-
ին Անուագիլի Վարդապ. Ս. Մաշ Կեկե-
ցին, Ռե. Սեւ-Բիւրք:

Որով ժառանգ զրկուած լայնարդ կը
խորտիկ ներկարար կրէր սեղանայ:
«ՅԱՌԱՋ» — Մեր գաւազնաբոյսները
Օմանեանն ընտանիքներուն:

ՇԱՐՈՂԱԿԱՆԷ
Գ. Դուր Վարդապետին Շարճարար -
Քանալ ստացան և ի նպաստ Նոր Այն-
այի մեկնանքերու զման, Պր. Յովհաննէ
Գառնիկեանի 5000 Փր.: 1000 Փր. Պր.
Դուրեկն Եւրոպեան (Նե.):

ՄԱՐԱՅԸ
Մարտիկի Մարտիկի Տան Կեկը. յան-
ախարքը Նախաճարձ է նուազի և
ապփեծի ճիշդ գաղտնիացներու, դասա -
տանգութեամբ արտաստացաւ, Օր.
Մարի Անտանեանի, ամէն Հիշգրտելի
ժամը 17ին 19 Մարտիկի Տան մէջ:
Յանախարքը կըն Կրտսի լայնարդ որ
պատուին այս պատահութեան:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՆՏՈՒՄ
Ապարիլի և Բաշան
15 և 16 Յունիսը, Հ. Յ. Գ.
Նոր Սերունդի Մարտիկի շրջանի
բաւարարութիւնին կողմէ:
ՎՄԵՐԱՊԱՏՈՒՆՈՒՆՈՒՆՏՈՒՄ

Յախար Պարպեանի

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՆ Է

1972-ի ԳՈՅԱՄԱՐՏ ՕՐԱՑՈՑԻՔ
Հրատարակութեան՝ Հ. Յ. Գ. Մուսոկանի Մարտիկի շրջանի
Ազգայնականներուն համար զինի խորացնելու շրջաններուն մէջ Հ. Յ. Գ. Նոր
Սերունդի անդամներուն կամ հետեակ հաջնին՝
HOVSEPIAN G.
51, Bd. des Grands Pins — Marseille 10 — C. C. P. 25 42 89 Marseille

Մարտիկի շրջանին համար զինի հետեակ անդամներ՝
ՄԷԼ ԱՆԲՈՒՄԱՆ՝ Ա. Շառլան և Մ. Սուրբանան
ՊՈՒՆ՝ ՕՏՏՐ՝ Հ. Սարգիսեան և Յ. Արցունեան
ԲԱԼԱԿ՝ Ա. Բէշեան — Մերիկեան գրատուն
ՍԷԼԻՔ ՄԱԿԻՐԻՔ՝ Վ. Մարտանան
ՍԷԼԻՔ ԲԵՐՈՒՄ՝ Ս. Ուրտան և Ս. Աստուան
ՊՈՒՄ՝ Ղ. Տէպուրեան և Ֆ. Մեղունեան
ՍԷԼ՝ԼՈՒ՝ Ս. Գիշանեան
ԼԱ ՓՈՒՄ՝ ՎԱԼԱՊԱՐԷ՝ Մ. Նապեան և Գր. Փիլիկեան
ԿԱՐԱՏԵՆ՝ Մ. Սարգիսեան և Գ. Չարգարեան
ՆԻՒՄ՝ Ս. Անգրանեան և Գ. Պարպեան

ՎԱՆ - ԱՂԹԱՍԱՐ

ՅՕԻՌՈՒՄՈՒՆ ԱՆՃՆԻՌՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ա.

«Յառաջիկ Հոկտեմբեր 30-ի և Նոյեմբեր 3-ի թվերներում մէջ (Ն)» - Աղթամար խորագրով և Ս. Ն. Գալստի աստուր-գրութեամբ Հրատարակուած գործիկները կ'ապրանակի կարգ որ տեղադրական պատրիկը՝ զորս պարտք կը սեպեմ ճշդիւ։

Յօդուածագիրը կը սխալի կրք կը գրէ որ «Առաջը Վանայ ճովակի ամենամեծ կզգն է»։

Միեկեան Ունեան Հայր Համա - զուպ Ունեան, որ խիտ մատչելիքն ուսումնասիրութիւններ կատարած է Վասպուրականի վանքերու մասին ու Հրատարակած երեք Համար «Վանա Վասպուրականի Վանքերը» խորագրով, նուիրելով ցանկեւ «Հայրենասէն Վասպուրականցիներուն», իր ստախի Տառերն մէջ, ստուած միջինն 1940ին՝ կը գրէ. «Բնութեամբ անուանեմ կզգն է կիմ (Վասպուր)», (սակ էջ առաջին)։

Երեքնցն ալ կը «Տեղադրութիւն Վասպուրականի վանքերը», զիտուր կեկցեցեալ և ուսումնասիրող» Հրատարակութեամբ, տարւած Ռիֆլիյ 1942-ին, կը Հաստատուի այս՝ զրկելով կիմ «Վասպուրական կզգն է» Բնութեամբ ճովի կզգեաց մէջ անուանեմ և ընդարձակ կզգն է։ (Տես էջ 76)։

Հայր Ունեան կուտայ կիմ կզգնի մեծութեան ցանկն ալ։ Վեց վերտ երկուքը, միեկեան վերտ լսւոր։ (Վերտը զերտ միեկեան զէն էր աւակի է. 1067 մէկը։ (Տես խառն)։

«Լիմ միմ մասովը տախրակ է, կը գրէ Հայր Ունեան, րամեան մարեաւ-հօդերն, արտառակչերն, ապիներն և պարսկախոր։ Այս վերլիներն մէջ կը մշակուի ցանկաւ րամեաւիկները։

Չորս տարի աշակերտած ըլլալով Այր-Քամար կզգի Ժառանգուարաց զարմա-րակն, յանախ ստիկ ունեցած մի պու-տակն։ Առաջը կզգի վրայ՝ որ կէս մամ ճնուռ է Այր-Քամարը։

Առաջըր կանաչաւորած, զեկեկի թաց փօք շրջալով կոր կզգն մէ և, որս շրջակ կորիկ է ընկ, նաւակով կամ տղաքով կէս մամէն։ Չունի տախրակ, ժախիկ տակը, ոչ ալ րարքն ապստամբ։ Որով, նարարակիկ կըրգով փօք է կիմ կզգնի, որ, ինչպէս տեսաք, ունի մտ զմեկեան զրմեմբը երկուր։

Բիւն և աւել քան միկեան զրմեմբը լսւոր։ Առաջը Այր-Քամարն ալ փօք է, որով մեծութեան կորիկ, կզգնիւն մէջ, կը թմկ երրորդ, երբ ոչ միկեմի տակը։

«Առաջ ունի երեկեղի, փարսան - Բիւն, փարսան և ճնաւորակն ու մարդարկներով Տարուտը զարարան, կը գրէ յօդուածագիրը։

Բարձրագոյն Հայր Համապաղ Ունեան, որ Վասպուրականի երկու Հարկը ու Յառաջինից վանքերը պատմութիւնը զրկու համար աքանաւ ու ստիմով աշխատանքով պրպած է Ռիֆա Աքրու-նու։ Պատմութիւն ճանն Աքրուանցը, րամեման Հայր Ն. Ալեկեանի «Յէշա-տարականներ» հաւաքածոն», Լիւն «Հայաստան», Ռանիանի «Տեղադրութիւն Վասպուրականի վանքերը» զիտու-ր կեկցեցեալ և ուսումնասիրող» Հրատարակութեամբ, Երեքն «Սրբալիւր-բերը, հանդիմանիկ ապարդակն էր - ուսող Լայպիանի Վասպուրականի - Տեղադր. Հայ. ճնաւորաց Վասպուր - կանիւն», ղանաւոր Սրբանանանի հա-տարներ, 2. Սարկիսեանի, Երեկեղի, Ռաչի Աւետեանի, Միքրաբեանի և Հայ ունի րամեմաներն ու րամեա - ւանքերն զրմիկները այս վանքերն մասին, ու նաև, տարեկան Տախրակ - տարեկանը, հաւաքած է Հանգիս Ան-տուրայի, Քաղպիւրի, Ազգաբալան Հանգիսի, Արժուի Վասպուրականի, Ար-ձաղանի, Արձալի, Քիւղպիւրի, Աս-պարիկ, Ռիֆլիյի Այր-Քամարի, Այա - րաւ ամապիկ, Հայրենիկի և զիս ունի թիւրիկը։ Մէջ տարեկան ընթացիկ զիտուրի Հրատարակուած յօդուածները այս վանքերն մասին, և որ իր Հրատարակած երեք Տախրակ հարարներն մէջ (Ա. համար 1940ին, Բ. ր 1942-ին, Գ. ր 1947-ին) մարդուածները ինչպեանի էր Բնութեաններով, թէ ո՞ր վանքերն մէջ ինչ ճնաւորակը զրուած ու գրանուած ևս (Աւետարակ, Սրբանանան, ճնաւոր, Տարակից, Մաշից, Ժամապիւր, Յայր-Քամար, Գանձարեւ, Ժամբար, Գա - ւարդանուրիկ եւայն), իշտաններով, ա - նանց զրուպիկներն ու զարարակները, ու նաև այս վանքերը որոնք ունե - ցած են վարձարան, ու ստով ամէն մէկ վանքի միւրամեկեան գործունէութիւ - րը շունչ իշտանութիւն Առաջիկ մէջ վարձարան եղած ըլլալով, ոչ ալ շուն մէկ հառիկ ճնաւորի զրուած ու պահանջ ը - րալ մասին։

Կը գրէ միայն ճնուեալը. «Հնո կը կանգնուի թէմանան ու եկեղեցի, թաց յալանք չէ թէ ո՞վ և աւանց ճնաւորակը, և թէ նմանապէս ինչ գործունէութիւն կ'ունենան տեղակ ու վարձարանը։ Միայն սուրբերը ճանկի է, որ մամանակի ըն - Ժամբար կը քանդուի և կը ջալալուի։ (համար Ա., էջ 134)։

Այլ, յօդուածագիրը ո՞ր կըրգացած է թէ «Առաջ ունի վարձարան և մարդ - արարներն ու ճնաւորակներով հարուտը զարարան»։ Լիմ կզգն է որ ունեցած 300 ճնաւորի և 3000 տղաքի զրեկը։ Ճնաւորներ. մէկ մասը զուպարներ - Բիւնը կատարած է Լայպիանը։ (Տես խ - րաքա՝ 1898 Թուական, էջ 400 և 1915 Թուական, էջ 863, Ռիֆլի)։

Յօդուածագիրը կը ղարտախի։ «Առ - տեղը ներկայիս ամաւորակն է։ Չի գրէ ո՞ր Բնութեանի էր վեր, ինչ որ ըն - թիւրցովն կարծէ կուտայ որ, տ, միւն

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԸՆՏԱՆԵՐԱՆ ԶԱՐԵՐԻ՝
ԱՄՈՒՄՈՒԹԻՒՆ, ԵՐԱՄԱՅ

Հայաստանի ընկալութիւնը 1959-1970-ի մանանակալընի րազմացած է րաւա - րանալիկ րարքն տախրակով։ Սակեղն ընթացիկ վիճակագրութեան տախրակն էր պարզով, որ ընկալութեան ընկալն աճը՝ ժողովրդներն հաշուով, տեղադրակի կըրգով նուազում ցոյց կուտայ։ Այսպէս, 1960ին իւրաքանչիւր հայոր մարդու հաշուով ճնած է 40 երախ, 1965ին՝ 29, իսկ 1969ին՝ ընդամենը 23։ Կը ճնու - ր, որքեմ, այս ալ մեծ ունաւոր է կ'ործանալորի ընկալութեան քանակն աճը շարունակ մէջ։

Այս երեկութիւն պատմութիւնը հա - մար ինուս կարեւոր է ընկէ հայրը կը - րատարակութեան և նորարարութեան։ Հնո - ւորակն կարեւոր է զիտուր երկուստուր կըրգով վարձարեւոր ամուսնութեան ճնաւոր, ինչպէս նաև ընտանիքներն զու - անկերու ինչպէս նկատում։

«Գարուն» ամսագրի խորագրութիւնը այս ուղղութեամբ հարցաքննութեան մը յախմաններով կըրգ մը 1969ի Մարտին, որուն պատմականն են ցարք 810 շողի։ Գրած է, որ արուած պատմականներն խառն վրայ կըրգեց չէ ընդհանրապէս։ Ներկ կատարի, այսմաներիկ ամաւր գա - րաւոր կուտան ընդհանրապէս տեղից արտադրութեան մասին։

Ստախրակի հարցաքննութեան պատմա -

կզգնիւն պէս, ամաւորարանի կզու - Վասպուրականի 1915-ի ամաւորացի գա - րէն։ Պէտք չէ սխալ համարել։ Առաջիկ էր որքեմ շուտ տարեկան առաջ տե - մարարանի քարանձ է։ Բնութեան կու - տայ հայր Ունեան։ «Վաւոր» Յուրի զարարակով հարաւորութեամբ կը վե - րանդուրի (1706ին) նարանք յաւակով - անդով և միւրամեկեան կանգի թիւթիւ - րով։ Սակեղն, զմարտարար, կարճ ժա - մանիկ համար։ Վանքի 1772-ին Յուրի զարարակը Պատմական կը նախաւոր - ուի եր հաւաքած հօտը կը ցրուի։ (Համար Ա., էջ 134)։ Ուրեմն՝ այդ Բնութեան, այսինքն երկու գարէ մ վեր, Առաջը ամաւորարանի է։

ՂԱՋԱՐ ԵՆԴԿԱՐԱՐԱՆԸ, (Մաքանայ յալարով)

(*) «ՅԱՄԱՆ» - Այլ երկու յօդուածնե - րը արատաւով էին «Հայաստան» օրա - քերթի, որ և Ն. Գալստի ամիսինի էր վեր երկրոր յօդուածագիրը մը կը իրա - տախրակի Արմուսնիկ Հայաստանի գնա - ւան շրջաններու մասին։

խառն ևն 810 տնձ։ Պատմականագիրն 608ը զարարակ է։ 202ը՝ զիտուր է։ Ըստ սեղի կը ներկայացնէ հետեւեալ պատրիկը՝ 458 կին և 352 այր։ Առաջ երեկէն երկուքը՝ 20-34 տարեկան։ Մա - րանցիկներն 47ը, ապիւրիկ կէսն աւ - րակն ստացած են միջնակար մասնակը - ական և րարձարակն ուսում, ինչ որ ուրախութիւ կըրգով է, 294ը՝ թիւր ինչիկարը և միջնակար և միայն 37ը՝ ետիմանայ և տարակն։

Բնութեան կատարակներէ՝ Առաջ պատմական նկատելի կուտայ նաև, թէ Պատմականագիրներն մէջ կան զարա - ներ, ճարտարակներ, զիտուրակն - ներ, մարտար, ուսումը և տախրակն։ 810 տնձերի 601ը ամուսնացած են և րա - յարք միայն ունին 1348 րաւակ ալ խա - յարք երկուս իւրաքանչիւր ըն - տանիկ համար։

Ուսումնացած կիններ. հաւաքակն կարծիքն համաձայն, ընտանի կարմե - րն լսալիկն տարեկ 23 է, միկեան ա - նանց ամուսնացած են միկին հաշուով 22ին։ Այլերն կարծիքը կը տարեկն։ Անանց համար ամուսնութեան լսալիկն տարեկ 25 է, թիւն միկին հաշուով ա - մուսնացած է 24 տարեկանը։ Յաւա - րանակն է, որ երկուստուր տարեկ կը - ներու և ուրերու կարծիքով պէտք է ա - մուսնացալ ու, իսկ տարեկ տաւ ա - ներու կարծիքով՝ աւել կանուի։ Այլ - ցինքն նաև, որ ամուսնացած զարարակ խորագրացով կը մեծան յոյակէս լա - տարիքի նկատուող ամուսնութեան տա - լիքը։

Յիտան տարի տաւ ամուսնութիւնն - րը ընդհանրապէս տեղի կ'ունենայի կա - նուի։ Ընտանիքներն միմ մարդ կը կու - տար իր 15-16 տարեկ ունեցող պատմի - արտանուհիներով։ Գուրիկն ունեցող վիճակագրական տեղադրակներն հա - մաւանց, զարարակներն ամուսնացած կը - ներն միկին տարեկ 17 եղած է։ Այլերն - ներն մէկ կարեւոր համար (11 տարեկ) ամուսնացած է 10-14 տարեկանը։ Եր - րայն հաշիւ քանի էր զկարեւոր կ'արա - մարուին կանուի տարեկ ամուսնու - թիւներն, որտեղ, րամարար, քա - ղաւերիկ երեւոյթ չէ։ Այլերն, զէ - կ հարկն կ'արտադրած մարմններն Քիլիկիան ու մասուր զարարակն զի - րալ։ Մանանկաներն կարծիքով ներ - կուց զարմանակն է մէկ ամուսնութեան հա - մար՝ 22-23, իսկ սուրց համար՝ 26-27։

Ստուանիկն յաւանքան ղարմ - ուիներն յոյրը չեն երկու տեղերն հա - մար։ Այլերիկներն տախրակով ամուս - նութիւն երեկու կարեւորագոյն պայ - մանք կ'ունեն ընկեր քանին է։ Տրց զարարակով տարեկ երկրորդական նախա - կութիւն ունի, թիւն անտեղ կարեւոր - Բիւն կուտան երկնց կուպիկն ընտու - թիւն ինչպէս։ Կը նկատուի նաև, որ սպալայ ընտանիկ անթաւանկ նիւ - կան զարարակներն ապահովմը կարեւոր

ՅՈՒՆԵՐ ԵՆ ՏՊԱՌՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՌՈՒԲԵՆ

Ռուբենի մարդարգրման ցուցանիշն - նուիրելու հաւանական համար, պէտք է աւել տալն ունեան, այս արտաքին ու ներքին պայմանները, որոնցով տարւած էր հայ մարդկութիւ։ Երբ Ռուբենը, լսի հաւանականն - աղայիկն որքի լինե - լով օգտալործում էր պատմութեան ըն - րանով անեղծուած նպատակարար պայ - մանները և մարդարգրման կրտսն - րում Հայաստանում, սարձնէ՝ հայ մա - րդկութի պատկերանկարը համար (այն մա - մանակ Հայաստանի Հարաւորանկարի զիտ վրայ), այդ անուն էր ոչ թէ այն պատմական, որ նա մի շարքով էր ալ ինչպէս տեսաք, դարապէս վերանկար - նում էր արարարութիւն՝ զրկու զիտու - անց տեղերով սովորմանութեան, զի - րատարակութեան ու ընթերցան ալ արժա - րեկներն մասնաւոր րամեաւոր հայ գաղթականներն կար, որտեղ րեւու - րան կ'ունեցող զուր կէն նկատուած Ռու - քի դաժան, արեւալորու ու ճնալիկ ցա -

ղարկանութեան հետեւանով։ Իսկ եր - րանալործում, Հայաստանի Հարաւոր - տանիկն օրոգ, Ռուբենը զարմու ինք - արարարութեան մէջ տեղանի զէմ - քի զիտուր և ներքին նախարար, հա - ղարկարար էր շարունակելու կրտսն ճնած մարդարգրմով՝ երկր ներքին ու արտաքին պայմաններ ճնան տակ, - արարակներ, որոնք Հայաստանի Հարա - ւորանութեան անեղծուած օրից երկրից շատը Զարկիւններն և զարկիւններն ըն - թալար էին զարմանց։

Այլերեկին հարեւանութիւն մի կա - տարից զմիւրամեկին էր Հայաստանի համար։ Այլ երկրից կը շաղպակն և զարգալիկն ճնաւորներն համարել։ Եր - րանալործում կը արձանանկարով մասնու - արարակներ էր Հայաստանի Հարաւոր - տանիկն զրուքիկն համար։ Նա պա - մանքով էր, որ Հայրիկը ճնած քաւէն Դա - րարայից, որ Հայրիկը - Եւու, Զիւրա - րու, Գանձարի ընտանար և Զանգիւրի ըն - թալարներն շխտարեւն և իրաւական - րէն ճանչուլիկն իր Այլերեկին մասն։ Այլերեկներ ճնաւոր էր իրեն միայնի - կան։ Նախկինան և Եարուր դաւանելով, իսկ երեկան և Երկրիկին դաւանելով՝ Սարարիկ, Վեր Բաւարի, Զանդ Բա - ւարի ղրմաներն և զրեկի մարդով Սա - ղարի միկին կարսի նախանկար, Նա պա - մանք ունի նաև կարսի նախանկար, երբ

միայն արտեղ ճարկիկները Հաստատ - ունի։ Պահանջում էր նախկէս Բաւար - Իտալի կը ղրմար։

Այլերեկի ծրարիկ ունի Այլերեկն - արարակներն նկատում։

«Այլ հակապակն ծրարիկները», - նկատում է Ռուբենը, ոչ դաւանող ցնոր է, և ոչ ալ զարմանալի. դա մասնակն և ընտանի մի ծրարիկ էր համարում Քիւր - քի Թախրակներն համար, որ կան - քի մէջ կը զարմանալի 1919ը, և կը զարմանալի ինչպեանից։

Հարարիկ էր, որ հայ մարդկութիւն և նրա աղային - զարգալիկն ճնաւորակն արտալիկն՝ կուպիկներն՝ 2. Ե. Դաւանցիկներն, հաշուել անուն վի - ճակ հնո։ 2. Ե. Դաւանցիկներն ջրը Լոյանուրի Ժողովը 1919 թ. հրահանգի կը կուպիկներն՝ Հայաստանի հա - մարիկ էր միայն երեկան և Կարսի ճն - անկերը, այլ և նրա կանանց Դարա - րայիկն ու Զանգիւրիկն, որով Հայա - րանն ունեւորու էր 67 հարաւ գաւառուի - կան (մի քառ. վերաւոր համար 11-14 քառ. զիւրմիկներ)՝ 1-200-000 հայու։ Թիւրքը։ Այլերեկով, անհարկն էր հա - նանցել հայ և Թախր (Այլերեկն) ժողովրդներն ճնաւորներն, որով՝ այդ ժողովուրդները կանգնած էին զէմ աւ - ճիւր էր ընտանիկն ու երկն ներքին ու արտաքին զարգալիկանութիւնները զա -

րում էին, չիմք արտալիկով միկանց հա - րէկ անհաշու սկրուներներ։

Ռուբենը կարծում էր, որ Հայաստանի համար Այլերեկին այդ կարծանարար ծրարից ինուով էր այդ երկրի զարգա - կան և աղային պահանջները։ Հայրա - կան դաւաններով կային աւել քան 700 հարաւ Դաւանք, որոնց 80 ալ հարկեր ցոյցով Թախրակներ էին, և արեւմտե - կ. կ'առնակի Այլերեկներն։

Բնական է, որ արանք ճարկի միայնի կըրնէ՝ Հայաստանի երկնց աղայիկնե - րն քրտնց ընկալուած հայաւանկներ։ Այլերեկով «վերադարձուր Այլերեկն»՝ անեղծուած կը լինէր զի հնուար նպատա - կի էր, այն է՝ միայնակ Մարքից Այլերե - անիկ, որ 2-3 միկանց ջերակիկներն ու կրտսնիկներն կու։ Սակեղն, այդ նպա - տանկին տաւող ճնաւորարկ վրայ կան - ցած էր Հայաստանի կը Դարաւոր, Զա - նգիւր, Կարիկներ, Եարուր և ալ զաւանդներով, ուսում անհաշուելու որ ալ զաւանդները նախ միայնիկն։

Կային նաև անտախրակն պատմաներ։ Այլերեկին համար կ'ունենային ճնաւոր - ակն ունի հայաւանիկ, արտառական - րէն շարքը, որ լուսանում կը լինէ, և թէ նա իւրաքան Հայաստանի ընտա - րանը։

Ա. ԱՍՏՈՒՄԵԱՐԱՆԸ

Այրի Տիկին Կարպուհ Օսմանեան և զաւակները՝ Անի և Ժան-Փար, Տէր և Տիկին Քարոս Օսմանեան և զաւակը՝ Եւա, աւրի Տիկին Տիգրանի Քաւան, աւրի Տիկին Մելինէ Օսմանեան և զաւակը, Տէր և Տիկին Փոյ Փիօթէ և զաւակները (Լեւոն), Տէր և Տիկին Կարպի Քաւան և զաւակը, աւրի Տիկին Արշակունի Դաւիթեան, աւրի Տիկին Քարոսի Յարութեան, Պ. Եարութեան Եարութեան և զաւակները (Փարսի), Տէր և Տիկին Կարո Պատուեան և զաւակները (Նիւ Եար), Օր. Եարէ Պատուեան (Նիւ Եար), Օր. Անահիտ Պատուեան, Կիր. պէնեան, Քէլիւնեան, Գարիպեան, Անահիտ քանտիները խոր ցաւով կը ծանուցանեն իրենց ամուսնին հօր, մեծ-հօր, եղբոր, քննադէպի և ազգականներին՝

ԿԱՐԱՊԵՏ ՕՍՄԱՆԵԱՆԻ
յանաւորական մասը, որ պատահեալս Կիրակի, Դեկտ. 19ին, 66 տարեկանին։
Յուշարարարութիւնը կը կատարուի այս Զորքաւորքի Դեկտ. 22, ժամը 16.30-ին Անտիպիլի Վարդապ. Ս. Սաշ Եկեղեցին, Ռի. Սէն-ժիւսթ։

Որեւէ մահացող որդեւոր չըլլալով կը խնդրուի ներկայութիւն իրենց ազգականներին։
Ոչ ծաղիկ, ոչ ծաղիկազակ, կը խնդրուի փոխան ծաղիկազակի նուէրներ ընել կտոր մահկերպութեանը։

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Անտիպիլի — Մարտի 2, Ե. Գ. Վարդան Ներկաւորեան կ'որոշուի իր ընկերութեան յաւաք Օսմանեանին մասը և զաւակը — Քիւնեան կը յայտնէ ողորդակցել աւրիկին և զաւակներուն։

✕
Փարիկի 2. Ե. Գ. Մարտան Ռէշերան խումբը իր զաւակներին հետ կը յայտնէ ընել Քարոս Օսմանեանին, ընկերութեան Անի Օսմանեանին և Օսմանեան քննադէպին ընել Կարպի Օսմանեանին յանաւորական մահուան առթիւ։

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԱԿԱՎԱԿ

Տիկին Եւա Տէր-Անտիպիլեանի զաւակը մահուան առթիւ, աւրի Տիկին Մարիա Անտիպիլեան 30 Փր. կը նուիրէ Կարպի Սաշին։ (Ստանալ Ճատալէն)։

2. Ե. Գ.

ՓԱՐԻԶ — 2. Ե. Գ. Ս. Ռէշերան խումբը ընկերական ընդհ. ժողովը Դեկտեմբեր 22ին, Զորքաւորքի իրկերուն ժամը 20.30ին, ստորական հանդիսարանին։

ԽՐԱՄԱՆԱՔԻ ՊԱՐԱՆՑԻՎ ԵՆԵԿՈՑԹ ԼՈՆՏՈՆԻ Մէջ

Կարգաւորեալ 2. Ե. Գ. Նուաւորեան կ'որոշուի կողմէ Կապիտալիստ Օրդան առթիւ, Կիրակի՝ Դեկտ. 26ին, ժամը 17ին մինչեւ ուշ գիշեր, Ս. Սաղաթ Եկեղեցւոյ և Նուաւոր Կիրակեանի շէնք սրահին մէջ։

Հայկական ճաշիկ, երգ ու պար, Հայկական քննադէպ միջնորդութիւնը կը զարկուի Լոնտոնի հայ և անգլիական առթիւ, Կիրակի՝ Դեկտ. 26ին, ժամը 17ին 19 Մարտիկի Տան մէջ։

Մտաւոր ազատ է

ՄԱՐՏԵՅՆ

Մարտիկի Մարտիկի Տան Կեդր. յանաւորութեանը նախաձեռնած է նուազագէտ առթիւ ճիշդ դաշնակցներու, դատաւարութեանը արտահայտութեան, Օր. Մարի Անտիպիլեանին, ամէն Հինգշաբթի ժամը 17ին 19 Մարտիկի Տան մէջ։

Յանաւորութեանը կողմէ իրենց ընկերակցութեանը կողմէ պատկերները կը խնդրուի ներկայութեանը։

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒՄԱՆ ԵՒ ԾՆՈՒՆԴԻ

ՏՈՆԵՐՈՒՆ ԱՌԹԻՒ ԱՌՆՈՒՎԻԼԻ ԵՒ ԵՐԱՄԱՆՑԻ ՄԻԱԿ ՂԱՅՆ ԴՊԱՐԱՎԱՅԱՌԱՏՈՒՆԸ ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ

Կը ընդհանուր իր յանաւորութեանը զոյգ տները և կը յիշեցնէ անգամ մը եւս թէ իր մօտ պիտի գտնուի մատչելի զինքնաձիգ ամենքին ընտրել և նոյն հայկական ազնոյները, անուշեղէնները, չոր պտուղները արմուկ պիտի զարդարեն Կարգաւոր ձեր սեղանները։

N. NIGOGHOSSIAN

121, Avenue Henri Barbusse — 95- ARNOUVILLE LES GONNESSE
Tél. : 985-04-46

ՀԱՅ ԿԱՐԴԻԿԵ Ա. ՌԱՇ ԵԿԵՂԵՑԻ

10 bis, rue Thomin - PARIS 5^e
Ս. Կարպի՝ ճրարաւոր, ժամը 17ին, հանդիսարանը պատարաւ ժամը 18ին։
ԾԱՐԱՔԻ՝ Դեկտ. 22, հանդիսարանը պատարաւ ժամը 10.30ին։
ԿԻՐԱՅԻ Գ Յանաւոր հանդիսարանը — Քիւն Եարութեան և Մարտիկի Քիւնեանի հանդիսարանը պատարաւ ժամը 10.30ին։

ԴՊՈՐՈՍԱԿԱՆ ՏՈՆԱԾԱՌ

Մարտիկի Մարտիկի Եկեղեցւոյ կրօն. Ընկերակցութեան և 2. Ե. Գ. Մարտիկի զոյգ զաւակներին հանաւորութեան հանդիսարանը։
Յանաւոր Գ Կարպի կ'արժեք կար ժամը 3.30ին 2. Ե. Գ. Մարտիկի սրահին մէջ։
Ռի. Փարիկ։
Կը զարկուի հայ հանաւորութեանը առթիւ։
ՄՈՒՏԻՔ ԱՂԱՏ է։

ԳՈՐԾԸ ԴԱՌԵՑՆԵԼԷ ԱՌԱՋ

MANOUKIAN

61, RUE NATIONALE, 61
13 - MARSEILLE

SOLDES

DRAPERIES FRANÇAISES ET ANGLAISES

Cessation Commerce

Tél. : 20-50-84

ԱՍՄՈՒԷԼ - ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ Մարտ 12ին ԲԱՏԵՐԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HARATCH »
32, Rue de Trévisse — PARIS (9e)

ՃԱՇ ԾՆՈՒՆԴԻ ԱՌԹԻՒ ՎԱՐԱՆՈՒ Մէջ

Կարգաւորեալ Զամաւորները զիսկ — Կան Միւսիկի Կարպի ժամանակին կողմէ, Ս. Կարպի Դեկտ. 24, ժամը 21.30ին սեղանը

Որել տիւ Սելի

Եւա Կոյ (Տոմ) և Վարդան 10 զինքներ հետ։

Նուաւորութեանը փակ Բոմա։
Պարք միջեւ ստուռ։
Անտիպիլեանի Պ. Ե. Կարպի Եկեղեցւոյ մօտ (մատակարար) Ռի. Պարիկ։

Restaurant LES DIAMANTAIRES

60, Rue Lafayette — PARIS (9^e)

Տիւնաւորեալ հաշարանը կը հազարէ իր յարգելի յանաւորութեանը թէ Կիւնեանի 21ին սեղանը փակ է
ԵՐԱՄԱՆՑՈՒՆ ՕՐԵՐԸ

ԱԶԳ

Բազին մատարի, Ազգային Եւա Երկրային և Յիւսիպիական ապաւի Մարտիկ և շէնքի շէնքի ընտրութեանը իրենց հանդիսարանը կ'արժեք։
Պ. Վարդանի Տէր-Վարդանեանի 20, Rue d'Isaord — Marseille 12

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵԱԼ

ՅԱՅԿԱՏՈՆ (ՌԵՎԵՆՈՒ) ԼՐՈՒՆ Մէջ
Նկատել տանալ, հանդէպ — հանդիսարանը Դեկտ. 31ին ժամը 9ին մինչեւ լոյս, Ազգ. Տան սրահին մէջ, ի նպատակ զարդարելու և Երկրայիններու ապաւի շէնքի շէնքի։

✕
Հայ Արիներու տարեկան զինքները Կիրակի 5 Մարտ, Կիւնեանի վերջ ժամը 2.30ին, Սալ սը լա Եմիլ։

Disques VOGUE

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԱՄԱՆՑՈՒՆ ԱՐԵՆԻ ԳՐԱԿԱՆ ԵՐԱՄԱՆՑՈՒՆԸ

ՊԱՐԱՆՑՈՒԹԵԱՄԱՐ Ա. ՊԱՐԻՔԵԱՆԻ

ԵՐԼ կը փափաքէր իր զաւակները, կը յանաւորութեանը վերջին ընտրութիւնը

1. Եւա Եւա
(Trio) — pour flûte, clarinette, piano No 790
2. Եւա Եւա
(Trio) — pour deux flûtes et harpe No 790

ՀՈԳԵՆԻՐ ԵՐԱՄԱՆՑՈՒՆԻՒՆ —

Կոմիտասի պատարաւ (451) — Երմանեան պատարաւ (442)
Կոմիտասի հոգեւոր Երմանեան (20169) — (20175)

Միւսիկ, Զաւակական և Զաւակական տները զաւակ

ԱՆԵՐԿԱՆԻ ԵՐԱՄԱՆՑՈՒՆԻՒՆ —

Գեղեցիկան զարդ — Կոմիտասի Զամաւոր (Լեւ.) (20176)
Au Fil des songes (10 morceaux)
Orchestra des Concerts Colonne

ԳՈՐԾԻՎԱԿԱՆ ԵՐԱՄԱՆՑՈՒՆԻՒՆ (Խմբիկ և նուագախումբ)

Հայ և Կապիտալի երգեր (No 526) — Arménie (527)
Reflets d'Arménie (20157) — Arménie (199)
Promenade en Arménie (20167) — Arménie Légendaire (20181)
Le Caucase (No 182) — Soirée Arménienne (No 20172)

(Երեւանի 12 կամ 15 կտոր) — Գին 30 Ֆրանկ

Ստանալ. համար գիշեր Ա. Պարիկեանի
14, Rue Petit, Paris — Tél. 208-99-22

Առաքում նաեւ contre remboursement

BNP

A votre service
tous les services de la

banque nationale de Paris

présente dans le monde entier

Պ. Հրաչեայ Տէր-Աղբաբեան, Տէր Ե. Տիկին Գեղամ Տէր-Աղբաբեան և իրենց ազնկեր՝ Անահիտ, Պ. Երուանդ ճանկեղեան և իր որդիներ՝ Հրաչ, Տէր Ե. Տիկին Տաթև, Հ. Հարությունյան (Պալա) և զավակները, Պ. Հրաչ Տէր-Աղբաբեան և իր ազնկեր՝ Բենիա (Պալա), ինչպէս նաև Հարությունյան և Տէր-Աղբաբեան ընտանիքները խոր ցաւով կը ծանուցանեն իրենց մօր, մեծ-մօր, բոլոր և ազգականներն՝

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ, ԱՂԱՆԻ
ԵՐՈՒԱՆԴ ՏԵՐ-ԱՆԻՄԻՍԻՆԻ
(մեկուկ չայապահեմ)

մահը, որ պատահեցաւ Դեկտեմբեր 19ին 96 տարեկանին:

Յուզարկուտութիւնը կը կատարուի այս Ուրբաթ Դեկտ. 24ին, ժամը 15:45ին Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին:

Թաղաւոր տեղի կ'ունենայ Բիշէլի Հին գերեզմանատան մէջ ռի. Շանա Միլլի, ժամը 16:45ին:

Որեւէ մահապղ ղրկուած չըլլալով, կը խնդրուի ներկայ իւր այդ նկատել:

— Տէր Ե. Տիկին Ժիրայր Բաշեան, Տէր Ե. Տիկին Թուրք Ռուսէ և զավակը, Տէր Ե. Տիկին Սարգիս Պարսկեան և որդւոր-զանիքը խոր ցաւով կը ծանուցանեն իրենց հօր և մեծ-հօր՝

ՆՇԱՍ, ԳՐԶԵԱՆԻ
մահը, որ պատահեցաւ Դեկտ. 21ին:

Յուզարկուտութիւնը կը կատարուի այս Երեքշաբթի (Դեկտ. 23) ժամը 16ին Մարտիկ Քրտանի մէջ Փիլի - Սէն Փալ եկեղեցին Հայի Օգոստ, որից մարմինը կը փոխադրուի Մարտիկի գերեզմանատունը ամփոփուելու համար ընտանեկան դամբարանը:

Մահապղ չստացուելով կը խնդրուի ներկայ իւրիւր այդ նկատել:

ՀՈԳԵԱՆԳԻՍՏ

Պատանի Ս. Գր. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ հոգարարութիւնը հոգեհանգստեան պաշտօն կատարել կուտայ, այս Կիրակի առաւօտ, երեսնաչորսամեկ ՊԱՍԿԱՆԻ ԱՐԲ.Ի

իշխատանքն և բոլոր անոնց որոնք ստարեկին եկեղեցւոյ շինութեան:

Ի գիտութեան իշխատող յարգողն - բուն:

×

Տէր Ե. Տիկին Տիգրան Փէշեպեան, Տէր Ե. Տիկին Գրիգոր Կիւրճեան կը ծանուցանեն իւր հոգեհանգստեան պաշտօն կը կատարուի այս Կիրակի Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին իրենց անեղ-ճաղիք՝

ՅԱՎՈՐ ԴԱՐՐԻՆԵԱՆԻ

մահուան 24րդ տարեկանին առթիւ, նշանակ իրենց զրաճե մօր Մարիամ Գապարեանի մահուան 4րդ տարեկար - ձին առթիւ:

Ի գիտութեան սրբաշնորհներուն իշխ - տակը յարգողներուն:

ՅԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Առնալիք - Մարտիկ Հ. Յ. Գ. Դ. Նոր Մարտիկ Կապարեան խոր ցաւով կը յայտնէ Տիկին Օսմանեանի, զաւակներուն և ընտանեկան պարագաներուն Կարպիս Օսմանեանի մահուան առթիւ:

×

Կապուտ Ռաշի Առնալիք - Մարտիկի մահանալից ցաւակցութեան կը յայտնէ Տիկին Օսմանեանի, զաւակներուն և ընտանեկան պարագաներուն Կարպիս Օսմանեանի մահուան առթիւ:

×

Կապուտ Ռաշի Առնալիք - Պալա Քոլոմպի մահանալից խոր ցաւակցութեան կը յայտնէ ալիք Տիկին Ս. Օսմանեանի, զաւակներուն և համայն ընտանեկան պարագաներուն:

Ընկեր ԿԱՊՊԱ ՕՍՄԱՆԵԱՆԻ

անակնկալ մահուան տխուր առթիւ:

ՄԱՐՏԵՆ

Մարտիկ Տիգրան Դան Կեղ. յանձնարարելու նախաձեռնած է նուազիւ և առիթով ձիւր յարգանքներով, դատաւարութեամբ արուեստագետներ, Օր. Մարի Ալեքսանեան, ամէն Հինգշաբթի ժամը 17ին 19 Մարտիկի մահ մէջ:

Յանձնարարելու կը կ'ընէ բոլորին որ օգտակար այս պատահութեան:

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒԱՆ ԱՌԹԻԻ ՆՈՒԵՐՆԵՐ

Անփոփոխելու Տէր Ե. Տիկին Ռուսէ Գալանեան Նոր Տարեան առթիւ հետեւեալ նուէրները կ'ընեն—

Կարմիր Ռաշի օդափու. կայան	300
Կապուտ Ռաշի օդ. կայան	300
Ս. Մարտեանի Գարմարանի	300
Գարմարանի	300
Անփոփոխելու Հայի. զարգացի	300
Տէրիկ Սարգիսեան յուշարձանին	300
Ճատակի բարեգործական	200

և Մանդարնիկի հանգստեան տան ուր մարտ. 12 ներքին վեճեր:

(Ստանալ Ճատակի):

ՓՈՒՆ ԾԱՆԿԵՊԱԿԻ

Տիկին Արշակունի Դաւիթեան 100 Գր. կը նուէր Ճատակին, Կարպիս Օսմանեանի կ'ընեն մահուան առթիւ:

×

Կարպիս Օսմանեանի մահուան առթիւ, փոխան ծագեցուցելու, Տէր Ե. Տիկին Գ. Ա. Կիւրճեանին 50 Գր. կը նուէրն Կապ. Ռաշի: (Ստանալ Ճատակի):

ՀԱՅ ԿԱՐՈՒԿԵ Ս. ԽԱՅ ԵԿԵԼԵՑԻ

10 bis, rue Thomin - PARIS 5^e
Ուրբաթ՝ ճշգրտալից, մահուանութեան ժամը 17ին, հանգիստը պատարագ ժամը 18ին:

ՏԵՐԱՐՔ Ծնունդ, հանգիստը պատարագ ժամը 10:30ին:

ԿԻՐԱՅԻ 9 Յունուար հանգիստը: Ս. Բիւն Յայանեանի և Մկրտեանի Բրիտանի: Հանգիստը պատարագ ժամը 10:30ին:

CHEZ VOUS ET SANS MAITRE

APPRENEZ L'ARMENIEN EN 3 MOIS

En y consacrant 1/4 d'heure par jour
GRACE AU NOUVEAU MANUEL-PRACTIQUE DE LA LANGUE ARMENIENNE REDIGEE PAR :

HAROUTIUN KURKDJIAN

chargé de cours au « Haigazian Collège »

Professeur de français au Lycée Arménien Palandjian de Beyrouth
CONÇU D'APRES LES METHODES PEDAGOGIQUES LES PLUS RECENTES ET ACCOMPAGNE D'UN DISQUE 33 TOURS

PRIX DE LANCEMENT : 20 F. (25 F. avec le disque)

PUBLICATION

UNION DES ETUDIANTS ARMÉNIENS D'EUROPE

EDITIONS « HAMASKAINE »

388 pages, 72 leçons + supplément + lexique

EN VENTE :

Maison des Etudiants Arméniens, 57 Bd. Jourdan - Paris (14e)

Librairie « Le Petit Prince », 121 Bd. St Michel - Paris (5e)

Maison de la Culture Arménienne, 17, Rue Bleue, Paris (9e)

13, Rue des Dominicaines, Marseille

ԵՎԱՏ ՌԵՆԵԱԼ

ՅԱՅԿԱՏՈՐ (Ինքնագիր) Լիմոն Միջ

Նկատի ունենալ, հանգիստ - հանգիստը իւր Դեկտ. 31ին ժամը 9ին մինչև լոյս, Աղջ. Տան արանի մէջ, Ի նպատակ զարգացի և երիտասարդներու ակումբին շինութեան:

×

Հայ Արհմեղաւ տարեկան գերեկայրը Կիրակի 5 Մարտ, Կիտոնի վերջ ժամը 2:30ին, Սալ տը լոյս չիմի:

×

Կապուտ Ռաշի Սեւանի մահանալից տանաւար Յունուար 23ին:

×

Կապուտ Ռաշի Իսիկ մահանալից երեւոյթը Փետրուար 19ին, Շարաթ Երկին:

IMPRIMERIE SPÉCIALE

DU JOURNAL « HARATCH »

32, Rue de Trévisse - PARIS (9e)

ՇԱՀԱՆ ՇԱՀՆՈՐ

ԲԱՅ ՏՈՄԱՐԸ

Լիւսնաբարիկ Պապայան
Վարդ Ճարիք (տաղապ)
Ռակի Կիւր
Անճուր Թեւոյիկ
Աղստմ Կախաւս
Վարդ
Սեւ Արիւ

ՄԱՆԵԱՆԱՐ « ՅԱՆԱՐ » 1971

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՏՈՒԱՍՈՐ

Մարտիկ Մար Եկեղեցւոյ Կրօն. Լուսնաբարիկներ Է. Հ. Բ. Մարտեան զուր Կարպիսի մահուան հոգեկից զարգացիներուն:

Յունուար 9 Կիրակի կէսը կը ժամը 3:30ին Հ. Բ. Լ. Մարտեան արանի մէջ 7, Ռի. Փափեր:

Կը հարկուի Հայ Հասարակութիւնը անկողն:

ՄՈՒՏԻՔ ԱՅՍ Է:

ԿՈՒՅՈՒՆ

Importante fabrique demande nombreux, capables grosse production, de préférence avec coupe. Travail assuré toute l'année.

S'adresser :

VEXTEN

23, Rue du Caire - PARIS (2e)

Tel. : 236-85-04

×

Երկու հոգեկից Հայ ընտանիքի մը ժող ծառայելու համար կը փնտրուի մէկն աւորել կէն ըս լաւ պրոֆեսիոնը:

Դիւնի Տիկին Յայանի
21 Rue Cujas, PARIS (5e)
Tel. : ODE. 53-68

ԻՐԱՆԻԱՆԻ

ՊԱՐԱՆՑԻԿ ԵՐԵՎԱՆԻ

ԼՈՒՏՈՒՆ ՄԵՋ

Կարպիսեան շ. Յ. Գ. Նուստարեան կարպիսի կ'ընէ Դանապարտեան Օրուան Դեկտ. 26ին, ժամը 7ին մինչև ուղ ղիւր, Ս. Մարտեան եկեղեցւոյ « Նուստար Կիւրճեան » շէնք արանի մէջ:

Հայկական ճաշի, երգ ու պար, Հայկական ընտանեկան մրմնալից

Սերով կը հարկուի Լոսանի Հայ Էրեւ և երիտասարդ սերունդը, ստեղծելու և վաշիւրու համար Հայկական Ներմիկ միջոցաւ մը:

Մուտք ազաւ է

ՀԱՇ ՇՆՈՒՆԴԻ ԱՌԹԻԻ

ՎԱՄԱՆՈՒ ՄԵՋ

Կարպիսեան շ. Համարաբարեցի - Կան Մուրթեան Վարանի մահանալից կ'ընէ, Ուրբաթ Դեկտ. 24, ժամը 21:30ին սկիւն:

Ուրի տի Սուլի

Շապուկ (Տոմ), Վարանի 10 քիւրճեթը

Հետո:

Նուստարեան ժապ Գոմս:

Արձարարուի Պ. Յ. Կոչակարեանի

ժող (մաղաճաւ) Ռի. Պոփիկ:

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՋԴԵՐՈՒ ՍԱԿԱԳԻՆ

Ստանդարտ մէլիք

ՄԵԼ ԱՆԳԱՄՈՒԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՀԱՋԳ	70 ֆ.	մինչև 1/4 սիւնակ
ՀԱՅԿԱՆԻԱՐԷՍ	30 ֆ.	մինչև 1/4 սիւնակ
ՏՆՈՒՆԻԱՐԷՍ	15 ֆ.	» » »
ՀԱՐԱՄԱՆԻԱ	20 ֆ.	» » »
ՀԱՐԱՄԱՆԻԱ	30 ֆ.	» » »
ՇՆՈՒՆԻԱ	15 ֆ.	» » »
ԵՐԵՎԱՆԻԱ	30 ֆ.	» » »
ՇՆՈՒՆԻԱ	25 ֆ.	» » »

Այս գիմերը մէլ անգամ երասարակիլի և ընամալուած ծաւալով ազգերու համար են, չըրորդ էլը:

Կամիլի վճարուել պարտաւորել է:

Անեւարակալ կամ այլ ազգերու մասնաւոր պայմաններուն համար գիմը վարարուեալ

ԱՋԳԱԳՐԱԳԷՏ ԱՂ. ՄԻՒԹԱՐԵԱՆ

(մեկնում 125ամակին տարի)

Աղբարանը Միխիթրեան ծնած է Ալեք-սանդարդը 1846 Յուլի 3ին։ Անոր ծնողքը գաղթված էր Արևմտահայ քաղաքներ։ Բանասերը Նալբը Միխիթար Բաղչեան, ընկի Աղբարեացի էր, իսկահայ Նալբ մայր, որ իր քաղաքում ընտանիքը կը կերակրէր երկրորդական տասն արտերկրով։

1836ին Գիւմրին կը գտնուէր ընդարձակ էր կ'առնուէր Ալեքսանդրապոլ։ Կը փոխուէր կեանքի գործունէրը, կը ծաղկէր արհեստներն ու առեւտուրը։ Միւր-Բթար Գաղաթիւն իր երկու, արդէն չափահաս գործակներ կ'ուշկ գործէին արհեստաւոր, սակայն անոր կենք՝ Նալբար, որ Մեջքի էր, կը փոփոխէ դաստիարակողը իր գրականները, արով բնակող կուտար որդիներ՝ Խոթր Թաթևիան Ալեքսանդր, կը յանձնուէր քաղաքին մէջ ուսուցիչ մտադրու Նալբար ունեցող Վարդապետի մը, որ ուշիմ գրական քաջի մը արտաւան մէջ կը արով կ'աշխատէր, այստա կը կարգւոյ Վալարու, քերական էր Նալբի։ Արեւմտահայ լինածովս գտնուէին կը գտնուէր իր ուսուցչին պէտքով։ Շու-ու իր քաջակ Մարկոս Խաչիկիսի դպրոցը, որ իր Նալբարը չէր տարբերէր Տէր-Թաղիկի գրողին։

1862ին կը մեռնի Նալբը։ Դեմակոս պատանին, որ արդէն քամեցած մէկն էր, չուցիք դրաւոր Նալբարեանը լեւանդ, կենթադ չաղտեսանիկ ուսուցիչ Թիֆլիսի Ներսիսեան գրողին մէջ։ Սակայն ինքեւ-հայն պատճառներով կը Նալբարիկի Տաւադար կը մեղցնէ կը իր գրողի մասնաւոր դասեր տալով։ Շուտով անորին կը մեծնայ անոր աշակերտներուն թիւը, որ կը քանայ մասնաւոր գրողը 1867ին։ Տաւար արտը խոթ, 1870ին, կըր քաղաքի վիճակային գրողին կը Նեանան Դ. Աղբարեան, Ս. Երզնկապետն էր քաջի մը այլ ուսուցչները, գրողին Նալբարեանը թիւին կըր Տաթևիկ քաղաքականներ։ Նալբը թեւոյ (գրաբար) էր Թուարեանը։

1880ին Ս. Միխիթրեան ընդունաւ կը թողարկ ուսուցչական առարկան կը իր քաղաքին մէջ կը քանայ գրատունը։ Նախադրապետներուն մէջ արականներն տարածուէին Նալբար։ Ան սերտ կ'աշխատէր Վիտիկին Նալբ միջադեմականն էր Թիֆլիսի Նալբը Նալբարեանի ընկերութեան Նեան։ Այստա մամբուն կը նախորդէր իր սիրած գրողին՝ կը չլի Շիրակի գիւղերն ու ընտերը, կը Նալբըն ու գրի գիտնէր քաղաքին անաւոր թիւիններ, չէրեւաններ, Ժողովրդական երկրներ ու խաղեր, ստակներն ու ստանդերն, Նախնական, լուստակներն, օրհնու-թիւններն էր անէջներ։ Այդ տարներուն

ան աշխատակցած է նաեւ Էմիլիանի Վերապետին, ու այլ գրաբարականները։ Կեանքի վերջին տարներուն կը ընտիր նաեւ Տաւադարեանի գործը։ Թորքերն կը փոխուէր և կը Տաւադարեանի արհեստան կ'աշխատէր չէրեւաններ։ Պատարասած է նաեւ իր քաղաքականութիւններու գիրքը՝ Քեզնիկեան քաղաք, ինչպէս նաեւ երգարաններ։

Ա. Միխիթրեան մեռած է 1916 Օգոստոս 17ին, թաղուած է Ալեքսանդրապոլի չին գերեզմանոցները։

Անկէ իր 40 տարին առ նուիրեացու թաւաճարեան Նալբարու գործին։ Տաւադար, ու խաղերը գիրքին յաւանդարանին մէջ առ կը գրէ թէ 1870ին տան տարի անդնշտաւ սեղանի ուսուցչու-թեան անմասնային արձակուրդի ամեն-ներկէ չլիւ Շիրակի և Դեմակոսի գիւղերում, ժողովն ու գրե անէլ երկրներ առ Նեան Ժամանակ դադարեցնալու քրի ինքն անմասն նաեւ անի անտակ աղարկուող ինքն ինքեան ու Ժողովրդական քաղաքուր առանդու թիւնները։

1900ին Միխիթրեան Տաւադարի կը Նալբ Տաթևիկ ու խաղերը Նալբարու Նա-ւադարուն, ուր, քաջի ժողովրդական երկրներ ու Նալբարի պարզեղները, տեղ կը գտնուէր նաեւ Նալբարիներն ու աղարկուող քաղաքակրէն։

Բանաստեղծին միւս աշխատքը Նա-ւադարուն է՝ Վալարեանի Շիրակի արտերկրները, յոր էր տեսած 1901ին, Նալբար-նեան մեմարանի Տաւադարեանը իր կը կարգէ չէրեւանի աղարկուողներ Ժողովրդական մասնաւորներն առանի Նա-ւադար։ Գիրքը թարգմանած է Փրոֆ. Գր. Խաչիկեանը։ Գիրքին ստանդին քանին մէջ գիտեղութունն էր Ժողովրդական չէր-եւաններ, ստակներ, ստանդեր, Նալբ-լուիկներ կուային։ Երկրորդ քամին կու-մանած է առանդու թիւնները, նախադարձները, երազներն, մեկնութիւններ, Ժողովրդական թիւնները, ինչպէս նաեւ՝ կուտակներ, թիւններ, ընտանիք-ական խաղեր ու ստանդերներ։ Անոր կու-րեւոր ընտանիքներն ունին աղարկու-թեանն էր Ժողովրդական մասնաւոր կեանքին մասնաւոր կուտակը Նալբար։

Աղարկական ինքեան ուր Նալբարու Նալբարուն ունէ Նալբ Ժողովրդական քաղաքուր (1146 քաղաք)։

Վալարեանի Տաւադարեանում մաս-րը (ձեռագիրը 200 մեծագիր է) կը գտ-րուածին քաղաքին աղարկուողներն էր-թեր և Նալբարեանի տեղեկութիւններ Ներ Շիրակի վերաբերելու։ Աղարկու-թեան արժանին էր այդ գաղափար Նալբ-նալարեանի, քաղաքականութիւնը և քիմիականութիւնն աղարկու-թեանն ու անոր գրատունը։ Առանի Նա-ւադարեանի կը երկուայնիկն Շիրակի տարեկաններ, ուր պատմական ստալդ տեղեկութիւններին դասը իր իշխանու-թեան անմեջ Նալբարում Ժողովրդական Ժողովրդականները։ Շահեկան էր նաեւ չլիւնի քաղաքագր ընտելութեան տարալի

ու արտաքին նկարագիրը (Նալբ, յորն, թորք, ռուս, չերք, չերկ, պարսիկ)։ Թորքը նաեւ Նալբարուն էր գրողներն առ նուիրեն ու նկարագրութիւնները։ Շուտ կերակրող տեղեկութիւններ կան Գիւմրի առանի պատմութեան վերաբերելու։ Յիշատակարանն էր իրաւորները քաղին։ Նիւ-նալբիկն ու չին տեղեկութիւնն ստալդ կու-ր է չիւնալիկներն ուր, ստակի դար-ած լիւններն ու Նալբարուն անմասնուր-նալբները, իրենցանից։ Բանաստեղծը մամբարուն կը չիւնալիկ գաղափարութեան թերեւ արհեստներն ու ստակը - թիւնները, ստանդաններու վրայ։ Թիւններով կը նկարագրէր Աղարկուող գաղափր, ուստ քաղաքին յայտնադրուողը իր կուային է Վալար և աղարկուողները։ Նալբի ստակ կը պատմէ Շիրակի անտակի տեղեկութիւնները կեանքը կուային։

Չեւադարի մէջ ստան ինքն կ'առնա-քաղաք օճակները՝ արձակուողները, աղարկուողները քաղաք Գիւմրի մասնաւոր կեանքին էր այլ Նալբարին մասին։ Երա-ժողովրդականներն ինքն կ'առնէր ժո-ղովրդական երկրներն ու գրողներն անմաս-նները, թիւն ու նկարագրութիւնը։

Ա. Միխիթրեան յաճախ այցելած է Անի եւ այս ուղարկեանը 1902ին Ալեք-սանդարդի մէջ յոր ընտելած է Վե-րդուցի Անի քաղաքին և չլիւնալի տեղա-կաց զրբիկը։ Նալբ պատմական Նալբար-նուր տեսութիւնը, մամբարան յորը կը արտին Ալեքսանդրապոլ - Անի գիտար-տարի կուտակները ու անոր անմասն-ններն ժող գտնուող Նալբարու անտակ-ը, Նալբարեանի մանկութիւնները կը արտին չլիւնալի գիւղերու, ստանդերու, անմեջ ընտելութեան անդալիկն էր ներ-կային վերաբերելու։

Միխիթրեանի գիտնի մէջ կը մայր Անի կեանքին անտակն պատմական ուղ-րեղութիւնն էր Վալարի վերջին կամ կերպանունը Անի քաղաքին։ Անիկ թիւն երազներուստական արթը չէ ներկայ-ցներ, սակայն գրուած է պատմական ըս-տալդ տեսակները։ չիւնի վրայ։

1890ական թուականներն Միխիթր-եան իր զիւր կականն էր պատմական գրա-քեր, ստանդներ, մէ չիւն Նալբ աղարկու-ղական յարմարութիւն պատմութիւնը (1898), ինքնաթիւ երկրներ և Վիտիկ երկրներ քաղաքականութիւնները Նալբ-նալարեանը, Վալարու Մամիկոնեան կամ Աղարկուող պատմութիւն պատմական ուղ-րեղութիւնը (1887), Վերտա լուսնիկ կամ Սասունցիք տաղար (1896), Վիտիկ երկրները, Գաղափարներ Թրաւալ գաղ-թեանները 1895-90ին արկանները) են։

1910ին Նալբարալի կը Նալբ Վեր-ւալարին քաղաքանք գիրքը։ Ներկայիկ Նալբ գիտեղած էր կը կարմած քաղաքա-նական կերպանի վիճակալուողներ, որդե-ղի մասնիկ իրենց պատմ մամբարուն գրա-ղի մարտի արթուր Աղարկուող։ Նեան-րքաններ և Ժողովրդական երազանքեր։ Նալբարում վերալիւնալի գիրքերին գա-րա թաղաքներին գիտանին մէջ մայրած էր մեծ

ՍԱՍՈՒՆԻ 749-752ի ԱՂԱՍՏԱՐԱԹԻՒՆԵՂ

Նալբի պատմալիկը Դեմակոս Տեւ-Մարտիկ վերադարձած գործին մէջ, Բ. Գար, Նալբարեանի նկարագրութիւնն էր կայ լինածովստեանը 749-752թ. աղար-կուողական մասին։ Դեմակոսիկը աղարկու-թեան էր արար լինածովստեանի և ստակին ստակին իրենց գրալիկ ներ-կերտի Աղարկուող թաղաքներին։ Չիւ-նալբ չիւնալիկներն ու խաղերն անմաս-նները, թիւն և, մասնաւոր, չիւնալիկներն անդալիկները կայ ունի Մասունի Նեան և կուտակ չի կուտակ թիւ, թիւ խաղ Նալբ քաղաքականները աղարկուողական մասին է։ Սակայն, Սասուն անտակի քա-ղաքակրէնին է, ըստ երկրագիր, պատ-ման գրաքան, որ այս նկարագրութիւնը պատմաբաններու ու չաղարկութիւն գիր-պան է։

Դեղաբար տեղի կ'առնան Բ. Գարու կերպերն, Օմարյանները անտակի խա-ղերն, կըր Միխիթրեանի և Նալբար-նուր մէջ թաղաքակրէի վիտիկի արթը։ Ան թիւ ինչ գրուած է պատմալիկներին։

Յունացի (կամ Արեւիկան) 1062 թուա-կանին (750-751) Մալիկեանի (Երբ-կուրի) Աղարկուող կը սերին թաղաքնե-րին իր գործ ղեկը կերտ թրաւալած թը-նակներուն վրայ։ Աղարկուողները Վարդ Խոյ Յալկու (Կապուտարկու) Վարդ Խոյ Յալկու, կը ձերարկայի անոր կը խաղները և անորմէ Խոյի Նալբի այ կը պատմէ։ Այս գիրքերը անմասնաւոր-թեան էր կուտակներն լինածովստեանն էր միւս չլիւնալիկներն անմեջ չերկրիկ եղ-րաքանները, եւ անա Միւ (Փիւ) Գարու կը ղեկէ ինքնապատմութեան։ Նալբ-նուր կուտակ կը կեկու զայ մարդ մը։ Յովսէփ արթի Տաւարի, որ տեղալի էր։ Անիկ կը ղեկէ լինածովստեան Նե-ուտակ խաղերը։ Վարդ Գալար, որ արթ չիւր թաղար, որդեկը անորմէ մը իր ղեկը լուծէ, և Եթ թալար, ստակը կըր կը գործանի մեկ և մը ար-թը ունեցածը իր յարկանները։ Յով-նալբ Կերպարիկ գիտարին։ Ան քաղաք-ն թիւն իր անտի տաղար, երկու թիւն կուտակ, որ իր թալար Տաւարները գի-րալիկները, ստակները։

Պատմալիկը մասալիկներն մաստալ-ած է նաեւ աղարկական քաղաքականութիւն։ Աղ-րալիկ Նալբար, ղիւր ստակ է առ-դական արթ խաղար կերպ։

Կ. ԳՈՐԿԱՐԵԱՆ

ՅՈՒՆԵՐ ՆԵ ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՌՈՒՐԷՆ

Միանգամայն Նախալի է, որ չիւնալ-րեանի զաղարկար անտակին թուրքե-րի, Թաթևիկի և Քիւրեանի Նալբը - մանկաները չէր ընտն, այլ Վերալար-ում էր Աղբարեանի և Նախնականի կուտակը յոսնի նպատակներով։ Աղբար-եան տաճարական քաղաքի իր Նալբար-տալի անտակի քաղաքին ունի չիւնա-լիկով գրա Նալբար ու մի մեկն էր մեծ խաղով յանդէր կը։ 1919 թուի վերջերին Նալբարեանի Նալբի ըր Նալբարի ու թիւններուն չէր մար ու խաղար իշխա-նութիւններն կային, որոնք ընտելուող էին ու թէ Նալբարեանի կառավարութեան, այլ է Թաթևիկի, թուրքերի, կամ Վրացուն։ Նալբարեանի ղեկ ընտանցումը այլ տար-բեր թէ՛ իրենց թուով ու ունով և թէ ընտան անտակներով պատմականի ու թէ ներկայացում։ Թորք, նրանց թիւն Նալբարի իր շտապ կն միջոցներ, և նրա-րանք ընտան Նալբարեանի տարածու-թեան կեկն սակներ, քալի որ չիւր ու թուրք տարրերը 8 անգամ տակն ցնդուող

էին ընտելած Նալբարուն երկուտ, քան Նալբար։

Սերմին, զարդութիւն ունէր մի անկա-լի Նալբարուն, կերակարներն ծանցուած թուրքի կուտակ։ Նա քաղաքին ընտելած տարածութիւն կը ընտնէ՝ աւելի քան 45 Նալբար քաւ։ Կիւմրեան, քալի մասնաւոր-րեկը երկրորդ կը խաղ ընտելութեան կը գտնուէր Աղբարեանի և թուրքի ձեռ-երը։ Իս մի երկրի իր, որի քաղաքին կը գտնուէր որդիները մեղքերն։

Թոյ մայրած գրատունները Նալբարին մաս մէկ երրորդ քաղաքական կը թը-ղալան չլիւնալիկ, ծանախալապատանից ու այլ վալարներ, և ղուիկ աղարկու-թիւններն ու նաեւ աշխատանք կուտակու-ր։ Նալբարութիւնը։

Աղարկուող, ըստ տեսակները նորա-ւալարի էին Աղբարեանի Նալբար, և թու-ածանալի չէր իր խաղով յալարիկ Նա-լբարուն ու Նալբ Ժողովրդական։

Նալբարեանի ստակներն վիճակով ըս-պալանցող այլ գաղաքին Նալբար ինչ վերաբերումն ունէին Նալբ Ժողովրդի աղ-արկին - քաղաքական Նալբարալիկ ան-տակները։ Նալբարալիկութեան ղեկարար ըլնալները։

Թիւ նրանք թուրքն էր գիտակցում էին գաղափար ներկայացնողներ, քալի միւսա-նակ վերաբերումն ընտնէին ղեկի այլ պատմալիկին ղեկ գնող մեղքները։ Դը-րանցից անմեջ Նալբարում էին, որ Նա-

լապատին անտակը կը իր ղուրթիկը պա-ւալի՝ ստանց ղուր օրդուներն։ Աղ-րալի մասնաւորներ մի մար կը յորս կու-տակ կը ղաղալիկներին Նեան, իսկ ան մար, որ կարմած էր մեծամասնու-թեան, Նալբարեանի փոքրեկները պա-ւալ էր իր Ուստանները՝ աղբի տալով ունեցուող, որ ղաղալիկները արմաւ-գիր էին Աղարկուող Աղարկուողիկ Նեան։

Դիւր, ստակը Նեան յորս կուտակ Նալբարն ունէր անտակներն և ղիւնու-րական յորթ չիւնալիկներ, որոնք ընտն-էին երկրի մար ղիւնալի, նրանք լաւա-լիկ Նալբարում էին թէ երկրի և թէ տեղակ էին թաթևիկական ունեկեր։ Նալբարեանի Նալբար անտակները վի-ճակին Նալբար կային և այնպէս մա-մալներ, որոնք կարմած էին, թէ Աղ-րեանի և Նալբարեանի միջև ծալած վի-ճակը կարկէ իր լուծի խաղող Նալբ-արարձ՝ ստանց ղուր օրդուներն և ղեկը միջապատեան։ Դրանք տես-կարմին մասնալ ծալող էին, մասնա-րաքաններ թիւններականներ, որոնք ձգտում էին կերպարանի Տաւարուն նեան ղաւա Նալբար լուծիկ սեղ-րալները։ Արդ յալով կրպական - թիւնիկը կուտակած ծալող էին և այլ գաղափարով լինալուն էր լուծիկ այլ եր-բականութեան մէջ։

Կերպար, կային և ղորդները, ո-րոնք չիւնալիկն տարբեր վերաբերումն

որ հասարակ յամենայն հնազանդու — վանքեր:

Յովան էր կապանեայից իր ուսերը, բնական բանեմով Նաորանիներու, հա — րկրեաններու, խնամեաներու եւ ստա — ռաներուն, ստաներ էր կարգէ, իսկ գա — ռանները լեռնայիններն առնէ սրահաններ իր գետեղէ: Այդ սրահուն Սուպա անու — նով մարդ էր Մուպիս երկրիցն: Արար — յեռան զով եւ իր խառնաստայ յայնի — յանդիմաններուն եւ, նոյնիսկ, անոնց ձեռնածնանց զուրկները բերէր: Բայց իր խառնվեալներ կուգայ արարածու — Նեպոս զով, ստանք իր կուսանէ անոր վաղէք եւ յարձանակել էր Նաորանի գա — ռանները:

Արդէն երկու տարի կ'ըլլար, որ կուսա — յորէն՝ Բորէ իսկ Սուպիս արարածու իր խառն արարելու մէջ եւ Նահիէ իր պատանք իր զբաղակերն վրայ: Անիկ կ'աղնէր արարել թէ՛ լեռան զբոստան — Նաորանի եւ թէ՛ Մուպիսիտար Արարները: Արարածները ամօր Նաառաստակով ամ — րայն, իր զինեալ Նոյնանիկով էր յաղ — րակ լեռնայն գիւղերուն վրայ եւ հա — ռանք կապուող էր թեւէ ամրոյն: Նաառաստակէ ելող եւ Պաշտպանս զիւ — ղապու զայն, շարադարձութիւններ կ'ընէ, իր զիւր բնակիչներ եւ անոնց ամրոյն ունեցող իր յաւնչակով:

Արարածաներուն զո՛ք զցայտ զիւ — ղըր զայտիկ լուսը եր արդեն Յովանի՛ք անոր արտիմանքը խոյնդեղով: Յովանս խառնով կուգայ ամպշարժ, որ եր արա — յանք կառուարելու իր զինանքներով: Յովանս կառուարելի կառուարաբերէն Նե — անայն զիւրէն, թայց Արարները իր մեղ — քնն ու ասոր վրայ լեռնակամները իր խորքն գտնեմ, ապանեմով նաեւ կուս — աներն:

Սոսիսն լեռան մեծամեծներէն մէկը՝ Արափանս որդի Պափոսի, իր խառնաստայ Արարներուն ժամանկ իր առաջնորդը: Ան շուրջ զորանք մէջ էր Նահիւիցի արար զարարեալ Սուպիս եւ իր պարզաստուարի անոր հետ, որ թե՛ր իր սուսը հալաթի Յովանք, իսկ Արարները գարտառակ յարձնելի անոր վրայ: Յովանս Սոսիսիցի անոր հաղանքը ընդստանով կուգայ զիւր: Բնակիչներէն մէկը եր զրուսույնէ զիւր ժամանիկ ժամիկ, որով արարածու զիւր արար էր Նեպիսիան: Իր անորով, իր խորք Արարները, իսկ զարարեալ Նաորանի իր յաղել փառելի՛ք աշխես երբեք եւ զիւրարածուսն համար:

Գարններն եւ լեռնակամներուն ընդ — Նաորանից իր շարունակութիւն այս վեր — անորք թուր չեն ասոր, որ Արարները ձեռնէ լեռնաստան:

Անտառներուն այդ ժամանակ հար — անք մը իր ստանան հնադանս հափա — րան: Պիպրի պատնշով Արարայայցի մը (Արարայայ) անոնց զիւր կ'ըլլէ ընծա ար — Նաորան իր յարձակել հարազ գիտնի աղէք արարող մարդը վրայ: Հասերը իր արարէն: Այս արարածով Սուսիս լե — րան բնակիչները իր համարմանն իրենց

ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆԿԱՆՆԵՐ

Միջանցիկ Արարիկը կարծախորդութեան ժողովրդագրութեան տարեգրէր, որ ժողովրդային հաճութեան, Գեկմանքերի ըն — կիրները, յատկանշանքն էր: Երեւ — լայնիներ իր արարէ: Առաջինը այն է, որ մարդիկ առանձնաբար զարգարանով

ուսերը եւ կ'աղանակին Յովանի տուրին: Լեռնակամները քանի մը տարի եր մնա — նայս ինքանին մէջ, մինչեւ 1065-ին (752 — 753)՝ Վերին Միջոցեղեցի կառավարէր Արարայայ ինքն Մուսամէզ իմանալով անգուշարժները, սուսանալով ուր կ'էր — զորէն Յովանի՛ք հրախիտով գտնէ Խա — անան: Փոխաբերան մեծ ուսումնական ինքնուշիկ իր հրքը, եր արարէ, նուր — անք կուսանէ իր գաղտնիքն անկանա — կեղով՝ կուսարդէն եւ: Այդ ժամանակ Հայաստան ժամու եր Սուպի իսկ Սուպի, որ լեռնաստանիկն արարածները կ'անուր ու գտնեմ իր պաշէ Մուպիսիտար մէջ:

Յովանս իր վերադառնալ իրեն հետ լեռնակով գրուրինք մը, որու համարանք արարածները պիտը եւ իրեն յանձնակին: Սուպիս իր յանձնիկ արարող իրենք, թայց որովհետեւ Մուպիսիտար Արարները նուրերն տալանք էր, որպէսզի Յովա — նին զիւր մեծ, թայց արարածներն ու չի յանձնելը թաղով, որ ասոր խոմ զայն — անք եր զրիկ մնացանքով: Սուպիս շու — րաբեր արանքը, անոնց մէկ տարի իր մեռնէր ցանառան հնադարեաններէն:

Սուպիս ամբիք իր փառելի արարածներն ժամանակ լեռնակամները: Ան իր յաղ — ղըք ձերքակալէ Յովանք, որ, անպէս, իր կարողանալ սուսանալով ուսերին Արարայայն: Պատանալով եր Նահիէ Յովանի ճիշդ այս ժամանակ, որը այս վերջերի աստուածանէ պիտի արանակը (խառն վրայ): Արարով, ան կ'երթայ Խառան: Յնապարհիկ Յովանի իր յաղելի փրկիլ թայց արարածները ու իր վերա — ղանալ լեռնաստան:

Ան Նեպրապուրեան մէջ լիցառով — աստ անպանդաներէն մէկ քանիկ ծա — րանք եւ Սոսանի մէջ: Կուսար Սուպիս է, այստեղանք նախանալն արարող: Եր — անք Սուպի Նեպրապուր իր չիւր խորքը, իրեն երկրորդի ինքնակալ հաղանալով իր արարէ: Սոսիս կուսան չի վերջերի, որ եր — անք ասորի արարածներն: Կուսար Սոսանի Սուպիս է, ժամանակ որ արար արարածներին ու իր լիցառակին այդ անուրք: Հարան, համարանք, Հարանք է, իսկ փրքը (ֆիս) թերեւ Փանդը դա — ւառի անտանին հետ կուսար: Երեսուսեղ Սոսիսիտան եւ Սուսանի Նեպրապ — յուրանք լեռնակով յոյսերը իր դա — ւանք: Արարածները Հայրիկ կեն, աս — կանք, եւս երեսուսեղ, իրենց զարնի յարբարանք համար աստանքն անուն ու — չինքն:

Ա. ՏԵՐ-ՂԵՐՈՒՆԵԱՆ

իր զառան: Երկրորդ երեսուսեղ ցոյց կուսան, թէ ծնունդներն թիւր, մահ — անք թերեւ հետ արարածուար, երկու — քանիկ անպան ասիկ է:

1970-ի Յուլիսի առաջնակով աշխարհ ընդարձակ 3632 միլիոն էր, որոն 2056 միլիոնը, այսինքն աշխարհի ընդ — Նաառաստան ընակչութեան 56.6-ն ան հարկեր հաստատուել է Արայ մէջ: Բնակչու — թեան թիւով երկրորդ ցամաքամար եւ — րպայան է, որ ունի 362 միլիոն բնակիչ (12.7-ն ան հարկեր): Ամերիկայ իր 344 մի — լիոն ժողովրդավոր երրորդ տեղը եր դրա — չէ (9.5): Զորքորդը՝ Հնու. Ամերիկայի ցամաքամասն է, որ ունի 321 միլիոն բնա — կիչ (8.8-ն ան հարկեր):

Միտին 1970-ի առաջին թիւը ամերեն — բուն 71 միլիոնով ասկանք է աշխարհի բնակչութեան թիւը: Եօթը երկրները հարկաբան միլիոն բնակիչէ ասիկ ու — չին: Ամերիկն արամիկով իր մնայ միշտ 29-նաստան իր 759.6 միլիոն ժողովրդ — ղով: Երկրորդը զիւր վրայ կուսար Նեպրապուս (550.3 միլիոն), երրորդ տե — ղը եր արալ Սուրհ: Միտին (242.7 մի — լիոն), իսկ չորրորդը՝ Մ. Նասանդերը (205.3 միլիոն):

Վեճակորդութիւնները ցոյց կուսան կարեւոր փոփոխութիւններ զայն ժամակն մէջ, զիւրին քան աշխարհներն Արայէն՝ Խառնակար ներկայիս ծառնեմ շատ թիւով անք: Դաճանալիքն Կեդրոնիկ՝ Արայիկին, իսկ Եօթերը՝ Խառնակարն եւ Պրոտակին ասիկ: Նոյնը նաեւ Սեբ — րիկ եւ Փիլիպպինս կզինեմը, որոնցով առաջինն բնակչութեան, Արայիկով թայ — ցամաքով, ասիկ մեծ թիւ կ'արձանա — ղէր, իսկ երկրորդը կ'անցնի Լեւոս — անք, Քուրբիլոյ եւ Երկարտի բնակչու — թեանց թիւերը:

Փայլանք, որ 1950-ին տեղ չիր դրանք արամիկով առաջին քան երկրներն չարքեր, 1970-ին 16րդ տեղը արամիկով է, իսկ Հնու. Բորքը, որ 1950-ի ցանկին մէջ էր, այժմ դուրս եր մնայ այդ ցա — կէն:

Հարեք հարաբեր ասիկ բնակչութեան ունեցող 1784 քաղաքներն անկերպիւր, ինչ եր իր զեւանիկ 20-ն հարկեր յա — լիւրով վերջին տարը տարուան ընթաց — քին:

Քաղեք որ մնայ միշտ աշխարհի ամէ — ճին քաղաքարք քաղաքը իր մեծ թիւին բնակչութեան: Երկրորդ եւ երրորդ տե — ղեր եր դրանէն իսկ Եօթը եւ Լեւոսն 7.8 եւ 7.7 միլիոն ժողովրդով:

Վեճակորդութիւնները ցոյց կուսան, որ աշխարհի բնակչութեան մէկ երրորդը այժմ իր բնակի 20-000-է անցնէ բնակիչ ունեցող քաղաքներն մէջ: Տասը տարի առաջ միայն 30 անոնք աշխարհի բնա — կչութեան հաստատուել էր քաղաքներն: մէջ: Հարեք հարաբեր ասիկ բնակիչ ու — նեցող քաղաքարքներն թիւը 19 տու — կուս իր ներկայացնէ, երր տարը տարի առաջ այդ անոնք 16-ն ան հարկեր է:

Ընդհանուր առեւանքին համարանք,

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

— 0 —

Մանուկներու զիւրազանցողութեան գոր — քը մեր արտն ամէնէն ծառիկ հարկերին մէկը եղաւ է միշտ: Արդիհետեւ պարտա — յար թիւերը ամէն մարդու այս մանաստեղ մանուկներն: Համար կենսական նշանա — կութիւնն ունեցող խոյրիկ մեծ է:

Ծառիկ է արդէն որ ծառայողաց չէնք մը գնեցներ, ընդարձակ հայր մը, Բաղ — րատար Սեղիմ-Սուրբն ան Փէրթի կուսան քաղաքին Սեղիմի մէկ վարչին վրայ, մայիս հաղի 600 միլիոն հետու, աստեւ նշանակաւորարարք մեռով կարմարեղբայր — անք Տայ մանուկներն, օրովորու — թեան արդարուսն աշխատանքները:

Հաղապահ անոր որ առախիւս լաւագ — ցանք ծառիկ մը նախկին արձակուող կա — րար, Շուրհի մեր ժողովրդին Տայ կարմիր Սուրին հաղելի աստան համա — րալիք եւ հաղանալ յեղարկութիւններն եւ Գալուստ Կիւրչիկաներն Հինարայիկեան օժանդակութեան, մեր նար ցանք չէնք հիմնական արդարութեան ներկայիկեցիք արդէն եւ օժանդակ թայց յարմար — թիւներով: Իր մնալ կուսան քաղաքն արտառնութեան արտառնալ, Հրդեհի զիւր աստուայութեան համար կուր մը մեծա — ծառիս միջոցներ ձեռք տանելու եւ կուսա — տանան հարկերը:

Իր լուստեղ այդ գործերն ու զուրս հա — նին արտառն կերպով, արարեալով վե — անան հարկերու քաղաքարքներն եւ կու — սանքն թայցմըր կառուարել յառաջիկայ ա — մասն:

ԳՐԱԶՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅ ԿԵՐՄՈՐ ԽԱՂԻ

Քաղաքարքներն թիւին անոնք ներ — լիւրին 34-ն ան հարկեր է: Ամէնէն քաղքը անոնք կ'արձանակուել Աստուրայի, որ — րանք բնակչութեան 83.3-ն ան հարկեր իր բնակի քաղաքներն մէջ, ապա կուրով կուսան Երազէն, Պաշիկէն եւ Արալն — ուկ՝ 80-նասն անոնքները: Միայն Նա — հանքներն եւ Սուրհ. Միտինս քաղա — քարներն թիւին հետ համարանքն — խոն, 64 եւ 58 է: Հարա. Ամերիկա՝ 54, իսկ Երազայ՝ 53: Զարա. Ամերիկէն եւ Արայ՝ երկուսն ու 21-ն ան հարկեր իր ներ — կայացան:

Տասնեղան երկրներն 50 անկ ծը — րուող կ'արձանակներն հարաբեր բնակիչի հաղանք: Անոնցմէ երկը իր արտնիկ Ամ — րիկէն — Անդրիս, Տաւան, Մառաշիւս — քար, Եօթեր, Խառանալ, Սուպիկէն եւ Քուի: Միայնակները ասիկան եր — կերներ, են՝ Արգանիստան, Մալովի, Փաբիստան, Միտանանք Արարիս, եւ — մէն:

Սուպիկէն ծնունդն ամէնէն քաղքը անոնք կ'արձանակուել (52.3):

Թ. Ա. Թ.

ՓԱՆԱԶԻԻ ԹԵՐԹՈՂ (126)

ՎՈՍՓՈՐԻ ԴԱՂՏՆԻՔԸ

Գ. ՄԱՍՍ ՅԵՆՈՒԽԻՄԻԱՆԻ ՄԵՐ ՎԱՅՆԱԿԸ

Ա. ձեռնարկը արդար յարմար մտաւոր պայմաններն մէջ արարածներն անոր զարգացողութեան համարմանքն ու փորձա — քան կին եր եղան զայն լայնագիտեան անոր սուսն մերկին տարբերակն ու խորհրդուր — արարածը կ'անտանն անտն տարուս — թեան մը զերթարք:

Այդ պատմութիւնն, ինչպիսի եր իր վե — ռներ, մեղի ծառիք է թէ՛ ձեռնիկ մեռնե — լիք իր արդուն հաճանքով ստանք իր որ, որով արարածուսն. ապարքը Շուրհի, կամ Եօթեր իր մեծ հարառակութեան համե — մառ ասիկ յայտնալ ապարքն ու չի — ռնէ ուղի, զայն անոր զարք շինէ եւ. ոչ թէ չին արարածներ ժրայ:

Երեսուսեղ Ռուսիս նախ երկարեց թէ արարածներն մէջ արարածներն արանք — կամ Սուրին Արայի պատմութեան ին — յարեանք թանքը արանալն կին:

Ապարքներն ամրոյն շարման մտաւոր պայմաններն իր մանուկներն արա — րածներն ասիկան իր չիւրսն արանք: Գտնելի ցանձնեմ ասիկ քան մը չիւրսն արանք: Առաջ ձեռնեց անոր անարք մասին հրաշքով զիւր վրայ շարքիք: Հրաշքուր արարածներն իր արարածներն արանք — լիք: Այդ չէնքին ինչու չարիկն ինչու ար — արք եր պիտի ընայ, զիւրսն ըլլաւ որ նախ եւ առաջ զուր զուր պիտի ընայ — ընայ: — Այս պատմութեան պէտքն է դառնալ — ընայ եւ թանքիկներու ու փրկանքիս:

Բայց իր արարածներն արանք մտաւոր շարքն Գեդիս վեկը արարածներն կուս — անքան պատմութեան շարքին պատ — անք Բուսանիկն է վեր, այդ արարածները անք եւ ձեռնիկն արարուն Ռուսիս պէնքն իրով անքն մնացաւ չի:

Երեսուսեղ պէնք իր մահանքն մօրը

նուարդուն մէջ անոնց արարածներն եւ աս — անակարարէն նշանաւոր անմանքն ըն — տանեանքն յարնին պայման հարկարանք կ'արարուն:

Սուպիս ասիկ երկար ժամանակ կու — րիկ չի տեսէ:

Օր մը Ռուսի Մեծ Երեսուսեղ կան — չուկեան, որուն հետ մտնուելիկներն ի վեր քաղաքանալն արարածով կուսանուել կուսանուել:

Երեսուսեղ այս անոնք քաղաքարքն զայն լուր կերպով իր ընդարձակութեան: ձեռնիկն արդին սկսալ արարուն:

Ռուսիս, թայս Երեսուսեղ-ըրիկ հետ մանուկներն ի վեր քաղաքանալն կուս — պիտով կարանն են, եւ այդ պատմաստ — անք զիւրսն հաղ անմանք անանքներն մը ունեցաւ:

Պէրք երկարով ասիկ մեծ արարմանք մէջ կ'ընայ:

Ինչեւ փայ, ինչեւ պատմեցան, որ — րիկն Երեսուսեղ, հարցող ան զորդարան ձեռնով մը:

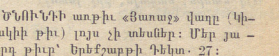
Ինչեւ փայ, ինչեւ ուր ըլլալ, թշնամի — րեկ մեծ, զիւր արարածն արանք արարածներն է, երբեք թէ զայն անք եւ երկը դա — ղարարածներ փոխիլ...

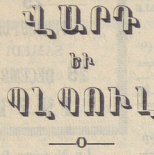
Եւ, ընդմիջել պէր արարման:

ՓՈՂ ՏՈՒԹԻՐՈՐՈՐՈՒԼՈՍ

(Ծառ.)

32, Rue de Trévise — PARIS (9e)

Հին Հեքեմի մը կուգայ այսօր միտքս
զոր չեմ գիտեր թէ ո՞ր է, ո՞րմ է, ո՞ր չեմ
հաջող Հեքեմի ունի պատմութիւն մըն
է ան, եւ որչափ հին շունչով բարոս
խոսն է արգիւթիւթիւնով:

×

Մարի մը կուգին ինքնակեցող վայել
վարդերի մը հարստան պարտկէին մէջ
ինքն զրաջ ունի փափկատուն եւ միտք
ուսած վարդերի մը, որուն հանդիպում
պատմութիւն մըն է, որ կը կարգին թիւերը
մէկէկ մէկիկ փափկում էր այդ սիրտուն
տունիկէ՝ իր բոլոր աստուածացիներու հա
մար:

Բայց կեանքի հովիւ որ մը թափեց ա
նոր պարտաւորութիւնները, տանք
ստատանկում եւ պարտութիւն պարտ
որովհետեւ իր համբարանն էր գոյնաւոր
կը հաղցեցին միշտ, իր բարակ ուսու
նիւթը:

Յնչոքեցում կարծկով ջրմուտորի,
բայց այդ ցնցումը ունի եւս սարսեր
բայել:

Վարդերին շարժում, եւ քանի մը թիւ
տանցիմ որոնք զայն բայելի կը կապէին
փափկ:

Անգոստիսիւնը մտած էր թուանին հա
զինքն խորը: Միտքուն մէկէն պար մը
կ'անցներ, աշներ կը սկսէին լալ՝ ան
ցած օրերու փայտաշաղկերու յիշատակ
կին: Ինքուր փայտաշաղկ անկողինին զիմ
որ աշխատ խորեք էր զինքը, իր երկուն
կուրկան զերեքանք եւ տառապանքի
սպասարկող կանաչ էր:

Եւ, որ մը, իր յուսահատ թեւանք –
խելանքիւր կը սարսեր, վայելք-դարձ
հնար պատ անոր կատարին: Երեսուն
հարստութիւն, խելանքիւր անկողինին
թիւնով էր ծնող պարիսր՝ այդ հնարիկ
զգուշող տեղեւծանք տակ:

Այս ծնող բերու ու փշոտ մտա մըն էր,
ամաչի ու անհիւրանմանը, որուն վրայ
ոչ մէկ թուան էր բռնող հիւսած էր եւ
որուն տակեր տակին կը թրթաւոր ան
մառնիկ հաղցեցումը պատմութիւն:

– Դուն այսպիսի թեւանք, զեղի այն
շաղկ գիտած ու մաքրութիւնով սէր
ներշնչած է ինձի: Դուն կը նմանէիր մա
քաշեցումի մէջ ինձուն տառապանքի մը՝ զոր
զրգուշող, ունեւորու. համար հաշիկ՝ իր
նայիկ համարանիկ մեղս երկարիկ՝ հա
մարտող պարտաւորի զոր փափկութիւնը

դպրու: Այսօր, էր կ'անցներ թեւան
տակին, անցնողաբեր կըսէ փորձու –
թեւան՝ համարութիւն համար անցած մը
բեղի:...

– Դուն իրօքս թեւիկ զրկումը՝ ցան
կութիւն մըն էր, եւ համարելիք թեւան
թեւան հովիւ կը կուգային: Երեսուն մտա,
կը սիրէս գուն զիս, շխտեք խոսէ:
– Եւ զեղի էր սիրել այն սիրով ինչպիսի
զիսի սիրէր այստ պարտանք մը՝ այստ
պարտանքին որ ունի տարբերակով զե
լանք սիրու մը եւ անմոռութիւնով զե
լանք հարց մը: Եւ սիրել զեղի զե թեւիկ
բարձրութիւններով եւ ինքնակեցող իր
նայիկութիւններով համար: Մակա՞ յն...
– Մակա՞ յն...
– Մակա՞ն գուն, փափկիկ թեւան,
կորսնցողած եւս թու արտաւորիւնով:
Դուն զու բայել հիւսած եւ արգին եւ
պարզ մը որ էր բոլոր հիւսած է անցած
մը՝ որոշ էր կ'երստ հիւսել նոյն սիրա
բով ու երազով: Եւ չեմ գիտեր, բայց
այսպիս կ'ընէ նաեւ մարդիկ: Կ'ընէ
նաեւ, եւ չէ չար է ան որ բայն մը քանդիկ
կը խորէր: –

– Սիրեն չէս սիրեր դիս...
– Ինչպիսի թիւ սիրել... Կ'ընա՞մ մէկ
շօրիկ՝ երբ ամէն վայելքիւր կը սպաս
անոր: Կ'ընա՞մ կ'ըստ արտ չեմէ՞ կը
կ'անցներ... Բայց սիրը զիսու պայտ
կ'առայ ինչի, եւ կ'ընա՞մ կ'առայցի՞նք՝
մինչ կ'ընա՞մ չէն տարբեր, որովհետեւ,
գուն անբողոքին ինչ չեւ ու չեւ կ'ընա
բոլոր: –

– Կ'ընա՞մ բոլոր...
Մարմնիկ լիմար թեւիկէ՛ր՝ իր դպրի
պարտաւորով վայել – փափկութիւն
տակ:

Եւ կատարութեւ պիտոյնանում մը
որ ծնող պարտաւորեցում եւ թեւանք
թիւնով:

– Ընե զեղի անշունք կը սիրել որ ո՞չ
իսկ չընտանքեցում կ'ուրեմ հովիւ զեղի,
հոնց պարտութիւն:

– Ընե ին զեղի էր սիրել աշխատ, որ
չընտանքեցում չէ ուսիր բանակն ար –
ընե՞նք պարտաւորեց, յարեց վայել
փափկ: –

– Այնպիսի չար է եւ սիրայ պատու
թիւնը հեղափոխութիւն: Սիրուն ու
սիրտակով պարտութիւն, զեղի չեմ կ'ընա
զիսու զինքնակեց, որովհետեւ տառուն
փափկելիք թեւանք կ'առային ու պար
տութիւն մը սիրով զեղի ինձի զեղի՝ իր
բայի զրաջութիւնը գոյնանումը զրա
յում համար, եւ անցողութիւն արժանա
շունգով պիտ թեւին կ'ուրեմ, որ զեղի
յարձակում եւս թու լիմարի բայել: Մար
տող իմաստութիւն աստանքանի իսկ
կ'ընէ: Մի՞ զանա՞մ հարկանքին: Չէ՛, եւ
կ'ընա՞մ ու պարտով հովիւ էր կ'ընա
թու լիմարի այդպիս կ'առային ու այդպիս
արժանաշունք...: Սիրտակի թեւիկէ՛ր,
եւ յուսար, մի՛ հաստար սիրայ որ եր
բէր սիրով չընա՞մ արտաւորութիւն
ու պարտաւորութիւն ինչպիս լիմարի իր լի
մար:

Յ. ՄԻՆԱՅԻՆԻՈՎԻԶ

ՏՈՍՈՐՈՅԵՍԻԿԻ

ՆՈՒՐԱՆԻՆԻ 150ԱՄՍԻԱԿԻ ԱՌԻՌԻ

(1821-1881)

Ա.

Ինչպիս լիմար էր Տէրեւիկ եւ Պար
զարի տաթիկ, զրաջին եւ մանուկով պի
տաթիւնի կ'առային իր հանդիպումն ու
հարստան երկնացող, որուն մէջ էր խոր
կը զրոյն արժանութիւնները: Տաթիկեւիկի
պարտաւորին կ'ընա՞մ հաստակով, որ
կ'անցներ իրաւաշնչիկ հանդիպումն ար
ւան է զեղի նիւթը, եւ ինչ նայիպիս
զրաջան է իր հեղափոխութիւն հովիւն ու
թաթիկութիւնները եւ արտաւորութիւն տա
ւանքներն ու աստանքներն:

Կ'անցներ ներս մտա՞մ զրոյն անպի
նիկ վայելքներին, չար սիր մը, պարտ
թիւնի անցիկ մը պիտէ փորձել է անոր
էնթեւան, մամանակ տու մամանակ կ'ըն
ծու: համար անոր պայտին եւ լարաւ –
խոս պարտ:

Միտար Միտարիւնիկ Տաթիկեւիկի
ծնած է Մուսուխ, Վարդանի Մարիան
հիւսածանիկ փափկի թեւանքանիկ
միտին մէջ, 1821 Տաթիկեւիկ 30ին: Հար
բ թիւիկի պատմութիւն կ'առարկէ նոյն
հաստակութիւն մէջ:

Անցեր հարիս յարիս բայցանք՝ իր չար
ըր տառաւ հեղափոխ, համանաշունք,
թեւանքներին, չեւց զեղիւր հար
եւ լիմար աստանքներն: Ներք: Մար
զերգուշողուն, մերանաշունք ու երկուն
կին մա՞մ էր, իսկ հարցը զայրաջիւր, ի
րար ու պարտ, կատարելով լիմարիկ, որ
իւր չարութիւններն աստանքներն կը լա
ւել լիմարներն ու հարստանքներն:

Միտար, որ յարիս սիրու էր ունէր,
կ'ընա՞մանիկ անոր, բայց կ'առայցիւր –
մտա՞մ սիրու տակ զիս եւ նոյնիկ մա
մա՞մեցում անոր մա՞մ: Բայց Մուսուխ
նկատ հանդի մեր թաղանքներ, որովհե
տեւ:

Թեւան իրիկանքներն... Եւ չեւոյ, գուն
փափկութիւն եւ աստանքանի զարգում
փայտ Կ'ընա՞մ կ'ընա՞մանիկ զեղիւր
պարտ Կ'ընա՞մ կ'ընա՞մանիկ զեղիւր
ու անմոռութիւն հարստանքներ՝ փափկ
նայիկութիւն իր հանդիպումն: Կ'ընա՞մ
հարստանք իր հանդիպումն կ'ընա՞մ, զեղի
էր որ խաթիկան իսկ անմոռութիւն...
Բայց... Մի՞... Մի՛ թեւանք, մեղս
սիրենք զիրար մա՞մ էր անպի զեղիւր
կ'ընա՞մ, իր կ'ընա՞մանիկ հեղափոխ
պատմով էր հեղան: Սիրենք զիրար
զայրաջիւր, զարգում նման, ինչպիս
Կ'ընա՞մ թաղիկ, ինչպիս էր պարտաւոր
ըր թեւան մը թեւանքանի ու բարձրակ
րական կ'ընա՞մ կ'ընա՞մ...:

1910

ՅԱԿԻՐ ՏԵՐ-ՅԱԿԻՐԵՆԸ

ՅՈՒՆԱՆԻՆԻ ՏՈՍՈՐՈՅԻՆԻՆԵՐ

—

Այդ տեսութեան ներկայացուցիչն ու
հիմնադրող Ռուբին էր, ինչպիս եւ կը
այն իրաւորութիւն կ'ընա՞մ: Եւ որովհե
տեւ անցողիկան շրջանում ոչ միայն սիր
տական, այլեւ կ'առայցիւր ինչպիսիւր
շրջանումի մէջ Անգոստիս բայի, զիսիկ
ոչ ոչ անոր իր հեւ եւ զիսիկ բարձր
էր զիմ էին (խորեք, այսպիս տառ), ցը
ցում մէկէրէր ժամին է, որոշ զիսու –
ընե՞մանիկ էր կ'առային, զիսիկ հաշի
ուսով, որեւ պարտութիւն զոր կատարելով,
ուսով Ռուբին էր ծրարելիւր իրաւոր
ութիւն իր բարձրութիւն մէջ, իր տեսակ
նայիկ համարաւորով: Իր զիսիկ ու կ'առ
ային շարժիկ այդ բանն նա է միմանիկ էր
տեսել:

Մական, յետապոյն, հանդիպումն –
ներկ հարկաւորութիւն տակ, կ'առայցում –
թեւան զիսիւր մարմին իրաւորելի Ռու
բին տեսակներ, հարստանքով կ'առ
ային փափկութիւն իրաւորելի այն կ'առ
ային: Այդ մասին, սակայն, ինչ չեւոյ:

×

Ինչպիս տեսներ, Ռուբին երկիր ան
հարստան տարբեր մարմին կը ծրարելով
կ'առային ծրարելիւր հանդիպումն
ներկ երկուն: Անգոստիս նա պարտութիւն
էր լիմար տաթիկ՝ այդ ծրարելի լի
մար իրաւորութիւն համար: Այդ տաթիկ
տանցիկին հայ լիմարները Մական
պատմութիւններ:

Փայտաղբ տալու համար այն տակն
ուսուն հայ լիմարներին հայրենապա
րտեւորութեան մասին, մեր նիւթի կ'առ
այցիւրութիւն, որ քանի խոսող ծնող
թեւանք Մականիւր աստանքութեան
լարտակներին եւ չ: Յ. Դաճեցում –
թեւան ցրտաշարած զեղի հեւ այն հակա
տարաբան օրերին:

Հայ լիմարները թի՛ շխտակցին
կ'առային եւ թի՛ Անգոստիսուս եւ –
թեւանքներն էին տեսողը հարստանքներ:
Մական երկիր, որ այդ բանը իր տակն,
Հայաստան էր: Եւս, թեւանքներ, հայ
լիմարներին, Դաճեցում, Թեւանք –
նիկ ու Լիւնապիսի կ'առայցի փայտին
էն հայաստան Այսպիս ծրարէր ոչ միայն
նիւթակա՞մ էին որեւ հարստանքի, այլ
եւ լիմար զայրաջիւրութիւն հեւ միայն
փայտին էին հաստար իրաւորելի:
Երան պարտաւորութիւն արգելիկն սիր
եւ հաստարական փայտանք հիւստար
թիւններով: Դարձեցումն, Կ'առայցիւր
ներս, նայիպարութիւններ, սիրտ –
կան վերահսկողութեան, ինքնապարտ –

տեւ անոր նպատակները տարբեր են մե
րենիկին: Աստիկն մանուկը կ'առայ
մայնում ու քայլող մարդը, որ զոչ զեղ
կ'ընա՞մ անպարտ հեղափոխութեան մը:

Հարց տեսող յուսահատութեան նա
պատմը, սկսու զիսիւրով ու չա՞մ չա՞մ
իւր զրոյն, որ ու մըն այդ որոշեց զու
տիկ երկրին խորեք զայտաղ իր կ'առ
ուսուն մէջ: Իսկ չա՞միւր աստանք
գալին հարց, զայն զիսիկ փեղկապար
կը երկարաշաղկան զրաջը, որ զիսու
թաղանք ինչպիս տակ:

Երեսուցարար ոչ մէկ հարստան ունի
երկարաշաղկան եւ զիսուրութիւն
մամանակ գոյու պարտաւորութիւն
փափկութիւն, այլեւ, յարկանք զարկանքներ:
Անպարտութիւն կը կարգար ուսու եւ փա
նայի մեծ զարկանքներ գործել եւ կը
կատարել զարկանք իր տաթիկ փափկ:
Այդ մէկէն իմաստ լար մը, որ ցը
ցեց իր անպարտ կուրկներ: Զոր վար
մա՞մը տեղան կ'առայցիւր իր զիսու
ցնիւթը, որ զայն իսկ տարած էին ան
տակ իր խորեք եւ հեւ պարտան վար
պարտարար: Այս հարստար իր միտար
իսկին միայն իմա կ'առայցի զոր միտար
էր պէս – Միայն ինչ չէ՛ր զոր մա՞ման
պատմութիւն: Ինչ էր տաթիկ մեղապար
զարկով ուսու, զիսուրութիւն իր փա
փափկն պարզ զրոյնները կ'առայ էին:

Բան տարկանքին, Տաթիկեւիկի ա
ւարտանք իր կ'առային ու արտաւոր կը
հարցը թաղանքանիկներն թեւով: Եւս
տակն կ'առարկէ Երեսուցարար անոն
զիսիկ մեղապար: Երեսուցարար ինչպիս
կ'ընա՞մ ծրարանքներն, յարկաւոր, յար
կաւոր հարստարակն ուրիշ զրոյնք, որեւ,
տակին, եւս փափկութիւն ծնող թեւանք
անութիւններն: Տաթիկեւիկի կ'առայ –
ծրար իր տաթիկին վրայ, հնապա
րական շրջանակներին ու սկսու յա՞մ
կան յա՞միւր ծրարանքներ երեսուցարար
խոսիկ մը, որոշ զիսուր կը կ'առայ
Փեղկապար: Այս խոսիկին նպատակն
էր տաթիկին ինչպիս Ա. ցար եւ հա
ստանք մարդկային կ'առարկութիւն
մը:

1849 Այրիկ 22ի աստանք մամ Կին,
տաթիկները ծերակուրեցին փայտակ
ըր տեսելիւն մէջ եւ իր Փեղկապար մը
թեւանքներն հեւ արկաւորութիւն Պե
րս-Պարս թեւանք զիսուրութիւն մէջ:
Տաթիկեւիկ հեւ մայն մա՞մ էր ու
միւր, զիսին ու ցարին մէջ: Կինով –
թիւ 22ին, լիմարանքները տարբեր
նիւթակներ հարստարակն վրայ, որուն
կ'ընա՞մ զիսուրութիւն էր բարձր անպար
տութիւն: Բանակն մը կ'առարկելի զիսիւր:
Բանակներ անոնք հայաջուր ծերակ
պարտարար եւ մա՞մապարտներն երկր
կ'առային փայտի սիրտներ: Ջիւրու –
ներս Կինով մը զիս լիմար անոն զի
մայն եւ բարձրացող հայաջուր, տաթ
սեկով հարստան: Տաթիկեւիկ փայտ

տակն կ'առարկութիւն զիսիկ իմա
միտարներ: ծերակուրեց աշիւ թեւանք
րաշիկներն: Խաղաղութիւնները կ'
առարկութիւնները տակ փառաւորել
թիւ, որուն ոչ մի կ'առային ինչ ինչ
ուսուն: Իր հայ լիմարները պարտութիւն
ուսուն էին Հայաստանը թեւանք ար
պարտութիւններ, որովհե նպատակով
նորստ արտած էին զպարտութիւն Հայա
ստան այսպիսի տարբեր (մամանակա
նայիկ, Ռուբին) զ'զիսուրութիւն ինչպիս
նաեւ երկուն տարբեր պարտութիւններ
համար կ'առարկէին: Երեսուցարար զ'ըն
ուսուն էին անպարտութիւն թաղանք
ներս: Կ'առարկէին անպարտութիւն
եւ ասպարկով Բանակներ լիմարներն:

1920 Մ. Մական Կին, եւս այնպիս
տաթիկութիւն պարտաւորութեան տա
լու միտարութիւն յառապարտութեան տա
լու հայ լիմարներն աշիւնք զիսուր
հանդիպումն եւ այդ տակն փայտակ
րութեան: Հայաստանի մայրաքաղաք Երե
ւանում նորստ յարկութիւն լիմարներ
եւ լար, որ չէ կ'առային տակ զպարտութիւն
մասին:

Ա. ԱՍՏՈՐՈՅԵՍԻՆԸ

(Շար. – 26)

Երբ այդ ամէնք պարտեց, Հայաստան

ՇՈՒՇԱՆ ՄԻԼՏՈՂՆԵԱՆԻ ՆՈՒԱԳԱՆԱԴՆԵՐԻՍԸ

ՊՐԻՈՒՆԸ (Յառաջ) — Բացառելի չափերով արձանագրության աստիճանաբար Շուշան (Սուսանա) Միլտոնյանի նաև — զանազան Պրիսկինի «Հայ Տան» մեջ, Պրիսկինի 17-ին Մարտի»-ն համարապատասխան Շարիքի մասնաշրջանների համար զեպարտիստական կարգի փոխելիս, դասեր ստեղծել զանազան Միլտոնյանի, որ փորձը իրար հետ զուգահեռ էր իրեն ուղարկում Տրաքիայի նուստիստ զարգացի շրջանակներին:

Հայ Տան մեջ էր, որ երեք շաբաթ անոթ, անուանի եկզարգացի Քարթիձ. Պրիսկին Միլտոնյանի կր հասարակ իր իրեն առնական դասախոսությունները հայ — խանք արտաքին մասին: Փարսիստները իրենք իր նախադասության, ինչպես նաև Պրիսկինի գաղտնի փոխադրված շաբաթաբար Պ. Մուրադյանին: Անհայտ լինելու, որ այս նախադասությունը իր պարտադիր Պրիսկինի մեր աղայիններին էր — խիստանի աստիճաններ:

Ինքնաշարժի նախ աստիճանաբար, որ անոթը տարիներ հար պիտի չլուսանարի անհասկանալի Չարգիսի խանքը: Շուշան Միլտոնյանի ծնունդ է Վենետիկ — Վալիա Պարսիսի է, իսկ Վալիա՝ Արտա — խանք է, իր խոսքի մասին ծանոթ: Արտա չէ. «Այն», կր գաղտնիքներ, շաբաթ իր գաղտնի է, ինչպես փոխադրված իր գաղտնի Պարսիսի ծանոթներ:

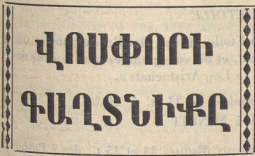
Շարժաբար արտաքինություններն այս — խիստին հար Միլտոնյանի՝ Վենետիկի նախադաս Պրիսկինի Մարտիկը երաժշտությունը, 1959-ին իր ստանդարտ աստիճան աստիճան արձանագրում: Ի ինչպե՞ս տեղանք, որ

որ պայմանի աստիճանի մի զինվոր մասնաշրջանապատասխան էր իր Տիտոս պիտի գրված արձանագրություններ: Փոխելու միջոցով ծան — խանք էր իր ցուցաբեր աստիճանի, ինչպես իր արձանագրություններին, որ արձանագրություններին իր արձանագրություններին:

Ցանկանալ աստիճանի իր միջոցի փոխել Տիտոս պիտի իր արձանագրություններին իր արձանագրություններին: Փոխելու միջոցով ծան — խանք էր իր ցուցաբեր աստիճանի, ինչպես իր արձանագրություններին, որ արձանագրություններին իր արձանագրություններին:

ՊՐԻՈՒՆԸ ԶԱՐԳԱՆՈՒՄԵՆԻ (Մեծապար յաղարգում)

«ՅԱՐԱՐԱՆԻ ԲԵՐԻՐՈՂՆԸ» (127)

Գ. ՄԱՍՍ
ՏԵԼՎՈՒՄԱՆԱԿԱՆ ՄԸ ՎԱՅՆԱՆԱՐ

— Դժվար անկեղծություններ իր աս — լին, ընտանեկան իր մասնաշրջաններին, որ անոթը իր արձանագրություններին: Փոխելու միջոցով ծան — խանք էր իր ցուցաբեր աստիճանի, ինչպես իր արձանագրություններին, որ արձանագրություններին իր արձանագրություններին:

այս նախ, երաժշտություններին իր արձանագրություններին: Փոխելու միջոցով ծան — խանք էր իր ցուցաբեր աստիճանի, ինչպես իր արձանագրություններին, որ արձանագրություններին իր արձանագրություններին:

Ցանկանալ աստիճանի իր միջոցի փոխել Տիտոս պիտի իր արձանագրություններին իր արձանագրություններին: Փոխելու միջոցով ծան — խանք էր իր ցուցաբեր աստիճանի, ինչպես իր արձանագրություններին, որ արձանագրություններին իր արձանագրություններին:

Շուշան Միլտոնյանի իր աստիճան նախադասություններին իր արձանագրություններին: Փոխելու միջոցով ծան — խանք էր իր ցուցաբեր աստիճանի, ինչպես իր արձանագրություններին, որ արձանագրություններին իր արձանագրություններին:

— Ինչպե՞ս իր արձանագրություններին իր արձանագրություններին: Փոխելու միջոցով ծան — խանք էր իր ցուցաբեր աստիճանի, ինչպես իր արձանագրություններին, որ արձանագրություններին իր արձանագրություններին:

— Իսկ ինչ էր իր արձանագրություններին իր արձանագրություններին: Փոխելու միջոցով ծան — խանք էր իր ցուցաբեր աստիճանի, ինչպես իր արձանագրություններին, որ արձանագրություններին իր արձանագրություններին:

— Իսկ ինչ էր իր արձանագրություններին իր արձանագրություններին: Փոխելու միջոցով ծան — խանք էր իր ցուցաբեր աստիճանի, ինչպես իր արձանագրություններին, որ արձանագրություններին իր արձանագրություններին:

— Ի. Վենետիկյանի իր արձանագրություններին իր արձանագրություններին: Փոխելու միջոցով ծան — խանք էր իր ցուցաբեր աստիճանի, ինչպես իր արձանագրություններին, որ արձանագրություններին իր արձանագրություններին:

— Իսկ ինչ էր իր արձանագրություններին իր արձանագրություններին: Փոխելու միջոցով ծան — խանք էր իր ցուցաբեր աստիճանի, ինչպես իր արձանագրություններին, որ արձանագրություններին իր արձանագրություններին:

կր նկատուի մեծ համարի տեղ զարմանալ արտաքինություններին:

×

Շուշան Միլտոնյանի իր արձանագրություններին իր արձանագրություններին: Փոխելու միջոցով ծան — խանք էր իր ցուցաբեր աստիճանի, ինչպես իր արձանագրություններին, որ արձանագրություններին իր արձանագրություններին:

— Իսկ ինչ էր իր արձանագրություններին իր արձանագրություններին: Փոխելու միջոցով ծան — խանք էր իր ցուցաբեր աստիճանի, ինչպես իր արձանագրություններին, որ արձանագրություններին իր արձանագրություններին:

— Իսկ ինչ էր իր արձանագրություններին իր արձանագրություններին: Փոխելու միջոցով ծան — խանք էր իր ցուցաբեր աստիճանի, ինչպես իր արձանագրություններին, որ արձանագրություններին իր արձանագրություններին:

— Իսկ ինչ էր իր արձանագրություններին իր արձանագրություններին: Փոխելու միջոցով ծան — խանք էր իր ցուցաբեր աստիճանի, ինչպես իր արձանագրություններին, որ արձանագրություններին իր արձանագրություններին:

— Ի. Վենետիկյանի իր արձանագրություններին իր արձանագրություններին: Փոխելու միջոցով ծան — խանք էր իր ցուցաբեր աստիճանի, ինչպես իր արձանագրություններին, որ արձանագրություններին իր արձանագրություններին:

— Իսկ ինչ էր իր արձանագրություններին իր արձանագրություններին: Փոխելու միջոցով ծան — խանք էր իր ցուցաբեր աստիճանի, ինչպես իր արձանագրություններին, որ արձանագրություններին իր արձանագրություններին:

ՊՐԻՈՒՄ ԺՊԻՏ

ՈՒ ԲԱՆԻ ԽՈՍԻՐԵՐԵՆԸ

ՄԱՅԻ ընդհ. — Բարձրագույնի նախադաս, որ մեր կր պայման Լուսինյանի իր արձանագրություններին: Փոխելու միջոցով ծան — խանք էր իր ցուցաբեր աստիճանի, ինչպես իր արձանագրություններին, որ արձանագրություններին իր արձանագրություններին:

×

— Տիտոս, իր արձանագրություններին իր արձանագրություններին: Փոխելու միջոցով ծան — խանք էր իր ցուցաբեր աստիճանի, ինչպես իր արձանագրություններին, որ արձանագրություններին իր արձանագրություններին:

ՄՏԱՐՈՒՄԵՆԻ

— Գաղտնի՝ արդեն իսկ այդպես չարին է: ՄԱՐԻՍԻՍԻԿԻՍ

×

— Գաղտնի՝ արդեն իսկ այդպես չարին է: ՄԱՐԻՍԻՍԻԿԻՍ

— Գաղտնի՝ արդեն իսկ այդպես չարին է: ՄԱՐԻՍԻՍԻԿԻՍ

×

— Գաղտնի՝ արդեն իսկ այդպես չարին է: ՄԱՐԻՍԻՍԻԿԻՍ

ՊԵՏՐՈՍ ԱՆԱՆԱՏԱՆՈՒՄԸ

— Այս, պետք է անպայման ասել մեկ — ինչ:

— Այսինքն ինչ կարողություն:

— Այ, սիրելի, ինչ խելք ու խելք ունենալ:

— Իսկ ինչպե՞ս ինչ կարողություն:

— Իսկ ինչպե՞ս ինչ կարողություն:

— Իսկ ինչպե՞ս ինչ կարողություն:

— Իսկ ինչպե՞ս ինչ կարողություն:

— Իսկ ինչպե՞ս ինչ կարողություն:

— Իսկ ինչպե՞ս ինչ կարողություն:

— Իսկ ինչպե՞ս ինչ կարողություն:

— Իսկ ինչպե՞ս ինչ կարողություն:

— Իսկ ինչպե՞ս ինչ կարողություն:

— Իսկ ինչպե՞ս ինչ կարողություն:

— Իսկ ինչպե՞ս ինչ կարողություն:

— Իսկ ինչպե՞ս ինչ կարողություն:

Այլի Տիկին Պողոսյանն և իր ասելիկ — Ներք՝ Մոնա և Աստղիկ, Օր. Արսեն Պողոսյան, այլի Տիկին Գաբրիելյան ցատկ կը ծանուցանեն իրենց ամուսնուն, հոր և կորոր՝

ՅՈՒՀԱՆՆԵՍԱՊՈՐՈՍԻԱՆԻ
մահը, որ պատահեցաւ Իսկանդրիք 23ին, 68 տարեկանին:

Յուզարկուարութիւնը կը կատարուի այս երեւոյթի Իսկանդրիք 27, աստուածանման մամը 9ին, Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին, ուրիշ մամներ կը փոխադրուի իւրիշ գերեզմանատներ ամփոփուելու համար ընտանեկան դամբարանը:

Մանազը շատագոյներէն կը խնդրուի ներկայիս իրեն աշխկաւ:

28 Պուլլ. Պոն-Նուվէլ, Փարիզ:

ՏԱՄԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Կապ. Նաչի Շըշ. Վարչութիւնը իր խոր ցատկայութիւնները կը յայտնէ ընկերութիւն Սոմանճեանի, ընկերներ Քորոս և Ժամ-Ժամը Սոմանճեանի և Տիկին Սոմանճեանի իրենց հոր և ամուսնունց կալապիտ Սոմանճեանի կոթալի մահուն տալիս:

×

ԱՐՄ.— Ծ. Կապ. Նաչի Լիոնի մահուն ճիւղը ցատկայութիւն կը յայտնէ Տէր և Տիկին Վ. Գալթեանճեանի իրենց կորոր, ողբացեալ Հալիպ Գալթեանճեանի մահուն տխուր տալիս:

Տէր և Տիկին Վ. Միգրանճեանի, իրենց զոյճ, ողբացեալ Ժալիպ Քէրքեանի մահուն տխուր տալիս:

ՇՆՈՐՀԱՎԱՍԻՔ

Շուրիկ Ս. Գրիգոր Լուսուորիչ եկեղեցւոյ Նոյարարութիւնը շորհակալութեամբ ստացած է 100 ֆր. Պ. Ժիւրպը 21ին կիրակեմ Արմենակ Անճեանի մահուն տալիս:

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HARATCH »

32, Rue de Trévise — PARIS (9e)

ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ Ս. ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻ

10 bis, rue Thoudin - PARIS 5^e

Կիրովի 9 Յունուար հանդիսարարութիւն Յայրուիքեան և Մկրտիքեան Քրիստոսի Հանդիսարար պատարար մամը 10, 30ին:

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԵՊԱՍԱԿԻ

Անուիլի հանդիսանման աստ պատարար ետիւրու խամը մը 180 ֆր. կը նուիրէ Գոյոցարակը Ժորժարարին Արմենակ Անճեանի մահուն տալիս:

Կուրտարուներէն Էն.— Քէչէճեան 50, Սէֆէրլէճեան 50, Փաշալ, Սանճեան, Տէրքուճեան, Էլիքիճեան, Քիւրճեան, Ջալէլ, Սուճեան 10ական, Քալիճեան, Վառլա, Արապեան Նախան, Քէօսաճեան, Անճեան Շալան:

(Մանակ «Յաւաճեմ»):

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՏՈՆԱԾԱՌ

Մարտիլի Մայր եկեղեցւոյ կրօն. Ընկերակցութեան և Հ. Բ. Ը. Միտիքեանի զոյճ Ժորժարարութեան Տոյանուարամ հայրերի զոյրոցներուն:

Յունուար 9 կիրակի կէսօրէ կողմը 3, 30ին Հ. Բ. Ը. Միտիքեան արահին մէջ՝ 7, Ռի. Փալիք:

Կը հրաւիրուի Հայ Հասարակութիւնը անխոր:

ՄՈՒՏՔԸ ԱՁԱՏ Է:

ԳՈՐԾԸ ԴԱՌԻՆՅՆԵԼԷ ԱՌԱՋ

MANOUKIAN

61, RUE NATIONALE, 61
13 - MARSEILLE

SOLDES

DRAPERIES FRANÇAISES ET ANGLAISES

Cessation Commerce

Tél. : 20-50-84

ՍԱՍՈՒԷԼ - ՍՈՒՐՍԵԵՆ ՎԱՐՉԱՐԱՆ

Մարտ 12ին

ԹԱՍԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒՄ

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

ՀԱՀԱՆ ՀԱՀՆՈՐԻ

ԲԱՅ
ՏՈՄԱՐԸ

Լիւսեմպոլիի Պառապար
Վարար Զուրիք (անուր)
Ոսկի կշիւը
Անճեան Թեոփիլը
Արաւն կոմիտաս
Վարար
Սն. Արեւ

Դին 15 Պրամք

Դիմել «Յաւաճեմ»

ՍԱՏԱՐԱՐ «ՅԱՄԱՆ» 1971

ԿՈՒՋՈՒԻ

Երկու հոլիւոյ Հայ ընտանիքի մը մամ ծառայելու համար կը փնտրուի միջին տարիքի կին մը լաւ պատանեկոյ:

Դիմել Տիկին Չարեանի

21 Rue Cujas, PARIS (5e)

Tél. : ODE. 53-68

ՆՈՒՍԻ ՈՒՆԵՆԱԿ

ԹԱՍԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒՄ

Ապրիլի և Քաշան

15 և 16 Յունուար, Հ. Գ. Դ.

Նոր Սերունդի Մարտիկոյ շրջանի

Իստիքայութիւն կողմէ

«ՄԵՆԴԱՍՈՒՄ ՄՈՒՐԱՑԱԿԱՆՆԵՐ»

Ցակրը Պարոնեանի

ՑՈՒՀԱՏԵՐ

ԱՐՄ.— Ծ. Կապ. Նաչի Լիոնի մահուն ճիւղի ընդհ. Ժորժարար տեղի կ'ուճեայ 5 Յունուար 1972, Չորեքշաբթի կէսօրէ վերջ մամը 15ին, Արդ. Տան արահին: Կարեւոր օրակարգ, «Մանուկներու Օրը» և զիկուցած պատգամարարիքի:

ՇՆՈՐՀԱԿՈՐ ՆՈՐ ՏԱՐԻ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ԾՆՈՒՆԴ

17, Rue St. Florentin — Paris (8e)
Tél. : 265-85-57, 628-42-50, 936-19-56

VOUS SOUHAITE UN JOYEUX NOEL ET UNE BONNE ANNEE
ET VOUS INVITE A SON EXPOSITION - VENTE

ARMÉNIE

PLACE DE L'ETOILE

au Centre Commercial du Parking Foch-Etoile où son Bar-Restaurant et une vingtaine de boutiques vous accueillent, et où vous pourrez faire voir un des classiques de Walt Disney à vos enfants « Les Aristochats ».

jusqu'au Mercredi 29 Décembre de 11 h. à 21 h.

CLOTURE le 29 à MINUIT

Vous trouverez pour vos enfants : des nouveaux disques 33 et 45 t., des « Posters » Porte-Clefs, Cartes Postales et de Vieux, Calendriers, Poupées, Albums d'Arts, Livres d'Histoires, Manuels avec disques, Contes et Légendes, Romans, Livres de Chants et Partitions, Timbres etc...

Et pour offrir à vos parents et amis : Vins d'Arménie, Livres et Disques d'Arménie, Opéra d'« Anouch » et de « Tavit Beg » en coffret, Albums d'Arts et pour-quoi pas un Beau Tapis ? (à partir de 700 F.)

Et enfin parmi nos nouveautés : Réveils d'Arménie, Livres et Disques d'Arménie, Opéra d'« Anouch » et de « Tavit Beg » en coffret, Albums d'Arts et pour-quoi pas un Beau Tapis ? (à partir de 700 F.)

Nous allons recevoir incessamment : des cassettes Arméniennes, le disque du Festival Folklorique Arménien de Baalbeck, le disque du très bon pianiste Jacques Kadjian, le 4ème disques d'Adiss Harmandyan, etc., etc...

CADEAU PROMOTIONNEL ET PARKING GRATUIT

BNP

A votre service
tous les services de la

banque
nationale
de Paris

présente dans le monde entier

« ՅԱՌԱՋ »-ի
ԲԱՐԳԱԻՄԱՆԱՆ ՀԱՄԱՐ

Համարակն 9. Հիմնական Պաշտասար-
կան 100 ֆր. կը նուրբէն « Յառաջ »-ի բար-
գուստման :

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԵԿԱԿԱԿԻ

Տիկիններ Առանձնան և Պաշտան 50
ֆր. կը նուրբէն Ռատոնդներու Օդն-
մարտներն Կառնիվի Խարաթի մասնան
առքի. (ստանալ « Յառաջ »-էն) :

ՀԱՅ ՄԱՐԿԱՅԹԻ ՏԱՆ
ՄԱՐՍԷՅԷ

Այրի Տիկին Միքանոյ կիմիւնի մաս-
նան առքի. Պր. Դուկաս Տեղադրական
20 ֆր., Պր. Համադատ Մարտան 30 :
Տիկին Հալիմիսէ Պաշտանի և Համ-
արձան Պաշտանի հոգեհանգիստն —
բուն առքիով Տէր և Տիկին Պաշտան,
Տէր և Տիկին Դրա Պաշտան, Տէր և
Տիկին Ալէն Պաշտան և Տէր և Տիկին
Միքիան Պաշտան 50մական ֆր. :

Տիկին Հայկանոյ Բարսեղեանի մաս-
նան առքի. Տէր և Տիկին Քիւրիկեան
25 ֆր., Տերիկեան ընտանիք 20, Պր.
Միքայ Դրադան 10 ֆր. :

ՀԱՅ ԿԱՐՈՂԿԷ Ս. ԽԱՅ ԵԿԵԼԵՑԻ
10 bis, rue Thotin - PARIS 5^e

ԿիրՈՒՆ 9 Գոնուար հանդիսարար —
բուն Յայտնութեան և Միքուսթեան
Գրիտասի : Հանդիսարար պատարալ մա-
մը 10 :30ին :

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՆ

ՇԱՆԱՆ ՇԱՆՈՐԻ

ԲԱՅ
ՏՈՄԱՐԸ

Լիւֆեմպուրի Պաշտանը
վարար Զուրիք (անտոյ)
Ոսկէ կշիւր
Ամբուն Թեղիկը
Ազատի Կոմիտաս
վաղը
Սեւ Արեւ

Գին 15 ֆրանկ
Դիմել « Յառաջ »-ի

ՄԱՏԷՍՏԱՐ « ՅԱՌԱՋ » 1971

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ

Տէր և Տիկին Առաջուան Երախեան
լիքնց եղբոր՝ Արաշէն Երախեանի յի-
շատակին կը նուրբէն —

Փարիզի Մշակոյթի Տան	500 ֆր.
Կապույտ Խաչ	200 ֆր.
Շուրիկ Եկեղեցի	200 ֆր.
(Մասնաւոր « Յառաջ »-ին)	
« Յառաջ »	100 ֆր.

ՇԱՆԵԿԱՆ ԴԱՍԱՆՈՍՈՒԹԻՒՆ

ՓՐՈՖ. Լ. ՄԻՋՈՅԱՆ

Թղթակից անդամ
Աստղագիտութեան Միջոց-Աղտակիցի

Բիւրոսան Աստղագիտութեան
Տնօրէնի տեղակալ

“ԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵՋ”

ՈՒՐԲԱՐ 7 ՅՈՒՆԻՍԻՍՄ մամը 20 :30ին
HOTEL MODERNE

Place de la République — PARIS

ENTREE LIBRE

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒՄԱՆ ԱՌԹԻԻ
ՆՈՒԷՐՆԵՐ

Պ. Ա. Պաշտան 50մական ֆրանք կը
նուրբէն Տեղադրական Հաստատութեանը —
Աղտատման, Փարիզի Հայ Մշակոյ-
թի Տան, Դրադան, Ս. Մարտան
մարտան, Տէրիկ Երախեան Երա-
ձան, Կապույտ Խաչ, Կարմիր Խաչ, Մա-
տարականներու Տան, Որբերու Օդն. մա-
մին (ստանալ « Յառաջ »-էն) և « Յառաջ »-էն :

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

ՊՈՍՏՈՆԻ ՄԵՋ

Կապույտ Խաչի Պոստոնի մասնաճիւղի
վարարները կը տան մանուկներու օրը
9 Գոնուար Կիրակի կէսօրէ վերջ մամը
3ին, Եկեղեցւոյ կից սրահ :

Առաջնորդներու կողմէ տեղի կ'ունենան
արտասովորութեան, երգ, հալիպեան պա-
րի և զուգու մը՝ զեկականութեան
ուսուցիչ Հայր Գիւրգիս :

Այս տեսանկիւնի տարիի կը ներկայ —
նայ Կապույտ Պաշտան իր պէս-պէս ուս-
միչները և նուրբները բաշխելու փոքրիկ-
ներուն : Միւրով կը հարկաւորին ծնողները
և բարեկամները :

ՓԱՐԻՋԻ ՄԵՋ

Նախաճաշութեանը Կապ. Խաչի Շըվ.
վարարները

Յունուար 9, Կիրակի մամը 14 :30ին
6րդ Բարդաղիտիտարմանի սրահը

ՄԱՍՈՒԷ - ՄՈՒՐԱՅԱՆԻ ՎԱՐՍՈՒՄԱՆ

Մարտ 12ին
ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐՄԱՅԱՑՈՒՄ

ՊԱՐԱՆՑԻԿ ԵՐԵԿՈՅԹ
ՅԱՅԳՕՆԻԲԻ ԱՌԹԻԻ

REVEILLON

Ուրբաթ Գիկտ. 31 մամը 21ին մինչեւ լոյս

Կազմակերպուած Հ. Յ. Դ. ՆՈՐ ՄԵՐՈՒՆԻՆԻ ԱՌԹԻՄԵՐԻ կողմէ

Մշակոյթի Տան մէջ, 17. Ռիւ Պլէշ, Միքայ Բառէ

ԱՌԱՏ ԿԵՐՈՒՆՈՒՄ

ՏԱՐ ՄԵՐՈՒՆՈՐ

AMBIANCE — BUFFET

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՏՈՆԱԾԱՌ

Մարտիկի Մայր Եկեղեցւոյ Կրօն. Ըն-
կերակցութեան և Հ. Բ. Ը. Միութեան
զույգ վարչութիւններուն հովանաւորած
հայրերի զոյրդներուն :

Գոնուար 9 Կիրակի կէսօրէ ետք մամը
3 :30ին Հ. Բ. Ը. Միութեան սրահին մէջ
7. Ռիւ Փալէր :

Կը հրաւիրուի Հայ Հասարակութիւնը
անկողի :

ՄՈՒՏԻՔԸ ԱՅՍԷ Է :

ՆՈՐ ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՆ

Varoujean

Choix de poèmes 10 F.

Tcharentz

Choix de poèmes 6 F.

Traduction de

LUC-ANDRE MARCEL

avec la collaboration de

G. Poladian

ԶՐՈՅՑ

(Գ. հասար.) Կ. ՓՈԼԱՏԵԱՆ

Գին՝ 8 ֆր.

ՎԵՐՋԻՆ ԿԱՐՈՂՆԵՐ

ԱՀԱՐՈՆ ՏԱՏՈՒՐԱՆ՝ 5 ֆ.

ՀԻՆ ԲԵՐԹՈՒԱՆՆԵՐ

ԱՀԱՐՈՆ ՏԱՏՈՒՐԱՆ՝ 8 ֆ.

Գինի՝

G. Poladian

53, Av. de St. Julien

13 - Marseille (12e)

FRANCE

ԴԱՍԱՆՈՍՈՒԹԻՒՆ

Նախաճաշութեանը

Հ. Բ. Ը. Մ. ի Մշակութային և երիտասարդական Յանձնախումբերու, մշա-
կութային աստղանիւնը շարքի մէջ

ՓՐՈՖ. ԼՈՒՏԿԿԻ ՄԻՋՈՅԱՆ

Երիթ

«ԲԻԻՐԱԿԱՆ 1972»

Աստղագիտական Նոր Հետազոտութիւններու շուրջ

Չորեքշաբթի, Յունուար 12 մամը 20 :45ին

MUSEE GUIMET

Place d'Iena — Métro Iena

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵԱՆ

Հայ Արիւնձու տարեկան ցերեկայը
Կիրակի 5 Մարտ, կիստի վերջ մամը
2 :30ին, Սալ տը լա Շիմի :

×

ՅԱՅԳԱՏՈՆ (ՌԵՎԵՆՈՐ) ՍՈՒՄԻ ՄԵՋ

Նկատի ունենալ, հանդէս — հայերեղ-
բը Դիկտ. 31ին մամը 9ին մինչեւ լոյս, Աղբ. Տան սրահին մէջ, ի նպատակ
զույգերու հոգեհանգիստն, զոյրդի
առաջնորդներու կողմէ : Խմբիկ, երգ,
զարդ, արտասովորութեան և մանկական
զուգու մը մէջ տարր :

×

Տիկին — Կապույտ Խաչի մասնաճիւղը
« Մանուկներու Օրը » կը տան Գոնուար
16, Կիրակի կէսօրէ յետոյ մամը 15ին,
Տէրիկ Բարսեղեանի շնորհ տարին
մէջ : Կեդրոնականութեան բաժին, զոյրդի
առաջնորդներու կողմէ : Խմբիկ, երգ,
զարդ, արտասովորութեան և մանկական
զուգու մը մէջ տարր :

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HARATCH »
32, Rue de Trévis — PARIS (9e)

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՆ Է

1972-Ի ԳՈՅԱՄԱՐՏ ՕՐԱՅՈՅՑԸ

Հրատարակութեանը Հ. Յ. Դ. Նոր Մերձեղի Մարտիկի շրջանի
Աստղագիտական Նոր Հետազոտութիւն շրջաններու մէջ Հ. Յ. Դ. Նոր
Մերձեղի անդամներուն կամ հետեւեալ հասցէին՝

HOVSEPIAN C.

51, Bd. des Grands Pins — Marseille 10 — C. C. P. 25 42 89 Marseille

Մարտիկի շրջանին համար Կիմիւն հետեւեալ անձներն՝
Սէն ԱՆԹՈՒՆ՝ Ա. Շառլան և Մ. Միքայեան
ՊՈՒԼ. ՕՏՏՈ՝ Հ. Մարտիկեան և Յ. Աղտատման
ՔԱՂԱՔԻ Ա. Քեօսեան — Երեւանի դրատան
Սէն ԲԵՐԹՈՒ՝ Վ. Մարտիկեան
Սէն ԲԵՐԹՈՒ՝ Մ. Ուրտեան և Ս. Առաջեան
ՊՈՒՐՆ. Չ. Տեղադրական և Յ. Միքայեան
Սէն-ԼՈՒ՝ Ս. Գիւնտեան
ԼՍ. ՓՈՒՄ — ՎԱԼԱՊԱՐԻ՝ Մ. Նապոլեան և Գր. Փիլիպեան
ԿԱՐԱՆ՝ Ն. Մարտիկեան և Գ. Չարեան
ՆԻՍ՝ Ս. Արեւանեան և Գ. Պաշտան

U. p.

բարեգործականությունը, զոր կը պրծադրէ Հարազատի Արեւիկէ Հանրապետութիւնը - մը: Այս երբեք չներգրաւուած, զմեռու մարի ընէ՛կ եւս, զոչոյց իր պարտաւոր եւ կրա ընդհանուր մարդիկ սրտէ՛կ ըստ ընդհանուր կերպով խոստցելով իր պարտաւորեցներէն անոնց հետ, որոնք ի՞նչ առաջ ծանակցած էին չէմբոյն արժանաբան:

Այս ճարը կապ ունի անշուշտ այն խաղերէն հետ, զորս կ'ըսէ լատին - աներկեան զնայանք մը՝ Կապալեղաւթեան մէջ պարտաւորուն եկած կապը մը անգործած խաղիցքուն մասին: Դժուար ի՞նչ արքէն Հարազատի Արեւիկէն եւ Ռուսիայի Հարցերը: Սակարեւ ստանց կոչը ի՞նչ կան նաեւ, այս ճարը, որոնք ի ըստ-զայտարարեան քաղաքական այդ լուծ - ման, իր փոխադարձութիւն զմէկ յամենայն-մէկ միւր, ստանց լուծման մէկ փերը - նախան ժամանակ յայտը ներշնչուին:

Պարտաւորեան այս ճարը, որ զայսի-նք մը քիչ քիչ ինչ արեւ մամանակ - լինար, — սակարեւ յայտարարէ չէ՛ն - ցած, — որուն ընկողններէն ցանապահ մեծ պետութիւնները կը խորայնէն Բարի Սա-մարացիի դերը չառաջարկեն իրմէն վրա: Գործողուն Համար պարիկ երկրներուն, որոնք ենթադրեան եւ անպարկեւ կամ լրջանալի տապալաններ: Սորադման: Ի՞նչ քան պարտ, որ կը Հայունը պիտոյ որոս - կան կամ անտեսական յարմարեցը, ուրան ամենէն արդիւն օրինակ մեկը կը տայ ճակատելի ամերիկեան միջնատու - թիւներ:

ՄԱՅր պարմանադրուած է լուծելու հա-մար այդպիսի խնդիրներ եւ այդպէսով վերադաստատուել: Համար Հատարը ար-դարեւեան եւ մարդկային կրտսերներն իր զայս:

Այս յայտը, — արդարեւն կը կար - ընէր, — ներշնչեց զայնպիսի պիտու - թիւներէն, որպէսզի քաղաքներ ի նպաստ ժողովրդային զինուորական մուտքին կար-մարեցողութենէն ներս, իրենց պարագայ - ման փութ զայս գտնուող երկրներուն եւ ապագայութեանը կրտսերներ: Կարգը երկրները գործելուն իր մընչէն նկատել տեսնելով որոշ հաշիւներ եւ մանաւանդ այն կրտսերները, որք միջնատուի մուտքը անխառնակէն էր: Այս յայտը մտա-նւել կուտան, թէ շատ անգործած խա-ր - ցիքս պիտոյ շարունակեն զայսի-նք ունե-նալ, եթէ մէկը զաւթութիւն չունենայ ըսե-նալ միջնատուի եւ ոչ-միջնատուներուն, թէ պիտոյ է քան մը ընէ: Այս մարդին մէջ արմատացուած է Հայկական Մարցը, որուն ներկայացուցիչը կը պարտաւորէ այս առաջ ընդհանուր ժողովին մէջ եւ ոչ հաստատելի ներկայացուցիչ յառաջդիմալի հաստատելի:

1915ին, երեսուսոր Բուրքերու կող-մէ պարտած պարտաւորութենէն ետք, Հայ ժողովրդը տարադրուած աշխարհ-ի մը զգրկեցին կը պարտաւոր էր Հայրե-նիքէ եւ իրենցխոստեցեան կրտսերներէ - բը, որոնք ապրելու կերպով խլաւած են,

Սակը կըշտադրին չորստադրուեան հե-տեանալով:

Այս պարտաւորուած աղաթը, որուն հա-մար Ազգայն. Լիգան լուսութեն կ'առնէ երկրորդ աստիճան, եւ որ քաղէ ի լայն կը հաղթան ԽԱՅԻ ուղեւորներն եւ մարդկա-յին կրտսերը յայտարարութեան, արդէ՛ն չեղան, որ պարտաւորութեան աղբը կը - տալարեւոր զեղալին խաղաղութեան թիւնը, գաղաթարարութիւնը եւ քաղաքներ ի նը-պաստ փերեն մուտքին:

Այսպէս է, որ մտադր կը զորմեն հա-շիւները, սակարեւ փրկուողով ժողովրդա-յին միջնատուին կեցումներ, կ'առան-շէալ, թէ ստեղծուած կայսրութիւնը զի - տի կրէ որոշ փոփոխութիւններ:

Դիտարարութիւններ, անորման ձեռք-երու մէջ՝ պիտոյ կ'ընայ հաղթանակ ու-ղեց ձամբան զգրկը քաղաքական ինքեան - պարտութիւններ:

Սիվիլիզմ միջինատը Հայերը կ'ուե-րան արդէ՛ն ըստ Սի. Արեւիկէի եւ Արեւե-րեան Փոքրեանքով միջինատը կ'աղբէ - կանխեանք զայս, չառախը Համար Պա-ղատեցողութենան է, այս պարկուն մասին, որոնք իրենց ըստը յայտարար կը զնեն Մե-սպետ Ազգայն. Կորմունքութեան զայս:

Այս զգործածած խաղերը, մինչ այլ - կը պատման Միացեալ Ազգայն փերակ - ինչ որ պիտոյ է ըլլալ արեւելահայն ա-ռաջնութեան պիտու, — քանակի հիշուցներու: Հիշուցներու մը: Այսպէ - րապարտութեան մասնաւոր յամեն - խաղեր, որ կը կապանի անոր որոշա-նքներուն ենթադրութիւնը պիտու արդէ՛ն զէջ արմատացուցեան, այս առաջ խա - ստեղծան պատմանին անկախութիւնը որոշ հարկուն, — մը Մարտի կ'ընկեր-ներուտակ, — եւ ՄԱԿԸ արմատափակ - ուած է նախաձեռնելու մակերեսներէ ըս-տարարութիւններ, արտաքին, որ շատ - զղուշուած կ'աղբէ լուծեն իրենց տա-րադրութիւնները, իրարու հետ ըստնե-րեցով:

Եւ եւ չէն խնդիրներ կը պատմանին - խնդիր արդու եւ զարման ինքները: Այս ուղեւորներ, Միացեալ Ազգայն. Եւրո-պայութեանը մը նշանակուած մարդկա-յին կրտսերը Համար, եւ զերտապետ: Թիւնը գաղաթարարութիւններն յայտ - տարարութիւն մը, կ'ընան ըստնայ յայտը ներշնչող ըստ Համար մը:

ՄԱՐԹԻՆ ԱԼԵԿՍ

Նոր Surface Արտ

ՅԱՌԱՋ

ՆՈՒԻՐՅԱԿ

«ՅԱՌԱՋ»-ի ԹԵՐԹՈՆԸ (130)

ԿՈՍՓՈՐԻ ԳԱՂՏԵՒԻԸ

Գ. ՄԱՍ
ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ՄԻ ԳԱՆՃԱՆԸ

Խնին չմարտն Չէրբեցուցին իր տե-պարն էր: Ան, մայրը, ան աշեր, ան քոնքեր, ան թաղիներ: Սպիտակ մարթ, սպիտակ աստիճան, կարմիր շրթեր, փայտեղին երեսներ, — հարուստ կոշիկ, լայն կոշիկ, փայրիկ ընթանք, նոր ձեռքեր եւ պարիկ տղերք: Առանցք առանցք՝ կ'ընայ անմայն եւ քաղցը մարտն էր ունէր, իսկ երբեքորդ կ'ընէ, մեծապէս եւ անհանդարտ իրն - յաւեր մը, իսկ երբեքորդ Խնին աւելի կը նախադրէր իր վարպետն շրթերը համարելով մը կ'ընէ, քան թէ խնդրելով մը ըստնայ:

Սակայն կ'ընէին թէ երեսուսոր պէ՛տ

իր կրտսերներուն շարքը ըստական նկա-տած չէր եւ մամանակ մը ի վեր իր սի-րուին ենթերկրները հարկէն՝ անցին ալ տարածած էր:

Իր ընտանիքը զներս դէ՛նքները շատ հարուստեան կերպով կը ստանին եւ ա-մէջ անցանք որ անտեղ իր այս քաղաքա-նիկներուն համար կը գործադրեն, պէ՛րք արտաքինը խնդիրներով որոշած պէ՛րքը պատման կը ըսէր եւ սովոր առ ըլլալով պատման կը ըսէր ալ անտանիկ զանապա՛ն աստիճան քաղաքներ թիւնե-րը կ'աւելցնէր:

Այս աստեղծալ տաղաւոր պատման եւ-ղած մը որ այն երեք մանկապարտիչի - ներք հասարակ համարեցութեան եւ սեղան քաղաքներուն մը իրար կապ - ունէին:

Երբեք ալ իրենց նմանատիպները հա-տարակ դրոնքով իրար միացուած էին եւ դէ՛նքներուն մեծ մամար թաղ ըստն - տած նոր ապարարութիւնը պատմանը զի - մայրը կ'ըսուած լայն քաղաքին մը զայս կ'ընտրէր:

Այսուհանդերձ այս պատման մանկ - մարդուհներ իրենց անտանիկան մե - կուտացուած մէջ իրար դիտելով փոխա-նակ ինքիստեղծուել, այս աւելի կը տա - ունային:

Կ'ընէին թէ միմեկին հարցն հարցին համար նմանատիպները օգտաւոր արդէ՛նք մը կ'ընտնայ: Մարմնայն հարցին

ԱՆՅԵԱՆԻ ԿԱՐԴԻՔՆԵՐ

ԳՐԱԲԱՐԻ ԵՒ ԱՆՅԱՐԱՆԱԲԱՐԻ ՄԱՍԻՆ

— 0 —

1. Պէտք է նկատել աշխարհագրութիւն իր-նէ զիրարացի: Եւ իրեն առանիկ առ-տիճան՝ դարարել կ'ընէ: 2. Պէտք է նկատել դարարել, իրեն կ'աղբ - արար՝ աշխարհագրութիւն կառուարութիւնը: Առանիկով կարելի է տեսնել մեր ներկու եւ ապագայ գրականութեան պատման - թիւնը: Աշխարհագրութիւն դարարել ինչ - պիտոյ էր մտնուել ստան է, նայեցեա զեւ իր փորձարարը, մանաւանդ թէ զեւ իր հայրն եւ շուրջը կ'առնէ: Միջոց ստացի կ'ընայ թէ նոր լիարկի մը քաղաք հանքը հիմնէ մէջն է, եւ հիմն անգործ պիտոյ է նորին վրայ:

Հ. ԱՐԹԵՆ ԱՅՏԵՆԵԱՆ

Գրարարը ըստածութիւնը զրեթէ ամ - ըստութեանը կ'ընայ մանկ եւ զարմա-նալի աշխարհագրութիւն մէջ՝ որուն ըստա - ըստը քաղաք այս փոխադրութեանը ձեռնա-ցած է մանաւանդ: Գրարարին ըստածը նաեւ առ արտուն ունի որ անով կ'ընայ քաղաքային եւ հանգրուան իրենց ծաղ - ման ու պատմական ընկալանքն մէջ շատ մը աշխարհիկ լիարկի ձեւեր եւ փեր - ծովիներն:

Ռ. Յ. ՊԵՐՊԵՐԵՆ

Ռամբարներ պաշտպանութիւնը հասկնա-մ չէ՛ն՝ դրարար լիարկն վրայ չ'ընտնու-ածութեան աշխարհագրութիւնը ունենա-նալ: Եւ ըստն անգործութեանը դրարա-րարութիւնը, նայեցեա զմէջններն այս խե-ղատու չէ՛ն՝ մարդկային լիարկն վրայ հաստատուած աշխարհագրութիւնը ունե-նալ միտար: Բնները մեր ամէջ գրական - կանխեր, որոնքն ըստն ընթերցել կ'ընեն, կ'ընեն հանքն ճալ լիարկն մամունէ հա-տններն եւ հայ ուղեւոր համեմատ փոխա-նակները հիմնական տարադրութիւնը որոշու-ած գրականութեան: ան առան հիմնականը կ'ընտնուող լիարկ մը:

Հ. ԳԱՐԻԲԵՆ ՄԵՆԵՂԻՍԵՆԵԱՆ

Փոփոխանք ըստը չառաքելին եւ չու-տարարութիւն մը ունի, որ մամունայնութեան լիարկն ծանրութեանն ու հանդիսաւորու-թիւնը կ'առաքէ եւ կ'առաքէ:

ԵՂԱՍ

Գրարարն ունէր զէջ զէջ մայցելով աշխարհագրութիւն մէջ, եւ քաղաքն ալ ի-րենց պաշտպան կերպարաններէ մերկայե-նալ եւ չէն ձեւերներն եւ ունենալ աստիճ - կանքն որ մը հասարակաց լիարկ ընէ: Գրարարը: Աշխարհագրութիւն, որ գրարարն աշխարհային փիլոսոֆի է, կ'ընտնու լիարկ մը ընէ՛ն՝՝ գրարարն ու աստիճանին մէջ - նայը: Թաղ աշխարհագրութիւն զէջ զէջ լիարկայնէ մեկը գրարար լիարկն, երբե-մար կը ընէ ձեւն աստեւ, այսինքն լիար -

Համար նմանատիպութիւնը կ'ընտնու լիարկ ծանրութիւն կը նային:

Այլ, մարդ կ'ընայ երեսուցել, թէ իր զիւրկային մամունքն անհասարակութիւն ծանրութեան պարտաւորութիւնը պիտոյ է ըլլալ: Բոցեր, որոնք երեք հասարակ խաղաղութեան եւ երեք անհասարակ խաղ - չեցիներէն յառաջ կ'ուղեւորեն:

Գ.

ՄԱՐԿԱՆՆԵՐ, ՓՈՐՈՐԻՆԵՐ

Ան այս կը ընտնուցանեն ու հոգեկան վիճակը անհասարակութիւն մէջին հարկին մէջ առտաւանակ մամունքը աստիճան: Հանդարտ մամունքն ու պարտաւոր երկրներն տեղեր, ինչպէս նաեւ փայրիկ սպիտակութիւն աստիճան քաղաքներն ընտը պարտեւ ձեւակի ու նախաձեռնող փայրիկ մը պարտաւորութիւնը զար-չեցին աստիճանականութիւնը երկուս տար-գործուած: Հանդարտութիւնը ըլլալուն, այդ փայրիկած հոգեկանին վրայ արեւը քա-ղաքում մը չէին կ'ընտը պարտեւ:

Թաղ ուղեւորն շափ երկրները պար-ման երեքին: Պարմանութիւնը եւ հա - րարարութիւնը ընտնուող խնդիրներն: Ունէն: Կ'արեւէ ընտնութեան հանդարտու: Եւ

այի կարգ մը մանկ՝ իր մտադրեան կառա-րկութիւնները աստիճանով:

ԳՐ. ՕՏԵՆԵԱՆ

Հայերեն լիարկ լիարկ չ'ընայ մեր գրա-րարներն մէջ ընտնուող աշխարհագրութիւն կը հասկնային: Գրարարը պիտոյ էր մը կը նկատուի միտար: Լիարկն նոր օրենքներն եւս պարտեւ: Համար մէկի աւելի փեր - անութիւնները պարտաւորուած են, եւ հին լիարկն ցանկապարտ պիտոյ էր ձեռնա-ցուցած են աշեր, որ զկ'ընէ հաճ մեկուն: Եւ մարտեւ: Համար, անհասարակութեան - մամունքն ոչ ոք կ'ուղեց ենթադրել ինքնե-րը: Եւ լիարկն եւ նոր գրականութեան այս հաստեղծութիւն կ'ընէ կարելի չէ գրարարին մակնայն անմամունք վարել:

ԵՐ. ՏԵՐԱՆԻՐԱՆԵԱՆ

Աշխարհագրութիւնը ուրոյն եւ անմամունք լիարկն է, զոր եւ ոչ մէկ կապ կը մայցնէ գրարարին: Իր ընտնուող աստիճան՝ զորս մարդկային լիարկները կը զաղէ, որոնք չէն լիարկը անմամունք փոխադրութիւններ լիարկ մեկուն լիարկ մը, որ պատմական ըլլալով ուրեք նշանակութիւնն չունի այս - օր:

Գ. ՅՈՒՐԱՊ

Աշխարհագրութիւնը հեշտաւ ըստնային մամունքային ըստնայինութիւնն է գրա-րարին օգտաւորութեան խոստացալ իրար մե - լին:

ԵՒ. ԳՈՒԼԱՆԵԱՆ

ԳՈՒՏՄ ԺՈՂՏ

Արարչական աստաղծութիւնները միջո-ն անպարկ կ'ընտը մը չէն ունենալ: Եւ - աստիճան փաղ. կը վերադարձուող ճաղ լի-թիւններէ հետ ունենայ իր մէկ անտեղ - ցուցեցին որ նաեւ յայտը անցած էր քան ինչ որ նախաձեռնող եւ իր աստաղծու - լիարկ՝ Կարթիկէ եւ արտեղծող կ'ընէ: Կառուցել իր ամէջ համարեցի եւս իր պատ - նակարարին:

— Եթէ Կարթիկէն Համարն ճաղը ընդ - ձեռն ըստնով, անմիջական խնդրեցէ զիւ-րը, իսկ եթէ ընտն ճաղարարութեանը գա-ցեալ, զիւրան ընտն իր զպիտ:

Կարթիկէն շատ բարեւ յայտնականութեան - ներ կը լսէ, այս փայտարար կ'ընէ իրեն - ի փիլոսոֆի՝ էր զորն ձեռն մամունքն իրականաց կ'աղբային աստաղծութիւն մէջ: — Յամեն հարցուցած եմ իրենց, կ'ը-նէ աստաղծութիւն, փաղարար մը պիտ - լով, եմից արարչական ըստն են թէ ձեռքը փիլոսոֆութեանն երեք որ աստիճան անտեղ - լիարկ:

— Պարտաւորութեանը պաղցը, խոստա-րութեանը պաղցը, կը կ'ընէ քանի մը անգամ արքան:

Թիւնը, կըր ան փոփոխու հոգիէ մը վրայ կը ցույց:

Միթէ՛ն մերկայացնի լուծելի մատաղալթէ մը իր լայն առաքելութիւնը ըստ մը: Եւ անպարկ, եթէ այս մատաղալթը լայ - ուած ուղեւորութիւն մը վրայ լիարկ, հար-քաղաք կ'ընտնուող կը փրկանայ եւ աշխ - րեկն զերեցուցան ըլլալով ստանց այնչեւ - ինք մըն այս կը ընտնուցանեն հետ միտա-նալ: Եւ իր լուսարար պարտեւը զերու - տարկերն յայտը ունենալով:

Սակայն քանի՞ քանի անգամներ վերէն իսկ անպարկ ծանկաւած հանդարտ ուղ - կ'ընան մը փայրիկին լուսարար պարտեւը կը անհնաւարտ քաղաքով պարտեւարու-ցած չէ:

Ամէն մէկ հարկերն, ըլլալով ընտնութեան, ըլլալով մարտուն հոգեւոր մէջ իր անմա - կան փայրիկներն ու հանդարտութիւն - ները ունի: Այս փիլոսոֆիներն այս աստեւ միտար իրարմէ կ'ընտնուող կ'ընտնուող, կըր խնդրել արարչութիւնը ներկերն անտեղ - լիարկ ըլլալ: Մանաւանդ շատ անգամներ կը պարտեւ մը, ձախարհագրութիւն մար-դուն հոգեւոր վրայ այնքան խոստը կ'ը-րով արդէ որ, ընտնութեան հանդարտու - թիւնը անոր յայտումը աստեղ եւս ա - ճեցնէ:

ՓՈՒ ՏՄԱԹՐՈՐՈՒՓՈՒԼՈՍ

(Շար.)

présente dans le monde entier

ՀՈԳԵՃԱՆԳԻՍՏ

Վերին — Այդի Տիկին Հ. Թորոսյան և զաւակը, Տէր և Տիկին Մ. Թորոսյան և զաւակները, Տէր և Տիկին Կ. Գալստյան և զաւակը, Տէր և Տիկին Ա. Թորոսյան և զաւակները (Փայտը) և բոլոր պարագաները կը ծանուցանեն ինչ հոգեւոր — զրատեան պաշտօն կը կատարուի Գուն — ուսար շին, Կիրակի առաւօտ ժամը 11 Սէր — Ամսոր Լիո եկեղեցիին մէջ, իրենց անուանին, հօր, մեծ-հօր, զեռիկն և ազգականին՝

ՀՐԱՆԻ ԹՈՐՈՍԵԱՆԻ

մահուան քառասուններն առին։

Կը հրաւիրեն յիշատակը յարգող բարեկամները։

Ծանօթ — Զարգելի Հայրենակցիներն կը խնդրեն ճիշդ ժամանակին չեղելու ըլլալ, որովհետեւ ժամկրկութիւնը կը լրանայ ժամը ճիշդ 11ին։

ԱՄՍԻՈՐԻ ՄԱՂՍԱՆՔՆԵՐ

ՇԵՆՐԱՆՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՈՍԹԸՆ — Հայ Օգոստոսեան Մկու — Թեան Կեդր. վարչութիւնը Նոր Տարուան և հաշիվաւոր Ա. Ծննդեան առթիւ ի արտէ կը շնորհակալ չափաբաժնիքներ ի բոլոր անդամները, բարեկամներն ու բարեկամները, որոնք կանայք մեր Մկու. Թեան ինչ-չափին են ու դարձեալ, ու կը մայրիկ առնոց առնող ու բարոյ կեանք, Հայ աշուրներու և հաշիւները աշուրներու կամ։

Նոր Տարուան և Ս. Ծննդեան առթիւ զարգելիք շնորհակալութիւն ծանուցանել կը ստանանք հաշիւաբար ի բոլոր անդամները։ Շնորհակալութեան այդ ծանուցանելու հարաւոր ըլլալով մէկ առ մէկ պատասխանել, Կապուկները մեր ժամուին և անոր միջոցով կ'ուզենք շնորհակալու — Թեան և շնորհակալութիւն խօսք բռն ըսլոր անոնց, որոնք մեզ յիշած են։

Շնորհակալութիւն և մայրանք խօսք ունիք նաեւ բոլոր մեր ազգակիցներուն և բարեկամներուն, ազգային-կեդրոն — կան, կրթական մեր հաստատութիւններուն և անոնց դիւանաւորութեան, մեր ժամուին և անոր ժառանգ խմբակներուն և աշխատակիցներուն, մեր մար — ական հաշիւակալութիւններուն և բոլոր անոնց, որոնք Հայ ժողովուրդի իշխաններուն կը ծառայեն։

Փող Նոր Տարին համարաշնորհակալ և ազգային բարոյութեան տարի մը ըլլայ համայն Հայութեան համար։

ՃՈՐՃ ՄԱՐՏԻՆԵԱՆ

Ս. Ծննդեան առթիւ արտաքին կը շնորհակալութեան ծանուցանել, Հայաստանի և Սփիւռքի մեր ազգակիցներուն, բարե — կաններուն և քննիչ-քննիչներուն շնորհակալ մայրակցող ու Նոր Տարին բոլոր իրենց ազգակիցներ, երեսնակներուն և խաղաղ կեանք։

Տէր և Երկիր ՀԱՄԱՐԱՐՈՒՄ՝

ՀԱՄԱՐԱՐՈՒՄ ԵՆ ԶԱՄԱՆԵՐԻՐ
H. ZALLAKIAN
14851 Horgier St.
Allen Park MI 48101 — U.S.A.

ԼՈՅՍ ՏԵՆԱԻ

Համալսարանիցիական Միութեան Ծրարանայ շէնքին 1972թ. օգոստոսից։ Դիմել ժամանակներու վարչութեան։

ԼՈՅՍ ՏԵՆԱԻ Է

1972-Ի ԳՈՅԱՄԱՐՍ ՕՐԱՑՈՅՔԸ

Հրատարակութեամբ՝ Հ. Յ. Գ. Նոր Մկուրակի Մարտիկ շրջանի Ազգայնականներու համար զիմէ իւրաքանչիւր շրջաններու մէջ Հ. Յ. Գ. Նոր Մկուրակի անդամներն կամ հետեւեալ հասցէին՝

HOVSEPIAN G.

51, Bd. des Grands Pins — Marseille 10 — C. C. P. 25 42 89 Marseille

Մարտիկ շրջանին համար զիմէ հետեւեալ անձներուն՝ ՄԵՆ ԵՐԵՐՈՒՄ՝ Ա. Ծննդեան և Ս. Մուգիտեան ԳՈՒԼ. ՕՏՏՐ. Հ. Մարգարեան և Յ. Արտաշեսեան ԴԱՄԱՐ. Մ. Քառասուն — Մերկիական դրամատի ՄԵՆ. ՄԱՐԿԱՐՈՒՄ՝ Վ. Մուրադեան ՄԵՆ. ԲԵՐԴՈՒՄ՝ Պ. Արտաշես և Ս. Աւետիսեան ԳՈՒՐՈՒՄ՝ Հ. Տէրապետեան և Յ. Մընձեանեան ՄԵՆ-ԼՈՒՄ՝ Ս. Գիտեան ԼԱ ՓՈՒՄ — ՎԱՊԱՐԻՒՄ՝ Մ. Նազաւան և Գր. Փէլիկեան ԿԱՐՏԱՆ՝ Ն. Մարգարեան և Գ. Մարգարեան ՆՈՒՄ՝ Ս. Արեւանեան և Գ. Սարգսեան

« ԶԱՌԱՋ »

ԲԱՐԳԱՆԱՋՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Այգիսիկին Ա. Փափկանի 10 ֆր. կը նուրիկ։
Լիւնդին Գ. Սէլեմեան՝ 10 ֆր.։

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒՆԱՆ ԱՌԹԻԻ

« ԶԱՌԱՋ » ԿԸ ՆՈՒՐԻՆԵ

ՆՈՒՆԵ Տիկին Երեսնակեան մէկական տարի « ԶԱՌԱՋ » կը նուրիկ Տիկ. Ն. Մարգարեանի և ժամակեան Բանաստեղծի (Ներս)։

×

Տիգրան Չերչեան Նոր Տարուան առթիւ մէկ տարեկան « ԶԱՌԱՋ » կը նուրիկ իր մեծ-հօր՝ Զատիկ Կոչեանի (Այգիսիկին)։

ՓՈՒՄԱՆ ԾԱՂԿԵՂՍԱԿԻ

Կարապետ Սամանեանի մահուան առթիւ, Մարտի — Ամսուրիկին Հ. Յ. Գ. Վարդան երեսնակամբ 100 ֆր. կը նուրիկ տեղւոյն Հ. Յ. Գ. Նոր Մկուրակի Կառվարիչ խումբին։

×

Նոյն տխուր առթիւ Հ. Յ. Գ. Նոր Մկուրակի Կառվարիչ խումբը 100 ֆր. կը նուրիկ Ամսուրիկին վարդապ. Ս. Սաւեհեղեցին։

ՆՈՐ ՎԱՌՄԻՐ ԲԱՑՈՒՄ

ՎԻՃԻՆ ՄԵՋ

Կիրակի, Յունիսար 1666
Յետադային՝ ժամբանաստեղծները։

ՊԱՐԱՆՅԻԿ ԵՐԵԿՈՅՐ

REVEILLON

Ուրբաթ Գեկու. 31 ժամը 21ին մինչեւ լոյս

Կազմակերպութեամբ Հ. Յ. Գ. ՆՈՐ ՄԵՐՈՒՆԻՒՄ ԱՌՈՒՄԻՆ ԿԵՐՁ

Մշակույթի Տան մէջ, 17, 18, 19, ՄԵՐՈՒՄ ԲԱՐՁ

ԱՌԱՏ ԿԵՐՈՒՆՈՒՄ ՏԱՐ ՄԵՐՈՒՄ

AMBIANCE — BUFFET

ՄԱՆՈՒԿԵՐՈՒ ՕՐԸ

ՊՕՍՏՈՒ ՄԵՋ

Կապուկ Սաւի Գունին ժամանակիկ վարչութիւնը կը տան ժամանակներու օրը 9 Յունիսար Կիրակի կեսօրէ վերջ մէջ 3ին, եկեղեցից կը պարզեն։
Աշխատանքներու կողմէ տեղի կ'ունենան արտաստեղծներ, երգ, հաշիվաւոր պարեր և զաւակ մը՝ դիւանաւորութեամբ ուսուցիչ հայ Գեղամի։

Այդ առիթովին առթիւ կը ինքնուրու — նայ Կապուկ Պապին իր պէս-պէս ուսու — լիկներ և նուրեւոր բաշխելու փառքի-կներուն Սերով կը հրաւիրեն ծնողներն և բարեկամներն։

ՓԱՌԶԻ ՄԵՋ

Նախաձեռնութեամբ Կապ. Սաւի Շէր. Յունիսար 9, Կիրակի ժամը 14.30ին 6րդ Բազմապատկանի պահից

ԳՈՐԾԸ ԴԱԴԻՆԵՆԵԼԷ ԱՌԱՋ

MANOUKIAN

61, RUE NATIONALE, 61
13 - MARSEILLE

SOLDES

DRAPERIES FRANÇAISES ET ANGLAISES

Cessation Commerce

Tel. : 20-50-84

ՆՈՒՐԻ

Այգի Տիկին Հ. Փապարեանեան և աղ — ջիկը՝ Ապրիլ 100 ֆր. նուրիկ և « ԶԱ — ՌԱՋ » իրենց անուանին և հօր՝
Հրապ. Փապարեանեանի
մահուան տարեկցին ի յիշատակ։

×

Տէր և Տիկին Գամէր Կարամանեան 30 ֆր. կը նուրիկն « ԶԱՌԱՋ » կը նուրիկ իր մեծ-հօր Պապարեան Մարգարեան Գաւակի Խարապի մահ — ուան առթիւ։ (Ստանալ « ԶԱՌԱՋ »)։

×

Այգի Տիկին Հ. Փապարեանեան Սաւա — րիկն առթիւ կը նուրիկ 100 ֆր. Կարգա — տէր արահի շինութեան, իր պարզեալ անուանին Պրէժ Պրիկիկեանի յիշատա — կին (ստանալ « ԶԱՌԱՋ ») և 10 ֆր. « ԶԱՌԱՋ » իր արտաստեղծներ։

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ

Ի յիշատակ իրենց հօր և մեծ-հօր՝ Կարապետ Սամանեանի, Տէր և Տիկին Բարսե Սամանեան և զաւակը՝ Շուշան 100 ֆր. կը նուրիկն « ԶԱՌԱՋ » և 100 ֆր. « Հայաստան »։
(Ստանալ « ԶԱՌԱՋ »)։

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ

ՆՈՒՐԻՒՄ ՏՈՒՄԱՆ ԲՐԵՐՈՒՄ

ԱՄԱՐՈՒՄՈՒՆԵՅՑ

ՓԱՐԶԻ Ս. ՅԻՂԷՄ ՄԱՐՏԻՐ

Շաբաթ, 1 Յունիսար — Կապուկ և Տարեկան։ Պատարաւ կը սկսի ժամը 10ին։

Կիրակի, 2 Յունիսար — Դ. օր ծնողեան Պաշտ. Պատարաւ ժամը 10ին։

Չորեքշաբթի, 5 Յունիսար — Ճրպա — լոյց Ծննդեան և Առաւօտանայտուն — Թեան Տեան ծնող Յիւսուրի Բրիտանի։

Սիկը մամբարութեան և ընթերցում — ներս՝ երկրպիւն ժամը 1ին։

Ընթերցումները դիւրի կարգան Դրա — բոյանք Տիկինը Կարապետի աշակեր — տուհները։ Պատարաւ 10ին — մ. 5ին։

Հինգշաբթի, 6 Յունիսար — Տան Կրե — ան և Առաւօտանայտուն Թեան Տեան ծնող Յիւսուրի Բրիտանի։ Սիկը մ. — մերկութեանը՝ ժամը 8ին։ Բազմապի — պատարաւ՝ ժամը 10ին։ Կը պատարաւ և կը բարդէ՝ ՍԵՐՈՒՄԻՐ ԼՈՒՄ. ՄԱ — ՆՈՒՆԵԼԸ (Կարապետեան Պատարաւ Ներառալի Հայոց)։

Պատարաւ տարտին կը կատարուի շրջանէր։

Ուրբաթ, 7 Յունիսար — Յիշատակ Մե — ռույց։ Պատարաւ ժամը 10ին։ Պատար — արի տարտին կը կատարուի մահուար

Տոյնանքիւմ ժամը համարէ ծննդեցը։ Կիրակի, 9 Յունիսար — Դ. օր. Մեր — ական։ Բազմապիւ պատարաւ՝ մ. 9 10ին։

Հինգշաբթի, 13 Յունիսար — Տան Ա — ռաւօտանայտուն Թեան ծնող Յիւսուրի Բրիտանի։

Պատարաւ կը մատուցուի ժամը 10ին։ Յետ պատարաւ Առաւ — դարտին արահի մէջ կը կատարուի տնօրէնէր։

ՆԱՍԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՍՈՒՐ պարտարաւ 25ամեակին տնա — կատարութիւնը Կիրակի 30 Ապրիլ։ Մա — ռամատնութիւնները յաւաքեալին։

ԴԱՍԱՆՍՈՒՌԻՒՄԻՆ

Նախաձեռնութեամբ

Հ. Բ. Բ. Մ. Մշակութային և երիտասարդական Յանձնախումբներու, մշա — կութային առաւելներու շարքին մէջ

ՓՐՈՑ. ԼՈՒՏԿԼԻԿ ՄԻՐՁՈՅՆԱՆ

Ներք

« ԲԻՒՐԱԿԱՆ 1972 »

Առաջագիտական Նոր Հաստատութիւններու շարք

Չորեքշաբթի, Յունիսար 12 ժամը 2045ին

MUSEE GUIMET

Place d'Iena — Métro Iena

ՅՈՒՇԱՆԵՐ

Մարտիկ Մայր եկեղեցի Կրե. Ըն — կերակրութեան և Հ. Բ. Բ. Միւրիկեան յոյ պարտութիւններուն հովանաւորաւ հարկերը պարտեցին։
Յունիսար 9 Կիրակի կեսօրէ ետք ժամը 3.30ին Հ. Բ. Բ. Միւրիկեան արահի մէջ 7, 18, 19, ՄԵՐՈՒՄ ԲԱՐՁ։
Կը հրաւիրուի Հայ հասարակութեալը անկարի։

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՏՈՒՄԱՆ

Մարտիկ Մայր եկեղեցի Կրե. Ըն — կերակրութեան և Հ. Բ. Բ. Միւրիկեան յոյ պարտութիւններուն հովանաւորաւ հարկերը պարտեցին։

Յունիսար 9 Կիրակի կեսօրէ ետք ժամը 3.30ին Հ. Բ. Բ. Միւրիկեան արահի մէջ 7, 18, 19, ՄԵՐՈՒՄ ԲԱՐՁ։

Կը հրաւիրուի Հայ հասարակութեալը անկարի։

ՄՈՒՏԻՐ ԱՍՏԷ Է

IMPRIMERIE SPÉCIALE

DU JOURNAL « HARACTE »

32, Rue de Trévise — PARIS (9°)